၂.၁၂/၈၀

အဘိဓမ္မတိဋီကာ

နန္ဒမေဓာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မစေ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု

ထန်းတပင် သာသနာဝိုင် ဆရာတော်

အရှင်နန္ဒမေဓာ

စီရင်တော်မူအပ်သော

ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှနှင့် ညီထားသည်။

စကားဆိုခဲ့

ဓမ္မာစရိယ ဦးထွန်းသိန်း,ဦးစိန်အုပ်,ဦးဝင်းဖေ,ဦးဦးကျော်,ဦးနေဝင်း တို့
ကြပ်မတ် ကြည့်ရှုပြင်ဆင်ကြသည်။

ရန်ကုန်သာသနာ ဝိဇ္ဇာကော် ပုံနှိပ်တိုက်
၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၀၄။ ၃၀၉ ကောဇာ-၁၃၂၂။

ဇာတ္တာသယ နိဒါန်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မာရ်ဝါးအင်ကို အောင်မြင်တော်မူ၍ ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူပြီးသည့်နောက် စတုတ္ထမြောက် သတ္တာဟ ရတနာဃရရှေအိမ်တွင် တည်ငြိမ်သောပညာခြေဖြင့် သိမ်မွေ့သော အဘိဓမ္မာ တရားသဘောတို့ကို နစ်နောဆင်ခြင်တော်မူရာ ဓမ္မသင်္ဂဏီအစ ယမက အဆုံးရှိသော အောက်ခြောက်ကျမ်းတို့မှာ ဥာဏ်ပန်းမဝင့်သာ၍ ရောင်ခြည်တော် မပွင့်ရှာခဲ့ချေ။ အနန္တနယ သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးသို့ ရောက်မှ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ပန်းသည် အလိုကျ ပွင့်လန်းနိုင်ခဲ့ပေရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဟဒယ ဓာတ်သည်လည်း တလျှပ်လျှပ် ကြည်လင်ဝင်းပခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကိုယ်တော်အပိုင်းအစိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ် လွန်လူး၍ ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် ကွန်ပြီးကြလေကုန်၏။ ရောင်ခြည်တော် အထူးတို့ကွန်ပြီးရာပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကို မြန်မာတိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်းသားတို့အတွက် ရေးပညာရှိတို့သည် ဘာသာဋီကာခေါ် မြန်မာပြန် နိဿယကျမ်းများကို ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့ကြရာ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယသည်နန္ဒမေဓာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ထန်းတပင် သာသနာပိုင်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒမေဓာ ထေရ် စီရင်အပ်သော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။

သမိုင်းဆရာ၏ မှတ်တမ်းစာအရ ဘာသာဋီကာခေါ် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယများမှာ-

၁။ တိပိဋကာ လင်္ကာရ မဟာရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ တောင်ဘီလာဆရာတော် စီရင်အပ်သော နိဿယ

၂။ အဂ္ဂ ဓမ္မာလင်္ကာရ မဟာ ရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ နံ့နံ့ကျောင်းဆရာတော် စီရင်အပ်သော နိဿယ

၃။ အနန္တဓဇ မဟာရာဇဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ တောင်ဘီလူး ဆရာတော် စီရင်အပ်သော နိဿယ

၄။ နန္ဒမေဓာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု ဘွဲ့တဆိပ်တော်ရ ထန်းတပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော် စီရင်အပ်သော နိဿယ

၅။ ညောင်ကန် ဆရာတော် ဦးပိုနှင့် ဦးဗုဒ်တို့၏ ဆွေမျိုး အမည်မသိ မယေရ် စီရင်အပ်သော နိဿယ

၆။ ဇမ္ဗုဒီပဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် စီရင်အပ်သော နိဿယ

ဟုခြောက်စောင်မျှ ရှိလေသည်။ ၎င်းနိဿယများကိုပင် သမိုင်းကျမ်းပြု ဆရာက ပဋ္ဌာန်း အရကောက် ကျမ်းများဟု ကင်ပွန်းတပ်လေသည်။

ထန်းတပင် ဆရာတော် ရေးသားသော ပဋ္ဌာန်းနိဿယခေါ် ကျမ်းနှင့် ၎င်းဆရာတော်ရေး ယခုစာသင်ပျိုတို့ ဆိုရိုးပြုနေသော ပဋ္ဌာန်း အရကောက် ကျမ်းကို တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုသောအခါ နိဿယခေါ် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဌ ဥဒ္ဒေသကဏ္ဍာ ဖြည့်စွက်၍ အခြေပြု ဆိုရိုးများကို ထည့်သွင်းပြထားသည်မှတပါး အခြားသောအချက် အလက်များသည့် အရကောက်နှင့် အလုံးစုံ တူလေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် သမိုင်း ဆရာ၏ (ပဋ္ဌာန်းနိဿယ သည်ပင် အရကောက် အရကောက်သည်ပင် ပဋ္ဌာန်း နိဿယ) ဟူသော ပြောဆိုချက်သည် မှန်ကန်သည်ဟုပင် ဝန်ခံရပေမည်။

ပဋ္ဌာန်းနိဿယခေါ် အရကောက် ကျမ်းများတွင် ထန်းတပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော် ရေးသားသော အရကောက်ကျမ်းသည် အခြားသော နိဿယခေါ် အရကောက် ကျမ်းများထက် တိုကျဉ်း၍ ဆောင်ယူလွယ်ရကား ပဋ္ဌာန်းအရကောက်ဂန္ထဝင်၌

စာသင်သားတို့ အသုံးများသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။ အမရပုရ ညဝါပို့ချသော တူမောင်းတိုက် မင်္ဂလာတိုက်ဟောင်း မင်္ဂလာတိုက်သစ်များတွင် အမြဲတစေ ချပို့နေသော အရကောက်ကျမ်းသည်လည်း ဤထန်းတပင် အရကောက်ကျမ်းပင် ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြည်၏ ပဋ္ဌာန်းသာသနာကိုကြည့်ရှုပါလျှင် ထန်းတပင် နိဿယခေါ် အရကောက်ကျမ်းပေါ်မှာ တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ထန်းတပင် နိဿယ သန့်ရှင်းသလောက် ပဋ္ဌာန်းသာသနာသည် သန့်ရှင်းမည် ဖြစ်လေသည်။ ထန်းတပင် နိဿယခေါ် ဘာသာဋ္ဌိကာသည် အနှစ် နှစ်ရာကျော်မျှ အာဘိဓမ္မာ ခရီးတာကို ဖြတ်သန်းကာ လာခဲ့ရသော်လည်း ပဋ္ဌာန်းသင် ဆရာအရှင်မြတ်တို့၏ လက်တွင်းဝယ် မွမ်းမံခြင်းအရပ်ရပ်ကို ခံယူခဲ့ရသဖြင့် သာသနာဝင် အရှင်တွေ ပြောင်းသော်လည်း အရည် အသွေးကောင်း ပတ္တမြားသဘွယ် စင်စင်ကြယ်ကြယ်ပင် တည်ရှိနေရလေသည်။

မူလ,အနု,မဓု,ဂဏ္ဌိဟူသော အညီညီဘွယ်အသွယ်သွယ်သော ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း တို့ကလည်း ဆစ်ပိုင်း ကျအောင် သဘာဝပုဒ်မြောက်၍ ထုတ်ဖေါ်လျက်ရှိသည့်ပြင် ခေတ်အလျောက် သိမ်မောက်ကျော်မော် ဆရာတော် ဘုရားများကလည်း ကြိုအား အဆင့်ဆင့် ဥာဏ်သွား တမြင့်မြင့်ဖြင့် သင့်တင့်သော အဓိပ္ပါယ် သဘာဝ စာချရင်းပင် ပြင်ဆင်လျက် ရှိပြန်ရာ ၎င်းပဋ္ဌာန်း အရကောက် ကျမ်းသည် ခရီးတာ ချိန်ကြာညောင်းသော်လည်း မဟောင်းနိုင်တဲ့ကာ ဖြစ်ခဲ့ပါချေသည်။

သို့ရာတွင် ပဋ္ဌာန်းနိဿယနှင့်အရကောက်ကိုကားတထောင့်စီ ခွဲခြားထားသဖြင့် စာသားချင်း တူညီပေမဲ့ နိဿယမှာ ကျမ်းအိပ်, အရကောက်မှာ ကျမ်းနိုးဖြစ်လျက် အမျိုးမျိုးသောဘက်မှသာလွန်နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ၎င်သို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျမ်းနိုးဖြစ်သော

အရကောက်ကို ဥပေက္ခာပြု၍ နိသယကို ရိုက်နှိပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်မြို့ ၂၄-လမ်း၊ အမှတ် ၁၁၃၊ **ဇုန္ဆာသယ ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်**မှ ရိုက်နှိပ်အပ်သော ပဋ္ဌာန်းနိသယ ကျမ်းသည်ကား ရှေးရိုက်နိသယများ၏ ဥပေက္ခာပြုချက်များကို ချင်းလျက် မယားဘဲ အရကောက်ကျမ်းများ အဋ္ဌကထာ ဋီကာအနုမဝုဂ္ဂိုဘို့နှင့်ညှိလျက်မှန်ကန်စေရအောင်အပြန်အလှန် ကြည့်ရှုတိုက်ဆိုင်ကာ ရိုက်နှိပ်ထားသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပဋ္ဌာန်းနိသယသည် ပဋ္ဌာန်းအရကောက်ပင်ဖြစ်၍ ဤနိသယကို (ပေါဠိတ္ထကပူရဏ) ပိဋကတ် သုံးပုံ နိသယပြည့်စုံရုံမျှအသုံးပြုဘို့မဟုတ်ဘဲ အရကောက်နေရာတွင် စင်စင် ကြယ်ကြယ် ချိုသင်ကြားနိုင်ကြောင်းကို စာချစာသင် အရှင်မြတ်တို့အားပန်ကြားတင်ပြအပ်ပါသတည်း။

(ဝမ္ဘာဝရိယ) ဦးထွန်းသိန်း
ဇုန္ဆာသယ။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
ဟေတုဂေါ္ဌက	၁
စိုဋ္ဌန်ရဒုက	၁၉
အာသဝဒုက	၂၇
သညောဇနဂေါ္ဌက	၃၇
ဂန္ထဂေါ္ဌက	၄၀
နိဝရဏဂေါ္ဌက	၄၉
ပရာမာသဂေါ္ဌက	၅၁
မဟန္တရဒုက	၅၃
ဥပါဒါနဂေါ္ဌက	၇၂
ကိလေသဂေါ္ဌက	၇၉
ဒိဋ္ဌိဒုက	၀၂

ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဂေါ္ဌက	၉၉
ဟေတုဒုက ကုသလတ္တိက	၉၉
ဟေတုဒုက ဝေဒနာတ္တိက	၁၀၉
ဟေတုဒုက ဝိပါကတ္တိက	၁၁၄
သဟေတုကဒုက ကုသလတ္တိက	၁၁၆
စိုဋ္ဌန်ရဒုက	၁၂၀
အာသဝဒုက	၁၂၂
သညောဇနဂေါ္ဌက	၁၂၃
ဂန္ထဂေါ္ဌက	၁၂၄
မဟန္တရဒုက	၁၂၄

ဗဟုသုတ်ကျမ်းတိုက်

ဝမ္မဂေတ်

ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L.

ဒေါက်တင်စောင်ပြင် B.A.(Hons), B.Ed.

အိုးတွင်းရောင်ပြန်နှိပ်

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာနံပါတ်

တိကဒုကပဋ္ဌာန်း

ဓမ္မာနုလောမ တိကတိကပဋ္ဌာန်း ၁၂၉
ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ၁၃၃
ဓမ္မပစ္စနီယတိကပဋ္ဌာန်း ကုသလတ္တိကာဒိ ၁၄၀
ဒုကပဋ္ဌာန်း ၁၆၇
ဒုက တိကပဋ္ဌာန်း ၁၆၇
တိက ဒုကပဋ္ဌာန်း ၁၇၀
တိကတိကပဋ္ဌာန်း ၁၈၄
ဒုက ဒုကပဋ္ဌာန်း ၁၉၉
ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကပဋ္ဌာန်း ၂၀၅
ဒုကပဋ္ဌာန်း ၂၃၀
ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ၂၃၂
တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ၂၃၅
တိကတိကပဋ္ဌာန်း ၂၄၈
ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ၂၆၃
ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ တိကပဋ္ဌာန်း ၂၇၄
ဒုကပဋ္ဌာန်း ၂၈၅
ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ၂၈၆
တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ၃၀၃
တိကတိကပဋ္ဌာန်း ၃၀၈
ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ၃၂၇

နိဂုံး

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယ စတုတ္ထတွဲ မာတိကာ ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

စတုက္ကတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒုကပဋ္ဌာန်း

၁-ဟေတုဂေါ စ္ဆက
ဟေတုဒုက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ
ဟေတုပစ္စည်း

ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါ စ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ဟေတုပဒ သုံးချက်၊ နဟေတုပဒ သုံးချက်၊ဟေတု နဟေတုပဒ သုံးချက်၊ပေါင်းကိုးချက်။

ပဌမ ပဒဌ် ဟေတုဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဌေးဌ် မောဟကြဉ်သော ဟိတ်တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်တပါး နှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဌမေန ဒုတိယံဌ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား- အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်ခြောက်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဟိတ် ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ **အစိတ်အပေါင်း**

နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါကတ္တားကား-ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ် အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတို့သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-မောဟမူဌေး၌ မောပါကြဉ်သော ဟိတ်တဝါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကုနသတ္တတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ကတ္တား ကား - သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေသတ္တရသ၊စေတသိက်ပဏ္ဍတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တား ကား - သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတို့သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဗာတို့သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား- မောဟမူဌေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကုန [illegible]တ္တတိ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ[illegible] စွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်[illegible]ပါင်း ဟိတ်ခြောက်ပါး။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တား ကား - [illegible] ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေ[illegible] ဗာတို့သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ။လ။ ၏။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား - မောဟမူဌေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကုနသတ္တတိ၊ဟိတ်

ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေုနသတ္တတိ၊စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေသတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား - မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေုနသတ္တတိ၊စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် ဖြစ်သေ ဟိတ် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ကေ သတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေုနသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကတ္တားကား- သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေသတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊အ ဟိ အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက်ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ။ပ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား - ။ ဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေုနသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြော၊ ။ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓ ။ အစိတ် အစိတ်သော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး ကြဉ် သော သဟိတ်စိတ် ကေုန သတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော သဟိတ် ဂိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ။ဟေတုပဋ္ဌာန်း ကြီး၏။

အာရမ္မဏာဒိ ပစ္စည်း

အာရမ္မဏာဒ္ဌလည်း ကိုးချက်။ နာမကျန္ဓာကိုသာ ကောက်၊ အဓိပတိဒ္ဌလည်း ကိုးချက်။ သာဓိပတိဇော နာမကျန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းအကုန် ကိုးချက် စီချည်း ထွက်၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ပစ္စနိက

ပစ္စနိက်၊နဟေတုပစ္စည်းဌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊တချက်၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်၊ ပေါင်းနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံဌ ပဝတ္တိအခါ **အဟိတ်စိတ်** အဌာရသ၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဋိသန္ဓေ **အခါ** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို **ကောက်**၊ ရုပ်သက်သက်ဌ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇ ရုပ်ကိုကောက်။

ဒုတိယေန ပဌမံဌ မောဟမူဠေးဌ မောဟကို ကောက်၊နာရမ္မဏ ဌ, ပဌမေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။ရုပ်ကိုကောက်၊ အကောက်လွယ်ပြီ၊ နာဓိပတိဌ ကိုးချက်လွှက်၏၊ အကောက်ခက် ၏၊ပဌမေန ပဌမံ ဌကတ္ထားကား- အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာဂုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ရှစ်ခု၊ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုဌရှိသော အလောဘ အဒေါသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု၊ စိတ္တဇကျဏ ကခုတခုဌ ရှိသော ဟိတ် တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။လ။၏။

ပဌမေန ဒုတိယံဌ ကတ္ထားကား – အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ရှစ်ခု၊

ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုဌာနရှိသော အမောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒေါသ ပတိ တရားကို မရသောအခါ အကုသိုလ် ဌာဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏာစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခုဌာ ရှိသော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဌာဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏာ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ် သော စေတသိက်ဆစတ္တာလိသ၊အစိတ်စိတ် နာမကွန္ဓာ၊နိုရာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသဌာ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဒ္ဓိ ံသ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ။လ။၏။ ပဌမမေန ပဌမ ဒုတိယံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - အမိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဠေး၊ကာမာဝစရ သောဘဏာစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခုဌာ ရှိသော ဟိတ်တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဠေး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏာစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခုနှင့်တကွ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊နိုရာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။(ဤနည်းကို မှီ၍ အကြင်းခြောက်ချက်ကို ကောက်လေ၊) နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမညဝိ၊ နဥပနိဿယ၊ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန တို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ နကမ္မ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်။နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊နဈာန၊နမဂ္ဂတို့မှာ တချက်စီ၊နသမ္ပယုတ္တ၊နဝိပ္ပယုတ္တ၊နော နတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့မှာသုံးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဟေတုပစ္စည်း

ပဋ္ဌာဝါရ **ဟေတုပစ္စည်း**ဌ- ပဌမမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုဝိယသ၊ **သုံးချက်**။ ပဌမော ပဌမသ ဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော လောဘမူ ဒြိဋ္ဌိ ၊ လောဘ ဟေတု၊ ဒေါသမူဒြိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ ဟေတု ဌ ဟိတ်

ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။လ။ ၏ သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူ ခွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ်ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါးကို ကောက်)

ပဌမော ဒုတိယသည်ခ် ပဓာန်အခါကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်လေ။)

ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်ခ် ပဓာန်အခါကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူ**ဖြစ်အံ့**၊**ဒေ**ါသ မောဟ၊ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိ**တ်**ဖြင်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤ ဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ **သ**မ္ပဒါန် ကား-မောဟမူ**ခွေ**း ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေုန သတ္တတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ်ကို ကောက်လေ)။ ! ။ဟေတု ပစ္စည်း ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏပစ္စည်းခ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသည်ခ် ကတ္တားကား- ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သ**မ္ပဒါန် ကား-အကုသိလ**ခ**ါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏ**ဓ**ာတုယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာယတန စိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ် ခွေးခ်ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော**ဒု**တိယသည်ခ် ကတ္တား ကား-ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သ**မ္ပဒါန်ကား-အကုသိလ ခ္ဌါဒသ၊ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ဝိညာဏ**ဓ**ာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်

စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ပဌမဒုတိယသန္ဓိကတ္တားကား-ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဓာတုယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသန္ဓိ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဓာတုယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် စိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ (ဒုတိယော ပဌမသန္ဓိလည်း ကတ္တားကို အကုန်ကောက်) သမ္ပဒါန် ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဓာတုယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခုဌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသန္ဓိလည်း ကတ္တားကို အကုန်ကောက်) သမ္ပဒါန် ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဓာတုယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသန္ဓိ ကတ္တား ကား - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဓာတုယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဧိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေးဌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသန္ဓိ ကတ္တားကောက်မြဲ) သမ္ပဒါန် ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတနုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ

ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဿာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ်ဒွေး. ဟိတ်ခြောက်ခု၊အပွမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စကုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ၊လ။ ၏။ (ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား-ကောက်မြ၊) သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဿာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ အပွမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိဒ္ဓလည်း ကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသင်္ခ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ,သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် နှစ်ဆယ့် ခုနှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုဟူရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုဟူ ရှိသော လောဘ မောဟ၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခုဟူရှိသော အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ်ဟိတ် အလောဘ အဒေါသအား တစ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်,မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်ရှစ်ခု၊ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဟူ ရှိ သော ဝိမံသာ ဓိပတိပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ် အလောဘ အဒေါသ ပစ္စယုပ္ပန် ၊လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသင်္ခ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခလည်း အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမသင်္ခ် နည်းမှီ၍ ကောက်လေ။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခလည်း အာရမ္မဏာ ဓိပတိ,သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ပါး၊ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား - အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဇဝဖြစ်သော နိပ္ပန္နရူပ် အဋ္ဌာရသ၊ဒေါသမူဒွေး၊

ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော စိတ် ရှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဒေါသ ဇုသာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟိတ် ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်တခု၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား–အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြီယာဉ္စကာသမ္ပယုတ်လေးခု၊လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသ ဇုသာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာအပွဲသည်ကြဉ်သော စေတသိက် သုံးဆယ့်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဗန္ဓါန် ကား- အဓိပတိတရားကိုယ် ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်'လ။ ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်လေ)။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဌီလည်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား- ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဟိတ်စိတ် ကောသဇ္ဇတ်ဌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ဗန္ဓါန် ကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော သဟိတ်စိတ် ကောသဇ္ဇတ်ဌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စယုပ္ပန်။လ'၏။(အကြင်း အကောက်လွယ်ပြီ။) သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သတဇာတလည်း ကိုးချက်၊ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း။ ။အညမညလည်း ကိုးချက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်း။ ၊နိဿယလည်း ကိုးချက်၊သဟဇာတ,ပုရေဇာတနှစ်ပါး။ ဥပနိဿယလည်း ကိုးချက်၊အာဝရမ္မဏ၊အနန္တရ၊ ပကတူ-သုံးချက်ပီ။ ပုရေဇာတဌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတ၊ဝတ္ထု၊ပုရေဇာတ-နှစ်ချက် ဖြစ်၊ ။ပစ္ဆာဇာတဌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ သုံးချက်။ ။အာသေဝနဌ အနန္တရ အတိုင်း ကိုးချက်။ ။ကမ္မဌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ သုံးချက်၊ ။ဝိပါကဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။

အာဟာရ၌ ဒုတိယော ဒုဘိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ သုံးချက်။ ။ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ။ဈာန်၌ ဒုတိယ သုံးချက်။ မဂ္ဂ ကိုးချက်၊သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမောဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတ်ယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ-ငါးချက်။ ။အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ ထွက်၏၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။) ပစ္စနိက်၌လည်း နဝစီ ထွက်၏။ ။ဟေတုဒုက် ပြီး၏။

သဟေတုက ဒုက ပဋ္ဌာန်းဝါရ

သဟေတုကဒုက်၌.. ပဋ္ဌာန်းဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန်ရာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူ ဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ရာ။လ။၏။ (ပဌမသုံးချက် အကောက်လွယ်ပြီ။)

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်၌ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာနာမကွန်ရာတို့ သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန်ရာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ် သော သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ် နှင့်တကွသောသဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ ရုပ်။လ။၏။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတ်၌ရှိသော မောဟကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊လ။၏။ ။ ဒုတိယေနပဌမံ၌ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ.သဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌

ရှိသောမောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ပဠေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ ရှိသော မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်။လ၊၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ မောဟကြောင့်သော စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဠေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ရဟန္တာတို့ ဝုတ်ကြောင့်သော သဟိတ်စိတ်ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်ခု၊မောဟမူဌေး၌ မောဟကြောင့်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဠေဝါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဠဘိတ်သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်၊လ။၏။ ၊ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ပဠေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ ၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ မောဟကြောင့်သော စေတသိက် ဝုဋ္ဌသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ်၊လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရုံမူကာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ နှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊တချက်-ပေါင်းခြောက်ချက်။ (အဓိကာက် လှယ်ပြီ။) ။အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယ

တချက်-ပေါင်းငါးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြု)။ ။အနန္တရ ခြောက်ချက်၊ သမနန္တရလည်း ခြောက်ချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတလည်း ခြောက်ချက်၊ အာသေဝနလည်း ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊ဝိပါက ငါးချက်။ ။အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့၌လည်းကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊အတ္ထိ၊အဝိဂတလည်း ကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ခြောက်ချက်။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ–ပေါင်း ငါးချက်။ ။နာရမ္မဏော တိဏိ။ ။နာဓိပတိ ကိုးချက်။ ။နာနန္တရ၊နာ သမနန္တရ၊ နာ အညမည၊သုံးချက်စီ။ ။နဥပနိဿယလည်း သုံးချက်၊ နာ ပုရေဇာတ၌ ကိုးချက်၊ နာ ပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ။နကမ္မ၌ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်၊ နာ အာဟာရ၊နာ ဣန္ဒြိယ၊နာ ဈာန၊နမဂ္ဂတို့၌လည်း တချက်စီ၊ နာ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ခြောက်ချက်၊ နော နတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့၌ သုံးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္ထားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မောဟမူဌေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တိ၊စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူဖြစ်အံ့-ဒေါသ မောဟ၊ဒ္ဋိဟိတ်ဖြစ်အံ့-အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္ထားကား-သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ

သတ္တရသ၌ ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်။ (ပဌမအကြောင်း နှစ်ချက် လွယ်ပြီ)

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကား-အဂုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကာမာဝစရသောဘဏ်စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ဝိညာဏ်ဥာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေး, မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ပစ္စည်း၊ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏသုံးခု၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမောပဌမဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား- လောကီ သဟိတ်စိတ်ကို ကောက်၊ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဌေး စေတသိက် ပန္နရသ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ ရူပ်

အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ်ာ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊အဘိညာဉ်ဌေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ်ာ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။ လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူဌေး၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ်ာ ကတ္တား ကား- မောဟမူဌေး၊ စေတသိက်ပန္နရသ၊ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေး, မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ်ာ ကတ္တားကား-ကောက်မြှ၊ သမ္မဒါန် ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယောပဌမဒုတိယသင်္ခ်ာ ကတ္တားကား-မောဟမူဌေး၊စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူဌေး၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်း လေးချက်။ ။ ပဌမော ပဌမသင်္ခ်ာ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တား ကား-ဒေါသမူဌေး၊မောဟမူဌေးကြဉ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ် ခြောက်ဆယ့် ခုနှစ်ခု၊ ဒေါသ၊ ဇုသ၊ မဏ္ဍရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်ခုနှစ်ခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား- အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော

လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိုယာ ဉာဏသမ္မယုတ် လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်နှစ်ခု၊ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ အား တပ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆယ့်နှစ်ခုဟု ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါး,လေးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ပစ္စယုပ္ပန်'လ။၏။ အကြင်း နှစ်ချက်၊သဟဇာတာဓိပတိသာ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

ဒုတိယော ပဌမဃဋ္ဋ အာရမ္မဏာဓိပတိသာ၊ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇုဇ္ဈဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရုပ် အဌာရသ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိုယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ဒေါသ၊ဇုဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရဌပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယသုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်၊ပဌမော ပဌမဃဋ္ဋ ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊မောဟမူဌေး ဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဌေး ဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဃဋ္ဋ ကတ္တားကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက် နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ရှိသော မောဟအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ[illegible]ဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ပုဒ်အား

တပ်သော မဟာဝိပါက် စုတိ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေးအား တပ်သော အလောဘ၊ သဟိတ်ဘဝဂုံပဋ္ဌေဒတဆယ့်ခုနစ်ခု၊ အဟိတ်တဒါရုံ၊ အဟိတ်ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ အဆုံးဇော၊ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ ပဌမဘဝင်အား တပ်သော မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် ဒုတိယတဒါရုံပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ္ဒ ကတ္တားကား- အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက်စုဒ္ဓသ၊ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက် သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟနှင့် တကွ စေတသိက်ပန္နရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ္ဒ ကတ္တားကား- နောက်နောက်သော မောဟအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသောမောဟ၊နောက်နောက် သော အဟိတ်စိတ် အဌာရသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-နောက် နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊ နောက်နောက်သော အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ဒုတိယော ပဌမသ္ဒ ကတ္တားကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် စေတသိက်စုဒ္ဓသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊ မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု ပဌမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ်ဒုတိယ တဒါရုံ၊ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘဝင် တေရသအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော၊ မောဟမူဒွေးဒ္ဒ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ

ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌေါမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်, စုတိ၊ရူပဘဝင် ငါးခု၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊မဟာကြိယာ ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ၊၏။ ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ၊ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌေါ၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း၊ လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်မှာ လွယ်ပြီ။) ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်နှင့် မောဟကို ရှက်၍ ဟောလေ၊ကောက်လေ။ အနန္တရ ပြီး၏။ (သမနန္တရလည်း တူပြီ။)

သဟဇာတ၊အညမည၊ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ။ နိဿယမှာ-သဟဇာတနိဿယ၊ပုရေဇာတနိဿယ နှစ်ပါး၊ ဥပနိဿယ၌ ကိုးချက်၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ - ပေါင်း သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ အာရုမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ပန္နရူပ် အဌာဝရသ ပစ္ဆည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ မောဟမူဒုံ့၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ ကာယဝတ္ထု၊ ပဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဌမဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အဟိတ်စိတ် ရှစ်ခု၊မောဟအားတပ်သော (ဥ)ဿဒ္ဓ

အစရှိသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-နောက်နောက်သော အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ပဌမသည်၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တား ကား-ပစ္စုပ္ပန်နိုဗ္ဗန္ဓရုပ် အဌာရသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်နှေး၊ မောဟမူနှေး၌ မောဟ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဝတ္ထု၊ပုရေဇာတ လွယ်ပြီ။) ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသည်၌လည်း လွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ်၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်း သုံးချက်။ ။အာသေဝန်၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်၊ ဒုတိယမှာ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနှင့် မောဟကိုယူ။ ။ကမ္မ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်း လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည် သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး၊ ပဌမော ဒုတိယသည်လည်း နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်လည်း နှစ်ပါး၊ဒုတိယော ဒုတိယသည် သဟဇာတသာ။ ။ဝိပါကတ်၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယတချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန လေးချက်စီ။ ။မဂ္ဂသုံးချက်။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တတ်၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်းငါး ချက်။ ။အတ္ထိ ကိုးချက်။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။ ။ပစ္စနိက်၌ နဝ ကိုးချက်စီထွက်၏။ ။သဟေတုကဒုက် ပြီး၏။ နောက်နှစ်ဒုက် လွယ်ပြီ။

ဟေတုဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၂-ဦးနှစ်ရာခုက

စူဠဒုက္ခကဒုက အနုစ်ခုက်တွင် သပ္ပစ္စယဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ ။သပ္ပစ္စယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သပ္ပစ္စယော၊ ဟေတုပစ္စည်း တချက်၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကောက်၊ သမ္ဘတ္တဇကံ တချက်စိသာ။ ။နဟေတု၊ နာရုမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊နအညမညာ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နကမ္မ၊နဝိပါက၊ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊နမဂ္ဂ၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ-တချက်စိသာ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဆဝါရ တချက်စိသာ။

ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း တချက်သာ။ ။အာရုမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဋမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ နှစ်ချက်ထွက်၏။ ၊ဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-စိတ် တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဌဝိသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ဝိညာဏဓာတုယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ်ဒွေး၊အပ္ပမညာ၊ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဓာတုရာဝဇ္ဇနဲ၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆယ်သ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ။အာရုမ္မဏပြီး၏။ အဓိပတိ၌ ၊ဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ နှစ်ချက်။ ။ ပဌမောပဌမသ၌ အာရုမ္မဏာဓိပတိ၊သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ဒုတိယော ပဌမသ၌ အာရုမ္မဏာဓိပတိသာ၊ အကောက်လွယ်ပြီ။ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမညာ၊နိဿယတို့မှာ တချက်စိသာ။ဥပနိဿယမှာ နှစ်ချက်။ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေ

ဝန်၊ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂ၊သမ္မယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထि၊နတ္ထि၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ တချက်စီသာ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ၊ပစ္စနိက်မှာ နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏော ဧကံ၊ နာမိပတိယာ ဒွေ၊ သမ္ဘတ္တ ဒွေ။ ။သပ္ပစ္စယဒုက် ပြီး၏။ ။သင်္ခတဒုက်လည်း အတူ။

သနိဒဿနဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ရူပါရုံ ကြဉ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်မှာ ကုသလတိက်အတိုင်း ရူပါရုံကို ကြဉ်၍ ကောက်။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ် သက်သက် သုံးပါး၊ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရူပါရုံကို ကောက်၊ ရုပ်သက်သက်မှာ သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ရူပါရုံ၊ သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရူပါရုံကိုကောက်၊ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ (လွယ်ပြီ။) အာရမ္မဏာ၌ ဒုတိယေနဒုတိယံတချက်သာ၊ (လွယ်ပြီ။) အမိပတိ သုံးချက်၊အနန္တရ၊သမနန္တရ တချက်စီသာ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည တချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီသာ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။ ။ နဟေတု သုံးချက်။ ။နာရမ္မဏာ၊ နာမိပတိ- အစရှိသည်တို့၌လည်း သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏဌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ နှစ်ချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံဌ ကတ္တားကား-ရူပါရုံပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ အပွမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ ကတ္တားကား - စိတ်တဇုယုတ် ဟိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သဏ္ဌာဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဒွေပညာသ၊ ဝိညာဏဓာတုယတန ,စိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး, လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အပွမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။အဓိပတိဌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ- ပေါင်း လေးချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံဌ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ရူပါရုံ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း အကောက်လွယ်ပြီ)

အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည တချက်၊နိဿယသုံးချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတ ဌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ သုံးချက်။ ။ပဌမော ဒုတိယသဌ ကတ္တားကား-ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံပစ္စည်း။လ၊၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ဒိဗ္ဗစက္ခု၊အဘိညာဉ် အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် လ။၏။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသဌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တား ကား-ရူပါရုံကြဉ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် ဘဏ္ဍရသ ပစ္စည်း။ လ ။၏။

သမ္မဒါန်ကား-စက္ခုဝိညာဉ် ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဒွေပညာသ၊ ဒိဗ္ဗသောတအာဘိညာဉ်၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတမှာ အကုန်ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား- စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် အတူ ဥပါဒ်ပြုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒုရ၊ပဋိစ္ဆန္ဒ၊သဏ္ဌာ၊သုခုမ၊ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ၊ ဂေါတြဘူနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား- စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပစ္ဆာဇာတဒ္ဒ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ သုံးချက်။ ။ အာသေဝန တချက်။ ။ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂတို့ သုံးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ တချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ သုံးချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတတို့မှာ တချက်စီ။

နဟေတုယာ ပဠု၊ နာရမ္မဏော စတ္တာရိ၊ နာဓိပတိယာ ပဠု၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ ပဠု၊ နနိဿယေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယေ ပဠု၊နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဠု၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊နသမ္ပယုတ္တေ ပဠု၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ ပဠု၊ နောဝိဂတေ ပဠု၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သနိဒဿနဒုက်ပြီး၏။

သပ္ပဋိဃဒုက်ဒ္ဒ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပ်စ္စည်းဒ္ဒ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။သနိဒဿန

သပ္ပဋိဃတိက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။ဝိဘင်း ထွက် အကောက်တူ၏။

ရှေ့ပါဒုက် ပဋ္ဌာန်း၀ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်၊ ပဌမေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋ္ဌေ၀ါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတေရသ နာမကွန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ၀တ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌေ၀ါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတေရသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမေနပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဟဒယ၀တ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌေ၀ါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ထို နာမကွန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြင်း ခြောက်ချက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပေါင်းသုံးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ။)အဓိပတိ ပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သုံးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ ။ အညမညံ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယသုံးချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေ၀နတချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတသုံးချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊နအညမညေတိဏိ၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေ၀နေ ၄ ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊နအာဟာရေ ကေ၊ နဣန္ဒြေယေ ကေ၊နဈာ[illegible] ဒွေ၊

နမရ္ဂေန နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ဆဝါရလွယ်၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ္ပ် ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်းခ္ပ် ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပေါင်းနှစ်ချက်။ ။အဓိပတိပစ္စည်းခ္ပ် ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ တချက်စီ၊ သဟဇာတခ္ပ် ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။အညမညခ္ပ် ပဋ္ဌာန်ဝါရ အတိုင်း ခြောက်ချက်၊ နိဿယပစ္စည်းခ္ပ် သဟဇာတအတိုင်း ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယနှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝနတို့လည်း တချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါကသုံးချက်၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယခ္ပ် ပဌမော ပဌမသ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ဝဋ္ဋမ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ သဟဇာတိန္ဒြိယ၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယအရော၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တနှစ်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ခုနစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တချက်စီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရုမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နဒနန္တရော၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နဿ သဟဇာတေ ဆ၊ နအညမညေ ဆ၊ နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နော နတ္ထိယာ သတ္တ၊ နော ဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ရူပီဒုက် ပြီး၏။

လောကိယဒုက်- ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ တချက်-ပေါင်းငါးချက်။ ။အာရုမ္မဏာနှစ်ချက်၊အဓိပတိငါးချက်၊ အနန္တရ နှစ်ချက်၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမညနှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ။ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊စျာန၊မဂ္ဂ ငါးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ ။အတ္ထိ၊အဝိဂတ ငါးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရုမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဉ္စ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နစျာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ ပဌမမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ လေးချက်။ ။အာရုမ္မဏာခွဲ ပဌမမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ သုံးချက်။ ။အဓိပတိ လေးချက်။ ။အနန္တရ သမနန္တရလေးချက်စီ။ ။သဟဇာတခွဲ ပဌမော ပဌမသ၊ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ-ပေါင်းငါးချက်။ အညမည နှစ်ချက်၊နိဿယ ခုနှစ်ချက်၊ သဟဇာတတွင် ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ နှစ်ချက်တို့တည်း။ ။ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ နှစ်ချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်၊အာသေဝနနှစ်ချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက လေးချက်၊အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ လေးချက်၊ စျာန လေးချက်၊မဂ္ဂ လေးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ခုနှစ်ချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊နသဟဇာတေ ပဋ္ဌ၊နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဋ္ဌ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္မယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နော အတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နော အဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။လောကိယဒုက် ပြီး၏။

ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်၊ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။

ကေနစိ ဝိညေယျအရနှင့် ကေနစိ နဝိညေယျ အရသည် စိတ္တုပ္ပါဒ်တခုတည်းဖြစ်၍ အရတူသောကြောင့် ကိုးချက်ပင် ထွက်သည်၊ အဘယ့်ကြောင့် အရတူသနည်း၊ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ သည် စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ ဝိညေယျ မည်၏။ သောတ,ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့် နဝိညေယျ မည်၏။ ။သဒ္ဒ, ဂန္ဓ, ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း နည်းတူ။ ။ပဌမဇောစိတ္တက္ခဏ သည် မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ ဝိညေယျ မည်၏။ ။စက္ခု, သောတ ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယ ဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ နဝိညေယျ မည်၏၊ ဤနည်းအတူ အကြင်းကို ယူ၊ ဤသို့ယူမှ ကေနစိ ဝိညေယျ်ကော် ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ ကေနစိဝိညေယျာ တဲ့ယော ခန္ဓာ-အစရှိသော ဝိဘင်းထွက်နိုင်မည်။

ဟေတုယာ နဝ၊သမ္ပယုတ္တ နဝ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ကုန်အောင် ကောက်လေ၊ ။နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ နဝ၊သဟဇာတ၊ နိဿယ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤလေးပစ္စည်းကို ထား၍ သမ္ပယုတ္တ နဝ ချည်းပင်။ ။ဆ ဝါရ အတူတူချည်း ထွက်၏။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိရဲ့ လုံးချက်စီ၊ ပစ္စည်း ရထိုက်သရွေ့ တရားကို ကုန်အောင်ကောက်လေ၊ဟောလေ။ပစ္စနိုက်ဌာလည်း နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ပစ္စည်း ကိုးချက်စီ၊ ပဌမော ပဌမသဟ ဒုတိယသ အာရမ္မဏ၊သဟဇာတ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ကမ္မ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန်စပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ အစရှိသည်တို့လည်း ဤနည်းအတူ ထုတ်။ ။ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်ပြီး၏။

ဝဋ္ဌနာရဒုကပြီး၏။

၃-အာသဝေါဓိကာ

အာသဝေါဓိကာ ခြောက်ဒုက်တွင် အာသဝဒုက်၊ ပဋ္ဌာန်းရ၊ ဟေတု ပစ္စည်းဌ် အာသဝံခမ်မံ ပဋ္ဌာန် အာသဝေါဓမ္မော ဥပ္ပန္နတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကာမာသဝံ ပဋ္ဌာန် ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ ဒိဋ္ဌာသဝံ ပဋ္ဌာန် ကာမာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋ္ဌာန် ကာမာသဝေါ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဘဝါသဝံ ပဋ္ဌာန် အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋ္ဌာန် ဘဝါသဝေါ၊ ဒိဋ္ဌာသဝံ ပဋ္ဌာန် အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋ္ဌာန် ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဤသို့စက်လှည့်၍ ဟော၊ (ပါဠိတော်မှာ စက္ကံ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊သာ ရှိသည်။) ပဌမေန ပဌမံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခဌ်ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား - အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိလဌါဒသ အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက်တေဝီသ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခဌ်ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခ၊ အစိတ်အစိတ်သော အာသဝနှင့် တကွသော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခ၊ စေတသိက်ဗာတ္တိံသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေ သတ္တတိ၊ အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်သည်သာ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော၊ လ။ အစိတ် အုစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်းလေး(ပဋိသန္ဓေ ရူပ်သက်သက်ကို ကောက်မြှ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူခွေး၊ အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး ၀ိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေ၀ီသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူခွေး၊အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါး၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်တေ၀ီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ဒေါသမူခွေး၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော အာသဝတရားတို့နှင့်တကွ စေတသိက်ဆဋ္ဌိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်သည်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝသုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ခွဲ၁သည်၊အာသဝ တရားကိုယ်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ခွဲ၁သည်၊ အာသဝ တရားကိုယ် ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သောစေတသိက် ကျေနပ်သည်၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ် အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ အာသဝနှင့်တကွ စေတသိက်ဗာ၀ီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့

လည်း ကိုးချက်စီထွက်၏၊ ဝိပါကပစ္စည်းမှာ တချက်သာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်လေ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ နှစ်ချက်၊ နဟေတုပစ္စည်း၊ နာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ ဌေ၊ နာရမ္မဏေ တိဏိ၊ နာမိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ကေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကေ၊နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ တချက်၊ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ် အာသဝအား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟ တည်းဟူသော အာသဝတို့တ် ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူ ရှစ်ခု၌ ရှိသော လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မောဟတည်းဟူသော သမ္ပယုတ် အာသဝ ရ၏။ ။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိလ ဒွါဒသ၊ အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါး ကြည့်သော စေတသိက် စကုဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသကြည့်သော စေတသိက် ဧကူန ဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား- သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူလေးခ်ိန် ဒေါသ၊ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ဘဒါန်ကား-ဒေါသမူလေးခ်ိန် ဒေါသ၊ မောဟ ကြဉ်သော စေ-စတုဝိသ၊သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒေါသသည် နောအာသဝဟိတ်၊ မောဟသည် အာသဝဟိတ်ဝ်ည်း၊ ဒေါသမူလေးခ်ိန်သာ နှစ်ပါးစုံနိုင်သည်၊ အကောက် သိမ်မွေ့၏။ ။ အာရမ္ဘဏသင်္ခ် ကိုးချက် (အကောက် လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိသင်္ခ်လည်း ကိုးချက်၊ ပဌမော ပဌမသ။ အာရမ္ဘဏာ ဓိပတိသင်္ခ် ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုခ်ိန်ရှိသော အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ဘဒါန် ကား-အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုခ်ိန် ရှိသော အာသဝတရားကိုယ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသင်္ခ်လည်း ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္ဘဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ တည်းဟူသော အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နောက်ပုဒ်တို့သင်္ခ်လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရတို့သင်္ခ်လည်း ကိုးချက်စီ။ ။သဟဇာတ၊ အညမညဝ၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေ၊ပစ္ဆာ သုံးချက်စီ။ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ ဟေတုယာ နဝ။လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ၊ အာသဝဒုက်ပြီးပြီ။(သာသဝ ဒုက်မှာ လောကိယဒုက်နှင့် တူပြီ။)

အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ိန် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အကုသိလဒ္ဓါဒသ၊ဒေါသမူလေး မောဟမူလေး ခ်ိန် မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ပဌမဝေါကာရ

ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကရိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကရိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ၊လ။ နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကရိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကရိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊မောဟ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ကုသိုလ်ကေရိသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကရိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၊မောဟမူဒွေးကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေရုပ်သက်သက်မှာ ကုသလတိုက်အတိုင်းကောက်၊အကြွင်းလွယ်ပြီ။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဒုက်တိက်အရအတိုင်းကောက်၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး နာမက္ခန္ဓာ၊မောဟကို ကောက်၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ။

အဓိပတိ၌ ကိုးချက်၊ သာဓိပတိဇော နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညဝိပ္ပယုတ် ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊ ဝိပါကတ၊ချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊

ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတမှာ ခြောက်ချက်၊

နဟေတုဒ္ဒ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေနဲ့ ဒုတိယံ-ပေါင်းနှစ်ချက်။ နာရမ္မဏဒ္ဒ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း သုံးချက်။ ။နာမိပတိ ကိုးချက်။ ။နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဲ၊ နဥပနိဿယ-သုံးချက်စီ။ ။နပုရေဇာတ ခုနှစ်ချက်။ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန ကိုးချက်။ နကမ္မ လေးချက်။ နဝိပါက ကိုးချက်။ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊နမဂ္ဂ တချက်စီ။ နသမ္မယုတ္တ သုံးချက်။ နဝိပ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ။နော နတ္ထိ၊နော ဝိဂတ သုံးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဒ္ဒ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၊ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၊ပဋ္ဌမသုံးချက်၊ဒုတိယသုံးချက် ပဋ္ဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်းကိုးချက်။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿဒ္ဒကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ဒေါသ။ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပယုတ္တ-** ဒေါသကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အာသဝ သမ္မယုတ်ဟိတ် ဒေါသမူဒ္ဒေးဒ္ဒ ဒေါသ တခုသာ ရှိသောကြောင့် သမ္ပယုတ် မရသတည်း။) ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿဒ္ဒ **ကတ္တားကား-** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုဒ္ဒရှိသော လောဘမောဟ ဒေါသမူဒ္ဒေးဒ္ဒ သမ္ပယုတ် မောဟ၊စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပယုတ်**-သမ္ပယုတ်မောဟ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိသယဒ္ဒ **ကတ္တားကား-** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဒ္ဒ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူရှစ်ခုဒ္ဒရှိသော လောဘမောဟ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊မောဟ၊ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပယုတ်**-ဒေါသကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ အစရှိသော သုံးချက်ဒ္ဒ အကောက်လွယ်ပြီ။

ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒေါသ,မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဌေး၌ ဒေါသ,မောဟ ကြင့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမပုဒ်က ဒေါသ၊ဒုတိယပုဒ်က မောဟပစ္စည်းယူ၊နှစ်ပါးပင် သမ္ပဒါန်ပုဒ်၌ မဝင်၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်မှာ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္ပဒါန်ကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အာရမ္မဏာ၌လည်း ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်၏) အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက် -ပေါင်းငါးချက်၊ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါး။ ၊အာရမ္မဏာဓိပတိ၌ လောဘမူ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သဟဇာတာဓိပတိ၌ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၌ အဓိပတိတရားကိုယ် -ကောက် ။ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ .သဟဇာတာဓိပတိကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိကို ကောက်၊ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ကောက်။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်ပြီ။ အညမညဗြောက်ချက်။ ။နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ,ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။အာသေဝန ကိုးချက်။ကမ္မလေးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တဗြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိုက်၌ နဟေတုယာ နဝ၊နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ ကြင်းသော သုံးဒုက်တို့၌လည်း ၌ နှစ်ဒုက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။

အာသဝဝေါဒ္ဓက ပြီး၏၊

၄-သညောဇန ဂေါ့ဆွက

သညောဇနဂေါ့ဆွက ခြောက်ဒုက်တွင် သညောဇနဒုက်၊ပဋ္ဌိစ္စ ဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတ်၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ် ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ် သော သံယောဇဉ် ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သံယောဇဉ် ရှစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော' သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ်စိတ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝိသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ သံယောဇဉ်ကိုကြဉ်၍ ကောက်၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ် သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၌ မောဟကြဉ်သော သံယောဇဉ် ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၌ မောဟကြဉ်သော သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယသုံးချက်၌ လွယ်ပြီ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လော့။

အာရုံမှီ ပစ္စည်းဌာနလည်း ကိုးချက်၊ နာမ်သာ၊ ရူပ်မရှိ၊ အဓိပတိဌာနလည်း ကိုးချက်၊ ပဌမမေန ပဌမံဌာ ကတ္တားကား - အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ. လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှေးဌာ ရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ခုနစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံဌာ ကတ္တားကား - အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှေးဌာ ရှိသော သံယောဇဉ် ခုနစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှေး၊ အဓိပတိ တရားကိုယ် သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်သ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံဌာ ကတ္တားကား- အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှေးဌာ ရှိသော သံယောဇဉ်ခုနစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဒ္ဒိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းခြောက်ချက်ကို ကောက်လေ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိုက် နဟေတုပစ္စည်းဌာ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ ပဌမေန ပဌမံဌာ ကတ္တားကား - ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံဌာ ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊အဟိတ်စိတ္တဇရူပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကဋတ္တာရူပ်ကို ကောက်၊ ရူပ်သက်သက်ဌာ အဟိတ်အကုန်ကောက်၊ဒုတိယေန ပဌမံဌာ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံဌာ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရုမ္မဏော တိဏိ၊ နာမိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဗ္ဗာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ လေးချက်၊ ပဌမော ပဌမသဿ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တသံယောဇဉ် အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ,မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ဒေါသ, မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်ဖြစ်အံ့၊မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်ဌ် မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ် သံယောဇဉ် တရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသဿ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘ,မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ,မောဟ၊မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ်ဌါဒသ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ကြဉ် သော စေတသိက် ကျေနပ်သ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသဿ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ,မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆသဟဂတ်ဖြစ်အံ့၊မောဟ. ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ခွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ မောဟမူခွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏ ဒုတိယော ဒုတိယသဿ လွယ်ပြီ။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရုမ္မဏပစ္စည်းဌ် ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ)

အဓိပတိပစ္စည်းခ် ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမော ပဌမသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိသာ။ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘ၊ မာန၊ဒိဋ္ဌိ၊အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် လေးပါး ပစ္စည်း၊လ။၏။သမ္ပယုတ္တနိုင်ကား-အလေးအပြုတ်ပြုတတ်သောလောဘမူ စိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ်လေးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမောဒုတိယသ၌ ကတ္တားကောက်မြ။သမ္ပယုတ္တနိုင်ကား-အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် လေးပါးကြည်သော စေတသိက်အဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ ဒုတိယောဒုတိယသအစရှိသည်တို့၌ လွယ်ပြီ။အနန္တရ ကိုးချက်။ ။ သမနန္တရ၊သဟဇာတ။အညမညဿ၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။ ။အာသေဝန ကိုးချက်။ ။ကမ္မ သုံးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ။ မဂ္ဂကိုးချက်။ သမ္ပယုတ္တကိုးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။အတ္ထိကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဒ္ဒတ္ထ နဝ။ ။ သညောဇနဒုက် ပြီး၏။

သညောဇနိယဒုကံ ဗုဒ္ဓန္တရဒုကေ လောကိယဒုက သဒိသံ။

သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းခ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံခ် ကတ္တားကား—အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ခ် မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တာဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကို ခဲ့ရ်ဖြစ်သော် အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေးခ် မောဟကြည် သော စေတသိက် သတ္တာဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံခ် ဝိဘင်္ဂေရှပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန

ပဌမဒုတိယံ၌ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ သဟဇာတ နာမကွန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၏၊ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ယခင်အရတွင် စိတ္တဇရုပ်လောင်း၍ ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၊မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြင်း နှစ်ချက် လွယ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။ ။နာမ်သက်သက်သာ။ ။အဓိပတိ ငါးချက်သာ၊ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အညမညဲ ခြောက်ချက်စီ။ ။ သဟဇာတ၊နိဿယ ကိုးချက်။ ။ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ။ ။ကမ္မ ကိုးချက်။ ။ဝိပါကတခုချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တမှာ ခြောက်ချက်။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံ ပြီးပြီ။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ–ပေါင်း သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာမိ ပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ တိဏိ၊ နအညမညေ တိဏိ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ!နပစ္ဆာ ဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ စတ္တာရိ! နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြေယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမောပဌမ သ၊ပဌမောဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော

ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ-ပေါင်းခြောက်ချက်။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊မောဟ၊ဤဟိတ် တပါး,နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူခွေးခ်ိ မောဟကြည်သော သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-ကောက်မြှ၊ သမ္ပဒါန်-စိတ္တဇရုပ်၊ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၌ ကတ္တား ကား-ကောက်မြှ။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူခွေးခ်ိ မောဟ ကြည်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်။(ဒုတိယသုံးချက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တာတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (အကောက် ဝိဘင်းလွယ်ပြီ)။ ။အမ်ပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ နှစ်ချက်-ပေါင်း ငါးချက်။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ အနန္တရ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ။သမနန္တရ လည်း အတူ။ ။သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ- ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ တချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။ဝိပါက တချက်။ ။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္ত ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္ত၊ငါးချက်၊ အတ္ထိကိုးချက်။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နော အဝိဂတော နဝ၊သမ္ပယုတ္ত နဝ။ ။ ပစ္စနိုက် ပြီး၏။ ။သညောဇနေ သမ္ပယုတ္ত၌ ပြီး၏။ ။သညောဇနေ ဂေါ့ဏကဒ္ဒ အကြင်းသုံးဒုက် လွယ်ပြီ။

သညောဇနေဂေါ့ဏက ပြီး၏။

၅-ဂန္ဓဝေါဟာရ

ဂန္ဓဝေါဟာရ ခြောက်ဒုက်တွင် ဂန္ဓဒုက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်၊ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ဓကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော လောဘ,ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဂန္ဓတရားကိုယ်နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (သီလဗ္ဗတပရာမာသနှင့် ဣဒံ သစ္စာဘိနိဝေသလည်း တရားကိုယ် အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ချည်းသာတည်း၊ သတ္တိ ထူးသောကြောင့် အတူ မဖြစ်၊ အတူမဖြစ်သောကြောင့် တခြားစီ အသီးဟောတော်မူသည်၊ အသီးဖြစ်သောကြောင့် သီလဗ္ဗတပရာမာသံ ကာယဂန္ထံ ပဋ္ဌိစ္စ-အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသည်။) ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဂန္ဓတရားကိုယ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသမူဒွေး၊ဂန္ဓတရားကိုယ်သုံးပါး၊ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်တေဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ဓတရားကိုယ်နှစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သောဂန္ဓတရားကိုယ်နှစ်ပါး၊ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊မာန၊ဂန္ဓ. တရားကိုယ်နှစ်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိက် ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ထိန၊ မိဒ္ဓ ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက်

ကေဒိသ၊ သဟိတ်ကြိုယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ဒေါသ၊ ဇုသာ၊မဏ္ဍိုရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ သိန၊မိဒ္ဓ၊ မောဟမူဒွေးဌ် မောဟကြဉ် သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဂန္ဓတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ၀ိစိ ဂ်ိန္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဂန္ဓ ဝရားကိုယ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ဒေါသမူဒွေး၊ဂန္ဓတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ၀ိစိကိန္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ဂန္ဓတရားကိုယ်သုံးပါး၊ စ်ိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်'လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံဌ် ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊မဏ္ဍိုရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိန္ဆာ၊မာန၊ဂန္ဓတရားကိုယ် နှစ်ပါးကြဉ်သောစေတသိက်ကျေနဝီသ၊အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ဓကို စွဲ၍ဖြစ် ၊ သော လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ် ဂန္ဓတရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ ဂန္ဓ တရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိန္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝေဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဂန္ဓတရားကိုယ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ဂန္ဓ တရားကိုယ်သုံးပါး၊ဝိစိကိန္ဆာ ကြဉ်သော ဧစတသိက် ဝေဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မဏ္ဍိုရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိန္ဆာ၊ မာန၊ ဂန္ဓ တရားကိုယ်နှစ်ပါး ကြဉ်သော ဧစတသိက် ကျေနဝီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးနှဉ် ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဂန္ဓကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ။လ။ လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူ

သော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ဓ တရားကိုယ်နှစ်ပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အကောက်ခက်၏၊လိမ်မွှေ၏၊ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏာဒ္ဓလည်း ကိုးချက်၊ နာမ်သက်သက်သာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ဝိပါကေ ကော်၊ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုပစ္စည်းဌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာရ၏၊နာရမ္မဏာဌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။နာမိပတိ ကိုးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည်၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ (အရှုပေ သိလပ္ပတပရာမာသော နတ္ထိ) နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ နကမ္မ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊နဈာန၊ နမဂ္ဂ၊ တချက်စီ၊ နသမ္ပယုတ္တသုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊သုံးချက်စီ။ အကောက်လွယ်ပြီ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ္မိံ ကတ္တာ၊ ကား - သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခုဌ ရှိသော လောဘ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တာ၊ကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုဌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူဌေးဌ ဒေါသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဌေး၊ ဂန္ဓ တရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ္မိံ ကတ္တာ၊ကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခုဌရှိသော လောဘ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မာန၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားရင်း, သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒေါသမူသင်္ခ်လည်း မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး, သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၊ လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား-လောဘမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒေါသမူဒွေးသင်္ခ်လည်း မောဟ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသတည်းဟူသော သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဂန္ဓ တရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌိဝိသ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား - သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိသမ္မယုတ် လေးခုခ်ိန်ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား - သမ္မယုတ် ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား - သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဂန္ဓတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား - သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယုတ်လေးခုခ်ိန်ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား - ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဇုသ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊မာန၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ လောဘ၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဂျုနဝီသ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု ပစ္စည်း။အကောက်ခက်၏။

အာရမ္မဏာ ပစ္စည်းဌ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အဓိပတိ ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယ၊ ဥပနိဿယ-ကိုးချက်စီချည်း။ ။ပုရေဇာတ သုံးချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက တချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန- သုံးချက်စီ။ ။မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၈ါးချက်။ ။အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

ပစ္စနိက်ဌ် နဟေတုယာ ,နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။ ။ဂန္ထဒုက်ပြီး၏။

ဂန္ထနိယဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့်တူပြီ။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်—ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံဌ် ကတ္တားကား- လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသမူဒွေ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုဌ်မော်ဟ၊ ဒေါသ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ပဌမေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဌ်ဖြစ်သော အခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုဌ်ရှိသော လောဘ,ဒေါသ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မဏ္ဍရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘ စိတ္တဇရူပ်၊ ဒေါသမူ ဒွေ၊ ဒေါသ ကြဉ်သော အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသစိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား- ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဌ် ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုဌ် လောဘ၊ဒေါသ၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍

ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေနဒုတိယံဒွိပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-မောဟမူ ဒွေး၊ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝိသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ,မာန, ဒေါသ, ဇုသာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ထိန,မိဒ္ဓ ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက် လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ကတ္တားကား - ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဒေါသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိတ်၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ။လ။၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ယခင် အရတွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ဒေါသမူဒွေး၊လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိတ်၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော၊လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ပဌမနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် နာမကွန္ဓာ လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး နာမကွန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-

ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌ၊ဒေါသ၊ဇုဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူခြေး၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဗီတိ၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကောက် ခက်၏။)

အာရမ္မဏာဒ္ဒ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်၊ နာမ်သက်သက်သာ၊ အဓိပတိကိုးချက်သာ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ခြောက်ချက်စီ၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ကိုးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပွယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ခြောက်ချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ၊) ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ အခုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပွယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ ဆ ဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ ဏတ္ထိ ကား - သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒိဋ္ဌဂတ သမ္မယုတ်လေးခုဌ ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပွယုတ် လေးခုဌ ရှိသော မောဟ၊ ဒေါသမူဌ ရှိသော မော်ဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ဘဝါန်ကား-

လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ် လေးခု၌ရှိ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု ရှိသော မောဟ၊ဒေါသမူဒွေးရှိသော မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာဒိသ၊ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပွန်။လ။၏။ (ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်၌ မောဟ၊ ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟကို ကြဉ်သည်ကား ဤပုဒ်၌ ဂန္ထ ဟိတ်တခုသာရှိ၍ ကြဉ်သည်)။ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တားကား- စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ လောဘ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခုရှိသော မောဟ၊ ဒေါသ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ် လေးခု ရှိသော လောဘ ဒေါသ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပွန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခုရှိသော လောဘ မောဟ တည်းဟူသော ဟိတ်နှစ်ပါး၊ လောဘ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု၌ ရှိ သော မောဟတည်းဟူသော ဟိတ်တပါး၊ ဒေါသ စိတ္တရုပ်အား တပ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ ရှိသော မောဟ ဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပွန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ် သော မောဟမူဒွေး၊ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယာ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ထိနမိဒ္ဓကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော မောဟမူ ဖြစ်အုံ့၊ မောဟ၊ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အုံ့၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊တိဟိတ ဖြစ်အုံ့၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊အမောဟ၊ဤဟိတ်တပါး,နှစ်ပါး,သုံးပါး၊စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူ ဒွေး၌ရှိသော ဒေါသ ပစ္စည်း၊လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌

မောဟကြင့်သော သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူဌေး၌ ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဌေး၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌ၊ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြင့်သော စေတသိက်တေဝိသ၊သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကောက်မြ၊သမ္ပဒါန်မှာ စိတ္တရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌဂဏဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူဌေး၌ ရှိသော ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဌေး၊ မောဟ၊ဒိဋ္ဌ၊ဒေါသ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြင့်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား - ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသတ္တင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်၊ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏၊ (အကောက်ခက်၏၊ သိမ်မွေ့၏)

အာရမ္မဏာကိုးချက်၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ ကိုးချက်စီ၊ အညမညခြောက်ချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ကိုးချက် စီ၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ကိုးချက်စီ၊ အကောက်မှာ ကြီ၍ ကောက် နှင့် ကောင်းပြီ၊ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ပစ္စနိက် ပြီး၏၊ဂန္ဓ သမ္ပယုတ္တဒုက်ပြီးပြီ၊ အကြင်းဒုက်များလွယ်ပြီ။

ဂန္ဓဂေါ်ဌက ပြီးပြီ။

၈-နိုဝရဏ ဂေါ့ဏက

နိုဝရဏဂေါ့ဏက ခြောက်ဒုက်တွင် နိုဝရဏဒုက် ပဋ္ဌာန်းတော်ရဲ့ ဟေတုပစ္စည်းခဏ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမနေ ပဌမံခဏ် ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ်သော နိုဝရဏရှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေးခဏ် မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော နိုဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမနေ ဒုတိယံခဏ် ကတ္တားကား-နိုဝရဏရှစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ နိုဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဂေါ့ဏဒီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမနေ ပဌမဒုတိယံခဏ် ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ် နိုဝရဏကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ နိုဝရဏ ကြဉ်သော စေတသိက် ဂေါ့ဏဒီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ နိုဝရဏစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်လေ၊ အကောက် လွယ်၏။)

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ။လ။ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ။လ။အဝိဂတတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ။သဗ္ဗတ္ထနဝ၊ဝိပါကေ ဇော်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိုက် နဟေတုပစ္စည်းခဏ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ–လေးချက်။ ।ပဌမေန ပဌမံခဏ် ဝိစိကိစ္ဆာနိုဝရဏံ ပဋ္ဌိစ္စ အဝိဇ္ဇာနိုဝရဏံ၊ဥဒ္ဓစ္စနိုဝရဏံ ပဋ္ဌိစ္စ အဝိဇ္ဇာနိုဝရဏံ-ဟု ပစ္စနိုက်ရှိသောကြောင့် အနုလုံခဏ် ဝိဘင်းမရှိသင့်ပြီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ။နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဇော်၊ နဣန္ဒြိယေ ဇော်၊

နဗျာနေ ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္မယုတ္တေ တိကိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိကိ၊ နောဝိဂတေ တိကိ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၊ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်းလေးချက်။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿဌ် ကတ္တားကား-သမ္မယုတ်နိဝရဏအားတပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ, မောဟ၊မောဟမူဖြစ်အံ့၊မောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူခွေးဌ် မောဟကြဉ်သော သမ္မယုတ် ဖြစ်သော နိဝရဏတရား ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿဌ် ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော နိဝရဏဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ နိဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျွန်ဝိသ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿဌ် ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော နိဝရဏဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မောဟမူခွေးဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။(ဒုတိယော ဒုတိယဿဌ် လွယ်ပြီ) အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ-သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။ ။ နိဝရဏဒုက် ပြီး၏။ ။ကြွင်းသော ငါးဒုက်တို့လည်း လွယ်ပြီ။

နိဝရဏဂေါ့ဌက ပြီး၏။

၉-ပရာမာသ ဂေါ့ဆက်

ပရာမာသဂေါ့ဆက ငါးခုက်တွင် ပရာမာသခုက်၊ ပဋ္ဌာန်းပါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ ပဌမမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေနပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပေါင်းငါးချက်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံခွဲ ကတ္တားကား- ဒိဋ္ဌိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ ဒေါသ၊ ဇာသာ၊ မဉ္ဆရိယ၊ ဂ,ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံခွဲ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟမူဌေးခွဲ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကောက်မြှ)ဒုတိယေန ပဌမံခွဲ ကတ္တားကား - ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဇာသာ၊ မဉ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပရာမာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံခွဲ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံခွဲ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဒိဋ္ဌိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏာ ငါးချက်၊ အမိပတိလည်း ငါးချက်၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဋ္ဌ၊ ဝိပါကေ ကော်၊အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏာ တိဏိ၊ နာမိပတိယာ ပဋ္ဌ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပဒ်သ ယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဋ္ဌ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဋ္ဌ၊ နာသေဝနေ ပဋ္ဌ၊

နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ ဇကံ၊ နဋ္ဌိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဇကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

· ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ် ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ပေါင်းသုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားလုံး, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလုံး တပ်သော ဟိတ်ချောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မောဟမူဌေးခ် မောဟကြည်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိအားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ ,မောဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ဧကဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊သဟဇာတ၊ အညမည်၊ နိဿယ ငါးချက်စီ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။ ။ ပရာမာသ ဒုက်ပြီး၏၊ ကြင်းသောလေးဒုက်၌ လွယ်ပြီ။

ပရာမာသ ဂေါ့ဌက ပြီးပြီ။

၁၀-မဟန္တရ ဒုက

မဟန္တရဒုက တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက်၊ ပဋ္ဌာန်းတော်ရဲ့ ဟေတုပစ္စည်းဌာ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အကောက်လွယ်ပြီ၊ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏၊ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ သုံးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ တချက်၊ပဌမ ဒုတိယ တချက် ပေါင်းငါးချက်။ ၊အနန္တရ သမနန္တရ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တကိုးချက်၊ အတ္ထိကိုးချက်၊နတ္ထိ ဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုပစ္စည်းဌာ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုဝေယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ ၊နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ ကေ၊နဣန္ဒြေယေ ကေ၊ နဈာနေ ဒွေ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နော ဝိဂတေ တိဏိ။ ၊ပစ္စနိုက်ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌာ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ သုံးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ အာရမ္မဏာပစ္စည်းဌာ ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယာ ပဌမသ နှစ်ချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။) အဓိပတိပစ္စည်းဌာ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်းလေးချက်၊ (လွယ်၏။) အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ နှုနှစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊နိဿယ ခုနှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန တချက်ခြင်း၊ ကမ္ဘ၊ ဝိပါက သုံးချက်ပြီ၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြေယ

ခြောက်ချက်၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။ဝိဘင်းအကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နဘူတော၊နအညမညော၊နနိဿယော ဆ၊ နဥပနိဿယော သတ္တ၊ နပုရေဇာတော၊ နပစ္ဆာဇာတော ။လ။ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္မယုတ္တေ ဆ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေသတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။ ။သာရမ္မဏဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တဒုက် ပဋ္ဌာန်းဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အာရမ္မဏော ပဉ္စ၊ အဓိပတိယာပဉ္စ။လ။ အဝိဂတေ ပဉ္စ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဉ္စ၊အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ပဉ္စ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညော၊ နဥပနိဿယော တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ပဉ္စ၊ နမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ဥပနိဿယကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ငါးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္ထ၊ ဝိပ္ပယုတ္ထ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိုက်၌ နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏော နဝ၊လ။နောအဝိဂတော နဝ၊သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။စိတ္တဒုက်ပြီး၏။

စေတသိကဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်၊အကောက် လွယ်၏။ ။အာရမ္မဏ ကိုးချက်။လ။ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ငါးချက်စီ၊ ကမ္မ ကိုးချက်။ သမ္ပယုတ္တနဝ ။လ။ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညော၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဆ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ပစ္စနိုက်ပြီ၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ (အကောက်လွယ်ပြီ) အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္ত၊ ဝိပ္ပယုတ္ত ငါးချက်စီ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ

နဟေတုယာ နဝ။လ။သမ္ပယုတ္ত နဝ။ ။စေတသိကဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တသမ္ပယုတ္ত်ဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်—ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ သုံးချက်။

အဓိပတိ ငါးချက်။ အနန္တရ၊သမနန္တရ သုံးချက်စီ။ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညဗြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝန တချက်စီ။ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်။ အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊နာနန္တရေ တိဏိ။ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ ကေ၊နဣန္ဒြေယေ ကေ၊ နဈာနေ ကေ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိ ယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ။ပစ္စနိုက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ပဋ္ဌမောဒုတိယသ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယသ-ပေါင်း သုံးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏပစ္စည်းခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ-နှစ်ချက်၊ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသခ် ကတ္ထားကား-စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊အာဘိညာခ် ဒွေးခ် ရှိသော် အပ္ပမညာကြီးသော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသခ် ကတ္ထား၊ကား-ရူပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမစိတ် စတုပညာသ၊အာဘိညာခ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုခ်ရှိသော အပ္ပမညာကြီးသော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဓိပတိခ် ပဋ္ဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ ပေါင်းလေးချက်။အနန္တရ၊သမနန္တရတချက်စီ။သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊ အညမညဗြောက်ချက်၊ နိဿယခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ၊

ဝိပါက သုံးချက်စီ၊အာဟာရ လေးချက်၊ဇုန္ဒြိယ ခြောက်ချက်။ဈာန်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊အတ္ထိ ခုနစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာဝရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊နသဟဇာတော၊နအညမညော၊နနိဿယော ဆ၊ နဥပနိဿယော၊ နပုရေဇာတော၊ နပစ္ဆာဇာတော၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဇုန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ ။စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက်လည်း စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်နှင့် တူ၏။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတို၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြည့်သော စေတသိက် ဒွေ ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝီ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတို ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္ထာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏၊ ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧက

သတ္တတိဋ္ဌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူ ခြောင်း၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**- သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေတေရသကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋတ္တာရုပ်၊ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ရုပ်သက်သက်၌ သဟိတ်ဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ နာမကွန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူခြောင်း၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** - သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်"လ။၏။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**- ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထု ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ နာမကွန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ**ကတ္တားကား**-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာ,သ အစိတ်အစိတ်

နာမကွန်နှာ၊ သဟိတ်စိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူခြေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသဌ် ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ၊ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ၊၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန်နှာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသဌ်ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ အ့စိတ်အပေါင်း နာမကွန်နှာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသဌ် ရှိသော စေ ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ၊ သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတေရသ ဌ်ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်နှာ၊ ထိုစေတသိက် နာမကွန်နှာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

အာရမ္မဏာဌ် ကိုးချက်၊ နာမ်သက်သက်ကိုကောက်၊ အမိပတိဌ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ငါးချက်စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့လည်း ကိုးချက်စီ။ ။ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်လေ။ ။ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏော ဆ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊နာနန္တရေ ဆ၊ နသမနန္တရေ ဆ၊ နအညမညေ ဆ၊ -နဥပနိဿယေ ဆ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဆ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ ဆ၊နောဝိဂတေ ဆ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဋ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿခ်ဋ် ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** - သမ္ပယုတ္တ **ခန္ဓာအားရင်း**, သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ **စိတ္တဇရုပ်အားရင်း** တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မောဟမူဒွေးခ်ဋ် မောဟကြည့်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိခ်ဋ် ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား**ကား-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေခ်ဋ်ရှိသော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿခ်ဋ် ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား**ကား-သမ္ပယုတ် စိတ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သမ္ပယုတ် သဟိတ်စိတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား**ကား-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကဋ္ဌာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿခ်ဋ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊မောဟမူဒွေးခ်ဋ် မောဟကြည့်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား**ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋ္ဌာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋ္ဌာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

အာရမ္မဏာဒိ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အဓိပတိလည်း ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ (လွယ်ပြီ) သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝနကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ပစ္စနိက်ပြီး၏။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တသဟဘု ဒုက်သည် စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဒုက်နှင့် အလားဘူး၏၊ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက် အစရှိသော ဒုက်တို့သည် စေတသိက ဒုက်နှင့် တူပြီ။

အဒ္ဓါတို့ကဒုက်၊ပဋ္ဌာန်းဟေတုပစ္စည်းခဏ် ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယသုံးချက်ပေါင်းကိုးချက်။ပဌမမေနပဌမံခဏ် ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋ္ဌေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အဒ္ဓါတို့က ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏၊ ပဌမမေနဒုတိယံခဏ် ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ်ဇောသတ္တတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေးခဏ် မောဟကြဉ်သော စေ ဒွေပညာသာ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေ ပဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ပသာဒရုပ် ငါးခုကြဉ်သော ကမ္မဇရုပ် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမမေန ပဌမဒုတိယံခဏ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋ္ဌေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေ ပဋ္ဌတိံသ၊ အင်တ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏

ဒုတိယနှ ဒုတိယံခဏ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ဇောသတ္တတ်ခဏ် ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသာ၊ အစိတ် အစိတ်

နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသင်္ခါရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ်၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ပသာဒရုပ် ငါးခုမှတပါး ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပသာဒရုပ်မှတပါး သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၌ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသင်္ခ ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်ငါးခု၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၌ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသင်္ခ ရှိသော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ အစိတ်အပေါင်း

နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ်၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည့်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသနာမကွန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ငါးချက်။(အကောက် လွယ်ပြီ။) အမိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ-ငါးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ငါးချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်။ ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ငါးချက်စီ။ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ-ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်၊ (ဟေတုပစ္စည်းကိုမှီ၍ ကောက်ပေ)။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော၊ နာမိပတိယာ၊ နာနန္တရော၊ နသမနန္တရော၊ နအညမညော၊နဥပနိဿယော၊ နပုရေဇာတော၊ နပစ္ဆာ

ဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊နအာဟာရေ ကေ၊ နဣန္ဒြိယေ ကေ၊ နဈာနေ ပဋ္ဌ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နော နတ္ထိယာ နဝ၊ နော ဝိဂတေ နဝ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယောပဌမဒုတိယသသုံးချက်။ဒုတိယောဒုတိယသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္ထားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေဝဟမ္မုဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္ထားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဗာဟိရ ကဋတ္တာရူပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဗာဟိရ ကဋတ္တာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမသ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္ထားကား - သမ္ပယုတ်စိတ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္ထားကား- သမ္ပယုတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ် အဋ္ဌတ္တိက ကဋတ္တာရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ် သတ္တရသ၊ အဋ္ဌတ္တိကကဋတ္တာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္ထားကား—သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္ထားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်းဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသဟဇာ ကတ္တာ၊ကား-စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပသာဒရူပ်ငါးခု ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကား-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ်၊သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဓာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝ သညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အတိညာဉ်ခြေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသဟဇာ ကတ္တာ၊ ကောက်မြှ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ်၊သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဓာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အတိညာဉ်ခြေးဌ် ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဟဇာ ကတ္တာ၊ ကောက်မြှ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဓာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အတိညာဉ်ခြေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဟဇာ ကတ္တာ၊ကား-စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ပသာဒရူပ် ငါးခုကြဉ်သော ရူပ် တေဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဓာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အတိညာဉ် ခြေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခုဌ် ရှိသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဒုတိယော ပဌမသဟဇာ ကတ္တာ၊ကောက်မြှ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ဝိညာဏဓာတု ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊အတိညာဉ်ခြေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏ ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသဟဇာ ကတ္တာ၊ကောက်မြှ၊ သမ္ပဒါန်ကား - ကာမစိတ် ပဏ္ဍ ပညာသ၊ ဝိညာဏဓာတုယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ

ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၅စ်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမသမ္ဘ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဘဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာ ဝိပါက်၅စ်ခု၊ ဝိညာဏာဒ္ဓာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာနာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ပဋ္ဌမဒုတိယော ဒုတိယသမ္ဘ ကတ္တားကောက်မြှ၊ သမ္ဘဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ၅စ်ခု၊ဝိညာဏာဒ္ဓာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ်ခွေး၌ ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယသမ္ဘ ကတ္တားကောက်မြှ၊သမ္ဘဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ၅စ်ခု၊ ဝိညာဏာဒ္ဓာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အဓိပတိဒ္ဓလည်း ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိကို နှလုံးသွင်း၍ကောက်လေ၊(လွယ်ပြီ)အနန္တရ သမနန္တရတို့ လည်း ကိုးချက်စီ၊(လွယ်ပြီ၊)သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညဉ ၇ါး ချက်၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ ပဋ္ဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက် သက်သက်သာ၊ (လွယ်၏)။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသမ္ဘ ကတ္တားကား - စက္ခုဝိညာဉ်ခွေးအား တပ် သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ် ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊လ။ကာယဝိညာဉ်ခွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖေါ်ဌဗ္ဗာရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ကာယဝတ္ထု၊ ပဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ခွေးပဋ္ဌ ဝိညာဉ် တဆယ်၊ မနောဓာတ် သုံးခုကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့်တခု

အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပသာဒရုပ် ငါးခု၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း ၊လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်**ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပသာဒရုပ် ငါးခုကို အာရမ္မဏ ပုရေဇာတယူ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို ဝတ္ထုပုရေဇာတယူ၊ မနောဓာတ်သုံးခုကို ပဋ္ဌိဝိညာဉ် ဝိထိဌ်သွင်း၊) ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တားကောက်မြှ၊ **သမ္မဒါန်**ကား- ကာမစိတ် စတုပညာသဌ်ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသကိုကောက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တား ကောက်မြှ၊ **သမ္မဒါန်**ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသကို ကောက်။ ။ပစ္စာဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တငါးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ။လ၊နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။ ။ အစ္ဆတ္တိကဒုက်ပြီး၏။

ဥပါဒါဒုက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တား ကား - မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ဟေရသ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေးဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်

အစိတ် နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ် ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား ကား - သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ် ၎င်း ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယနှ ပဋ္ဌမ်၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား–ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တား ကား- သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကြဉ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား- သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘူတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယနှ ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယနှ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရ်သ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏာဒ္ဌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ သုံးချက်။ (အကောက် လွယ်၏)။ အဓိပတိဒ္ဌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ-သုံးချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ သုံးချက်စီ။ သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယ ငါးချက်စီ။ဥပနိဿယ သုံးချက်။ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်ဝိ။ ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ငါးချက်၊ သမ္မယုတ္တ သုံးချက်။ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ ငါ၊ချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ သုံးချက်စီ။အဝိဂတ ငါးချက်၊ (ကောက်မြှ၊လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ဝဠု၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဠု၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဠု၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပဠု၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ တိဏိ၊နမဂ္ဂေ ပဠု၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ဒုတိယော ဒုဘိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ၊ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူခြေးဌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ပဌမသဌ ပဝတ္တိအခါကတ္တား ကား- ဥပါဒါစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- ဥပါဒါစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသဌ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူခြေးဌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ဇိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော သဟိတ်ပဋိသေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်

သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ဒုတိယသ နှစ်ချက်။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-ဥပါဒါရုပ် စတုဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား- ကာယဝိညာဉ် ဒွေးကြဉ်သော ကာမ စိတ် ဒွေပညာသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ဘူတရုပ်လေးခု၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စတုဝိညာဉ်ကြဉ်သော ကာမ စိတ် ဆစ္ဌာလီသ၊ ဝိညာဏာဟာရယတနစိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ လေးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ တို့မှာ ငါးချက်စီ။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ နှစ်ချက်၊ပုရေဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ ။ ပဌမနှင့် ဒုတိယမှာသက်သက်လွယ်၏၊ပဌမ ဒုတိယောဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖေါ်ဌမ္ဘာရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သောကာယဝတ္ထု၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် စတုစတ္တာလီသအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖေါ်ဌမ္ဘာရုံ၊ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-စတုဝိညာဉ် ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အာသေဝန

တချက်၊ ကမ္မဋ္ဌ ဒုတိယော ဒုတိယသော၊ ဒုတိယော ပဌမသော၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသော၊ သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး၊ ဝိပါကဋ္ဌ ဒုတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ ခြောက်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ ခုနှစ်ချက်၊ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသော တချက်၊ သဟဇာတ၊ပုရေဇာတ အရော။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တလေးချက်၊ ပဌမော ဒုတိယသော၊ဒုတိယ သုံးချက်၊အတ္ထိကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ တချက်စီ၊အဝိဂတ၊ ကိုးချက်၊ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်ဋ္ဌ နဟေတုယာ နဝ။လ။နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ နာ၊ နောဝိဂတေ နဝ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ဥပါဒါဒုက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နဒုက်သည် ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် အလားတူ၏၊ ဥပါဒိန္နတိက်ကို မှီ၍ကောက်နိုင်ကောင်းသောကြောင့် မရေးပြီ။

မဟန္တရဒုက ပြီး၏။

၁၁-ဥပါဒါန ဂေါစ္ဆက

ဥပါဒါန ဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဥပါဒါနဒုက်၊ပဋ္ဌာန်းတော်ရေ ဟေတုပစ္စည်းဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံဋ္ဌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌဂတ သမ္ပယုတ် လေးခုဋ္ဌရှိသော လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌ၊ထိုဒိဋ္ဌကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံဋ္ဌ ကတ္တားကား-လောဘဒိဋ္ဌကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ လောဘ ဒိဋ္ဌ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ၊ အစိတ်အားပါင်း ၂ဝမကွန္ဒာ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံဋ္ဌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌဂတ သမ္ပယုတ်လေးခုဋ္ဌ ရှိသော ဥပါဒါန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌ ဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌ၊ မာနကြဉ်သော **စေတသိက်**

ကျေနုပိသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊လောဘဒိဋ္ဌိ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ လောဘဒိဋ္ဌိ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရူပ်ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရူပ်သက် သက်မှာ လွယ်ပြီ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ လောဘဒိဋ္ဌိ ကြဉ်သော စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုပိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုပိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါန် တရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုပိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဥပါဒါန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုပိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,မာနကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနုပိသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊လောဘ,ဒိဋ္ဌိ မာန ကြဉ်

စေတသိက် ကေုနဝိသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏာဒ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ အမိပတိ,အနန္တရ အစရှိသောပဋ္ဌာန်းတို့၌ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ နဝ၊ဝိပါကေ ကေား၊ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ ကေား၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာမိပတိယာ နဝ၊ နာ နန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရော၊နအညမညော၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊နအာဟာရော၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကေား၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသဟ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ်ဒိဋ္ဌိအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လောဘ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသဟ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော လောဘ ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဟ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော လောဘ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဟ ပဂတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ အားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အားရင်း တပ်သော လောဘမူဖြစ်အုံ၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အုံ၊ ၎ဒေါသ

မောဟ၊ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား-** အကုသိုလ်ဒွါဒုသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟမူဒွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကောက်မြ၊) ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဏ္ဌ ကတ္တားကား - သမ္မယုတ် ဥပါဒါန်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုဌ်ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား-**လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဥပါဒါန် တရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဏ္ဌ **ကတ္တားကား** - သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုဌ်ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား-**လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ မောဟ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္ဘဏဌ် ပဋ္ဌသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံ'ချက်၊ပဋ္ဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ။လ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊ဘာမ္မယုတ္တ ကိုးချက်စီ။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ (အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဥပါဒါနဒုက်ပြီး၏။(ဥပါဒါနိယဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့်တူပြီ)

ဥပါဒါန သမ္မယုတ္တဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဋ္ဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဋ္ဌမဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဌ် ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခုဌ်ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ် သော စေ ဗာဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။

အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဇာသာ၊ မဏ္ဍရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေ ဗာဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဇာသာ၊ မဏ္ဍရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌ,ဒေါသ,ဇာသာ,မဏ္ဍရိယ,ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။လောဘ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ပဌမေနပဌမဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ, ဒေါသ,ဇာသာ,မဏ္ဍရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ ကြဉ်သော စေတသိက် ဇကဝီသ နာမကွန္ဓာ၊လောဘစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-ဒေါသမူဌေး၊ မောဟမူဌေး၊ ကုသိုလ် ဇကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဇကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌ, မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဇကွေန ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒေါသမူ ဌေး၊ မောဟမူ ဌေး၊ ကုသိုလ် ဇကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဇကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌ, မာန, မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဇကွေနပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ကောက်မြှ၊ ရုပ်သက်သက်လည်း ကောက်မြှ။) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား**-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘကို စွဲ၍ ဖြစ်သော

ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌ ယခင် အကောက်စွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ ကောက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ,ဒိဋ္ဌ, ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ,ဒိဋ္ဌ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ လောဘ,ဒေါသ, ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ဒိဋ္ဌဂတဝိယုတ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊လော်ဘ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌမဒုတိယေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌ, ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ ဂ,ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိ.ကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အဓိပတိ ကိုးချက်။အနန္တရ၊သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ။ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမညံ ခြောက်ချက်။ နိဿယ ကိုးချက်။ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက် ချက်စီ။ ကမ္မကိုးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်

စီ။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ အဝိဂတ ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ကော်၊နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာ နန္တရော တိဏိ၊ နသမနန္တရော၊နအညမညော၊ နဥပနိဿယော တိ၊ နပုရေဇာတော သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတော နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကော နဝ၊ နအာဟာရော ကော်၊ နဣန္ဒြိယော၊ နဈာနော၊နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တော တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တော ဆ၊ နော နတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတော တိဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ပဌမော ပဌမသည်ခွဲ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်အံ့၊မောဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ခွဲ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယသည်ခွဲ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခုခွဲ ရှိသော လောဘ မောဟ၊ လောဘစိတ္တဇရူပ်အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုခွဲရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ခွဲ လောဘ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ပဌမဒုတိယသည်ခွဲ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊ လောဘ,မောဟ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ခွဲ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ဒုတိယသုံးချက် လွယ်၏)။ ။ပဌမဒုတိယော ပဌမသည်ခွဲ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ခွဲ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,မောဟ,ဒိန္ဒ,ဒေါသ,ဇုသာ, မဏ္ဍနရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကုနဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသည်ခွဲ ကတ္တားကား-

စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိပ္ပယုတ်၌ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဘဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဘဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,မောဟ,ဒိဋ္ဌ,ဒေါသ,ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ကျေနပ်သ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ-ကိုးချက်စီ။ အညမညခြောက်ချက်။ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ-ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂ-လေးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ (ကြင်းသုံးဒုက် လွယ်ပြီ။)

ဥပါဒါနဂေါ့ဆက ပြီး၏။

၁၂-ကိလေသ ဂေါ့ဆက

ကိလေသဂေါ့ဆက ရှစ်ဒုက်တွင် ကိလေသဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ်သော ကိလေသာဆယ်ပါးကို စွဲချိုးဖြစ်သော မောဟမူခြေး၌ မောဟ ကြည်သော အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာ ဆယ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ကိလေသာ ဆယ်ပါး အစိတ်အပေါင်းကို စွဲချိုးဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊

ကိလေသာ ဆယ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊ အစိတ် အပေါင်းနာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်လေ။ ပဌမမေနပမဌဒုတိယံ ဌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာဆယ်ပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကိလေသာ ဆယ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ မောဟမူ ဒွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာ ဆယ်ပါး၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လေ။ ၏။ '(အကြင်းခြောက်ချက်မှာ အကောက်လွယ်ပြီ။) အာရမ္မဏာ ကိုးချက်၊ သမ္ဘတ္တ နဝ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စမောဟော၊ မာနော၊ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ မာနော၊ဥဒ္ဓစ္စံ၊အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ။ လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ထိနံ၊ဥဒ္ဓစ္စံ၊အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက မာနမဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက ထိနမာန မဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ၊ ။ဒေါသမူဋ္ဌ ဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စမောဟော၊ ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ သသင်္ခါရိက စက်လှည့်လေ။ ။ဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။အသင်္ခါရိက၊ စက်လှည့်၊ ။မောဟမူဋ္ဌ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ ဝိစိ ကိစ္ဆာသဟဂတ်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်

ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ တို့ကိုမူတည်ခြင်း မရှိပြီ၊ စက်လှည့်ကတည်းကပင် ဝင်လေပြီ။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ အဟိတ်ကို ကောက်၊ (လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိစိကိစ္ဆာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

> **မှာထားချက်** ၅၂ ပစ္စနိက်ကို ထောက်၍ ၅၂ဟေတုပစ္စည်း အနုလုံ၌ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိစ္စ မောဟော ဟု မရှိသင့်၊ ပါဠိ အများပင် ရှိသည်၊ အာရမ္မဏ အစ်စရှိသော ပစ္စည်းတို့မှာသာ ရှိသင့်သည်၊ အဓိပတိ ပစ္စည်းမှာလည်း မရှိသင့်။

နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဋ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ**ခ်ဋ် ကတ္တာ**းကား-သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ**အား** တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-မောဟမူဌေးခ်ဋ် မောဟ**ကြ**ဉ်သော သမ္မယုတ် ကိလေသာဆယ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်း**လ**။၏။ပဌမော ဒုတိယသ**ခ်ဋ် ကတ္တာ**းကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်**အား** တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်**ကား - အ.ကုသိုလ် ဒ္ဒါဒသ၊ ကိလေသာဆယ်ပါး **ကြ**ဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ**ခ်ဋ် ကတ္တာ**းကား-**သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား** တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-အ.ကုသိုလ်ဒ္ဒါဒသ၊ မောဟမူဌေးခ်ဋ် မောဟ**ကြ**ဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယသ**ခ်ဋ်** ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တာ**းကား-သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ**အား**ရင်း, သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်**အား**ရင်း တပ်သော ကုသိုလ် ဧကဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဒသ၊ သဟိတ်**ကြ**ဉ်ယော သတ္တရသ၊ စိတ္တကွဏ တခုတခု**ခ်ဋ်**ရှိသော ဒ္ဒိဟိတ်ဖြစ်အုံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အုံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး,သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်မြ။ ။အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ ။လ။ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ။ ။ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ၊ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။(အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ကိလေသဒုက် ပြီး၏။

ကိလေသ ဝေါ၌ကဋ္ဌ အကြောင်း ခုနစ်ခုက် လွယ်ပြီ၊ ကောက်နိုင် ကောင်းပြီ။

ကိလေသ ဝေါ၌က ပြီးပြီ။'

၁၃-ဝိဋ္ဌိခုက

ဝိဋ္ဌိခုက် တဆယ့်ရှစ်ခုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတမ္မ ခုက်၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တာ၊ကား-သောတာပတ္တိမဂ် ကေန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယုတ်လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယုတ်လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၌ မောဟကြင့်သော စေတသိက် သတ္တဝိသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဌမေန ပဌမံတွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ ကောက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တာ၊ကား-သောတာ ပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ လဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြင့်သော စေတသိက် ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ။လ။ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြင့်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ရုပ်သက်သက် ကောက်မြဲ။ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ (လွယ်ပြီ၊) အာရုမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အမိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန

နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ၊အဝိဂတ ငါးချက်၊ (အကောက် လွယ်ပြီ၊)

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဒ္ဓ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဒ္ဓ၊ နာသေဝနေ ပဒ္ဓ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဒ္ဓ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြေယ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဒ္ဓာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပေါင်းလေးချက်၊ (အကောက် လွယ်၏၊) အာရမ္မဏာခ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ လေးချက်။ ပဌမော ဒုတိယသခ၌ သမ္မဒါန်မှာ အဂုသိုလ်ကို မကောက်နှင့်၊ တိက်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဓိပတိခ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝနတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိခုနစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတတို့မှာလေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေပဒ္ဓ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နသမ္မယုတ္တေ ပဒ္ဓ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နော

နတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက် ပြီး၏၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်လည်း တူပြီ။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏဌ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ အဓိပတိဌ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ၊ ကမ္မကိုးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏော တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္မယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ပစ္စနိက် ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ အာရမ္မဏဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အဓိပတိဌ် ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်စီ၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊အာသေဝန

ကိုးချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊အတ္ထि၊ နတ္ထि၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့လည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နော-ဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက် ပြီးပြီ။ ။ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်၌လည်း ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်နှင့် အလားတူပြီ။

သဝိတက္ကဒုက် ပဋ္ဌာန်းစဉ်၌ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက် ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက်၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် စဘုတိ်သ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်ဝိတက်နှင့် သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဝိတက်နှင့် သဟိတ်ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ပဌမနာမကွန္ဓာ သဟိတ်ဝိတက် သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ပဌမနာမကွန္ဓာ သဟိတ်ဝိတက် သဟိတ် ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်။ ဒုတိ်ယန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် အဝိတက္ကစိ(၃၂)်ကို ်ားဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အဝိတက္ကပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ်ဝိတက္က ပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်ကိုကောက်။ (အကြင်းလွယ်ပြီ)

အာရမ္မဏာဒ္ဓလည်း ကိုးချက်။လ။ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်။ ။ပုရေ ဇာတဒ္ဓ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ–ပေါင်းခြောက်ချက်။ အာသေဝနလည်း ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ၊ဝိပါကဋ္ဌ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ။လ။ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊နောအတ္ထိယာ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယသေ ပေါင်း လေးချက်။ ပဌမော ပဌမသဟ ကတ္ထားကား–သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ အားတပ်သော သဟိဘာသဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့–လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူဖြစ်အံ့–ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူ ဖြစ်အံ့–မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိတ်ဖြစ်အံ့–အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့–အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး,နှစ်ပါး,သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–သဟိတ် သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက် မောဟမူဌေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။လ။၏ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြောင်းကို ကောက်လေ)ဒုဿဒ္ဓရမ္မဏာပစ္စည်းဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်-ပေါင်းကိုးချက်။ပဌမော ပဌမသဟ ကတ္ထားကား–သဝိတက္ကစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–မနောဓာတုရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊တဒါရုံ ကောဒသ၊ဝိတက်၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသဟ ကတ္ထား

ကောက်မြဲ။ သမ္ဘဒါန်ကား- ·မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခု ယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒရုံ ကောဒသ၌ ရှိသော ဝိတက်၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။) အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်စီ၊ ဝိတက္ကတိုက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ ကောက်နိုင်ကောင်းပြီ။ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊အာသေ ဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ လေးချက်စီ။ ဈာန၊မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ဝိတက္ကတိုက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ သဝိတက္ကဒုက် ပြီး၏။ ။သဝိစာရဒုက်လည်း သဝိတက္ကဒုက်နှင့် အလားတူပြီ။

သပ္ပိတိကဒုက်၊ ပဋ္ဌာန်းတော်၏၊ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် သပ္ပီတိကစိတ် လေးဆယ့် ကိုးခု၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ် သော စေ့တသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ (လွယ်ပြီ၊) ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဝိတိ သဟိတ် စိတ္တဇရူပ်ကို ကောက်၊ ပဋ္ဌသန္ဓေအခါ ဝိတိ သဟိတ် ကဋတ္တာရူပ်ကို ကောက်၊ ဝိတိတ်ကို မှီ၍ အကြင်းကို ကောက်လေ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှစ၍ ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊

နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာ၄တ၊ နာသေ၀နေ နဝ၊နကမ္မေ စဏ္ဍာ၀ရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာ၀ရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊နစျာနေကေ၊နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာ၀ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။(အကော်ဂ် လွယ်ပြီ၊) အာ၀ရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား-သပ္ပိတိကစိတ် ၀ါးဆယ့်တခု၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂတ် လေးခု၊သောမနဿ သန္ဓိ၊ရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာ၀စရ သောဘဏ သောမနဿ သဟဂတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝိတိ၊ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ပဌမော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကောက်မြ။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမသောမနဿ သဟဂတ် တဆယ့် ၅စ်ခု၌ ရှိသော ဝိတိစေတသိက် အာဘိညာဉ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိတိတိက်ကို မှီ၍ အကြင်းကို ကောက်လေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဓိပတိမှစ၍ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊အာသေ၀နေ ကိုးချက်၊ ကမ္မခြောက်ချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာ၀ရ၊ ဣန္ဒြိယလေးချက်စီ၊ စျာန ကိုးချက်၊ မဂ္ဂ လေးချက်၊သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၀ါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အ၀ိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအ၀ိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ-နဝ။ ။ သပ္ပိတိကဒုက်ပြီး၏။ ။ဝိတိသဟဂတ ဒုက်လည်း အတူတူ မထူးပြီ၊ သုခသဟဂတ ဒုက်လည်း အလားတူပြီ၊ ၀ေဒနာ၀် တိက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ။ (လွယ်ပြီ။)

ဥပေက္ခာ သဟဂတဒုက်၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ဝေဒနာ၊ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ မောဟမူခွေးခဲ့ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဥပေက္ခာဝေဒနာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ အစိတ်အဆစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အကြွင်း ခြောက်ချက်လည်း သိသာပြီ၊ အာရမ္မဏမှ စ၍ ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ကမ္မမှစ၍ အဝိဂတ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏော တီဏိ၊ နာဓိပတ်ယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နအညမညေ တီဏိ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နာအာဟာရေ ကေ၊ နဣန္ဒြိယေ ကေ၊နဈာနေ နဝ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ တချက်၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက် စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ ခြောက်ချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ဈာန ကိုးချက်၊ မဂ္ဂ လေးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ

ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ဝေဒနာတိက်ကို မှီ၍ ကောက်။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ဥပေက္ခာ သဟဂတဒုက် ပြီး၏။

ကာမာဝစရဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။အာရုမ္မဏာ ပစ္စည်းခ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း လေးချက်။ အမိပတိခ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေနံ ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်း ငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမညခ် ပဌမေန ပဌမံ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ နိဿယ ကိုးချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ-ကိုးချက်စီ၊သမ္မယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။(ဝိဘင်း အကောက်လွယ်၏။)

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌာန အာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ် ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ-ပေါင်း လေးချက်။ အာရမ္မဏာခ် ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော

ဒုတိယသဲ့ ဒုတိယော ဒုတိယသဲ့ ဒုတိယော ပဌမသဲ့-ပေါင်း လေးချက်။ အဓိပတိဟ် ပဌမော ပဌမသဲ့ ဒုတိယော ဒုတိယသဲ့ ဒုတိယော ပဌမသဲ့ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသဲ့-ပေါင်း လေးချက်။ အနန္တရဟ် ပဌမော ပဌမသဲ့ ပဌမော ဒုတိယသဲ့ ဒုတိယော ဒုတိယသဲ့ ဒုတိယော ပဌမသဲ့-ပေါင်း လေးချက်။ သမနန္တရ လေးချက်၊ သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊ အညမညဉ် ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ- လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရော၊ နသမနန္တရော သတ္တ၊ နသဟဇာတော၊ နအညမညော၊ နနိဿယော ဆ၊ နဥပနိဿယော သတ္တ၊ (နပုရေဇာတော ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတော၊ နာသေဝနော၊ နကမ္မော၊ နဝိပါကော၊ နအာဟာရော၊ နဣန္ဒြေယော၊ နဈာနော၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ။) နသမ္မယုတ္တော ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တော ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတော သတ္တ၊ နော အဝိဂတော ပဉ္စ။ ။ကာမာဝစရဒုက် ပြီး၏။

ရူပါဝစရဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဟ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ အာရမ္မဏာဟ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်း လေးချက်။ အဓိပတိဟ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ-လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမညဉ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်းခြောက်ချက်။ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊

ဈာန၊မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊သမ္မယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တိဏိ၊နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဉ် ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်းလေးချက်။ (လွယ်၏)။ အာရမ္မဏပစ္စည်းခ်ဉ် ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ-ပေါင်းလေးချက်။ (အကောက်လွယ်၏။) အဓိပတိခ်ဉ် ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်းလေးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယလေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ သတ္တ ။လ။ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊နမဂ္ဂေသတ္တ၊နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နောအတ္ထိယာ ပဋ္ဌ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ ပဋ္ဌ။ ။ရူပါဝစရ ဒုက်ပြီး၏။

အရှုပါဝစရ ဒုက်၊ ပဋ္ဌာန်းတော်၏၊ ဟေတုပစ္စည်းခဏ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်း ငါးချက်။ ။ အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမညဿ နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက ငါးချက်စီ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှဏ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊နာသေဝနေ စတ္တာရိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။(အကောက် လွယ်ပြီ။)

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခဏ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏခဏ် ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ အဓိပတိခဏ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ပေါင်း လေးချက်။ ။အနန္တရခဏ် ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက နှစ်ချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊အတ္ထိ ခုနှစ်ချက်၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ အဝိဂတ ခုနှစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊နာရမ္မဏော၊နာဓိပတိယာ၊နာနန္တရေ၊နသမနန္တရေ သဟ၊နသဟဇာတေ၊နအညမညေ၊နနိဿယေပဋ္ဌာ၊ နဥပနိဿယေ

သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နော နတ္ထိယာ သတ္တ၊နောဝိဂတေ သတ္တ၊နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ၊ အရ္ဌပါဝစရ ဒုက် ပြီး၏။ ။ပရိယာပန္နဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့် အလုံးစုံတူ၏။

နိယျာနိကဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယတချက်၊ပေါင်းငါးချက်။ ။အာရမ္မဏနှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေ ဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ ငါးချက်၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဋ္ဌ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဋ္ဌ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယတချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမောဒုတိယသ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတ

ငါးချက်၊ အညမည္ည နှစ်ချက်၊နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခနှစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတသုံးချက်စီ၊အဝိဂတခနှစ်ချက်။ (အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊နသဟဇာတေပဋ္ဌာနအညမညေ ပဋ္ဌာနနိဿယေ ပဋ္ဌာ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြေယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌာ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။နိယျာနိကဒုက် ပြီး၏။

နိယတဒုက် ပဋ္ဌာန်းပါရိ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်-ပေါင်း ငါးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု သတ္တမဇော၊ပဋ္ဌာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဌေး၌ သတ္တမဇော၊ မဂ်လေးခု၊ မာန၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဌ စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ ပစ္ဆယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကောက် လွယ်ပြီ၊) အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည္ည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ–ဟူသည်တည်း၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု သတ္တမဇော၊ပဋ္ဌာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူ ဌေး သတ္တမ

ဇော၊ မဂ်လေးခု၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြည့်သော စေတသိက် အဌစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ပြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လေ၏။ (နိုယတေခန္ဓေ ပဋ္ဌိဿ နိုယတာဓိပတိ-ဟု ဟောအပ်၏၊ ဤပဌမပုဒ်၌ အဓိပတိ ကောက်သာတည်း၊ အနေကန် မရှိ၊ ထိုကြောင့် နာမိပတိ၌ နှစ်ချက်သာ ထွက်သည်။)

နာနန္တရေ၊နသမနန္တရေ၊နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဿ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဿ၊ နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဌာဝဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်–ပေါင်း လေးချက်။ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ သုံးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ၊ပေါင်း ငါးချက်၊ အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမသ ပေါင်းသုံးချက်။ အနန္တရ၌လည်း နည်းတူ။ သဟဇာတ ငါးချက်၊အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စီ၊အဝိဂတ နှစ်ချက်။(အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊နနိဿယေ ပဿ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဿ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နော

အဝိဂတေ စက္ခာရိ၊ နိယတဒုက် ပြီး၏။ ။သဉ္ဇာရ ဒုက်သည် စုဠုန္ဓရဒုက်၌ လောကိယဒုက်နှင့် တူ၏၊ အနုဇာရဒုက်လည်း လွယ်ပြီ။

သရဏဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးဂဏန်း၊ ဒုတိယတချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တခုက်၊ ပေါင်း ၁၁ချက်။ ။အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ၁၁ခုက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ခုက်ဖြစ်၊ သဟဇာတ ၁၁ချက်၊ အညမညဿ နှစ်ချက်၊ နိဿယ ၁၁ခုက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ နှစ်ခုက်ဖြစ်၊ ကမ္မ ၁၁ချက် ဝိပါကတခုက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ၁၁ချက်ဖြစ် သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ၁၁ခုက်ဖြစ်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ခုက်ဖြစ်။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏော တိကာ၊ နာဓိပတိယာ ပဌ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိကာ၊ နပုရေဇာတေ စက္ခာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဌ၊ နာသေဝနေ ပဌ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဌ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိကာ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ ဥပ္ပန္နတ္ထိယာ တိကာ၊ နောဝိဂတေ တိကာ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း ၁ချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမသော၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း ၁ချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း ၁ချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း ၁ချက်။ ။သမနန္တရလည်း လေ ချက်၊ သဟဇာတ ၁ချက်၊ အညမညဿ နှစ်ချက်၊ နိဿယ ၁ခုက်၊ ဥပနိဿယ ၁ ၁ချက်၊ ပုရေဇာတ နှစ်ခုက်၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်၊ အာသေဝန နှစ်ခုက်ဖြစ်၊ ကမ္မ ၁ ၁ချက်၊ ဝိပါကတခုက်၊ အာဟာရ ဣန္ဒြေ ဈာန၊

မဂ္ဂ .လေးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဋ္ဌ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။လ။နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္မယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သရဏာဒုက် ပြီး၏။

ဝိဒ္ဓိဒုကပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်းပြီးပြီ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မာနုလောမ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက ကုသလတ္တိက

ကုသလပဒ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ-အနုလောမ

ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်းခ်ဉ် ဟေတုမ္မာ၊ နဟေတု ဓမ္မာ၊ ဤဒုက်နှင့် ကုသလပဒကို ရှက်၍ ဟေတု ကုသလပဒ၊ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဟေတုကုသလ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဤသုံးပဒ တည်၍ ဟေတု ကုသလပဒခ်ဉ် ဟေတုကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတုကုသလ ပဒါ ဝသာန၊ ဟေတုကုသလ နဟေတု ကုသလပဒါ ဝသာန သုံးချက် ထွက်သည်၊ ထိုအတူ နဟေတု ကုသလပဒခ်ဉ်လည်း သုံးချက်၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလပဒခ်ဉ်လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ဤသို့ တဒုက်ဖွဲ့၍ ပဋ္ဌာဝါရ ကုန်အောင် ဟော တော်မူသည်။

ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အလောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါသော အမောဟော၊ အဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စ အလောဘော အမောဟော၊ အမောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ အလောဘော အဒေါသော။

ကတ္တားကား - ကုသိုလ်ကေဝိသခ်ဉ် ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အလောဘ အဒေါသ အမောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အရမ္မာ ဂ,သိုလ် ဟိတ်သုံးပါးပင် ရသည်၊) ပဌမေန ဒုတိယံခ်ဉ် **ကတ္တာ**းကား-ဂ,သိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမဂ္ဂန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဗီထိဝိဘင်းကို ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ဟု ပေါ်ဟောအပ်၏။

ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - ကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး အစိတ်အစိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အပ္ပတိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိထိစိတ်ကို အလောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါ သော အမောဟော သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ- အစရှိသည်ဖြင့် ဟော အပ်၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဟိတ်ကိုကြဉ်၍ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သကို ကောက်၊ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်၊ နဟေတု ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု ကုသလော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုယာ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ ဟေတု အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ ဟေတုံ ကုသလဿ နဟေတုံ ကုသလဿ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အလောဘဿ သမ္ပယုတ္တကေ ခန္ဓေစ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါ သော အမောဟော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမ်ကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓဿ ဟေတုံစ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ-အစရှိသည်ဖြင့်

ဟောတော်မူအပ်၏၊ ပဌမ ဒုတိယနှ ပဌမဒုတိယံ၌ ကဿားကား-ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို ဇွန်ဖြစ်သော ကုကိုလ် ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံခန္ဓဉ္စ အလောဘဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ အဒေါသော အမောဟော စ-အဃရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ စက်လှည့်၍ ဟောလေ၊ ဟေတုပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

(ဤဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း အစရှိသော အထက်ပါဒြေတော်၌ ဝိဘင်းမရှိပြီ၊ ပုဒ်နေပုဒ်တား အသွားသာရှိသည်၊ အောက်ဒုက ပဋ္ဌာန်းကိုခြိုး၍ ဝိဘင်းအရကောက်ဝှက်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ၊အာရမ္ဘဏာ အစရှိသော ပဋ္ဌာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပါက ပစ္စည်းမှ တပါး နှစ်ဆယ့်တစ်ပစ္စည်းတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ ထွက်၏၊ တရားကိုယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ။)

ပစ္စနိက်၌ နာမ်ပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏ်၊နဝိပါကေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ အရူပဘုံ၌ ကုသိုလ်ကို ဟောလေ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟောဘုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊သုံးချက်သာရသည်၊(ဒုတိယပုဒ်မှာ ဟိတ်မရှိသောကြောင့် မရ၊) ပဌမော ပဌမသ၌ ကဿားကား-သမ္ပယုတ် ဟိတ်အား တပ်သော အစိတ်အစိတ် ကုသိုလ် ဟိတ်ပစ္စည်း။လ၊ ၏။ သမ္ပဒါနိ်ကား-သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊ ၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသသ အမောဟသ၊ အဒေါသော အလောဘသ အမောဟသ၊အမောဟော အလောဘသ အဒေါသသ ဟု ဟောအပ်၏၊ပဌမောဒုတိယသ၌ ကဿားကား-သမ္ပယုတ္တမဉ္စာအား တပ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပဋ္ဌာန်း။လ

၏။ သမ္မဒါန်ကား - ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် ဟေတူ ကုသလာ ဟေတု သမ္မယုတ္တကာနုံ နဟေတု ကုသလာနုံ ခန္ဓာနုံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဟိတ်နှင့်တကွ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသသ အမောဟသ သမ္မယုတ္တ ကာနုံ ခန္ဓာနုံ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တမဂ် ဟိတ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား - မဟာ ကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ကုသိုလ်၊နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်၊အာကိညာဉ် ကုသိုလ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုံကုသလံ အာရဗ္ဘ ဟေတူကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏၊ပဌမော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကောက်မြှ၊ သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ကုသိုလ်, နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်၊ အာကိညာဉ် ကုသိုလ်၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်တို သ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်၌လည်း ကောက်မြှ၊ ဟေတုံ ကုသလံ အာရဗ္ဘ ဟေတူ ကုသလာ နဟေတူ ကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ကုသိုလ်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ အာကိညာဉ် ကုသိုလ်၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ တို သ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဝိဘင်းမှာ ကုသလတိက်၊ကုသလော ကုသလသ

အတိုင်း ဟောလေ၊ ဒုတိယော ပဌမသ အစရှိသည်တို့၌လည်း နည်းတူ ကောက်လေ။ (လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ အာသေဝနတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မမှာ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ ကုသလတိုက် ကုသလော ကုသလသ၊ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ဟောလေ၊ (လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ဟောတော်မူသည်၊ဟေတုကုသလ ဒုကတိက ပဌာန်း ပြီ၏။

အကုသလ ပဒနှင့်ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌ ဟေတု အကုသလ ပဒ၊နဟေတု အကုသလပဒ၊ဟေတုအကုသလ နဟေတုအကုသလ ပဒ၊ ဤသုံးပဒကို တည်၍ ဟေတု အကုသလ ပဒ၌ ဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ ဤသို့ သုံးချက်ထွက်သည်၊ ထိုအတူ၊ နဟေတု အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒေါသမူဌေး၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋိစ္စ လောဘော၊ ဒေါသံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံပဋိစ္စ ဒေါသော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော **စေတသိက်**

စတုဝိသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အကုသလေ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏။ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြောင်း ကို ကောက်လေ၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း, ဝိပါက ပစ္စည်းကို ထား၍ ကြောင်းပစ္စည်းတို့၌ ကိုးချက်စီ ထွက်သတည်း။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော-ဟု ဟော်အပ်၏။ နာဝိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဟ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ၊အရ္ထပဘိုမ္မာ။

ပဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား - လောဘမူ ဖြစ်အံ့။ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား- သမ္မယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် လောဘော မောဟသ၊ မောဟော လောဘသ၊ ဒေါသော မောဟသ၊ မောဟော ဒေါသသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်.၏ မောဟမူဌေး၌ မောဟသည် ဟိတ်ဘော်မရှိ၍ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ပါးမှ လွတ်၏၊ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား - သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူဌေးဖြစ်အံ့၊ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် ဟေတု အကုသလာ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ နဟေတုအကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု။ ၏၊ပဌမော ပဌမဒုတိယသ ၌ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဌေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဆဋ္ဌိသ၊သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ထိုကြောင့် လောဘော မောဟသဟ သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ၊ မောဟော လောဘသဟ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ ဤသုံးချက်သာ ထွက်သည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်းခဲ့ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်ထွက်၏။ ။ပဌမော ပဌမသဟဲ့ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါနိ်ကား- အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတု အကုသ လေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ။၏။ပဌမော ဒုတိယသဟဲ့ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါနိ်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်'လ၊ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတု အကုသလေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ နဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဟဲ့ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါနိ်ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ'၏၊ ထိုကြောင့် ဟေတု အကုသလေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာစ နဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာစ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏ ဒုတိယော ဒုတိယသဟဲ့ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါနိ်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊ ၏။ ဝိဘင်းကို ကုသလတိက်ဌ အကုသလော အကုသလသ အတိုင်း ဟောလေ၊ အကြင်းလည်း သိသာပြီ။

အဓိပတိလည်း ကိုးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်မှာ အာရုံကား ဓိပတိသာ၊ ဒုတိယသုံးချက်မှာ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်မှာ အာရမ္မဏာဓိပ ဘိသာ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ အညမညာ၊ နိဿယ၊ ဥပဇီဝသယ၊အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်းဇဂျတ်မှာ

သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တာ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ ချည်း။ ။အကောက်မှာ ကုသလတိုက် အကုသလ ပဒကို မှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းကိုလည်း ထုတ်လေ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။ အကုသလ ပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌-ဟေတုအဗျာကတ ပဒ၊ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၊ ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊နဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန-အားဖြင့် သုံးပါး၊ ထို့အတူ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်သုံး ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် အလောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါသော အမောဟော-အစရှိသည်ဖြင့်။၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ အဗျာကတ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိ သ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတု အဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတု အဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ

ရှုပ် - ဟု။ ၏၊ ပဌမနေ ပဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ၉ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် အဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်း လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - အစိတ် အစိတ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်နှင့် တကွသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ထိုကြောင့် အလောဘ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော သမ္မယုတ္တကာခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဓ္မ ရှုပ်၊ ပဋိသန္ဓိကွဏော အလောဘ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရှုပ်-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဟိတ်ကိုကြဉ်၍ သဟိတ် ဝိပါက်၊ သဟိတ် ကြိယာ၊သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကော်၊ ရုပ်သက်သက်ကို ကော်၊ ဝိဘင်းမှာ ကုသလ တိက်အတိုင်း ဟောလေ၊ (အကြင်း လွယ်ပြီ၊) ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းမှတပါး ကိုးချက်စီ ထွက်သည်။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော ဟိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြေယ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဠာဝါရ ဟေဘုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဌမမာ ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း လ။၏။သမ္ပယုတ်ဟိတ်

နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသသ အမောဟသ အစရှိသည်ဖြင့်။၏။ပဋ္ဌမောဒုတိယသ ဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကားသမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ် ကြိယာဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် ဟေတု အဗျာကတာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ကာနံ နဟေတု အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတု ဝိပါကာ အဗျာကတာ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ နဟေတု ဝိပါကာ ဗျာ ကတာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောဟု ။၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ(လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ ဌ ကတ္တားကား-အဗျာ ကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စ ယတန ဝိပါက်,ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန, ဝိပါက်, ကြိယာ, ကြိယာအဘိညာဉ်ဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတု အဗျာကတော ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတု အဗျာကတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ အစရှိသော နောက် နှစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ ဌ ကုသလတိက် အဗျာကတော အဗျာကတသအတိုင်း တွင် ကတ္တား,သမ္ပဒါန်ဌ ဟိတ်ကို နုတ်၊ (အကြင်း လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိဌ ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ-အစုံချည်း။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသ ဌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အုံ့၊ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဟိတ်သုံးပါးပစ္စည်း၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အုံ့၊ ကတ္တားကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာဥာဏသမ္မယုတ်လေးခု၊ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ ပိုလ် လေးခု၊ စိတ္တဇာတ္ဓာဏ တခုတခုဌာနရှိသော ဝိမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ၊၏ သမ္ပယုတ္တကား-အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော အလောဘ အဒေါသ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဟေတု အဗျာကတ်ဟေခန္ဓေ ဂရုံကတ္တာ ဟေတု အဗျာကတာခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန်၊ သဟဇာတာဓိပတိ ဟေတု အဗျာကတာ အဒိပတိ သမ္မယုတ္တကာနံ ဟေတု အဗျာကတာနံ အဓိပတိပစ္စယေနပစ္စယော-ဟု။၏။

ကုသလတိက် အဗျာကတော အဗျာကတသကိုမှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းကိုလည်း ဟောလေ၊

အနန္တရစ၍ ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်စိတ္ထက်၏။ ပုရေဇာတ်၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ သုံးချက် ၊ အဗျာကတော အဗျာကတသ အတိုင်း ကောက်၊ ဝိဘင်း ဟော။ ပစ္ဆာဇာတ်၌ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ-သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ စျာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။အဗျာကတပဒကိုမှီ၍ ကောက်လေ။

နဇာတုယာ နဝ။လ။ နောဘဝိဂတော နဝ၊ သမ္ပတ္တ နဝ။ ။ ဟေတုဒုက်နှင့် ကုသလတိက် အရှက် ပြီ၏။ ။ဟေတုဒုက မူလ ကုသလဥဿ ကမ္ဘလီ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက်နှင့်ရှက်ရာ၌-ဟေတုသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒါ နုဟော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒါ၊ဟေတု သုခါယ

ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၌ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒါဝသာန၊ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒါဝသာန၊ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒါဝသာန-အားဖြင့် သုံးပါး။ထို့အတူ နဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၌လည်း သုံးပါး။ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၌လည်း သုံးဟူး-ပေါင်း ကိုးပါးဖြစ်သတည်း။

ဟေတုယာ နဝ။လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာမိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ဝေဒနာတိက် ပဋ္ဌမပဒကိုမှီ၍ ဟောလေ။

ပဏ္ဍာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း ပဋ္ဌမပဒသုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ္မိံ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သမ္မယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒွိဟိတ် သောမနဿ သဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ် သောမနဿသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့- အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္မယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အလောဘော အဒေါသသ အမောဟသ- အစရှိသည်ဖြင့်။၏။ အကြင်းကို ဝေဒနာတိက် ပဋ္ဌမပဒကိုမှီ၍ ဟောလေ။

အာရမ္မဏမှစ၍ ဥပနိဿယ,အာသေဝနတိုင် ကိုးချက်စီ၊(ပုရေ ဇာတ,ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) ကမ္မသုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တကိုးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ဝေဒနာ တိက် ပဋ္ဌမပဒကိုမှီ၍ကောက်လေ ဟောလေ။)

နဟေတုယာ နဝ။ လ။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၊ ဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ဖြစ်၍ ကိုးပုဒ်ထွက်သတည်း။

ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။ ။နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ အာရမ္မဏာ၌ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၌ ဒုတိယပဒ သဟဇာတာ ဓိပတိ သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမညဿ၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မရ၊)အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။)အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒနှင့် အရှက်ပြီးပြီ။

အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒနှင့် ရှက်ရာ၌-ဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ထ ပဒ၊ နဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ထ ပဒ၊ ဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ထ နဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ထ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်သုံးချက်စီ ထွက်၍ ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္ထားကား- မောဟမူဌေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် သုံးဆယ့်ကိုးခု၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော

လောဘ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ တည်းဟူ သော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု ဟိတ်ငါးပါး၊ ဝေဒနာ၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊မဏ္ဍရိယ၊ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ခုနစ် ခုကို ကောက်၊ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကိုဟောလေ။ ။ဟေတုယာ နဝ၊ အာရမ္မဏော နဝ။လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တိဏ်၊နဝိပါကေ နဝ၊ နစျာနေ ဧကံ၊နနမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သည်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား–ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ခွေးဌာ်ရှိသော ဟိတ်ငါး ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား–ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ယခင်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးပါး၊ ဝေဒနာ၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊ မဏ္ဍရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သုံးဆယ့် ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝေဒနာတိက် တတိယမုခ်ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ အကြွင်းသိသာပြီ။

အဓိပတိ ကိုးချက်၊အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမညှ၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ တို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာ

ဇာတ၊ မရ။) အာသေဝနေ ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။)အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတ္ထိလည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောဘဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ နှင့် အရှက်ပြီး၏၊ ။ ဟေတု ဒုကမူလ-ဝေဒနာတ္တိကမူလိ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုဝိပါကပဒ၊နဟေတု ဝိပါကပဒ၊ ဟေတုဝိပါက နဟေတုဝိပါက ပဒ၊သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ပေါင်းသော် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ပဌမနေ ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - ဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်၊ ပဌမနေ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - ဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဒိသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ ပစ္ဆယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ။

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိယာ နဝ၊ (ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေဝန၊ မရ၊) သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သည်။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-မဟာဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သပ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား-မဟာဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ ၁၀။၏။

သမ္မဒါန်ကား–တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသင့် **ကတ္တား**ကား-မဟာဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက်တော်တို့သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဒုတိယော ဒုတိယသင့် **ကတ္တား**ကား-ကာမဝိပါက် တော်ဝိသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တို့သ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း သိသာပြီ)။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိင့် ခြောက်ချက်၊ ပဌမော ပဌမသင့် သဟဇာတာဓိပတိသာ၊ **ကတ္တား**ကား-သမ္မယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခုင့်ရှိသော ဝိမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-ဖိုလ်လေးခုင့်ရှိသော အလောဘ အဒေါသ တည်းဟူသော သမ္မယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသင့် သဟဇာတာဓိပတိသာ ရသည်။ **ကတ္တား**ကား-သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဖိုလ်လေးခုင့်ရှိသော ဝိမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်**ကား-ဖိုလ် လေးခု၊ ဝိမံသာဓိပတိ အလောဘ အဒေါသ ကြဉ်သော စေတသိက်တော်တို့သ၊သမ္မယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသင့် လွယ်ပြီ။ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ပဌမ ဒုတိယ မရ၊ အဓိပတိပစ္စည်း ပြိုင်၍ မတပ်သောကြောင့် မရ. သတည်း။

အနန္တရ၊သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမညနိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ (ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေဝန မရ။) ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဇုန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်စီ။(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဝိပါကပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ ဝိပါကခမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်၍ ဟောရာ၌လည်း ကိုးချက်၊နေ၀ဝိပါက နဝိပါကခမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်၍ ဟောရာ၌လည်း ကိုးချက်၊ ရှေ့ပုဒ်ကို နည်းမှီ၍ ဝိပါကတိက်ကို နှလုံးသွင်း၍ဟောလေ။ ဟေတုဒုကမူလ-ဝိပါကတ္တိကမူလပြီး၏။ ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ ဥပါဒိန္နတိက်မှစ၍ တိက်ပုဒ်အရက တပုဒ်တပုဒ်ကို ဟေတုဒုက်နှင့် ရှက်၍ ဟောလေ။

ဟေတုဒုက သနိဒဿန သပ္ပဋ္ဌိဿတ္တိက

နောက်ဆုံး သနိဒဿန သပ္ပဋ္ဌိဿတိက်၌ ပဌမပုဒ် မရ၊ဒုတိယပုဒ်၌ ဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋ္ဌိဿဟူ၍ မရ၊ နဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋ္ဌိဿသာ ရသတည်း။ကတ္တားကား-ပဠေ၀ါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အာ၀ေါဓာတ် ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဠေ၀ေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာတို့နှင့် အတူ ယထာရဟ ဥပါဒိသော အာ၀ေါဓာတ် ကြဉ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော ရူပါရုံကြဉ်သော သဟိတ် သြဠာရိက စိတ္တဇဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ သြဠာရိကဥပါဒါ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့်-ကေံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ ဒွေမဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကေံမဟာဘူတံ၊မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာ၊ရူပံ ဥပါဒါရူပံ-ဟု.၏။ ဟေတုယာ ကေံ၊ အဓိပတိယာ၊ သဟဇာတေ၊ အညမညေ၊ နိဿယေ၊ ကမ္မေ၊ ဝိပါကေ၊ အာဟာရေ၊ ဇုန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊အ၀ိဂတေ ကေံ။

နဟေတုယာ ကေံ၊ နာရမ္မဏေ ကေံ၊ နာဓိပတိယာ ကေံ။ ။ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အ၀ိဂတ-ဤလေးပဌာန်းမှ ဝေါပါးကေံချည်း ထွက်သတည်း။ ၊ပဋ္ဌာ၀ါရ၌ သဟဇာတ၊ အညမည၊

နိဿယ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ-ဤငါးပစ္စည်းသာ ရသတည်း၊ ကေံသာ။ နဟေတုယာ ကေံ။လ။ သမ္ဘတ္တ ကေံ။ ။အနိဒဿန သပ္ပဋိဃနှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

တတိယပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုအနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊ ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုံ့ပ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးပုဒ် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃအရကား ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း၊ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃအရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာဝလီသ၊ သုခုမရူပ်သောဥသ၊ နိဗ္ဗာန် ရှသတည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ တိက်ဒုက်ကို မှီ၍ ဟောလေ၊ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ဟေတုဒုကမူလ- သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတ္တိကမူလီ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက်နှင့် တိက်ဗဗ၁ဝိသ အရှက်ပြီး၏။

သဟေတုက ဒုက-ကုသလတ္တိက

သဟေတုဒုက်နှင့် အရှက်ကား သဟေတုက ကုသလပဒသာ ရသည်၊ အဟိတ် ကုသိုလ် မရှိသောကြောင့် ဒုတိယပဒကို မဟော ရသတည်း၊ ထိုသဟေတုက ကုသလပဒသည် သဟေတုက ကုသလ ပဒါ၀သာန တပါးသာတည်း၊ ကတ္တားကား - ကုသိုလ်.ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဌတ်ံသကို ကောက်မြဲ၊ ဟေတုယာ ကေံ။လ။ အဝိ ဂတေ ကေံ၊ သမ္ဘတ္တ ကေံ၊ နာ ိ ်ယာ ကေံ၊ နပုရေဗောတေ၊ ပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေသေန၊ နဟေတု၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကေံ။

ပဥ္စာ၀ါရ၌လည်း ကုသလော ကုသလသ တချက်သာ ရ၍ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပါက၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းတို့ကို ကြဉ်၍ ကြင်းသော ပစ္စည်းတို့၌ တချက်သာ ရသတည်း။

ပစ္စနိုက်ဉ်လည်း နဟေတုယာ ကေံ။လ။ နောအဝိဂတေ ကေံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကေံ။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှုက်ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှုက်ရာ၌ သဟေတုက အကုသလပဒ၊အဟေတုက အကုသလပဒ၊ သဟေတုက အကုသလ အဟေတုက အကုသလ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုဘိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ သုံးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်မှာ မောဟမူဌေးဉ် မောဟကို ကြဉ်၍ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက် ထွက်သတည်း၊အဓိပတိမှာ ပဌမေန ပဌမံသာတည်း၊ဟေတုယာ တိဏိ၊ အာရမ္မဏေ ပဠု၊ အဓိပတိယာ ကေံ၊ အနန္တရေ ပဠု၊ သမနန္တရေ၊ သဟဇာတေ၊အညမညေ၊ နိဿယေ၊ဥပနိဿယေ၊ ပုရေဇာတေ၊ အာသေဝနေ၊ ကမ္မေ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ သမ္မယုတ္တေ၊ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊ နတ္ထိယာ၊ ဝိဂတေ၊ အဝိဂတေ ပဠု။

နဟေတုယာ ကေံ၊ နာဓိပတိယာ ပဠု၊ နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပဠု၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ ပဠု၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဠု။

ပဠာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း၊ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ ဤဟိတ်တဝါး နှစ်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်၊ ဒေါသမူဌေး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏ ဒုတိယော ပဌမသ၌ကတ္တားကား-မောဟမူဌေးဉ် မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဌေးဉ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဓသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရဋ္ဌကား ကိုးချက်၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်ပြီ၊

သဟဇာတ၊ အညမညဲ့ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊အဝိဂတ ငါးချက်၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ၊ အကုသလပဒနှင့် အရှက်ပြီ၏။

အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ သဟေတုက အဗျာကတ ပဒ၊ အဟေတုက အဗျာကတပဒ၊သဟေတုက အဗျာကတ အဟေတုက အဗျာကတပဒ ဟု သုံးပဒ တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်သုံးပုဒ် စီဖြစ်၍ ကိုးပုဒ် ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဌတိ်သ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ရာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ နာမ့ကွန်ရာကို ကောက်၊ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဝိပါက်,ကြိယာ ကို စွဲ၍ဖြစ်ဲသော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌လည်း (လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်လေ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဌေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေကိုကောက်၊ (အကြင်းလွယ်ပြီ၊) ကိုးချက်။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ ငါးချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ပေါင်း ငါးချက်။ ။အနန္တရ လေးချက်၊ သမနန္တရ လေးချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညဲ့ ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက် ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ကေ၊ နာရမ္မဏော တိ၏၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနုန္တရေ တိ၏၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိ၏၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဋ္ဌာ၊နအာဟာရေ ကေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကေ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိ၏၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိ၏၊ နောဝိဂတေ တိ၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊သုံးချက်၊ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနကြိယာ အဘိညာဉ်၊ဝိရတိ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထို့ကြောင့်- အရဟာဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ သဟေတုကေ အဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ အကြင်းသိသာပြီ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ပေါင်း လေးချက်။ ။ သမနန္တရ လေးချက်၊သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန လေးချက်စီ၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ သမ္ပယုတ္တနှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနုန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ

ပဋ္ဌ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နစျာနေ၊နမဂ္ဂေ သတ္တ၊နသမ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဤနည်းကိုမှီ၍ သဟေတုက ဒုက်နှင့် တိက်ဗာဝိသ ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောပုံလေ၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာဌာနလည်း သဟေတုက ဒုက်နှင့် မထူးပြီ။ ။ဤဟေတု ဂေါစ္ဆကဌ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်၍ ဟောရာဌာ ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။ဟေတု ဂေါစ္ဆကမူ ပြီး၏။

သပ္ပစ္စယဒုက-ကုသလတ္တိက

စူဠန္တရဒုက ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာဌာ သပ္ပစ္စယ ကုသလ တပုဒ်သာရ၍ တချက်သာ ထွက်သောကြောင့် ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆဝါရ အကုန်အတူတူချည်း ဟောလေ၊ ပ္ပစ္စနိက်ဌ နာမိပတိယာ ကော်၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်။ ။အရူပဘုံမှာ ကုသိုလ် တည်း။

ပဋ္ဌာဝါရဌလည်း သပ္ပစ္စယော ကုသလော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူ၍ တချက်သာ၊ ကုသလော ကုသလဿ ရသော ပစ္စည်းတို့ကိုတောလေ၊ ကော်သာ။ ။နဟေတုယာ ကော်၊ ။လ။ နောဝိဂတေ ကော်၊ သမ္ပယုတ္တ ကော်။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာဌလည်း ဆဝါရ, ပဋ္ဌာဝါရပင် ကော်သာ ထွက်သတည်း၊ အဗျာကတပဒနှင့် ရှက်ရာဌလည်း ဆဝါရ်ဌ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ပဋ္ဌာဝါရ ဌ ဟေတုပစ္စည်းမှာ အဗျာကတော အဗျာကတဿ ၊တချက်သာ

တည်း၊ အာရမ္မဏမှာ ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယော အရကား နိဗ္ဗာန်တည်း၊ အဒ်ပတိဋ္ဌလည်း နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယလည်း အာရမ္မဏူပ နိဿယမှာ နိဗ္ဗာန်ပါ၍ နှစ်ချက်၊ ဤသုံးပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော နှစ်ဆယ့်တစ်ပစ္စည်း တို့မှာ အဗျာကတော အဗျာကတသ အရ တချက်သာ ထွက်သည်၊ ကုသလတိက် အတိုင်း ကောက်လေ၊ ဝိဘင်းဟောလေ။ ။သပ္ပဋ္ဌယ ဒုက်နှင့် ကသလတ္တိက အရက်ပြီး၏၊ သခ်ံတဒုက်နှင့် ရှက်ရာဋ္ဌလည်း အထူးမရှိပြီ။

သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာဋ္ဌ ပဌမပုဒ်နှင့် အရှက်မရ၊အနိဒဿန ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဋ္ဌလည်း အနိဒဿနကုသလတပုဒ်သာရ၍ သပ္ပဋ္ဌယ ဒုက်နှင့်အတူ ကေံသာ ဆဝါရ ပဠာဝါရ ထွက်သည်။ အကုသလ ပုဒ်ဋ္ဌလည်း ကေံသာတည်း၊ အနိဒဿန အဗျာကတပုဒ်ဋ္ဌလည်း အဗျာကတေန အဗျာကတံ တချက်သာ ထွက်သည်။ ပဠာဝါရ လည်း အဗျာကတော အဗျာကတသ အတိုင်း ရှုပါရုံကို ကြဉ် သည်သာ ထူးသည်၊ ပစ္စည်းအကုန် ကေံသာတည်း။ ။သနိဒဿန ဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

သပ္ပဋ္ဌိဃဒုက်နှင့်ရှက်ရာဋ္ဌ သပ္ပဋ္ဌိဃ ကုသလ အကုသလ မရှိ သောကြောင့် သပ္ပဋ္ဌိဃပုဒ်အရှက်မရ၊အပ္ပဋ္ဌိဃ ကုသလ အကုသလ ရှိသောကြောင့် ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဋ္ဌ ကုသလေန ကုသလံ၊ ကုသလော ကုသလဿ တချက်စီသာ၊ ဆဝါရ ပဠာဝါရမှာ ဟောလေ၊ အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာဋ္ဌလည်း အတူ၊ အဗျာကတ ပဒနှင့်ရှက်ရာဋ္ဌ သပ္ပဋ္ဌိဃ အဗျာကတပဒ၊အပ္ပဋ္ဌိဃအဗျာကတပဒ၊ သပ္ပဋ္ဌိဃအဗျာကဘ အပ္ပဋ္ဌိဃအဗျာကဘပဒ သုံးပဒတည်၍ဘပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးပါးစီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုကပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုသာ နုတ်၍ဟောလေ။ ။ သပ္ပဋ္ဌိဃဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

ရူပီဒုက်နှင့် ရှက်ရာဋ္ဌ ရူပီကုသလဟူ၍ မရှိသောကြောင့် အရူပီ ကုသလ တပုဒ်သာရ၍ ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆဝါရ အကုန်

ဟော၊ ပဠာဝါရဋ္ဌလည်း ကုသလော ကုသလသမ္ဘာတိုင်း ဟော လေ၊ အကုသလပဒဋ္ဌလည်း နည်းတူ၊ အဗျာကတပဒဋ္ဌလည်း ရူပီ အဗျာကတပဒ၊ အရူပီ အဗျာကတပဒ၊ ရူပီ အဗျာကတ အရူပီ အဗျာကတပဒ၊သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးပုဒ်စီဖြစ်၍ ရုပ်ပါ သည့်ပစ္စည်းများမှာ ကိုးချက်စီထွက်သတည်း၊ ရူပီဒုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို နုတ်၍ ဟောလေ။ ။ရူပီဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

လောကိယဒုက် နှင့် ရှက်ရာ၌ လောကိယ ကုသလ ပဒ၊ လောကုတ္တရ ကုသလပဒ နှစ်ပဒထွက်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ တချက်စီ သာ ထွက်၍ နှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ဝိပါကပစ္စည်းကို မရ၊ ကြွင်း သော ပစ္စည်းတို့မှာ နှစ်ချက်စီသာ ရသတည်း၊ အကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ဟောရာ၌ လောကိယ အကုသလပဒတချက်သာရ၍ ဝိပါက ပစ္စည်းမှတပါး ပစ္စည်းတို့၌ တချက်စီသာ ရသတည်း၊ အဗျာကတ ပဒနှင့်ရှက်၍ဟော့ရာ၌ လောကိယ အဗျာကတပဒ၊ လောကုတ္တရ အဗျာကတပဒ၊ လောကိယ အဗျာကတ လောကုတ္တရ အဗျာ ကတပဒ သုံးချက်ထွက်၍ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ- ဟု ရုပ်ပါသည့်ပစ္စည်းများမှာ ၈ါးချက်ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊အညမည၊ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊သမ္ပယုတ္တ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းများမှာ နှစ်ချက်သာ ထွက်သည်။ အာသေဝန တချက်၊လောကိယဒုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ ။လောကိယဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကေနစိဝိညေယျ ကုသလ ပဒ၊ ကေနစိ နဝိညေယျ ကုသလပဒ၊ ကေနစိဝိညေယျ ကုသလ ကေနစိ နဝိညေယျ ကုသလပဒ ဟူ၍ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ် တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ကိုးချက်ဟောလေ၊ ပစ္စည်းအားလုံး ကိုးချက်စီချည်း။ ။ဆဝါရ။ ။ပဠာဝါရဋ္ဌလည်း ကုသလော

ကုသလဿအတိုင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ပစ္စနိက်ဌလည်း နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အကုသလပဒဌလည်း နည်းတူ။ အဗျာကတပဒဌလည်း ကိုးချက်စီချည်း။ ဆဝါရ ပဠာဝါရတို့ဌ ထွက်သတည်း။ ။ကေနစိဝိညေယျဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။ ကြွင်းသောတိက်တို့နှင့် အသီးအသီး ဟောရာဌလည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ဟော၎ကြလေ။ ။စူဠန္တရဒုကမူ ပြီး၏။

အာသဝဝေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် အာသဝဒုက်နှင့် ရှက်ရာဌ အာသဝကုသလ ဟုမရှိသောကြောင့် ပဌမပဒ မရ၊ နောအာသဝ အကုသလပဒဌ ကေံသာ ရသတည်း။ အာသဝ အကုသလ ပဒ၊ နောအာသဝ အကုသလပဒ၊ အာသဝ အကုသလ နောအာသဝ အကုသလပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်ဌ သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ အာသဝဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။နောအာသဝ အဗျာကတပဒဌ တချက်သာ ထွက်သောကြောင့် ဆဝါရ ပဠာဝါရတို့ဌ ကေံသာ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း ဟောလေ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ အာသဝဝေါစ္ဆကတို့ဌ ဟော၎လေ။ ။အာသဝဝေါစ္ဆကမူ ပြီး၏။

သညောဇန ဝေါစ္ဆကဌ သညောဇနကုသလ - ဟု မရှိသောကြောင့် မရ၊ နောသညောဇန ကုသလပဒ တချက်သာရ၍ ဆဝါရ ပဠာဝါရတို့ဌ ကေံသာ ထွက်သတည်း။ ။သညောဇန အကုသလ ပဒ၊နောသညောဇန အကုသလပဒ၊သညောဇန အကုသလ နော သညောဇန အကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်ဌ သုံးချက်စီ ရသောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။နောသညောဇန အဗျာကတပဒဌ တချက်သာ ရသတည်း။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ဆဝါရ၊ ပဠာဝါရ ဟောလေ။ ။နောက်ဒုက်တို့ဌလည်း နည်းတူကြံ၍ ဟောလေ၊ ။ သညောဇန ဝေါစ္ဆကမူ ပြီး၏။

ဂန္ထဝေါစ္ဆကဌ ဂန္ထကုသလ မရှိသောကြောင့် မရ၊ နော၎ဂန္ထ ကုသလပဒ တပုဒ်သာ ရ၍ တချက်စီသာ ရသတည်း။ ။ဂန္ထ

အကုသလပဒ၊ နောဝန္ဓ အကုသလပဒ၊ဝန္ဓအကုသလ နောဝန္ဓ အကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ထွက်သတည်း။ ။ဝန္ဓဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။ ။နောဝန္ဓ အဗျာကတပဒ၌လည်း တပုဒ်သာ ရ၍ အဗျာကတ အတိုင်း ဟောလေ။ ။ကြင်းသော ဒုက်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ လောလေ။ ။ဝန္ဓဝေါ့ဆကမ္မ ပြီး၏။ကြင်းသော ဝေါ့ဆက တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ရသင့် မရသင့်ကို ဆင်ခြင်၍ ဟောလေ၊ (လွယ်ပြီ။)

မဟန္တရဒုက် တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက်နှင့် ရုက်ရာ၌ သာရမ္မဏ ကုသလပဒ တချက်သာ ရသောကြောင့် ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆဝါရ၊ ကုသလော ကုသလဿအတိုင်း ပဠာဝါရ တချက်စီသာ ရသည်၊ သာရမ္မဏ အကုသလ ပဒ၌လည်းနည်းတူ တချက်စီသာ ရသတည်း၊ သာရမ္မဏ အဗျာကတ ပဒ၊ အနာရမ္မဏ အဗျာကတပဒ၊ သာရမ္မဏအမျာကတ အနာရမ္မဏ အဗျာကတပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်၍ ကိုးချက်။ ။ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပယ်၍ သာရမ္မဏ ဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။ ။သာရမ္မဏဒုက်နှင့် အရုက်ပြီး၏။

စိတ္တဒုက်နှင့် ရုက်ရာ၌ စိတ္တကုသလပဒ၊ နောစိတ္တကုသလပဒ၊ စိတ္တကုသလ နောစိတ္တကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ငါးချက်ဖြစ်၍ ပဠုချည်း ထွက်သတည်း။ ။ နာမိပတိယာ ပဠု၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပဠု၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ ၊ နဝိပဿယုတ္တေ ပဠု။ ။ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယသုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၊ အမိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယကိုးချက်၊အာသေဝနကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယငါးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။ ။အကုသလ ပဒနှင့် ရှက်ရာခ်ီလည်း ဤနည်းတူ၊ အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာခ်ီလည်း အထွက်အတူတူ၊ အရသာ ကွဲတော့သည်၊ ဤနည်းကို မှီ၍ မဟာန္တရဒုက် ကုန်အောင် ဟောလေ။

ဝိဒ္ဓိဒုက် တဆယ့်ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘဒုက်နှင့် ရှက်ရာခ်ီ ဒဿနေန ပဟာ့တမ္ဘ ကုသလ မရှိသောကြောင့် ပဌမပုဒ်မရ၊ နဒဿနေန ပဟာတမ္ဘကုသလ တပုဒ်စီသာ ရသတည်း၊ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘ အကုသလပဒ၊ နဒဿနေန ပဟာတမ္ဘ အကုသလပဒ၊ နှစ်ပုဒ်ရ၍ နှစ်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊ ပဌမပုဒ်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၌ မောဟ၊ ဒုတိယပုဒ်မှာ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ မောဟတည်း၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒွေ၊ အာရမ္မဏော တိဏိ၊ အဓိပတိယာ တိဏိ၊ အနန္တရေ ဒွေ၊ သမနန္တရေ ဒွေ၊ သဟဇာတေ၊ အညမညေ၊နိဿယေ ဒွေ။ ။ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ အာဟာရ၊ ဈာန်၊ စျာန်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊သမ္ဘတ္တ တိဏိ။ ။နဒဿနေန ပဟာတမ္ဘ အဗျာကတ ပဒ၌ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ အတိုင်း ဆဝါရကို ဟောလေ။ ။ ပဠာဝါရ၌ အဗျာကတော အဗျာကတသ အတိုင်း ဟောလေ။ ။ ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဘာဝနာယပဟာတမ္ဘ အစရှိသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်ရာခ်ီလည်း နည်းတူ ကြံ၍ဟောလေ။

သရိတက္ကဒုက်နှင့်ရှက်ရာခ်ီ သရိတက္က ကုသလပဒ၊ အရိတက္ကကုသလပဒ၊ သရိတက္ကကုသလ အရိတက္ကကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ-ခြောက်ချက် ထွက်သည်။ ။ဟေတုယာ ဆ။ လ။ အဝိဂတေ ဆ၊ နာမိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ဆ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ။လ။နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယတချက်-ပေါင်းလေးချက်။ အာရမ္မဏာ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ခြောက်ချက်၊ အညမည၊ နိဿယ ခြောက်ချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်။ (ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မရ။) အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မလေးချက်။ (ဝိပါက မရ။) အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ လေးချက်စီ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊သမ္ဘတ္တ နဝ်။ ။အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာဌာနလည်း နည်းတူ။အဗျာကတပဒနှင့် ရှက်ရာဌာန ဒုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို နုတ်၍ ဟောလေ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသောဒုက်တို့နှင့် တိက်တို့ကို ရှက်၍ဟောပါလေ။ ။သေသံ သမ္ဘတ္တ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာနုလောမ-ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄-ဓမ္မာနုလောမ-တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မာနုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဟေတု ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဟေတုပဒ၊အကုသလ ဟေတုပဒ၊ အဗျာကတ ဟေတုပဒ၊ သုံးပဒသာ ထွက်သတည်း။ ။တပုဒ်တပုဒ်၌လည်း အဝသာန မိမိတို့ပုဒ်သာ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ။ပဌမ ပဒ၌ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ဒုတိယပဒ၌ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ တတိယပဒ၌ အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ရသတည်း။ ။သ‌ဒ္ဒတ္ထ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ ခုနစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ငါးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊(ပုရေပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန သုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက တချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယနှစ်ချက်၊ (ဈာန မရ၊) မဂ္ဂ နှစ်ချက်၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သ‌ဒ္ဒတ္ထ နဝ။ ။ ဟေတုပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဟေတု ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ နဟေတု ပဒ၊အကုသလ နဟေတု ပဒ၊ အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၊ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၊ အကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ ဟူ၍ ငါးပုဒ်တည်း။ ။ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ကုသလ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန-ဟု သုံးချက်ထွက်သတည်း။ ။ အကုသလ နဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၌ကား အဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန တပါးသာတည်း။ ။ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၌လည်း **အဗျာကတ**

နဟေတု ပဒါ၀သာန တပါးသာတည်း။ ။အကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတုပဒဠ္ဍလည်း အဗျာကတ နဟေတု ပဒါ၀သာန တပါးသာ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ကုသလတိုက် အတိုင်းတွင် ဟိတ်ကို သာ ကြည့်၍ ကောက်ပါလေ၊ ဝိဘင်းသင်္ချာ အတူတူပင် အထူးမရှိ။

ပဋ္ဌာ၀ါရဠလည်း နဟေတု ဆိုသောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းကို မရ၊ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့ကိုသာ ရအပ်၏၊ ဟိတ်ကိုသာ ကြည့်၍ ပန္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ကို ကောက်ပါလေ၊ ကုသလတိုက်နှင့် သင်္ချာ ဝိဘင်း တူပြီ။ ။ကုသလတိုက်နှင့် ဟေတုဒုက် အရှက်ပြီး၏။ ။ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့်လည်း ရှက်၍ ဟောလေ။

ဝေဒနာတိုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ သုခါယ ဝေဒနာ သမ္မယုတ္တ ဟေတု ပဒ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ဟေတု ပဒ၊အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ဟေတုပဒ ဟု-သုံးပုဒ်သာ၊ တပုစ် တပုဒ်၌ တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် ဆ၀ါရ၌ သုံးချက်စီသာ ထွက်သည်၊ သမ္ဗဇ္ဇ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ဒွေ။ ။နာဓိပတိယာ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ ဒွေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ၊ နာသေ၀နေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။

ပဋ္ဌာ၀ါရ၌ သဟဇာတမျိုးမှာ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ဒွေ၊အာရမ္မဏာ၌ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှာ လေးချက်၊ အနန္တရမျိုးမှာ ခြောက်ချက်၊ ပကတူပမှာ ကိုးချက်၊ ဥဇ္ဇိယ၊ မဂ္ဂတို့မှာ ဒွေ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။

နဟေတုပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု ပဒ၊ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု ပဒ၊အဒုက္ခ မသုခါယ ဒေ၀နာယ သမ္မယုတ္တ နဟေတု ပဒ တည်၍ ဝေဒနာတိုက် အတိုင်း ဆ၀ါရမှာ တိဏိချည်းပင်။

ပဋ္ဌာ၀ါရ၌လည်း ဒေ၀နာတိုက်အတိုင်းတွင် ပစ္စည်း ပန္စယုပ္ပန်ကို ကြည့်၍ ကောက်၊ ဝိဘင်း အတူတူပင်။ ။ဟေတုပစ္စည်းကို မရအပ်၊ ၍သာ ထူးသည်၊ ဝိပါကတိုက်အစရှိသော တိုက်တို့၌လည်း ပဌမပုဒ် ဟေတုနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟိတ်ကိုသာ ဟော၍ သုံးချက်သာ။ ။

ဒုတိယပုဒ် နဟေတုနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟိတ်ကို ကြဉ်၍ တိက်အတိုင်း ကောက်လေ။ ။သိသာပြီ လွယ်ပြီ။

မြောနုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

၅-ဓမ္မာနုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ တိကတိကပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဝေဒနတိက်နှင့်အရှက်ခဲ့ ကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ပဒ၊ အကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာပဒ၊ အဗျာကတ သုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာပဒ- ဤသုံးပုဒ်ကို တည်၍ ဆဝါရ ပဌာဝါရခဲ့ တစ်တိက် ဟောတော်မူသည်။ ပဌမပဒခဲ့ ကုသိုလ်သုခသဟဂတ်၊ ဒုတိယပဒခဲ့ အကုသိုလ်သုခသဟဂတ်၊ တတိယပဒခဲ့ အဗျာကတ သုခသဟဂတ်ကို ကောက်၍ ဆဝါရခဲ့ တိဏိသုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ဝိပါကေ ဧကံ။ ။နဟေတုယာ ဧကံ၊ တတိယပဒခဲ့ အဟိတ်သုခသဟဂတ်သုံးခု၊ နာမိပတိယာ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နက်မ္မေ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နစျာနေ ဧကံ၊နမဂ္ဂေ ဧကံ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ သုံးချက်။ အာရမ္မဏာခဲ့ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။, အဓိပတိခဲ့ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ သုံးချက်-ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ အနန္တရခဲ့ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော တတိယဿ၊တတိယောတတိယဿ-ပေါင်း ငါးချက်။ ။သမနန္တရ ငါးချက်၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ-သုံးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်။(ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။)အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ စျာန၊မဂ္ဂ၊သမ္မယုတ္တတို့မှာ သုံးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊လ။ သဒ္ဓတ္ထ နဝ။ ။ကုသလတိက်နှင့် ဝေဒနာတိက် ပဌမပုဒ်နှင့်အရှက်ပြီး၏၊

ဝေဒနာတိုက် ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမရှိသောကြောင့် ကုသလပုဒ် မရ။အကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၊ အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ-ဤနှစ်ပုဒ်သာ ရသင့်တည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဌမပုဒ်သာ ရသောကြောင့် တချက်သာ၊အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မနှစ်ချက်၊ ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ နှစ်ချက်စီ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ တချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်စီ၊အတ္ထि၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ။နဟေတုယာ ကော်၊နာဓိပတိယာ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ဒွေ၊ နကမ္မေ ကော်၊ နဈာနေ ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်။

ပဥ္စာဝါရ၌လည်း ဟေတုယာ ကော်၊ အာရမ္မဏေ ဒွေ၊အဓိပတိယာ၊အနန္တရေ၊သမနန္တရေ ကော်၊သဟဇာတေ ဒွေ၊ အညမညေ၊ နိဿယေ ဒွေ၊ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝနေ ကော်၊ ကမ္မေ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ကော်၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ ဒွေ၊ ဈာနေ ကော်၊မဂ္ဂေ ကော်၊သမ္မယုတ္တေ ဒွေ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိယာ ဒွေ၊ နတ္ထိယာ ကော်၊ ဝိဂတေ ကော်၊ အဝိဂတေ ဒွေ။ ဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ နနိဿယေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယေ ဒွေ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ။ လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ ကုသလတိုက်နှင့် ဝေဒနတိုက် ဒုတိယပုဒ်အရှက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတိုက် တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ကုသလအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊အကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊အဗျာကတ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် မိမိတို့ပုဒ် အဝသာန တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ကော်သာ။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာဓိပတိယာ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊နဝိပါကေ တိဏိ၊ နဈာနေ

ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နဝိပဿုယုတ္တေ တိကိ။ အရူပဘုံမှာ ဥပေက္ခာ သဟဂတ်ကိုကောက်။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊အဓိ ပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊တတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ တတိယော တတိယသ၊တတိယော ပဌမသ၊တတိယော ဒုတိယသ-ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ သုံးချက်စီ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန သုံးချက်၊ကမ္မ ၈ါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တတို့မှာ သုံးချက်စီ၊(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊)အတ္ထိ သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ခုနစ်ချက် စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။နော အဝိဂတေ နဝ၊ ကုသလတိက်နှင့် ဝေဒနာတိက် တတိယပုဒ်အရှက်ပြီး၏။ ။ကုသလ တိက်နှင့် ဝေဒနတိက် အရှက်ပြီး၏။

ကုသလတိက်နှင့် ဝိပါကတိက် အရှက်၊ ဝိပါက ဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက် ရာ၌ ကုသလဝိပါက်၊ အကုသလဝိပါက် မရှိသောကြောင့် ကုသလ ပဒ၊ အကုသလပဒတို့ကို မရသတည်း၊ အဗျာကတမှာ မူကား အဗျာကတ ဝိပါက ရှိသောကြောင့် တပဒသာရ၍ ကော် တချက်စီ သာ ထွက်သတည်း၊ အာသေဝန ပစ္စည်းကို မရ၊ နဟေတုယာ၊ နာမိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်၊ဝိပါကတိက်၌ ပဌမပုဒ်ချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ဟောတော်မူသည်အရာပင်၊ဝိပါကဓမ္မနှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊အကု သလ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ဤနှစ်ပဒသာ ရသတည်း၊အဝသာနလည်း တချက်စီသာ ရသောကြောင့် နှစ်ချက်စီ ဖြစ်သတည်း။ ဟေတုယာ ဒွေ၊ သမ္ပယုတ္တ ဒွေ၊ (ဝိပါကပစ္စည်း မရ၊) နဟေတုယာ ကော်၊ နာမိ ပတိယာ ဒွေ၊နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊

နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ ။အရူပဘုံမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ကောက်။

ပဠာဝါရဉ် ဟေတုယာ ဒွေ၊ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ၊ အဓိပတိဉ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမယ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယယ၊ ဒုတိယော ဒုတိယယ၊ သုံးချက်။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန၊ ကမ္မ နှစ်ချက်စီ၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ ။လ။ နောဒေဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသိုလ်အကုသိုလ် မရှိသောကြောင့် ကုသလပဒ,အကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ ဟောတော်မမူ၊ အဗျာကတ နေဝဝိပါက တပုဒ်ကိုသာ ရသတည်း။ ။ဝိပါက တိက်၊တတိယပုဒ်ချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ကို ဟောတော်မူသည့် အရာပင် ဖြစ်သတည်း။ ။ဆဝါရ၊ ပဠာဝါရ၊ ဧကံချည်းသာ ထွက်သတည်း။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ဥပါဒိန္နေ တိက်မှစ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်လေ။

ဝေဒနာတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ ကုသလတိက်၊ဝိပါက တိက်မှစ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောလေ ။ဝိပါကတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ လည်း ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိက်၊ဝိပါကတိက်မှ စ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်ရမည်။လ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ လည်း ကုသလတိက်မှစ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောရမည်။

ဓမ္မာနုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

၆-ဓမ္မာနုလောမ-ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုဒုက

ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်းခ် ဒုက်ချင်းချင်း ရှက်၍ ဟောရာ၌ ဟေတု ဂေါ စ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့ကို မူလိသွင်း၍ ရှက်ရာတွင် ဟေတူဓမ္မာ, နဟေတူဓမ္မာနှင့် ဒုတိယ သဟေတုကဒုက်နှင့် ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌ ဟေတု သဟေတုကပဒ၊ နဟေတု သဟေတုကပဒ၊ ဟေတု သဟေတုက နဟေတု သဟေတုကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတု သဟေတုက အရ မောဟမူဒွေးခ် မောဟ ကြဉ်သော ဟိတ် ခြောက်ခုတည်း။ နဟေတု သဟေတုက အရ သဟိတ်စိတ် ဧက သတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ တည်း။ ၍အရကိုကြည့်၍ ဟေတုဒုက်ကို နှလုံးသွင်း၍ ရုပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ ။ဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထနဝ။ ။ (နဟေတု မရ။) နာမိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ အရူပဘုံ၌ သဟိတ်နာမက္ခန္ဓာကို ဟော။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ- ၍သုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်းခ် ရအပ်၏။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ၊လည်း ကိုးချက်စီ။ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ဈာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု အဟေတုကပဒ၊ နဟေတု အဟေတုကပဒ၊ ဟေတု အဟေတုက နဟေတု အဟေတုကပဒ၊ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ယထာရဟ ထွက်သတည်း။ ။ ဟေတု အဟေတုက အရကား မောဟမူဌေး၌ မောဟတည်း။ ။ နဟေတု အဟေတုက အရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြည်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ။ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-သုံးချက်ထွက်သည်။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမุฏฐานံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ထုတ်၍ဟောလေ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ မောဟဉ္စ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမุฏฐานံရူပံ-ဟု ဟော။အာရမ္မဏော ကော်၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည္ည တချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ သုံးချက် ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ-သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တချက်၊ အဝိဂတ သုံးချက်။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊နဈာနေ ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နော နတ္ထိယာ တိဏိ၊နော ဝိဂတေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယသ တချက်သာ ထွက်သတည်း။ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော စိတ္တသမุฏฐာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်၏။အာရမ္မဏာ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိ**ယော**

ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ လေးချက်ရသတည်း။ (အဓိပတိ မရ။) အနန္တရ၊သမနန္တရ ရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊အညမညတ ချက်၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ တချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ လေးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ နောဝိဂတော စတ္တာရိ။ ။အဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဟေတု သမ္မယုတ္တဒုက်နှင့် အရှက်လည်း အတူတူ၊ အထူးမရှိပြီ။ ။နောက်ဒုက်တို့နှင့် ရှက်ရာ၌ တပုဒ်စီသာ ရသောကြောင့် ကော်ချည်းသာ။

ဟေတုဒုက-သပ္ပစ္စယဒုကာဒိ

စူဠန္တရ ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုသပ္ပစ္စယ ပဒ၊ နဟေတု သပ္ပစ္စယပဒ၊ဟေတု သပ္ပစ္စယ နဟေတု သပ္ပစ္စယပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတူဓမ္မာ နဟေတူဓမ္မာ အတိုင်းပင်၊ အထူးမရှိပြီ၊ သပ္ပစ္စယအရကို ဟေတု နဟေတု နှစ်စုဖွဲ့၍ ဒုက်ဟု ဟောတော်မူသည်၊ အပ္ပစ္စယပုဒ်နှင့် အရှက်မရ။ ။သခ်ံတဒုက်နှင့် အရှက်လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိပြီ၊ သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ သနိဒဿနပုဒ် အရှက်မရ၊ ။ဟေတု အနိဒဿန ပဒ၊ နဟေတု အနိဒဿန ပဒ၊ ဟေတုအနိဒဿန နဟေတု အနိဒဿန ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု အရတွင် ရူပါရုံကို ကြဉ်၍ ဟေတုဒုက်အတိုင်း ဟောလေ၊ အထူးမရှိပြီ။

သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုသပ္ပဋိဃ ဟူ၍ မရှိ၊ ဟေတု သပ္ပဋိဃ နဟေတု သပ္ပဋိဃ ဟူ၍လည်း မရှိ၊ နဟေတု သပ္ပဋိဃ တပုဒ်သာရ၍ ရုပ်သက်သက် တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ဆဝါရှိ

ရုပ်ပါသည့် ပစ္စည်း ရ၏၊ ပဋ္ဌာဝါရဒ္ဓ ဘုတ်ပါသည့် ပစ္စည်းငါးပါး ရ၏။

အပ္ပဋိဃနှင့် ရုက်ရာဒ္ဓ ဟေတု အပ္ပဋိဃပဒ၊ နဟေတု အပ္ပဋိဃ ပဒ၊ ဟေတုအပ္ပဋိဃ နဟေတု အပ္ပဋိဃပဒ သုံးပုဒ်ဘည့်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထုတ်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ ဒုတိယ နဝ၊ ဟေတုဒုက်အတိုင်းတွင် သြဠာရိက ရုပ်ကြဉ်သည်သာ ထု၊သည်။ ။ ရူပီဒုက်နှင့် ရုက်ရာဒ္ဓ နဟေတုရူပီ တချက်သာ ရသောကြောင့် ရုပ်ပါသည့် ပစ္စည်းဒ္ဓ ကေံသာ၊ ပဋ္ဌာဝါရဒ္ဓ ဘုတ်ပါသည့် သဟ ဇာတ၊ အညမညဿ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စည်းကို ရအပ်၏။

အရူပီပုဒ်နှင့် ရုက်ရာဒ္ဓ ဟေတု အရူပီပဒ၊ နဟေတု အရူပီပဒ၊ ဟေတု အရူပီ နဟေတု အရူပီပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ ဟေတုဒုက်တွင် ရုပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ လောကိယဒုက်နှင့် ရုက်ရာဒ္ဓ ဟေတု လောကိယပဒ၊ နဟေတု လောကိယပဒ၊ ဟေတု လောကိယ နဟေတု လောကိယပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတုဒုက်အတိုင်းတွင် လောဂုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်, နိဗ္ဗာန်ကို ကြဉ်၍ ဟောလေ။

လောကုတ္တရပုဒ်နှင့် ရုက်ရာဒ္ဓ ဟေတုလောကုတ္တရပဒ၊ နဟေတု လောကုတ္တရပဒ၊ ဟေတုလောကုတ္တရ နဟေတု လောကုတ္တရ ပဒ၊ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတုဒုက်ကို မှီ၍ လောကုတ္တရာ တရားကို သာ ဟောလေ။ ကေနစိဝိညေယ္ယ ဒုက်နှင့်ရုက်ရာဒ္ဓ ဟေတု ကေနစိ ဝိညေယ္ယ ပဒ၊ နဟေတု ကေနစိဝိညေယ္ယ ပဒ၊ ဟေတု ကေနစိ ဝိညေယ္ယ နဟေတု ကေနစိဝိညေယ္ယ ပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။

ဤခုက်လည်း ဟေတု ခုက်နှင့် အတူတူ၊ အထူးမရှိပြီ။ ။စုဋ္ဌန်ရ ခုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဟေတုခုက-အာသဝခုက

အာသဝ ဂေါစ္ဆက ခြောက်ခုက်တွင် အာသဝခုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အာသဝပဒ၊ နဟေတု အာသဝပဒ၊ ဟေတု အာသဝ နဟေတု အာသဝ ပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမ ပုဒ်မှာ သုံးချက်၊ ဒုတိယပုဒ်မှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက်တည်း။ ။အာသဝလေးပါးကို ဟေတုတချက်၊ နဟေတုတချက်ယူ၍ ခုက်ဖွဲ့သတည်း။ဟေတု အာသဝအရကား လောဘ မောဟတည်း၊ နဟေတု အာသဝ အရကား ဒိဋ္ဌိတည်း။ ။ ဟေတုယာ ပဋ္ဌ၊အာရမ္မဏော ပဋ္ဌ။ပ။အဝိဂတေ ပဋ္ဌ၊ (ဝိပါကာမရ၊) နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမောဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်၊ အာရံမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယမှာ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မရ၊) မဂ္ဂ တချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ ငါးချက်၊ နတ္ထိ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ နဟေတုယာ နဝ ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အာသဝပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နောအာသဝ ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု နောအာသဝပဒ၊နဟေတု နောအာသဝပဒ၊ဟေတု နောအာသဝ နဟေတု နောအာသဝပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်၍ ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတု နောအာသဝပဒ အရကား ဒေါသ၊ အလောဘ၊အဒေါသ၊အမောဟ ဤဟိတ်လေးပါးတည်း။နဟေတု

နောဘာသဝအရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ဟိတ်ခြောက်ပါး ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စစတ္တာလီသ၊ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊နိဗ္ဗာန် တည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ။ ။ဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ။

နဟေတုယာ ကေား၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နဒ္ဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကေား၊ နသမ္မယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဌမ သုံးချက်၊အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ နဝ။လ။သ ဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ဤနည်းအတူ သာသဝဒုက်-စသည်နှင့်လည်း ရှက်၍ ဟောလေ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဂေါ္စကတိုင်း နှင့် ရှက်၍ ဟောပါလေ။

ဟေတုဒုက-သာရမ္မဏဒုက

မဟာန္တရ တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု **သာ**ရမ္မဏ ပဒ၊နဟေတု သာရမ္မဏပဒ၊ ဟေတု သာရမ္မဏ နဟေတု သာရမ္မဏပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ၊ဟေတု သာရမ္မဏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း၊ နဟေတု သာရမ္မဏ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ရုပ်နိဗ္ဗာန်ကို ချ၍

ဟေတုဒုက်အတိုင်း ဟောလေ၊ နာရမ္မဏပုဒ်နှင့် ရုက်ရာ၌ ဟေတု အနာရမ္မဏ မရှိ၊ နဟေတု အနာရမ္မဏသာ ရှိ၍ ဆဝါရ၌ ရုပ်သက်သက် ထဲချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဌာဝါရ၌ မဟာဘုတ်ပါ သည့် ငါးပစ္စည်းသာ ရသတည်း။

စိတ္တဒုက်၌ စိတ္တပုဒ်နှင့် အရုက်မရ၊ဟေတု နောစိတ္တပဒ၊နဟေတု နောစိတ္တပဒ၊ဟေတု နောစိတ္တ နဟေတု နောစိတ္တပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်သာ တည်း၊ ဟေတု နောစိတ္တအရ ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း၊ နဟေတု နောစိတ္တ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတ္တာ လီသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတု ဒုက်အတိုင်းတွင် စိတ်ကိုကြဉ်၍ ဟောလေ။ ။သမ္ဘတ္တ နဝ။

ပဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊အာရမ္မဏမှစ၍ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ သုံးချက်၊ အာသဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ စျာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ နဟေတု ယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။

စေတသိကဒုက်နှင့် ရုက်ရာ၌ ဟေတု စေတသိကပဒ၊ နဟေတု စေတသိကပဒ၊ ဟေတု စေတသိက နဟေတု စေတသိက ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။

ပဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ကြွင်းသော ရထိုက်သော ပစ္စည်းတို့မှာ ကိုးချက်စီရသတည်း၊ ကမ္မပစ္စည်း စျာန ပစ္စည်းတို့မှာ သုံးချက် (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ ဟေတု အစေတသိက မရ၊ နဟေတု အစေတသိက တပုဒ်သာ ရ၍ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ဆဝါရ ပဌာဝါရ တချက်စီသာ ထွက်သတည်း၊ ဤနည်းကို မှီ၍ မဟန္တရဒုက် ကုန်အောင် ရှက်ပါလေ။

ဟေတုဒုက-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်

ဝိဇ္ဇိဒုက် တဆယ့် ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၊ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၊ ဟေတုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ (ဝိပါကမရ၊) သမ္ဘတ္တ နဝ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးခုက်၊ အာရုမ္မဏာ အစရှိသော ထိုက်သော ပစ္စည်းတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ၊ဝိပါက၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်၍ ဟောလေ။

သရဏာဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုသရဏာ ပဒ၊ နဟေတု သရဏာ ပဒ၊ ဟေတုသရဏာ နဟေတုသရဏာပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်။ ။ဆဝါရ ပဋ္ဌာဝါရကို ဟောလေ၊ အရဏာပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုအရဏာပဒ နဟေတု အရဏာပဒ၊ ဟေတုအရဏာ နဟေတုအရဏာ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ သမ္ဘတ္တ နဝ။ ။ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးခုက်၊ အာရုမ္မဏာ ကိုးချက် ။လ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ တို့မှာ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးခုက်၊ ဈာန သုံးခုက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးခုက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ၊

ဟေတုဒုကမူ ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ သဟေတုက ဒုက်ကိုတည်၍ ဟေတုဒုက်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ဒုက် အစရှိသော သရဏာဒုက် အဆုံးကိုင်အောင် ရှက်၍

ဟော၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တဒုက် အစ- သရဏဒုက် အဆုံးရှိသော ဒုက်တို့ကိုလည်း အသီးအသီး တည်၍ ဟေတုဒုက် အစရှိသော ဒုက်တို့နှင့် ရက်၍လည်း ဟောရမည်။

ဓမ္မာနုလောမ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်းပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၇-ဓမ္မပစ္စနိယ-တိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ပဏ္ဍိတ်ဝါရ

ဓမ္မပစ္စနိက်ဌာလည်း တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုက တိက ပဋ္ဌာန်း၊တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၊တိကတိကပဋ္ဌာန်း၊ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း-ဟူ၍ ခြောက်ပါး အပြား ရှိ၏၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တိကပဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုတိကပဋ္ဌာန်းဌာလည်း ကုသလတိက် ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုနှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်ဌာတုံသည်လည်း ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အစရှိသောအားဖြင့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် ပဋ္ဌိစ္စဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋ္ဌိစ္စဝါရဌာတုံသည်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ အစရှိသောအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်းအနုလုံဌာတုံသည်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ,သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရဌာတုံသည်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်သုံးပါး အပြား ရှိ၏၊ ထိုနှစ်ဆယ့် သုံးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရဌာတုံသည်လည်း နကုသလပဒ၊နအကုသလ ပဒ၊ နအဗျာကတပဒ၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၊နကုသလ နအကုသလပဒအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် နကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို နကုသလပဒဌာ တုံသည်လည်း နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန။ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ

နအကုသလပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါး တို့တွင် နံကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ၏။ကား-

နကုသလံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ အဗျာကတံ ကေဝန္ဒံ ပဋ္ဌိစ္ဆ အကုသလာ အဗျာကတာ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။လ။ဒ္ဝေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ-ဟူသည်တည်း။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊မောဟမူဒွေး ၌ မောဟကြည့်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ပဋ္ဌိသ်နွေအခါ လည်း ရသင့်၏၊ ပါဠိတော်မှာ မရှိ။)

ထိုနောင် နအကုသလပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား-နကုသလံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နအကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဆ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေဝန္ဒံ ပဋ္ဌိစ္ဆ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။ လ။ ဒ္ဝေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ။လ။ ကေ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌိစ္ဆ တယော မဟာဘူတာ။လ။ဥပါဒါရူပံ-ဟူသည်တည်း၊ (အကောက် လွယ်ပြီ၊ ပါဠိတော်မှာ ဝိဘင်းမရှိ။)

ထိုနောင် နအဗျာကတ ပဒါဝသာနကို၊၏။ကား-နကုသလံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နအဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ကေဝန္ဒံ ပဋ္ဌိစ္ဆ တယော။လ။ ဒ္ဝေခန္ဓာ-ဟူသည်တည်း။ ၊ထိုနောင် နကုသလ နအဗျာကတပဒါဝသာနကို။၏။ ကား-နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နကုသလောစ နအဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ အကုသိုလ်အချင်းချင်း ၎င်းပင်။

ထိုနောင် နကုသလ နအကုသလပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား-နကုသလံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နကုသလောစ နအကုသလောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ

ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ အဗျာကတအချင်းချင်းကို ဟောတော်မူသည်တည်း။ ။နကုသလ ပဒဒ္ဒ ငါးချက် ပြီး၏။

နအကုသလပဒဒ္ဒလည်း ၅၂နည်းအတူ ငါးချက်၊ အကုသိုလ်ကို လည်း၍ တည်သည်သာ ထူးသည်။

နအဗျာကတပဒဒ္ဒ ခြောက်ချက်၊ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကုသလာကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ။လ။ဒ္ဝေခန္ဓာ။ ။နအဗျာကတံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကုသလေခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ အကုသလံ ဧကံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ရူပံ။ နအဗျာကတံခမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလံ ဧကံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။လ။ ဒ္ဝေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလောစ နအဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟောလေ။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလောစ နအဗျာကတောစ၊ ကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နအဗျာကတံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလောစ နအကုသလောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလာ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ခြောက်ချက်။

နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ-ဒ္ဒ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ဧကံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။လ။ ရူပံ။ ။ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော၊ အကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလောစ နအဗျာကတောစ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်ချင်းချင်း

ကို ဟော။ ။နကုသလဠ္ဠ နအဗျာကတဠ္ဠ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလောစ နအကုသလောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ငါးချက်။

နအကုသလ နအဗျာကတ ပ၁ဒ ၌လည်း ငါးချက်၊ အတူ၊ ကုသိုလ်ကို လည်းသည်သာ ထူးသည်၊နကုသလ နအကုသလပ၁ဒ် နကုသလဠ္ဠ နအကုသလဠ္ဠဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ၊အစရှိသည်ဖြင့် အဗျာကတ ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နကုသလဠ္ဠ နအကုသလဠ္ဠ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မာ၊ရင်းအဗျာကတချင်းချင်းကိုဟော။ ။ နကုသလဠ္ဠ နအကုသလဠ္ဠဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလောစ နအကုသလောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ရင်းအဗျာကတ ချင်းချင်းပင်တည်း၊ သုံးချက်။ ။ နကုသလပ၁ဒ် ငါးချက်၊ နအကုသလပ၁ဒ် ငါးချက်၊ နအဗျာကတ ပ၁ဒ် ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပ၁ဒ ငါးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပ၁ဒ် ငါးချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပ၁ဒ် သုံးချက်၊ ပေါင်းသော် ကျေနတိ်သ ဖြစ်သတည်း။

အာ၁ရမ္မဏာ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ မှာ အဆုံးတချက်ကျ၍ ငါးချက်။ ။ပဌမ တတိယပ၁ဒမှာ နကုသလ ပ၁ဒါ၀သာန၊ နအဗျာကတ ပ၁ဒါ၀သာန၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပ၁ဒါ၀သာနသာ ရ၍ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ပ၁ဒမှာလည်း သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပ၁ဒမှာလည်း သုံးချက်သာရသည်၊ပေါင်း စတု ဒိသတိ၊နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။ဟေတုယာ ကျေနတိ်သ၊အာရမ္မဏော စတုဒိသတိ၊အဓိပတိယာ ကျေနဒိသ၊အာနန္တရေ၊ သမနန္တရေ စတု ဒိသတိ၊ သဟဇာတေ ကျေနတ်ိသ၊ အညမညေ စတုဒိသတိ၊ နိဿယေ ကျေနတ်ိသ၊ ဥပနိဿယေ စတုဒိသတိ၊ ပုရေဇာတေ စတုဒိသတိ၊ အာသေ၀နေ စတုဒိသတိ၊ ကမ္မေ ကျေနတိ်သ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ ကျေနတိ်သ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ ကျေနတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တေ စတုဒိသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကျေနတိ်သ၊

အတ္တိယာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္တိယာ၊ ဝိဝေ စဟုဝိသတိ၊ အဝိဝေ ကျေနတိ်သ။

နဟေတုဒ္ဓ နကုသလပဒ ငါးချက်၊ နအကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒဒ္ဓ သုံးချက်၊ ပေါင်း နဟေတု ဒ္ဓ သောင်းရေသ ဖြစ်သတည်း။ နာရမ္မဏဒ္ဓ နကုသလပဒသုံးချက်၊ နအပ, သလပဒ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒဒ္ဓ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ တချက်၊ ဆပါး သောင်းသဖြစ်သတည်း။ နာဓိပတိ ယာ ကျေနတိ်သ၊ နာဝနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ သောဠသ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နဥပစ ဝေန ကျေနတိ်သ၊ နဂတေမ္ဗ စဟုဝိသတိ၊ နဝိပါကေ ကျေနတိ်သ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ၊ သောဠသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စဟုဝိသတိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နဝိဂတေ ၊ သောဠသ၊ ပါဠိတော်ဒ္ဓ သရုပ်မရှိ၊ ကြိုရှိသာ ထုတ်လိုက်ရသည်၊ ... ။

ပဋ္ဌာဝါရ ပေါတ္တ ပစ္စည်းဒ္ဓ ကျေနတိ်သ၊ ပဋ္ဌာန်တော်၊ ... ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဒ္ဓ နကုသလ ပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ နအကုသလ ပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ နအဗျာကတ ပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတတ ပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတတပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ ... သလ နအကုသလ ပဒဒ္ဓလည်း ခြောက်ချက်၊ ခြောက်ချက် ခြောက်လီ ဆတ္တိ်သ။ အဓိပတိဒ္ဓ အာရမ္မဏအတိုင်းတွင် နကုသလ နအဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတသတ္တပုဒ်ကျ၍ ပဋ္ဌာန်သ ထွက်သတည်း။ အဲနန္တရဒ္ဓ နကုသလ နအဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတသ၊ နအကုသလ နအဗျာကတော နကုသလ နအဗျာကတသ၊ ဤနှစ်ချက်ကျ၍ စတုတ္တိ်သထွက်သတည်း။ သမနန္တရေ စတုတ္တိ်သ၊ သဟဇာတေ ကျေနတိ်သ၊ ... ။ ... ။ ... ။

နကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ နအကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်-ပေါင်း အဋ္ဌာရသ ထွက်သတည်း။ပဋ္ဌာဇာတ်၌ နကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ သုံးချက် ခြောက်လိ အဋ္ဌာရသ ထွက်သတည်း။ ။အာသေဝနေ စတုဝိသ၊ကမ္မေ ကျေနတိ်လ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ ကျေနတိ်သ။လ။မဂ္ဂေ ကျေနတိ်သ၊သမ္မယုတ္တေ စတုဝိသတိ၊ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တဝိသ။ နအဗျာကတပဒမှာ သုံးချက်။ အတ္ထိယာ စတုတ္ထိ်သ၊ နတ္ထိယာ စတုတ္ထိ်သ၊ ဝိဂတေ စတုတ္ထိ်သ်။ အဝိဂတေ စတုတ္ထိ်သ။နဟေတုယာ ဆတ္ထိ်သ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္ထိ်သ။ ။ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္ထိက

ဝေဒနာတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊နသုခါယ ဝေဒနာယ်သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပဒ တည်း။

ထိုခုနစ်ပဒတို့တွင် နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝေဒနာ၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ၊ဤနည်းအဟု လည်းရှိယူလေ။ ။သတ္တမပဒ အရကား ဝေဒနာ၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ၊ပဒခုနစ်ချက်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် လေးဆယ့်ကိုးချက် ဟေတု

ပစ္စည်းဌ ထွက်သတည်း။ ပဌမေန ပဌမံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - ဒေါသမူ ဌေး၊သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ ဝိတိက္ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ သဟိတ်သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတိ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိ ံသ၊အစိတ်အစိတ်၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊သောမနဿဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-ဂုဏလဘိက် ခမ္မအနုလုံအတိုင်းကောက်လေ။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ ဝိတိ၊ဒေါသ၊ဇုဿာ၊ မဒ္ဓရိယ၊ ဂုဏ္ဍုန်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ သဟိတ်သုခဝေဒနာ၊ဒေါသမူဌေး၌ ဝေဒနာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကို ကောက်ခြိ။ ရုပ်သက်သက်လည်း အာဟု။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြင်းသော ပုစ္ဆာ၌လည်း ကောက်လေ။လ။

သဒ္ဓမပဒ၌ သဒ္ဓမေန သတ္တမံ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် သတ္တသဋ္ဌိ ရှိသော ဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ

တေရသဋ္ဌိရှိသော ဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကောက်မြ။ လေးဆယ့်ကိုးချက်။ ၊ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏာပစ္စည်း၌လည်း လေးဆယ့် ကိုးချက်၊နာမက္ခန္ဓာကို ကို ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ။ကြင်းသော ပစ္စည်းတို့၌လည်း သတ္တသတ္တာ နဝါစာလိသ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက်စီချည်း ထွက်သဘည်း၊ ပစ္ဆိုက်၌လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။ ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဒ ခြောက်ချက်သာ ရသတည်း၊ သတ္တမ ပဒ မရ၊ ပဌမော ပဌမသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဒေါသမူလေး၊ သဟိတ်ဥစေတ္ကာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မောဟမူလေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဒ ခြောက်ချက်တွင် တပဒ-တပဒ၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သော်ကြောင့် သတ္တသော ဗဘစာလိသ၊ လေးဆယ့်နှစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏာ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား - ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝေဒနာ ဒိဘိကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ဝေဒနာ စေတသိက် တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ရုပ်အင္ဒရိယ၊ နိဗ္ဗာန်၊ပစ္စည်း၊ လ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ကာမ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝိညာဏဓာတ်ခွာ ယဘနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊

နာမကွန္ဓာ၊ကာမ သုခ သဟဂုတ် တဆယ့် ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာ သောမနဿ သဟဂုတ် သုံးဆယ့် နှစ်ခုဟု ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ဝိဘင်းကို ဝေဒနာတိက် အနုလုံကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ ဝိဘင်း ကျယ်လှ၏၊ အကောက် အကြောင်း လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက် ထွက်၏၊ အာရမ္မဏာ ပြီး၏။

အဓိပတိဟု ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿဟု အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မောဟမူဌေးဟု မောဟ ကြဉ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် သုံးခု၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ၊ သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့် သုံးခု၊ ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရူပ် အဋ္ဌာရသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဘဒါန်ကား-အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် နှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဝိတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ လောဘမူ သောမနဿ ဝေဒနာ၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်ဟု ရှိသော ဝေဒနာ၊ မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် ဟုရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသော အခါ ဒေါသမူဌေး၊ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်,မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဆယ်ခု၊ မဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ စိတ္တက္ခဏာဘခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး ဟေးပါး

တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြင်းသော ပုဒ်တို့၌ ကောက်လေ၊ သတ္တမော သတ္တမသ တချက်မရ၍ လေးဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အဓိပတိပြီး၏၊

အနုနှုန်ရ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ရဟန္တာ ဝုဘိကြဉ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာ အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိသော် သုခ ဝေဒနာအား တပ်သော ပဉ္စဒ္ဒါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏာ၌ ရှိသော ဝေဒနာ အား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဲဟာကုသိုလ်၊မဟာ ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇော၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် ၁ပဌမ ဘဝင်၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမ ဘဝင်, တဒါရုံ၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၂အဆုံး ဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊သောမနဿ သန္တီရဏာ၌ ရှိသော ဝေဒနာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော၊ သောမနဿ ပဌမတဒါရုံ၊ ပဌမဘဝင်၌ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်ပါလေ။ ။ကျယ်ဝန်းလှ၏။ ။

သတ္တသတ္တာ နဝါစာလိသ၊လေးဆယ့်ကိုးချက်ထွက်၏။ ။အနန္တရ ပြီး၏။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသည်း ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အချင်းချင်းအားဇင်း, အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အားဇင်း တပ်သော ဒုကွသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတိက္ကဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌာဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ဝေဒနာ ကြဉ်သော သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒုကွသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတိက္ကဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အချင်းချင်း အားဇင်း,အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရူပ်အားဇင်း တပ်သော ဥပေက္ခာပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆယ့်တခု၊ဝိတိ၊ဝိရတိ၊အပွမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဟိုံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရူပ်၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပေက္ခာပဋ္ဌိသန္ဓေ ခုနှစ်ခု၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော သောမနဿပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဥပေက္ခာပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆယ့်တခု၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ကဋတ္တာရူပ်၊ သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ရပ်သက်သက်၌ ကုသလဘိက် အနုလုံ အဗျာကတအတိုင်း ကောက်။ လေးဆယ့်ကိုးချက်။ ။သဟဇာတ ပြီး၏။

အညမညဉ်လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်။ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝနတို့လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ။ ကမ္မ၌ သတ္တမပဒ မရ၊ ခြောက်ပဒသာ ရ၍ တပဒ တပဒတွင် ခုနှစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် လေးဆယ့်နှစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ဝိပါက လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ အာဟာရခြောက်ပဒ

တွင် ခုနစ်ချက်စီ၊ သတ္တမော သတ္တမသဒ္ဓ ရုပ်အာဟာရ တချက်-ပေါင်း လေးဆယ့်သုံးချက်၊ ဇုန္ဒြိယ၊ ဈာန လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ၊ မဂ္ဂမှာ ခြောက်ပဒသာ ရ၍ တပဒ တပဒတွင် ခုနစ်ချက် ထွက်၍ လေးဆယ့်နှစ်ချက်၊ သမ္မယုတ္တဒ္ဒ လေးဆယ့်ကိုးချက်တွင် သတ္တမော သတ္တမသ မရ၊ လေးဆယ့်ရှစ်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့ဒ္ဒလည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။ (စာမှာ သရ်ာမရှိ၊ ကြ၊ရ်ေ ရေးရသည်၊ ဆင်ခြင်၍ ယူကြပါလေ၊ နက်နဲခက်ခဲ လှသည့် အရာ ဖြစ်ချေသည်။)

ပစ္စနိုက်ဒ္ဒ နဟေတုယာ နဝါစာလီသ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝါစာလီသ။ ။ ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက-ပဋ္ဌာန်းဝါရ

ဝိပါကတိက် ပဋ္ဌာန်းဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဒ္ဒ နဝိပါက ပဒ၊ နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါက နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါကဓမ္မ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပဒတည်း၊ ထိုခြောက်ပဒတို့တွင် ပဌမပဒ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ပဒငါးချက်၊ တတိယပဒ ခြောက်ချက်၊ ·ပဌမ တတိယပဒ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ ငါးချက်၊ ပေါင်းဗာတ္တိ ်သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဟေတု ပစ္စည်းဒ္ဒ ထွက်သတည်း၊ ပဌမေန ပဌမံဒ္ဒ ကဏ္ဍားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေ-ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဌေးဒ္ဒ မောဟ ကြဉ်သော စေ - ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်ဒ္ဒ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိက် အဗျာကတ အတိုင်း ကောက်၊ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြင်းသော ပုဒ်တို့ဒ္ဒ ကြ၍ ကောက်လေ။ ။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏာ ပစ္စည်းခ္ဍ ပဌမခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏာခ္ဍ သတ္တာဗီသ နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ။(အကောက် လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိခ္ဍ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်။ ။အကောက်မှာ သာဓိပတိဇောကို ကြည့်၍ ကောက်လေ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက်စီ၊သဟဇာတ ဗာတွေ့သ၊ သုံးဆယ့် နှစ်ချက်။ ။ အညမညခ္ဍ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တိ သ၊ နိဿယ ဗာတွေ့သ၊ ဥပနိဿယ သတ္တာဗီသ။ ။ပုရေဇာတခ္ဍ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဒီသ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။ အာသေဝနခ္ဍ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက်၊ ကမ္မ ဗာတွေ့သ၊ ဝိပါကခ္ဍ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ (ပဌမ တတိယ ပဒ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ပဉ္စဒီသ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးချက်။ ။အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ ဗာတွေ့သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သတ္တာဗီသ၊ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ဗာတွေ့သ ဒီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ဆဗီသစီ။ ။သင်္ခေပခက်၏၊ ကြည့်ကြလေ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတု ပစ္စည်းခ္ဍ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ပေါင်းသုံးဆယ်၊နှာရမ္မဏာခ္ဍ ပဌမ သုံးချက်၊

ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဋ္ဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။နာမိပတိဋ္ဌ သုံးဆယ့် နှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဝ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊နဥပနိဿယ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နပုရေဇာတ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်စီ။ ။နကမ္မဋ္ဌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဋ္ဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ခုနှစ်ချက်။ ။နဝိပါကဋ္ဌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ ပဒ မ့ရ)ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း နှစ်ဆယ့်တချက်၊ နဒါဟာရဋ္ဌ ပဋ္ဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ နဇ္ဈန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ နစျာနဋ္ဌ ပဋ္ဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနှစ်ချက်။ ။နမဂ္ဂမှာ နဟေတုထွက်တွင် ငါးချက်လျှော့၊နှစ်ဆယ့်ငါးချက်၊သမ္ပယုတ္တ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တဋ္ဌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုဘိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ သင်္ချာခက်၏၊ ကြံကြလေ။ ။ ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဋ္ဌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်။ ။ အာရုမ္မဏ ပစ္စည်းဋ္ဌ ခြောက်ပဒတွင် တပဒတပဒဋ္ဌ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆဋ္ဌိ သ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက် ထွက်၏၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဟ ကတ္တာ၊ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာ

ကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာမကြိုယာ ကောဒသ၊ ဝိညာဏာဉ္စာ ယတနုကုသိုလ်,ကြိုယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတနုကုသိုလ်,ကြိုယာ၊ အာကိညာဉ်ခြေး၊ မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဝိဘင်းကို ဝိပါကတိုက် ဓမ္မအနုလုံကို မှီ၍ ဟောလေ၊ ကြင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အမိပတ်၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း ပဋ္ဌတိ သ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်၊ ။အနန္တရ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း စတုတ္ထိ သ။ ။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ ။သဟဇာတမှာ ပဋ္ဌာန်ပေါ်ရ အတိုင်းဗာတ္ထိ သ၊ အညမညတိ သ။ ။နိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း စတုတ္ထိ သ-သုံးဆယ့်လေးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ဆတ္ထိ သ-သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်။ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ အာသေဝနု၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမတတိယ သုံးချက်(ဒုတိယ တတိယ မရ)ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်-ပေါင်း သတ္တရသ။ကမ္မ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း သုံးဆယ့်တချက်။ ဝိပါကဏ္ဍ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ ဒုဟေတုရဏ် ပဌမ ငါးချက်၊

ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကျေနတိ်သ။ ဤနှိုယဉ် ယခင် ကျေနတိ်သတွင် ပဌမ ဒုတိယဉ် နှစ်ချက်တိုး၍ ကေတိ်သ-သုံးဆယ့်တချက်။ ဗျာန၊မဂ္ဂ ကျေနတိ်သ။ ။ သမ္ပယုတ္တဉ် ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်း စတုဒသ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ဝိပ္ပယုတ္တဉ် ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်- ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးဆယ့်လေးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ စတုတ္တိ်သ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်ဉ် နဟေတုယာ ဆတ္တိ်သ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိ်သ။ ပစ္စနိက်ဖြစ်၍ သန်ျာအလွက် များလှသည်၊ ကြီစည်၍သာ ရေးရသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ

ဥပါဒိန္နတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဉ် နဥပါဒိန္နပေါဒါနိယ ပဒ၊ နအနုပါဒိန္နပေါဒါနိယပဒ၊ နအနုပါဒိန္န အနုပေါဒါနိယပဒ၊ နဥပါဒိန္နပေါဒါနိယ နအနုပါဒိန္န အနုပေါဒါနိယပဒ၊ နအနုပါဒိန္န ပေါဒါနိယ နအနုပါဒိန္န အနုပေါဒါနိယပဒ၊ နဥပါဒိန္နပေါဒါနိယ နအနုပါဒိန္နပေါဒါနိယပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ အရကား တိက်ပုဒ်အရအတိုင်း သိသာပြီ။ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်ဉ် ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ-ငါးချက်။ပဌမေန ပဌမံဉ် ပဝတ္တိအခါ:ကတ္ထား ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ မောဟမူ ဒွေးဉ် မောဟ

ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကာ-ပဋ္ဌာ-ပါ ကာရဘူတ်၌မြဲစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ ဒုတိ ကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ၊၏ (အကြင်းကို ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။) ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ-ခြောက်ချက်၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ-ငါးချက်။ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ပဌမတတိယေန တတိယံ၊ပဌမတတိယေန ပဌမ တတိယံ-သုံးချက်။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိ ယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ-ငါး ချက်။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ-ငါးချက်-ပေါင်း ဧကူနတိံသ။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရုံဏာ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ငါးခုက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း စတုဒသ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးခုက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံး ချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်-ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့်တချက်။ အနန္တရ၊သမနန္တရ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ သဟဇာတ ဧကူနတိံသ၊ အညမည နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နိဿယ ဧကူနတိံသ၊ ဥပနိဿယ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ပုရေဇာတနှစ်ဆယ့်လေးချက်။အာဝေသဝန ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးခုက်၊ ပဌမတတိယ သုံး

ချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။ကမ္မ ကျေနတိ်သ၊ ဝိပါက ဆဋ္ဌိသ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ကျေနတိ်သ၊ သမ္ပယုတ္တ စတုဝိသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ စတုဝိသ၊ အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌လည်း ကြိုကြလေတော့။ ။ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်း ကျေနတိ်သ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမခြောက်ချက်၊ဒုတိယခြောက်ချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဗာတ္တိ်သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသ၊ အနန္တရ၌ ပဋ္ဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဋ္ဌမ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဋ္ဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ပေါင်းစတုတ်ိ်သ။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်း ကျေနတိ်သ၊ အညမည စတုဝီသ၊ နိဿယ၊သဟဇာတ အတိုင်းတွင် ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ တချက် တိုးရှိ သုံးဆယ်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ပဒ၌ ခြောက်ချက်စီထွက်၍ ဆတ္တိ်သ-သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ၌ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း အဌဝီသ၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ချက်။ အကောက် ဝိဘင်းမှာ အနုလုံကရှိပြီ။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ခြောက်ပဒ၊ ငါးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် တိ်သ၊ သုံးဆယ်။ ။အာဝဇ္ဇနသမုဋ္ဌာန်၌ ပဋ္ဌမငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ပန္နရသ၊ တဆယ့် ငါးချက်။ ကမ္မ၌ ပဋ္ဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဗာတ္တိ်သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်။ ဝိပါကတ္ထ

ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ (ပဌမ တတိယ ပဒမရ၊) ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဆဗ္ဗီသ၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်။ အာဟာရဋ္ဌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ-ဒုတိယ ငါးချက်၊ပေါင်း ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်း ဧကူနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တဘိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုဘိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တေတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့် သုံးချက်၊ အတ္ထိဋ္ဌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း ပဏ္ဏတိံသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနုဇ္ဇရနှင့် တူ၏၊ အဝိဂတ၊ အတ္ထိနှင့် တူ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်ဋ္ဌ နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ၊ နဥပနိဿယေ ဗာတ္တိံသ ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ၊ အရကောက် ဝိဘင်းမှာ ဓမ္မအနုလုံ ကို မှီလေ။ ။ဥပါဒိန္နတိက် ပြီး၏။

ဝိတက္ကတ္တိက

သံကိလိဋ္ဌတိက်ဋ္ဌ ကုသလတိက်ကို မှီ၍ ကြီလေ၊ (လွယ်ပြီ၊) ဝိတက္ကတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဋ္ဌ နသဝိတက္ကေ သဝိစာရ ပဒ၊ နအဝိတက္ကေ ဝိစာရမတ္တပဒ၊ နအဝိတက္ကေ အဝိစာရပဒ၊ နသဝိတက္ကေ သဝိစာရ နအဝိတက္ကေ အဝိစာရပဒ၊ နအဝိတက္ကေ ဝိစာရမတ္တ နအဝိတက္ကေ အဝိစာရပဒ၊ နသဝိတက္ကေ သဝိစာရ နအဝိတက္ကေ ဝိစာရမတ္တ ပဒ၊ နသဝိတက္ကေ သဝိစာရ နအဝိတက္ကေ ဝိစာရမတ္တ နအဝိတက္ကေ အဝိစာရ ပဒ-ပဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။

ထိုခုနစ်ပုဒ် တို့တွင် နသဝိတက္ကေ သဝိစာရ ပုဒ်၏ အရကား အဝိတက္ကေ ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော **စေတသိက်**

သတ္တိတို့သည် ပဌမပုဒ်၏ အရှေ့နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရလည်း ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ရုပ်အင္ဂါဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ဒုတိစျာန် ကောဒသနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရတဆယ့်တခု၊ ရုပ်အင္ဂါဝိသ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရကား သဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ဒုတိယစျာန် ကောဒသ ဌ ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ပဌမ တတိယပုဒ်၏ အရကား ဒုတိယစျာန် ကောဒသ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတို့သည်၊ ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့် ၈ါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့် ငါးခုတည်း။ ။ ဒုတိယ တတိယပုဒ် အရကား သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသတည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယပုဒ် အရကား အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတို့သည်၊ ဒုတိယစျာန် ကောဒသနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် တဆယ့် တခု၊ ပဌမပုဒ် အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ရုပ် အင္ဂါဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ပုဒ် အရကား ပဌမပုဒ် အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခုတည်း၊ တိက်မှတ် အရတည်း။တိက်ပုဒ်ရ သော တိက်ဌ သတ္တပဌာ၊ သတ္တဝိသဇ္ဇနာ ရသတည်း။

ပဌမေန ပဌမံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား– ဒွေး ပဋ္ဌဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော အဝိတက္ကစိတ် ငါးဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ် သော စေတသိက် တေတို့သည်၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဒာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဒာ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံဌ ဖြစ်သောအခါ . ဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆယ့်ခုနစ် ခဲ့ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား;အဝိတက္ကပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ဝိတက်

ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိ ံသ၊အစိတ်အစိတ်၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ဟာဒယဝတ္ထုကို ၄၅်ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ကဋ္ဌဘာရုပ်၊ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟာဒယဝတ္ထု၏စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟာဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ၄,ပ်သက်သက်မှာ ဓမ္မအနုလုံ၊ ဂုဏလတိုက်၊ အဗျာကတအတိုင်း ကောက်။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိပ် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ငါးခု၊ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တို ံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တို ံသ၊အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရစိတ္တဇရုပ်၊ပဌမပုဒ်အရနှင့် သမ္မယုတ္တဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောသဟိတ်သဝိတက္က နာမကွန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား-အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိသန္ဓေ ခနစ်ခု၊ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတို ံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဝိတက် ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်၊ ဟာဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ၊ဝိတက်ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟာဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ရုပ်သက်၊ ကိ်ဒ် အဗျာကတအတိုင်း ကောက်လေ၊

ပဌမေနတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ဒုတိယဈာန် ကောဒသ နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော

သဟိတ် သရိတက္ကာ သရိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ဒုတိယ ဈာန်ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရကြဉ်သော ဒုတိယ ဈာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ၊ သရိတက္ကာ သရိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သရိတက္ကာ သရိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိုသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် စိတ် ကောဒသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေဂခု၊ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိုသ၊ အစိတ်အဇတ်နာမကွန္ဓာ၊ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ ဝိစာရကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်သရိတက္ကာ သရိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြင်း သုံးချက်ကို ကောက်ပါလေ။

ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ပဌမတတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်။ ပဌမဒုတိယ တတိယပဒ၌ ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သရိတက္ကာ သရိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သရိတက္ကာ သရိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဝိစာရ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သရိတက္ကာ သရိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်

ခု၊ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ နာမကွန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ်။၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊ ဝိစာရ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယ တတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-ပဗ္ဗဝေါကာရဘုံ၌ ရဟန္တာစုတိကြဉ်သော သဟိတ်သရီတက္ကသရီစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-သဟိတ်သရီတက္က သရီစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် **ပစ္စယုပ္ပန်**။လ။၏။ ။ဤသတ္တမ ပဒ၌ ခြောက်ချက်သာ ထွက်သည်၊ ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်း လေးဆယ့် ရှစ်ချက် ထွက်၏၊ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံ၍ ဟော ကြပါလေ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသော၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသော၊ ပဋ္ဌမော တတိယသော၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ တတိယသော၊ (ပဋ္ဌမော ဒုတိယ တတိယသော မရ၊) ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယသော၊ (ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယ တတိယသော မရ၊) ပေါင်း ပဋ္ဌမ ငါးချက် ထွက်သည်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသော၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသော၊ ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသော၊ သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုတ်သ၊ သုံးဆယ့်လေးချက်။ ။ဟေတုပစ္စည်း။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ သတ္တသတ္တာ နဝါစာလိသ၊ **လေးဆယ့်ကိုးချက်** ထွက်သည်၊ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ **ကတ္တားကား**- အဝိတက္ကစိတ် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေ-သတ္တိ သ၊ ပဋ္ဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရလည်း ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဒွေးပဗ္ဗ ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့် လေးခု၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ပဋ္ဌမဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ၊ ဒုတိယဈာန်။လ။ ပဗ္ဗမဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ဝိညာဏာ၌ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယသည်၌ **ကတ္တားကား ကောက်မြှ၊ သမ္ပဒါန်**

ကား-ကာမစိတ်ငါးဆယ့်လေးခု၊ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယ စျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်၊ ပဉ္စမစျာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ဝိတက်၊ အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ၊ ဝိညာဏဉာယတနစိတ် သုံး၊ နေဝ သညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အတိညာဉ်ခွေး ပဌယုပ္ပန် ။လ။၏။ တတိယသန္ဓိ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္မဒါန်**ကား-ခွေး ပဌ ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့်လေးခု၊ ပဌမ စျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ အပွမညာကြဉ်သော စေ ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ အာရမ္မဏာ ပြီးပြီ။

အဓိပတိန္ဒြလည်း သတ္တသတ္တာ နဝါစာလိသ- လေးဆယ့်ကိုး ချက်ပင် ထွက်သည်၊ အကောက်ကို ကြံ၍ ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။ အနန္တရန္ဒ သတ္တသတ္တာ နဝါစာလိလ-လေးဆယ့် ကိုးချက်၊ ပဌမမော ပဌမသန္ဓိ ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ ဝုတ်ကြဉ်သော ရှေးရှေ့သော အဝိတက္ကစိတ် ခြောက်ဆယ့် ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော စေ တသိက် သတ္တတို့သ၊ ပဌမပုဗ္ဗအရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့်ငါးခု ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- ရဟန္တာတို့ ဝုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သော အဝိတက္ကစိတ် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု နာမကွန္ဓာ၊ ပဌမပုဗ္ဗအရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ် သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ပဌမမော ဒုတိယသန္ဓိကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်**ကား-သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆယ့်ငါးခု၊ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ၏၊ ပဌမမော တတိသန္ဓိ ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ ဝုတ်၊ တတိယ ၊ ဒုတိယ စတုတ္ထစျာန်၊ ပဉ္စမစျာန်၊ မဂ် ဖိုလ်ကြဉ်သော အဝိတက္ကစိတ် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေ-သတ္တတို့သ၊ ပဌမပုဗ္ဗအရ နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့် ။လ။ ခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- သဝိတက္က သ၏ ။ ခုနှင့်တ

ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ၊ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရကြောင့် သော စေတသိက်ဒွေပညာ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြို၏ အကြောင်းကိုကောက်ကြပါလေ။ ။သမန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရတိုင်း အဌစတ္တာလီသ။ အညမညလည်း အဌစတ္တာလီသ။နိဿယလည်း အဌစတ္တာလီသ။ ဥပနိဿယ နဝါစာလီသ၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်-ပေါင်း သတ္တတြိန္ဒ ဧကာဒသ-နှစ်ဆယ့် တချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ တြိန်းသတ္တ ဧကာဒသ-နှစ်ဆယ့်တချက်။ အာသေဝနဝိ၌ လေးဆယ့်ကိုးချက်။ကမ္မဝိ၌ ဝဋ္ဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမတတိယသ၊ (ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ မရ။) ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ (ပဌမော ပဌမဒုတိယ တတိယသ မရ) ပဌမ ငါးချက် ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း သုံးဆယ့်လေးချက်။ ဝိပါက လေးဆယ့်ကိုးချက်။အာဟာရ၌ ကမ္မ အတိုင်း သုံးဆယ့်လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယလည်း သုံးဆယ့် လေးချက်၊ ဈာန၌ အဌစတ္တာလီသ၊ မဂ္ဂ၌ သတ္တမပဒ မရ။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း သုံးဆယ့်ရှစ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်-ပေါင်း လေးဆယ့်ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်-

ပေါင်း သုံးဆယ့်သုံးချက်။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊သဟဇာတအတိုင်း။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝါစာလိသ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝါစာလိသ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြင်းသော်တိက်တို့ကို ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနိယ တိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၈-ဓမ္မပစ္စနိယ-ဒုကပဋ္ဌာန်း

ဓမ္မပစ္စနိယ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတုပဒ နနဟေတုပဒ၊နဟေတု နနဟေတုပဒ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နဟေတုံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။လ။ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌိစ္စ။လ။ ဥပါဒါရူပံ။

ဒုကပဋ္ဌာန်း အနုလုံတွင် ဒုတိယပုဒ်ကို ပဌမပုဒ်၊ ပဌမပုဒ်ကို ဒုတိယပုဒ်ပြု၍ ပြန်၍ဟောသည်သာ ထူးသည်၊ ဝိဘင်းသွား၊အရကောက်၊ဒုက်တိုင်းပင် အတူတူ၊အထူးမရှိ။

ဓမ္မပစ္စနိယ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၉-ဓမ္မပစ္စနိယ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနိယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဒုကမူ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နဟေတု နကုသလပဒ၊နနဟေတု နကုသလပဒ၊နဟေတု နကုသလ နနဟေတု နကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ နဟေတုံ အကုသလံ အဗျာကတံ ကေံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စရူပံ၊ ဟိတ်ကိုကြည့်၍ အကုသိုလ် အဗျာကတကို ကောက်လေ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဘတ္တနဝ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နနဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလသ၊ နနဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလသ၊ နနဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလသစ နနဟေတု နကုသလသစ-ဤသုံးချက်ရသတည်း။

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ။လ။ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတဌ် နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလသ၊ နဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလသ၊ နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလသစ နနဟေတု နကုသလသစ၊ သုံးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်။ ကမ္မဌ် နနဟေတု နကုသလော နဟေတု ကုသလသ၊ နဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလသ၊ နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလသစ နနဟေတု နကုသလသစ၊ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအာဝိဂတေ နဝ၊ နဟေတု ဒုက်နှင့် နကုသလပဒ အရှက်ပြီး၏။ ။နအကုသလ ပဒဒွိလည်း အတူရှက်၊ နအဗျာကတပဒနှင့်လည်း နည်းတူ ရှက်၍ သုံးဒုက် ဖြစ်သတည်း။

ဟေတုဒုက-ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၊ နနဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နဟေတု နသုခါယ် ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နနဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ် သုံးပုဒ် ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ နဟေတုံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ဒုက္ခသဟဂတံ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ကံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ ဒ္ဝေခန္ဓာ၊ ဒ္ဝေခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဧကောခန္ဓော။ ။ဒုတိယပဒါဝသာန၌ နဟေတုံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု ဟု ဟောလေ၊ ဟေတုဒုက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ပစ္စနိက်၌လည်း နဟေတုယာ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေကေ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

ပဠာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှစ၍ ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာနဝ ။လ။ နောအာဝိဂတေ နဝ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပုဒ်၊ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပုဒ်တို့နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ဤနည်းအတူ။

ဟေတုဒုက-ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဝိပါကပဒ၊ နနဟေတု နဝိပါကပဒ၊ နဟေတု နဝိပါက နနဟေတု နဝိပါကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သော်ကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ နဟေတု နဝိပါက အရကား အကုသိလ ဒွါဒသ၊ ကုသိလ ဧကဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။နနဟေတု နဝိပါက အရကား ကုသိလ၊ အကုသိလ၊ ကြိယာ ဟိတ်ခြောက်ခု တည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ နဝချည်း ဟောလေ၊ ဝိပါကပစ္စည်းမှာ ရုပ်သက်သက် တချက်သာ ထွက်သတည်း။

ဒုတိယ ပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊နနဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပဒ၊နဟေတု နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နနဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ ၎င်းကိုးချက်ထွက်သတည်း၊ သင်္ချာမှာ ဝိပါက ပစ္စည်း၌လည်း နဝပင် ထွက်သည်၊ တတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နနဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နနဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ ၎င်းကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ဤဒုက်၌ ရုပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ဟေတုဒုက ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နနဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နနဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ၎င်းကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ၊နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ အရကား-အကုသိလ ဒွါဒသ၊ ကုသိလ ဧကဝီသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ တိဇရုပ်

သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ အရကား ယခင်ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအာနုပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နနဟေတု နအာနုပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ၊ နဟေတု နအာနုပါဒိန္နပါဒါနိယ နဟေတု နအာနုပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ ဟု သုံးပဒတည်၍ၦင်းကိုချက်ထွက်သတည်း။တတိယပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ကိုးချက်ပင်ထွက်သတည်း။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုက်၌ တိက်ကိုရှက်၍ ဟောလေ။

ဝမ္မပစ္စနိယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၀-ဓမ္မပစ္စနိယ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မပစ္စနိယ တိက ဒုက ပဋ္ဌာန်းဌ် ကုသလတိက်ကို မှတည်၍ ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ဟေတုဒုက်၊ပဌမပုဒ်နှင့်အရှက်၊ပဋိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်းဌ် နကုသလ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတု ပဒ၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေပဲ့ပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပဒ တည်၍ နကုသလ နဟေတုပဒ်ဌ် နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝိသာန၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝ သာန၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေ၀, နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ။ထိုအတူ နအကုသလ နဟေတုပဒ်ဌ်လည်း ငါးပါးတည်း။ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ်ဌ် နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝ သာန၊နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန ဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ ဌ် နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝ သာန၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ထို့အတူ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ်ဌ်လည်း ငါးပါး တည်း။ ။နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ်ဌ် နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ, နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံး

ပါးတည်း။ ပေါင်းသော် ကျေနတိ်သ-တနယုတ် သုံးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မော၏ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ'၏။ ထိုကြောင့် အကုသလံ အဗျာကတံ ကေ၊ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ် တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။

နအကုသလ နဟေတုပဒါ၀သာနဉ္စ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေ၊ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊လ။ ကေ၊ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊လ။ဥပါဒါ ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောပါလေ။

အာရမ္မဏော စတုဝီသတိ၊အဓိပတိယာ ကျေနတိ်သ၊အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ စတုဝီသတိ၊ သဟဇာတေ ကျေနတိ်သ၊ အညမညေ၊ နေဿယေကျ နတိ်သ၊ ဥပနိဿယေ စတုဝီသတိ၊ ပုရေဇာတေ စတုဝီသတိ၊ အာသေ၀နေ စတုဝီသတိ၊ ကမ္မေ ကျေနတိ်သ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊မဂ္ဂေ ကျေနတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တေ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကျေနတိ်သ၊အတ္ထိယာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိယာ စတုဝီသတိ၊ ဝိဂတေ စတုဝီသတိ၊ အဝိဂတေ ကျေနတိ်သ။

ပဠာ၀ါရ၌ နဟေတု ဟု ဆိုသောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း မရ။ အာရမ္မဏော ဆတ္တိ်သ၊ တိကပဋ္ဌာန်း ပစ္စနိက်၊ နကုသလ တိက် အတိုင်း ဟိတ်ကို နတ်သည်သာ ထူးသည်၊ နဟေတုပဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နှ နဟေတု ပုဗ္ဗန္တင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပဒ တည်၍ နကုသလ နနဟေတု ပဒ၌ နကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါးတည်း။ ။ ထိုအတူ နအကုသလ နနဟေတု ပဒ၌လည်း ငါးပါး။ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌လည်း ငါးပါးတည်း။ ။နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌ နကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးတည်း၊ ထိုအတူ နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးပါးဖြစ်သတည်း၊ ပေါင်းသော် စတုဒိသတိ ဖြစ်သတည်း။

နကုသလံ နနဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ မောဟံပဋ္ဌိစ္စ လောဘော၊ ဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ ဒေါသော၊ အလောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါသော အမောဟော၊ အဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စ အလောဘော အမောဟော၊ အမောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ အလောဘော အဒေါသော-ဟု ထုတ်၍ ဟော။ ။ကတ္ထားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေးခ်ဉ် ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သဗ္ဗရသ၌ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်

သော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (နနဟေတု ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့် ဟိတ်ကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤတိကဒုက နနဟေတုနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟိတ်ကိုသာ ဟောလေ၊ "ဒွိပဋ္ဌိသေခေါ ပကတ္တော" ပါဠိနှင့် အညီ ပကတိ ဖြစ်သော ဟေတု ပုဒ်၏ အနက်ကိုသာ ရသတည်း၊) ဝိပါကေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ စတုဝိသတိ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း ဟေတုပစ္စည်း၌ စတုဝိသတိ၊ အာရုံမူကာ၌ ဆဏ္ဍိ သ၊အမိပတိ၌ တေတ္တိ သ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ၌ ကေနတိ သ၊ သဟဇာတ၊ အညမညနိဿယတို့မှာ စတုဝိသတိ၊ ဥပနိဿယ ဆတ္တိ သ၊(ပုရေ၊ပစ္ဆာ၊မရ၊)အာသေဝနဝ၌ စတုဝိသတိ၊(ကမ္မ မရ၊) ဝိပါကဝ၌ နဝ၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂတို့မှာ သတ္တရသ၊ သမ္မယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊)အတ္ထိ၌ စတုဝိသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ကေနတိ သ၊ အဝိဂတ စတုဝိသတိ။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိ သ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆတ္တိ သ။ ။ဟေတု ဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-သဟေတုက ဒုက

သဟေတုက ဒုက်၌ နသဟေတုက ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုကပဒ-ဟု ငါးပဒတည်၍ နကုသလ နသဟေတုကပဒ၌ နကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန၊နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်ထွက်သတည်း၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ သုံးချက်ငါးလို **ဖြစ်သော**

ကြောင့် ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။နကုသလ နသဟေတုက အရကားအဟိတ်စိတ် အဗ္ဗာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေးဌ် မောဟ၊ ရူပ်အဗ္ဗဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအကုသလ နသဟေတုက အရကားအဟိတ်စိတ် အဗ္ဗာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ရူပ်အဗ္ဗဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နသဟေတုကအရကား မောဟမူဌေးဌ် မောဟတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ကြံကြလေ။

ပဌမေန ပဌမံ ဣတ္ထားကား – ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သ့ဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ မောဟံပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံရူပံ၊ကေံမဟာဘူတံပဋိစ္စ တယော မဟာ့ဘူတာ။လ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကဋ္ဌတ္ထာရူပံ၊ဥပါဒါရူပံ ဟုဟောအပ်၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌လည်း အတူတူကောက်လေ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဣတ္ထားကား-သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်၊ ကေံမဟာဘူတံ အစရှိသည်ဖြင့် ဟော။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိ။ တတိယေန ပဌမံ၌ ဣတ္ထားကား-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်။ ပဌမတတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ လည်း ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ် ၎င်းတည်း။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမဒုတိယေန ဒုဘိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ရူပ်သက်သက် မဟာဘုတ်နှင့် ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်။

အာရုံမှဏပစ္စည်းခွဲ ပဌမပဒ၊ဒုတိယပဒ၊ပဌမဒုတိယပဒ၊သုံးပဒ တည်၍ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယပဒခွဲလည်း သုံးချက်၊ တတိယပဒခွဲလည်း သုံး ချက်၊ ပေါင်းသော် ကိုးချက်ထွက်သတည်း၊ကိုးချက်လုံး အရတူ၏။ အရကား ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်စိတ် အဠာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ဝိရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း တဆယ်၊အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ဟဒယဝတ္ထု၊ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ဝိတိ၊ ဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်း ၁သ၊ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိခွဲလည်း ရုပ်သက်သက်သာ ဖြစ်၍ ကိုးချက် ထွက် သတည်း။ အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ။ သဟဇာတ တဆယ့် ငါးချက်၊ အညမညကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့် ငါးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ တဆယ့် ငါးချက်စီ။ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက် ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ တဆယ့်ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ အဝိဂတ တဆယ့်ငါးချက်။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရုံမှဏော နဝ၊ နာဝေပတိယာ၊ နပုရေ ဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပန္နရသ၊ နကမ္မေ နဝ၊ နဝိပါကေ ပန္နရသ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြေယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ နဝ။ ပါဠိတော်ခွဲသင်္ချာ ကို မထား၊ ကြိုရှိသာ ထုတ်ရသည်၊သင့် မသင့်ကို ကြည့်ကြလေ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ နကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နော အဗျာကတ နသဟေတုကပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာ ကတ နသဟေတုကပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက် စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်၊ အရမှာ စိန္တာရုပ်အားတပ်သော

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ ရှိသော မောဟတည်း။ ကိုးချက်လုံး အတူတူပင်၊ အထူး မရှိပြီ။ အာရမ္မဏာ၌ နကုသလ နသဟေတုကပဒ၊ နအကုသလ နသဟေတုကပဒ၊ နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုကပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုကပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက်စီထွက်သော ကြောင့် ပဋ္ဌာဒိသ နှစ်ဆယ့်ငါးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ၆ါ၁သ၊ မောဟမူဌေးဌ် မောဟ၊ ရုပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပယုတ်ကား- အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ၆ါ၁သ၊ မောဟမူဌေးဌ် မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ နိဗ္ဗာနံ အာဝဇ္ဇနာယ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ သောတံ၊ ဃာနံ၊ဇိဝှံ၊ကာယံ၊ရူပေ၊ သဒ္ဒေ၊ဂန္ဓေ၊ရသေ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ဝတ္ထုံ၊ နကုသလ နသဟေတုကေ ခန္ဓေစ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ မောဟံစ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကုသလာကုသလေ နိရုဇ္ဇေ အဟေတုကော ဝိပါကော တဒါ လမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ။ လ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဟုဟောအပ်၏၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ။ ။ (အဓိပတိပစ္စည်း မရ။)

အနန္တရ ပစ္စည်း၌လည်း ငါးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ပဋ္ဌာဒိသ ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား – နောက် နောက်သော အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊

နောက်နှောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟ အား တပ်သော ရှေးရှေးသော အဟိတ်စိတ် အင္ဂါရသ၊ ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။သမ္မဒါန်ကား-နောက်နောက်သော။ လ။ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ထိုကြောင့် ပုရိမော ပုရိမော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂတော မောဟော ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတဿ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ မောဟဿ၊ပုရိမာ ပုရိမာ အဟေတုကာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဟေတုကာနံ ခန္ဓာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇနာ ပဉ္စန္နံ ဝိညာဏာနံ၊ ပဉ္စဝိညာဏံ ဝိပါက မနောဓာတုယာ၊ ဝိပါက မနောဓာတု ဝိပါက မနောဝိညာဏဓာတုယာ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ ကောက်လေ။ ။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ တဆယ့်ငါးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ ဏေနဝိသ၊ ဥပနိဿယ ပဉ္စဝိသ၊ ပုရေဇာတမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်းတဆယ့်ငါးချက်။ ပစ္ဆာဇာတမှာ ပဒ ငါးချက်တွင် တပဒတပဒ၌ သုံးခုက်စီ ထွက် သောကြောင့် တဆယ့်ငါးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အာသေဝနမှာ ငါးပုဒ်တွင် ပဌမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ကြွင်းသော လေးပုဒ်၌ သုံးချက်စီ၊ ပေါင်း သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက်တည်း။ ။ကမ္မ၌ ပဌမပဒ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာနတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ။ ။(မဂ္ဂ မရ၊) သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ငါးပဒ တွင် ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ဒုတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ တတိယ၌ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဏေဝိသ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဏေဝိသ၊(နိဿယနှင့် တူ၏၊) နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ပဉ္စဝိသ၊ (အနန္တရနှင့် တူ၏။)

နဟေတုယာ ပဋ္ဌာဝိသ။လ။နောအာဝိဂတေ ပဋ္ဌာဝိသ။ ။နုသဟေတုက ပုဒ်နှင့် အရှက် ပြိုးပြီ။

နအဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နအဟေတုက အရကား သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစွဲ၍ တိက်ဖွဲ့သတည်း။ ။နလုသလ နအဟေတုက ပဒ၊ နအကုသလ နအဟေတုက ပဒ၊ နအဗျာကတ နအဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နအဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုကပဒ၊ နအကုသလ နအဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နအဟေတုက နအကုသလ နအဟေတုက ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ-ဟု ၄ါးချက်။ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ၄ါ။ ချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း ၄ါးချက်။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမတတိယေန တတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမတတိယံ-ဟု သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့် လေးချက် ဖြစ်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာကို ကောက်၊ ထိုကြောင့် အကုသလာ ဗျာကတံ ကေံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏော ။လ။ ဒွေခန္ဓာ-ဟု ဟောအပ်၏၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၍ ဟောပါကုန်။ ။ဟေတုယာ စတုဝိသတိ၊ အာရုမ္မဏော စတုဝိသတိ၊ သမ္ဒဏ္ဍ စတုဝိသတိ၊ ဝိပါကေ နဝ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ီလည်း ဤဆဝါရအတိုင်း စတုဝိသတိ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်းခ်ီ ခြောက်ပုဒ်တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆယ်တို့သ-သုံးဆယ့် ခြောက်ချက် ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမဿ ခ်ီ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဌေးခ်ီ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ ပညာ့သ ပစ္စည်း၊လ၊၏။ သမ္မဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ဝိညာဏဿာယတန ကြိယာ၊ နေဝ သညာ နာသညာယတန ကြိယာ၊ ဇုန္ဒိဝိဓ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မူပဂ၊ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ထိုကြောင့် အရဟာ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အရဟာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပုဗ္ဗေ သမုဒါစိတ္တေ ကိလေသေ ဇာနာ့တိ၊ အကုသလာ ဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ စေတောပရိယညာဏေန အကုသလာ ဗျာကတ စိတ္တသမဋိသ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာ့ဝါ အကုသလာဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿ န္တိ၊အသ္သာဒေန္တိ၊အဘိနန္ဒန္တိ၊တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကုသလာကုသလေ နိရုဇ္ဇေ ဝိပါကော တဒါလမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယဿ၊အာ ကိဉ္စညာယတန ကြိယ့ာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယဿ အာရမ္မဏပစ္စယေနပစ္စယော။အကုသလာဗျာကတာ ခန္ဓာ ဇုန္ဒိဝိဓ ဉာဏဿ၊ ` စေတောပရိယ ဉာဏဿ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ဉာဏဿ၊ ယထာကမ္မူပဂ ဉာဏဿ၊ အနာဂတံသ ဉာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ကုသလ တိက်ကို မှီ၍ ဟော။ ဝိဘင်းကို ကုသလတိက်ကို မှီ၍သာ ထုတ်ရ

သည်။ ပါဠိတော်မှာ မထားပြီ။ ဤနည်းကို မှီ၍ နောက်ပုဒ်များမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ဝိပါက် ကြိယာကို ကြည့်၍ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ နကုသလ နအဟေတုက နအာဗျာကတ နအဟေတုကပဒ၌ သုံးပုဒ်သာ ရသောကြောင့် တော်တို့သဖြစ်သတည်း။ ။ အနန္တရ၌ ပဒခြောက်ချက်တွင် ပဌမတတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ကြွင်းသော လေးပဒတို့၌ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် စတုဘိ သ-သုံးဆယ့်လေးချက် ထွက်သတည်း။ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယပစ္စည်းတို့မှာ ဆဝါရ အတိုင်း။ စတုဝိသတိ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ဥပနိဿယမှာ ဆတို့သ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်။ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝနမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-စတုဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ကမ္မ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယတတိယ ငါးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကျော်နှစ်သ။ ၊ဝိပါက၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ စတုဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ စတုဝိသတိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ စတုတိ သ၊ အဝိဂတ စတုဝိသတိ။

နဟေတုယာ ဆတို့သ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆတို့သ။ ။ ပဋ္ဌာဝါရ၌ ကြိ၍သာ ထုတ်ရသည်၊ စာမှာမရှိ သတိပြု၍ ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆကဒ္ဒ အကြွင်းလွယ်ပြီ။

ကုသလတ္တိက-ဩဇနန်ရ ဒုက

ဩဇနန်ရဒုက်၌ နသပ္ပစ္စယ အရသည် နိဗ္ဗာန်သာဖြစ်၍ မဟောရ၊ နအပ္ပစ္စယ ပုဒ်နှင့် အရှက်၌ နအပ္ပစ္စယ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဌဝိသတည်း။ ။ဤအရကို

နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစွဲ၍ တိက်ဖြစ်သတည်း။ ။ နကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ၊နအကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ၊နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နအကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ – ဟု ခြောက်ပုဒ် တည်၍ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ တတိယ ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထပဒ၌ ငါးချက်၊ ပဉ္စမပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကျော်နှစ်သ ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုယာ ကျော်နှစ်သ၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်။

အာရမ္မဏမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဒသတ် ဖြစ်သတည်း။ ။ အမိပတိ၌ ကျော်နှစ်သ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ စတုဒသတ်၊ သဟဇာတ၌ ကျော်နှစ်သ၊ အညမညဝိပ္ပယုတ်၌ စတုဒသတ်၊ နိဿယ၌ ကျော်နှစ်သ၊ ဥပနိဿယ၌ စတုဒသတ်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တို့၌လည်း စတုဒသတ်၊ ကမ္မ၌ ကျော်နှစ်သ၊ဝိပါက၌ နဝ၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ကျော်နှစ်သ၊ သမ္ပယုတ္တ၌ စတုဒသတ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့၌ ကျော်နှစ်သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့၌ စတုဒသတ် ဖြစ်သတည်း။ ။ပဋ္ဌာဝါရ၌ လွယ်ပြီ။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောကြပါလေ။ ။အဆုံးဒုက်နှင့် အရှက်ကို ဆိုပေအုံ့။

ကုသလတ္တိက-သရဏဒုက

နသရဏအရကား ကုသိုလ် ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရူပ် အင္ဒဝိသတည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတ ဟု သုံးစုတိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နသရဏအရကား အဗျာကတတည်း။နအကုသလ နသရဏအရကား ကုသိုလ် အဗျာကတတည်း။ နအဗျာကတ နသရဏ အရကား ကုသိုလ် တည်း။ နကုသလ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ နသရဏပဒ၊ **နP. C. P.** ၂၄

အဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ နသရဏ နအဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နကုသလ နသရဏ နအကုသလ နသရဏပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်၍ ပဋ္ဌမပုဒ်၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ သုံးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယပဒ၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံဟု ငါးချက်ထွက်သတည်း။တတိယ ပဒ၌ တတိယေန တတိယံ၊တတိယေန ပဋ္ဌမံ၊တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ တတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ-ဟုငါးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဧကဝီသ နှစ်ဆယ့်တချက်ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ အစရှိသည်၌လည်း သတ္တရသ၊ ဝိပါက နဝ၊ သမ္ဘတ္တ သတ္တရသ။

နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏော နဝ၊နာဓိပတိယာ ဧကဝီသ။လ။ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ ဧကဝီသ၊ နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကဝီသ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ နဝ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း .ဧကဝီသ ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ၌ ငါးပဒတည်၍ ဂဝုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ပဉ္စဝီသ-နှစ်ဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသည်၌ အဗျာကတော အဗျာကတသအတိုင်း ကောက်လေ၊ဟောလေ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသည်၌ အဗျာကတော အဗျာကတသ၊ ကုသလသအတိုင်း ဟော။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသည်၌ အဗျာကတော ကုသလသ အတိုင်း ဟော။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယ တတိယသည်၌လည်း အဗျာကတော ကုသလသအတိုင်းဟော။ ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယသည်၌ အဗျာကတော အဗျာကတသအတိုင်း ဟော။ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံကြလေ။ ။ အဓိပတိ၌ ပဉ္စဝီသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့၌လည်း ပဉ္စဝီသ။သဟ ဇာတ ဧကဝီသ၊ အညမည သတ္တရသ၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယတို့၌

လည်း ပဋ္ဌာဝိသ။ပုရေဇောတဋ္ဌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက်။ ။ပစ္ဆာဇောတဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက် တဆယ့်ငါးချက်သာထွက်သတည်း။ အာသေဝနဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနစ်ချက်-သတ္တရသတည်း။ ကမ္မေ ဧကဝိသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တာတို့ဋ္ဌလည်း ဧကဝိသခုည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တာဋ္ဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ ငါးချက် ပေါင်း ဧကဝိသ၊ အတ္ထိဋ္ဌ ပဋ္ဌာဝိသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ပဋ္ဌဂိသ၊ အဝိဂတ ပဋ္ဌဝိသ။

နဟေတုယာ ပဋ္ဌာဝိသ။လ။ နောဃ၊ဝိဂတေ ပဋ္ဌာဝိသ။ (စာမှာ သံရှိုမထား၊ကြိုရှိသာရေးရသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါ။ နသရဏပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအရဏပုဒ်နှင့်ရှက်ရာဋ္ဌ နအရဏအရကား အကုသိုလ်ဋ္ဌါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တာဝိသတည်း။ နကုသလ နအရဏ နအဗျာကတ နအရဏ နစ်ပါးသာ ရသတည်း။ နအကုသလ နအရဏ မရှိ။ ။ နကုသလ နအရဏပဒ၊ နအဗျာကတ နအရဏပဒ၊ နကုသလ နအရဏ နအဗျာကတ နအရဏပဒ ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ကိုးချက်လုံး အကုသလလေန အကုသလပင်တည်း။ ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဗဇ္ဇ နဝ၊ (ဝိပါက မရ၊) ပဏ္ဍာဝါရဋ္ဌလည်း ပဋ္ဌာန်းတိုင်း နဝချည်းပင်တည်း။ ကုသလပါက်၊ အကုသလော အကုသလပင်တည်း။ ဟေတုယာ နဝ၊သမ္ဗဇ္ဇ နဝ။ (လွယ်၏၊) ဤနည်းအတူ ဝေဒနာတိုက် အစရှိသော တိုက်တို့ကို ဒုက်တရာနှင့် ရှက်၍ ရကိုက်သမျှ ဟောလေ။

ဓမ္မပဋ္ဌာန်ယ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၁-ဓမ္မပစ္စနိယ-တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနိယ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းခ်ဳပ် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဝေဒနာတိက်နှင့်ရှက်ရာတွင် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပ်စ္စည်းခ်ဳပ် နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နဲ့ အဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နအကုသလ နဲ့ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။

နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ အရကား ဒုက္ခသဟဂတ် သုံးခု၊အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ခြောက်ခု၊ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ဥပေက္ခာသဟဂတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာ၊ ရူပ်၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ အရကား ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဉ်၊ကုသိုလ်၊ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊သုခဝေဒနာ၊ရူပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တအရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ်၊ သုခဝေဒနာတည်း။ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တနအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ত အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ခြောက်ခု၊ ဒေါမနဿ သဟဂတ် နှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာတည်း။ နအကုသလ နသုခါယဝေဒနာယသမ္မယုတ္ত နအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္ততအရကား ကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခ-

ဝေဒနာတည်း။ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တအရကား ဒုက္ခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် တခု၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ သတ္တမပုဒ်၏အရကား ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဝေဒနာတည်း။

တနည်းကား-ပဌမပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ် သောမနဿဝေဒနာ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်၊ အဂုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးခု၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ တတိယပုဒ်၏အရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ သုခဝေဒနာ၊ ဂုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ စတုတ္ထပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခုစိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ပဉ္စမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် အဗျာကတ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အကုသိုလ်အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဆဋ္ဌပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ သတ္တမပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာ ခြောက် သည်သုံးခု၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန်တည်း။ ၊ဤအရကား ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သုခဒုက္ခသဟဂုတ်ကို အနုလုယှဉ်၍ 'နိ'၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အညွှ

အနက်ယူ၍ ကောက်သော အရတည်း။ ဤခုနစ်ပုဒ်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် သတ္တသတ္တာနဝါစာလီသ-လေးဆယ့်ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုအစရှိသော သဟဇာတမျိုးတို့၌ လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏမျိုး အစရှိသည်မှာလည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်ပင် ထွက်ဟန်ရှိ၏။ နက်နဲ သိမ်မွေ့ ကျယ်ဝန်းလှသော ဘဝညှတ-ဉာဏ်တော်၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတော်ဖြစ်၍ ကေဝုစ်ကျ မဆိုနှင်၊ကြံ့ကြပါလေ၊ ခက်ခဲလှချေသည်။ ဝေဒနာတိုက်၌ အယူခက်သည်၊ ရှေနည်း နောက်နည်းကို ဆင်ခြင်၍ သင့်ရာ ယူပါလေ၊ ရှေနည်းမှာ နသုခါယ သမ္မယုတ္တအရတွင် နကုသလဆိုသောကြောင့် ကုသိုလ်ကိုနုတ်သည်။နောက်နည်းမှာ ကုသလသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ကုသိုလ်သုံးပါးတရုတ်မှ တပါး တရားကိုယ် အကုန်ယူသည်၊ ဤသည်လျှင် နည်းနှစ်ပါး အထူးတည်း။ ရှေးနည်းလျှင် အသင့်။ ။ဒုတိယပုဒ် တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကြံလေ။

ကုသလတို့က-ဝိပါကတို့က

ဝိပါကတိုက် နဝိပါကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဝိပါက အရကား-ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊နအဗျာကတ ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျာကဟ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအကုသလ နဝိပါကပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်ဟည်၍ ပဌမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ဒုတိယပုဒ်၌ ငါးချက်၊ တတိယပုဒ်၌ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ပဉ္စမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌပုဒ်၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဧကူနတိ သ-နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် နကုသလ နဝိပါကအရကား အကုသိလ ဒွါဒသ၊ကြိယာ ဝိသ၊ ရူပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအကုသလ နဝိပါက ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် ၉ကဝိသ၊ကြိယာဝိသ၊ရူပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအဗျာကတ နဝိပါကအရကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်တည်း။ ။ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကအရကား အကုသိုလ်တည်း။ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျကတ နဝိပါက အရကား ကုသိုလ်တည်း။ နကုသလ နဝိပါက နအကုသလ နဝိပါက အရကား ကြိယာဝိသ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းတို့၌ ရထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဟောပါလေ။

ဟေတုယာ ကျေနတိ်သ၊ အာရမ္မဏော စတုဝိသ၊ အဓိပတိယာ ကျေနတိ်သ၊အနန္တရော၊သမနန္တရော စတုဝိသ၊သဟဇာတေ ကျေနတိ်သ၊အညမညေ စတုဝိသ၊နိဿယေ ကျေနတိ်သ၊ ဥပနိဿယေ စတုဝိသ၊ ပုရေဇာတေ စတုဝိသ၊ အာသေဝနေ စတုဝိသ၊ ကမ္မေ ကျေနတိ်သ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရော၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ ကျေနတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တေ စတုဝိသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ ကျေနတိ်သ၊နတ္ထိယာ၊ ဝိဂတေ စတုဝိသ၊ အဝိဂတေ ကျေနတိ်သ။ ။ ပဋ္ဌာဝါရမှာလည်း အရကိုကြည့်၍ ပစ္စည်းပစ္စယုပွန် အလျောက် ဟောပါလေ။ (မြင်လွယ်၏။)

နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မအရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ရူပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၊ နအကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နှစ်ပုဒ်ထား၍ ဟောတော်မူသည်။ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ မရှိ၊ နှစ်ပုဒ်အရ အတူတူ၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ရူပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ပဌမမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဝိပါက် ၉ကဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက်ပဋ္ဌာန်တိ်သ၊အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ:ဝိပါက်

ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြွေယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၌ ကောက်မြ။ ကုသလတိုက် အဗျာကတေန အဗျာကတံအတိုင်း ဟောလေ။ ကိုးချက်လုံးအတူတူပင်။ ဟေတုယာ နဝ။ သမ္ပယုတ္တ နဝ။

ပဏ္ဍာဝါရဏ်လည်း အဗျာကတော အဗျာကတသ အတိုင်း ပစ္စည်းအားလုံးပင် ကိုးချက်စီထွက်သတည်း။ (လွယ်၏။) နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ဝိပါက် ဆတ္တိ သတည်း၊ဤအရကို နကုသလ၊နအကုသလ၊ နအဗျာကတ ဟု သုံးစု ခဲ့၍ တိုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊နအကုသလ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအဗျာကတ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ ပဒ၊ နကုသလ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နနေ၀ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နနေ၀ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ လည်း ငါးချက်၊တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊စတုတ္ထပဒ၌ သုံးချက်၊ ပဉ္စမပဒ၌ သုံးချက်၊ ဆဋ္ဌပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ပေါင်း စတုဒသတိ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ ငါးချက်၊ပဌမေနပဌမံ ၌ ကဿားကား-အကုသိုလ်နှင့်ဝိပါက်ကိုကောက်၊အကုသလံ ဝိပါကံ ကေ၀ဏ်-အစရှိသည်ဖြင့်ဟော။ ။ခြောက်ပုဒ်တွင် ပဌမပုဒ်၏ အရ ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိ သတည်း၊ ဒုတိယ ပုဒ်၏

အရကား ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက် ဆဋ္ဌံသတည်း၊ တတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း၊ စတုတ္ထပုဒ်၏ အရကား အ ကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း၊ပဉ္စမပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝိသတည်း၊ ဆဋ္ဌပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆဋ္ဌံသ တည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်၊ ဒုတိယပဒ ဘတိယပဒ လည်း နည်းတူ။ ။စတုဋ္ဌပဒ၌ ပဌမ ဘတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဌမ ဘတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက် ပေည်း။ ပဌမ ဆဋ္ဌ ပုဒ်တို့လည်း နည်းတူ၊ သုံးချက်ပီ ထွက် သတည်း။

ဟေတုယာ စတုဝိသတိ၊အာရုံမှလေး စတုဝိ**သတိ**။လ။ပုရေဇာတ ကိုင်အောင် စတုဝိသတိ၊ အာသေဝနမှာ သတ္တရသ၊ ဟမ္ဘ ပဌ ဝိသတိ၊ ဝိပါကမှာ နဝ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ စတောင်သတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်စီ။ ။နဟေတု တဆယ့် နှစ်ချက်၊ နာမ်ပဋိ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာလည်း နှစ်ဆယ့်လေးချက်စီ။ ။ နာသေဝန နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နကမ္မ တဆယ့်နှစ်ချက်၊ နဝိပါက တဆယ့်ခုနစ်ချက်၊ နဈာန ကိုးချက်၊ နမဂ္ဂ ကိုးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။

ပဠာဝ၊ရ ဟေတုပစ္စည်း၌ စတုဒသတိ၊ အာရုံမှာ ဆဋ္ဌံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိ ဧကဘိံသ သုံးဆယ့်ခုနစ်၊ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက် ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက် ပဌမဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိတို့။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဧကုနဘိံသ-နှစ်ဆယ့် ကိုးချက်၊ ပဌမ ငါးချက် ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထ ငါးချက်၊ ပဉ္စမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ အနန္တရတို့ ။ သဟဇာတ၊ အညမညဿ၊ နိဿယ၊ ဝတ္ထုသတိ၊ ဥပဒေသ ဆဋ္ဌံသ၊ အာသေဝန သတ္တရသ၊ တဆယ့်နှစ်ချက် ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊

ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ အာသေဝနဘို့။ ။ကမ္မ နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်၊ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထ ငါးချက်၊ ပဉ္စမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ ကမ္မဘို့။ ။ဝိပါက ကိုးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဝိပါကဘို့။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ စဘုဝိသတိ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ စတုဝိသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတမှာ နှစ်ဆယ့် ကိုးချက်။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ၊ သမ္ပတ္တ ဆတ္တိံသ။

ကုသလတ္တိက-ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် ရှက်ရာဌ် နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ တိဇရပ် သဗ္ဗရသ၊ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နကုသလ၊နအကုသလ၊ နအဗျာကတ သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဘွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ၊နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပုဒ်ဌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကျေနတိံသ ဖြစ်သတည်း။

ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရပ် သဗ္ဗရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ကြိယာဝိသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရပ် သဗ္ဗရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသတည်း။ ။ပဌမတတိယ ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ

တည်း။ ။ဒုတိယ တတိယ ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်ကေဝိသတည်း။ ပဌမဒုတိယ ပုဒ်၏အရကား ကြိယာဝိသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ် သဘ္ဘရသ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပဉ္စည်းအားလျော်စွာ ဟောလေ။ ။အာရုံမဏ္ဍိ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုဘိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-စတုဝိသတိ၊ အမိပတိ ကျေနတိ်သ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ စတုဝိ ;တိ၊ သဟဇာတ ကျေနတိ်သ၊ အညမည စတုဝိသတိ၊ နိဿယ ကျေနတိ်သ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တို့မှာ စတု ဝိသတိ၊ကမ္မ ကျေနတိ်သ။ ။ဝိပါက ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊သမ္ပယုတ္တ စတုဝိသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတမှာ စတုဝိသတိ။

နဟေတုယာ သဘ္ဘရသ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ ငါးချက်။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေ နပဌမ တတိယံ သုံးချက်။ ပဌမတတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမတတ်ယေန တတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ;ဌမတတိယံ သုံးချက်။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိ;ယေန ပဌမဒုတိယံ သုံး ချက်။ နာရမ္မဏမှာ အဌာရသ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတ်ယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်၊ နောက်ငါးပဒလည်း သုံးချက်ဧ (နာရမ္မဏဘို့)။ ။နာဓိပတိ ကျေနတိ်သ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊နဥပနိဿယတို့မှာ အဌာရသ၊ နပုရေဇာတ ကျေန တိ်သ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ နကမ္မ စတုဝိသ၊ နဝိပါက ကျေနတိ်သ၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြေယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်ဧ။ နသမ္ပယုတ္တ အဌာရသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ စတု ဝိသတိ၊ နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့မှာ အဌာရသ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဉ် ဆဝါရအတိုင်း ကျေနတိ်သ၊အာရမ္မဏာ မှာ ခြောက်ပုဒ်ခြောက်လီ ဆတ္တိ်သ၊အဓိပတိမှာ ဆတ္တိ်သတွင် ပဌမ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ တချက်လျော့သည်၊တရားကိုယ်မှာ အကုသလော ကုသလသ ဖြစ်၍ မရ၊ ပဌတိ်သတည်း၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရမှာ ဗာတ္တိ်သ၊ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမဒုတိယ ခြောက်ချက်။သဟဇာတ ကျေနတိ်သ၊ အညမညဿ စတုဝီသ၊ နိဿယ ကျေနတိ်သ၊ဥပနိဿယ ဆတ္တိ်သ၊ပုရေဇာတ အဋ္ဌာရသ၊ ပစ္ဆာဇာတ အဋ္ဌာရသ၊ အာသေဝန စတုဝီသ၊ ပဌမ ငါချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊နောက်သုံးချက်မှာ သုံးချက်စီ၊(အာသေဝနဘို) ကမ္မ ကျေနတိ်သ၊ ဝိပါက ဂ်ုံးချက်။ ဖိုလ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ဗာတ္တိ်သ။ နဟေတုယာ ဆတ္တိ်သ ။လ။ နောဝိဂတေ ဆတ္တိ်သ။ ။နဥပါဒိန္နုပ္ပါဒါနိယပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိ်သ၊မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ်သ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊နအဗျာကတ-ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ (နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ ဟု ဤစဘုတ္တပဒ မရ)။ ၊နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒဟု ငါးပုဒ်တည်း။

ထိုငါးပုဒ်တို့တွင် ပဌမ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နှင့်ဗာန်တည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ မဂ်စိတ်လေးခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ တတိယ ပုဒ်၏ အရကား မဂ်စိတ် လေးခု၊စေတသိက်ဆတ္တိံသတည်း၊ (စတုတ္ထပုဒ် မရ။) ပဉ္စမပုဒ်၏ အရလည်း မဂ်စိတ်လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ တည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန တတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိ ၂တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ ငါးချက်။ တတိယေန တတိယံ၊တတိယေန ဒုတိယံ၊တတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက် ပေါင်း သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနစ်ချက်ထွက်သတည်း။

ပဌမပုဒ်၏အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊စေ-အဌတိံသ၊ ကမ္မဇ ရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား-သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ထိုကြောင့် နာကုသလံ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဧကံခန္ဓံ ပဋ္ဌစ္စ တယောခန္ဓာ။လ။ ဒွေခန္ဓာ။ပဋိသန္ဓိကွဏေ နကုသလံ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌစ္စ တယောခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။လ။ ခန္ဓေ ပဋ္ဌစ္စ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌစ္စ တယော မဟာဘူတာ ။လ။ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ-ဟု ဟောတော်မူအပ်

၏။ ဥပါဒိန္နတိက်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ။ (အကောက် ဝိဘင်းလွယ်၏။)

ဟေတုယာ သတ္တရသ၊အာရမ္မဏမှစ၍ ပုရေဇာတ တိုင်အောင် သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ အာသေဝန ပစ္စုပ္ပန် မဂ်လေးခုပင်။ အာသေဝနမှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယလည်း သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ကမ္မ သတ္တရသ၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ သတ္တရသ။ သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ လည်း သတ္တရသ။ နဟေတုယာ နဝ။လ။နဥပနိဿယေ နဝ၊နပုရေ ဇာတေ သတ္တရသ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ နဝ၊ နဈာနေ ၄၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ္ပ ဆဝါရအတိုင်း သတ္တရသ၊အာရမ္မဏ ခ္ပ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၊ ပဋ္ဌမော တတိယသ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယ တတိယသ၊ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယသ-ဟု ငါးချက်၊ ဒုတိယခ္ပလည်း ငါးချက်။ (တတိယပဒ စတုတ္ထပဒ၊ ဒုတိ၊ တတိယ ပဒ–ဤသုံးပဒတို့ခ္ပ မရသင့်။ တတိယနှင့် ဒုတိယ တတိယပုဒ်အရ သည် မဂ်လေးခု ပစ္စည်း ဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန် မရှိ၊ စတုတ္ထ ပဒမှာ ကရားကိုယ်မရှိ။ ထိုကြောင့် မရ။) ပဋ္ဌမဒုတိယခ္ပ ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမသ အစရှိသော ငါးချက်၊ ပေါင်း ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက်။ အဓိပတိခ္ပ ပဋ္ဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ဤနှစ်ချက်မှာ မဂ်လေးခုသာ ရ၍ သဟ ဇာတာဓိပတိ သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့်တချက်။ အနန္တရခ္ပ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ ပဋ္ဌ ;မော ပဋ္ဌမဒုတိယသ သုံးချက်။ဒုတိယော ဒုတိယ သ၊ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယသ သုံးချက်။ တတိယော ပဋ္ဌမ ;သ။တတိယော ဒုတိယသ၊ တတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ

သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယလည်း ဤအတူ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ သမနန္တရလည်း နည်း တူ။ သဟဇာတ၊အညမညတို့မှာ သတ္တရသ-တဆယ့် ခုနစ်ချက်စီ။ နိဿယမှာ ဧကဝိသ။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါး ချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယတတိယ ငါးချက်' ပဌမဒုတိယ ငါး ချက်၊ပေါင်း ပဉ္စဝီသ၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ငါးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ လည်း တဆယ့်ငါးချက်။(အာသေဝနပစ္စည်း မရ၊မဂ်နှင့်ဝိပါက်သာ ဖြစ်၍ မရ။) ကမ္မ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါး ချက်၊ပဌမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့် တချက်တည်း။ ဝိပါကဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ သတ္တရသ၊ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ဒုတိယတတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ ငါးချက်။ ဒုတိယလည်း ငါးချက်။ ။ တတိယော ပဌမသ (တတိယောအရ မဂ်)တတိယော ဒုတိယသ ပဌမဒုတိယသ သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယလည်း သုံးချက်။ ပစ္ဆာ ဇာတ ဝိပ္ပယုတ် ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့် တချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ငါးပဒ၌ ငါးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် ပဉ္စဝီသတည်း။နတ္ထိ၊ဝိဂတတို့မှာ ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ နဟေတုယာ ပဉ္စဝီသ၊ လ။နောအဝိဂတေ ပဉ္စဝီသ၊ သမ္ဘတ္တ ပဉ္စဝီသ။ ။ဒုတိယပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နအနုပါဒိန္နနအနုပါဒါနိယအရကား လောကိစိတ် ဧကာသိတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ တည်း။ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစု ခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နအနုပါဒိန္နနအနု ပါဒါနိယပဒ၊နအကုသလ နအနုပါဒိန္နနအနုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာ ကတ နအနုပါဒိန္နနအနုပါဒါနိယပဒ၊နကုသလ နအနုပါဒိန္နနအနုပါ

ဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နာ အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နာ အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နာ အနုပါဒါနိယ ပဒ၊နကုသလ နအနုပါဒိန္နာ အနုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နာ အနုပါဒါနိယ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသတည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသတည်း။ တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ပဌမ တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသတည်း။ ။ ဒုဘိယ် တတိယ ပုဒ်၏အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသတည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသတည်း။ ။ဤအရကို ကြပ်ကြပ်နှလုံးသွင်း၍ ကြံလေ။

ပဌမေန ပဌမံ၊ ဖဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်းဟေတုပစ္စည်း ၌ ကျေနတိံသ ထွက်သတည်း၊ အကောက်ဝိဘင်းလွယ်၏၊ကုသလ တိက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။အာဝရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ-တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယလည်း သုံး ချက်၊ ပေါင်း စတုဝိသတိ၊နှစ်ဆယ့်လေးချက် ထွက်သတည်း။ ။ အဓိပတိ၌ ကျေနတိံသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ စတုဝိသတိ၊ သဟ ဇာတ ကျေနတိံသ၊ အညမည စတုဝိသတိ၊ နိဿယ ကျေနတိံသ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ စတုဝိသတိ၊ အာသေဝနလည်း စတု ဝိသတိ၊ ကမ္မ ကျေနတိံသ၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊

ဈာန်၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တမှာ စတုဝိသဟိ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတမှာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတမှာ စတုဒိသတိ။

ပစ္စနိက်၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၊မောဟမူဠေး၌ မောဟ၊အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ် ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ၊အဟိတ် ရုပ်။ ။ပဋ္ဌမေန တတိယံ၊ မောဟမူဠေး၌ မောဟ။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ တတိယံ၊ မောဟမူဠေး၌ မောဟ။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၊ အဟိတ်ဝိပါက်၊အဟိတ်ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်။ ပဋ္ဌမ ငါးချက်။ ဒုတိယေန ဒုဘိယံ၊ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်၊ အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ် ကြိယာ၊ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်တည်း၊ ။တတိယေန တဘိယံ၊ တတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ တတိယေန ပဋ္ဌမ တဘိယံ၊ သုံးချက်၊ မောဟမူဠေး၌ မောဟတည်း။ ။ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဋ္ဌမတတိယေန ပဋ္ဌမ တဘိယံ၊ သုံးချက်၊ မောဟမူဠေး၌ မောဟတည်း၊ပဋ္ဌမဒုဘိယေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ၊သုံးချက်၊အဟိတ် ဝိပါက်၊အဟိတ်ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်တည်း။ ။နဟေတုယာ သဗ္ဗာရသ၊နာရမ္မဏာ၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ အကုသိုလ်၊ လောကီ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ပြုအပ်သော ကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။ဒုတိယလည်း သုံးချက် တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုဘိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ နာမိပဘိ ကျေနတိ်သ၊ နာနန္ဒရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဲ၊ နဥပနိဿယ အဋ္ဌာရသ၊နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ကျေနတိ်သ၊ နကမ္မ၊နဝိပါက ကျေနတိ်သ၊ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန်၊ နမဂ္ဂ နဝ ကိုးချက်၊ နသမ္မယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ စတုဒိသတိ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ အဋ္ဌာရသ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ကျေနတိ်သ။ ။အာရမ္မဏာ၌ ခြောက်ပဒ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆတ္တိ်သ၊သုံးဆယ့် ခြောက်

ချက်။ ။အဓိပတိဌ ပဌမော ပဌမသော၊ပဌမော ဒုတိယသော၊ ပဌမော တတိယသော၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသော၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသော၊ ငါးချက်၊ (ပဌမော ဒုတိယတတိယသော မရ၊) ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-စေတို့သ၊ ပဌမော ပဌမသော်ဌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား-အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဋ္ဌဌဖြစ်သော နိပ္ပန္နရူပ် အဋ္ဌာရသ၊ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော လောကိုဝပါက် ကေတိ့သ၊ကြိယာဝိသ ပစ္ဆည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္ဆယုပ္ပန်။လ။၏။ဝိဘင်းမှာ ကုသလတိက်၊ ဓမ္မအနုလုံ၊ အဗျာကတော အကုသလသတ္တင် လောဘမူကိုသွင်းရ်ဟော။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ။

၊ အနန္တရဌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမတတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-စတုတိ့သ၊ သုံးဆယ့်လေးချက်တည်း။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ ကျေနတိ့သ၊ အညမည စတုဝိသတိ၊နိဿယဌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ပေါင်း-စတုတိ့သ၊ သုံးဆယ့် လေးချက်။ ။ဥပနိဿယဌ သောသောဆတြိသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။ပုရေဇာတဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တြိ့သော အသင်္ခါဒသ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အာသေဝနဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊စတုဝိသတိ၊

နှစ်ဆယ့် လေးချက်။ ။ကမ္မဋ္ဌ ကျေနတိ သ၊ဝိပါကဋ္ဌ နဝ ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့ဋ္ဌ ကျေနတိ သ၊ သမ္ပယုတ္တဋ္ဌ စတုဝီသတိ၊ဝိပ္ပယုတ္တဋ္ဌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တမိသ၊ နှစ်ဆယ့် ခုနှစ်ချက်။ ။အတ္ထိဋ္ဌ စတုတိ သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတဋ္ဌ စတုတိ သ၊ အဝိဂတ စတုတိ သ။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိ သ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိ သ၊ ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် အရှက်ပြီးပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြင်းသော တိက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြံ၍ ဟောပါလေ၊တိကတိကပဋ္ဌာန်း ဓမ္မပစ္စနိက်သည် ခက်ခဲလှသည် ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနိယ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၂-ဓမ္မပစ္စနိယ-ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုက ဒုကာဒိ

ဓမ္မပစ္စနိယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်းခွဲ ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ သဟေတုက ဒုက်၊ နသဟေတုက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာခွဲ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းခွဲ နသဟေတုအရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊မောဟမူဒွေးခွဲ မောဟ၊ ရုပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နဟေတု၊ နနှဟေတုဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသဟေတုက ပဒ၊နနဟေတု နသဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နသဟေတုကပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ ရုပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေးခွဲ မောဟတည်း။ ။ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမမေန ပဌမံ တချက်၊ ဒုတိယေန ပဌမံ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း ရသတည်း။ ။ ပဌမေန ပဌမံခွဲ ကတ္တားကား - ဓမ္မအနုလုံ၊ ကုသလတိုက်၊ ရုပ်သက်သက်အတိုင်း ကောက်၍ ဟော၊ ဒုတိယေန ပဌမံခွဲ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်ခွဲ မောဟကို စွဲချုပ်ပြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံခွဲ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်ခွဲ မောဟ၊မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ပြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏာခွဲ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဌာရသ်ကို ကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ ဝိရိယ ကြဉ်သော အသညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ပြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ ဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်

အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိဘင်း လွယ်၏။

အဓိပတိ၌ ရုပ်သက်သက်၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ ရသည်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမညတချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ တချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတု၌ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ၊ နာရမ္မဏ သုံးချက်၊ နာဓိပတိ ကိုးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန သုံးချက်စီ၊ နကမ္မတချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂတို့မှာ .တချက်စီ၊ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့မှာ သုံးချက်စီ။ ।ဆဝါရ။

.ပဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ပဌမသ တချက်သာ ရသတည်း၊ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော မောဟမူဌေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု နသဟေတုကသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟု၊ ၏။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ လေးချက်။ ।ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား - အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း

ဒွါဒသ၊ ရုပ်အင္ဒရိယ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-အဟိတ်စိတ် အင္ဂါရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိဘင်းမှာ ဒုက်ခ်ိ အဟေတုကော အဟေတုကသ အတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၏ မောဟကို နုတ်၍ ဟောလေ၊ အကြင်းသုံးချက်လွယ်ပြီ။ ။(အဲဒီ ပဘိ ပစ္စည်း မရ။)

အနန္တရ်ခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။ ။သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည္ည တချက်၊ နိဿယ လေးချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်။ ။ပုရေဇာတ်ခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၊ နှစ်ချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ်ခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၊ နှစ်ချက်။ ။အာသေဝနခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ။ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာနတို့မှာ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ တချက်စီသာ (မဂ္ဂ မရ၊) သမ္မယုတ္တခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ တချက်သာ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တခ် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၊ သုံးချက်။ ။ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ လေးချက်စီ။ ။အနုလုံ။ ။ ပစ္စနိက်ခ် နဟေတုယာ စတ္တာရိ ။လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ နသဟေတုက ပုဗ္ဗနှင့် အရှက်ပြီး၏။

နအဟေတုက ပုဗ္ဗနှင့် ရှက်ရာခ် နအဟေတုက အရကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေးခ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု နနဟေတု ဟု နှစ်စုခွဲ၍ ဒုက်ခ်ိ၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နအဟေတုက ပဒ၊ နနဟေတု နအဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ နဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏အရကား သဟ်တ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ တည်း။ နနဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏အရကား မောဟမူဒွေးခ် မောဟ ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။နဟေတု နအဟေတုက ပဒ၊ နနဟေတု နအဟေတုက ပဒ၊ နဟေတု နအဟေတုက နနဟေတု

နအဟေတုက ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယတို့လည်း နည်းတူ။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုကို ကောက်၊ဟေတုစေ၀ သဟေတုကဒုက်အတိုင်း ရှေနောက် ပြန်သည်သာ ထူးသည်။ ။ ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ဟေတု ဂေါစ္ဆက ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောလေ။

စုဠန္တရဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပစ္စယ အရမှာ နိဗ္ဗာန် ရသောကြောင့် မဟောရ၊ နအပ္ပစ္စယ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေး ပညာသ၊ ရုပ် အဌဝိသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု နနဟေတု ဟု နှစ်စုခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။ နဟေတု နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နနဟေတု နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နဟေတု နအပ္ပစ္စယ နနဟေတု နအပ္ပစ္စယ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ ပဌမပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဌဝိသတည်း။ ။ ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟောလေ။ ။ဟေတူ၀မ္မာ နဟေတူ၀ံမ္မာ၊ ဒုက်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကိုချ၍ ရှေနောက် ပြန်၍ ဟောသည်သာ ထူးသည်။

သနိဒဿန ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသနိဒဿန အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသနိဒဿနပဒ၊ နနဟေတု နသနိဒဿန ပဒ၊ နဟေတု **နသနိ**

၁သန နနဟေတု နသနိဒသန ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသနိဒသန ဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခဲ့ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သတ္တာဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသနိဒသန ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟေတုဒုက်နှင့် အတူ ရူပါရုံကြဉ်၍ ရှေနောက်ပြန်၍ ဟောလေ၊ ဟေတုဒုက်နှင့် မထူးပြီ။ ၊နဲ့အနိဒသနမှာ ရူပါရုံသာဖြစ်၍ မဟောရ။

သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပဋိဃအရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတုတပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော် မူသတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပဒ၊ နနဟေတု နသပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု နသပ္ပဋိဃ နနဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ၊နနဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟေတုဒုက်နှင့်အတူ ဩဠာရိကရုပ်ကို ကြဉ်၍ ရှေနောက်ပြန်၍ ဟောလေ။

နအပ္ပဋိဃပုဒ်၏ အရကား ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသတည်း။ ။ နဟေတု နအပ္ပဋိဃ တပုဒ်သာ ရသတည်း၊ (နနဟေတု နအပ္ပဋိဃ အရ မရှိ၊) ပဌမေန ပဌမံ တပုဒ်သာရ၍ ဟေတုပစ္စည်း အမိပတိ ပစ္စည်း အစရှိသော ရုပ်သက်သက်ရသော ပစ္စည်းတို့၌ ကော် တချက်သာ ရသတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ ကတ္ထားကား - ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု၊လ။ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည်

ယထာရဟ ပြုအပ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ် ပဋ္ဌေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမကွန္ဓာ တို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သြဠာရိက သဟိတ် စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ သြဠာရိက ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒွေမဟာဘူတာ၊ ဒွေမဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ နဟေတု နအပ္ပဋိဃံ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ပဋိစ္စ စက္ခာယတနံ၊ သောတာယတနံ၊ ဃာနာယတနံ၊ ဇိဝှါယတနံ၊ ကာယာယတနံ၊ ရူပါယတနံ၊ သဒ္ဒါယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနံ၊ ရသာယတနံ-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ဓမ္မအနုလုံ၊ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်းပင် အထူးမရှိ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ မဟာဘုတ်ရသော သဟဇာတ၊အညမညနိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်း တချက်စီသာ ရသတည်း။ ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြင်းသောဒုက် ဂေါ့ဠကတို့နှင့် အရက်ကို ကြံ၍ ဟောကြပါလေ။

ဝိဒ္ဓဒုက်၌ နသရဏာဒုက်နှင့် အရက်ကို ဆိုပေအုံ့။ ။နသရဏာ ပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆယ်တို့သ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိုသ၊ ရုပ် အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသရဏာပဒ၊ နနဟေတု နသရဏာပဒ၊ နဟေတု နသရဏာ နနဟေတု နသရဏာ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသရဏာပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆယ်တို့သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြည်ဖြူသော စေတသိက် ပဌတိုသ၊ ရုပ် အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသရဏာ ပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်သုံးခုတည်း။ ။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတုဒုက်အတိုင်းတွင် အကုသိုလ်ပုံ နှုတ်

၍ ပြန်၍ ဟောလေ။ ။နအရဏာပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နအရဏာ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ-သတ္တရိသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နအရဏာ ဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေ-စတုဒိသတည်း။ ။နနဟေတု နအရဏာပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုတည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတုဒုက် အတိုင်းတွင် ပြန်၍ အကုသိုလ်ကိုသာ ဟောပါလေ၊ လွယ်၏။ ။နဟေတုဒုက်နှင့် ဒုက်ကိုးဆယ့်ကိုးဒုက် အရှက်ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ နသဟေတုက ဒုက် အစ္စရှိသော ကိုးဆယ့်ကိုးဒုက် တို့ကို အသီးအသီး မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ကိုးဆယ့်ကိုးကြိမ် ရှက်၍ ဟောရမည်၊ တဒုက် တဒုက်တွင် နှစ်ဒုက်စီ ပွားသတည်း။ ။ဤကား အမြွက်မျှသာ၊ အတိုင်းမသိ ကျယ်ဝန်းလှသည်၊ ကြိုးစား၍ ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မပစ္စနိယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနိယ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

၁၃-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-တိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ပဋ္ဌိစ္စဝါရ

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကပဋ္ဌာန်း ကုသလတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဉ် ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတ ပဒ၊ ကုသလာ ဗျာကတပဒ၊ အကုသလာ ဗျာကတပဒ-ဟူ၍ ငါးပါး တည်း။ ။ထိုငါးပါးတို့တွင် ကုသလပဒခ်ဉ် နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။

ထိုငါးပါးတို့တွင် နကုသလ ပဒါဝသာနခ်ဉ် ကတ္တားကား - ပဠု ဝေါကာရဘုံခ်ဉ် ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အင္ဂတိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ကုသလ ခန္ဓာ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပ်-ကု ဟောတော်မူအပ်၏။

နအကုသလ ပဒါဝသာနခ်ဉ် ကတ္တားကား - ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အင္ဂတိ သ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတ ပဒါ ဝသာနခ်ဉ် ကုသိုလ်ချင်းချင်းကို ကောက်။ ။နအကုသလ နအဗျာ ကတ ပဒါဝသာနခ်ဉ်လည်း ကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ကောက်။ ။ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာနခ်ဉ်လည်း ဂ သိုလ်ကို စွဲ၍ဖြစ် သော စိတ္တဇရူပ်ကို ကောက်။ ။အကုသလပဒခ်ဉ်လည်း ဤနည်း အဝဂ္ဂ ငါးချက်။ ।အဗျာကတ ပဒခ်ဉ် နကုသလ ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်။ ။သုံးချက်လုံး အဗျာကတ ချင်းချင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။ ။ကုသလာဗျာကတ ပဒခ်ဉ်လည်း နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်။ ။ကုသလေ ခန္ဓေစ မဟာဘူတေစ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တ

သမ္ပဋ္ဌာနံ ရှုပ်-ဟု သုံးချက်လုံး ဟော။ ။အကုသလာ ဗျာကတ ပဒဒွိ လည်း နည်းတူ။ ။ဟေတုပစ္စည်းဌ ပေါင်း-ကျေနပ်သတိ၊ တဆယ့် ကိုးချက်။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဌ ပဒ သုံးချက်တွင် ကုသလပဒဒွိ သုံးချက်၊ အကုသလ ပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ကုသလပဒဒွိ နအကုသလ ပဒါ ဝသာန၊ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန-ဟု သုံးချက်တည်း။ ။နောက်နှစ်ချက် နည်းတူ။ ။ အဓိပတိ ကျေနပ်သတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကျေနပ်သတိ၊ အညမညဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ နိဿယ ကျေနပ်သတိ၊ ဥပ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝနလည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ ကျေနပ် သတိ။ ။ဝိပါကဒွိ ။အဗျာကတ ပဒ တချက်သာ ရှိ၍ နကုသလ ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ ကျေနပ်သတိ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထि၊ အဝိဂတတို့မှာ ကျေနပ်သတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတုဒွိ အကုသလ ပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ သုံးချက်၊ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နာရမ္မဏဒွိ ကုသလေန နကုသလံ၊ ကုသလေန နအကုသလံ၊ ကုသလေန နကုသလ နအကုသလံ-ဟု သုံးချက်။ ။ဤအတူ အကုသလပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ ကုသလာ ဗျာကတ ပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ အကုသလာ ဗျာကတ ပဒဒွိလည်း သုံးချက်၊ သုံးချက် ငါးလိုဖြစ် သောကြောင့် ကြိုပဋ္ဌ ပဋ္ဌာဒသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။နာဓိပတိဒွိ ကျေနပ်သတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညတို့မှာ တဆယ့် ငါးချက်၊ နဥပနိဿယဒွိလည်း တဆယ့်ငါးချက်၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနတို့ဒွိလည်း ကျေနပ်သတိ၊ နကမ္မဒွိ ကိုး ချက်၊ နဝိပါကဒွိ ကျေနပ်သတိ၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြေယ၊ နဈာန၊

နမဂ္ဂတ္ထိမှာ သုံးချက်စီ၊ နသမ္ဘယုတ္တမှာ တဆယ့်ငါးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တမှာ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့မှာ တဆယ့်ငါးချက်စီ။ ။ ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ကုသလ ငါးချက်၊ အကုသလ ငါးချက်၊ အဗျာကတ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။အာရမ္မဏာဌ ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ ကုသလပဒဌ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ ပဒဌ ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ ပဒဌလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ရှစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ကုသလပဒဌ် ကုသလော နကုသလဿ၊ ကုသလော နအကုသလဿ၊ ကုသလော နအဗျာကတဿ၊ ကုသလော နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ ကုသလော နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ကုသလော နကုသလ နအကုသလဿ-ဟု ခြောက်ချက်။ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒတို့ဌလည်း နည်းတူ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။ဓမ္မအနုလုံ၊ ကုသလတိက်ကို မှီ၍ အကောက်ဝိဘင်းကို ဟောလေ။ ။အဓိပတိဌ ကုသလပဒ ခြောက်ချက်၊အကုသလ ပဒဌ နအကုသလ နအဗျာကတဿ မရ၊ငါးချက်။ ။အဗျာကတ ပဒဌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရဌ် ကုသလပဒ ငါးချက်၊ အကုသလ ပဒ ငါးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ တဆယ့် ခြောက်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။သမနန္တရဌ် တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ သဟဇာတဌ ကျေနဒိသတိ၊ တဆယ့်ကိုးချက်၊ အညမညဌ် ကိုးချက်။ ။နိဿယဌ် သဟဇာတ အတိုင်းတွင် အဗျာကတပဒဌ် နအဗျာကတဿ၊ နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ ဤသုံးချက်တိုး၍ ဆဋ္ဌိသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။ ဥပနိဿယဌ် ကုသလပဒ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ ပဒလည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတပဒဌ်လည်း ခြောက်ချက်၊ပေါင်း-တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတဌ် အဗျာကတော နကုသလဿ၊ အဗျာကတော နအကုသလဿ၊ အဗျာကတော နအဗျာကတဿ၊

အဗျာကတော နကုသလ နအဗျာကတသ၊ အဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတသ၊ အဗျာကတော နကုသလ နအကုသလသ၊ ခြောက်ချက်။

ပစ္စာဇာတ်၌ ကုသလပဒ သုံးချက်၊ အကုသလပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ကိုးချက်။ ။ကုသလ ပဒ၌ ကုသလော နကုသလသ၊ကုသလော နအကုသလ္လသ၊ကုသလော နကုသလ နအကုသလသ၊ သုံးချက်။အကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ ။အဗျာကတပဒ၌ အဗျာကတော နကုသလသ၊ အစရှိသည် သုံးချက်။ ။အာသေဝန၌ ကုသလပဒ သုံးချက်၊ အကုသလ ပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ကမ္မ၌ ကုသလပဒ၌ ငါးချက်၊ အကုသလ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ အဗျာကတပဒ၌ သုံးချ(၁)၊ ပေါင်း-တေရသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဝိပါက၌ အဗျာကတော နကုသလသ၊ အဗျာကတော နအကုသလသ၊ အဗျာကတော နကုသလ နအကုသလသ၊သုံးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ချက်။ အတ္ထိ၌ ဆဋ္ဌိသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရအတိုင်း၊ အဝိဂတ ဆဋ္ဌိသတိ။ ။နဟေတုယာ ဆဋ္ဌိသတိ၊ နာရမ္မဏော ဆဋ္ဌိသတိ၊ ။လ။ နသဟဇာတေ ကျေနဝိသ၊ ပစ္စနိက် သင်္ချာ ခက်သည်။ ။ ကုသလတိုက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိုက်၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ - ပဒ သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် သတ္တတြိန္နေ ကောဒိသ၊ နှစ်ဆယ့်တချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား

ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတိက္ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ သုခဝေဒနာ၊ ရူပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တအရကား သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် အင္ဂ စတ္တာလီသ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရူပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တအရကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၊ ရူပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။

ပဌမေန ပဌမံဒ္ဒ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေ-ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခဝေဒနာ၊ စိတ္တဇရူပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ ကဋတ္တာရူပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနဥ္စ ရှိပေ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ ကဋတ္တာစ ရှိပေ-ဟု ဟောအပ်၏။

ပဌမေန ဒုတိယံဒ္ဒ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ ဒေါသ၊ ဇုသာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ စိတ္တဇရူပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ပဋ္ဌ တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ၊ကဋတ္တာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။

ထိုကြောင့် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ကေံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋ္ဌိ သန္ဓိကွဏော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ကေံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။ ပဋ္ဌမေန တတိယံ၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံအတိုင်း ကောက်၍ ဟောလေ၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်၍ ဟောပါလေ။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း-ကေဝိသ ၎င်းဖြစ်သတည်း။ ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား-သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ,အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါလည်း ဝေဒနာကို ကောက်၊ ထိုကြောင့် သုခါယ-ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ သုခါဝေဒနာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ သုခါဝေဒနာ-ဟု ဟောအပ်၏။ ।ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန တတိယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်အရတို့၏၊ သုခသဟဂတ်နှင့် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမတတိယံ၌ သုခဝေဒနာ ကိုကောက်၊ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌ သုခသဟဂတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်၌ သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ဒုတိယပဒ တတိယ ပဒတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌ ကေဝိသ၊နှစ်ဆယ့် တချက်စီချည်း ထွက်၏၊ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ကောက်၍ ဟောပါ လေ။

. နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတော၊ နပစ္ဆာဇာတော၊နာသေဝနေ ကေဝိသ၊နကမ္မေ နဝ၊ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန တတိယံ၊ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ကုသိလ၊အကုသိလ၊

ကြောယာ၊ သုခသဟဂုတ် စေတနာ။ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ဒုတိယေနပဌမဒုတိယံ၊ဒေါသမူလေ စေတနာ။တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စေတနာ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ နဝိပါကေ၊ နစ္စာနေ၊ နမ်ဂ္ဂေ ကေဝိသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စုဒ္ဒသ၊ ဒုတိယပုဒ် ပဌေဝါကာရ ကေန်ဖြစ်၍ မရ။

ပဌာဝါရဒ္ဒ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ကေဝိသ၊နှစ်ဆယ့် တချက်။ ။အာရမ္မဏာဒ္ဒလည်း ကေဝိသ၊အဓိပတိဒ္ဒလည်း ကေဝိသ၊ အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ဌ ကေဝိသချည်းပင် ထွက်သည်၊ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းတို့ မရအပ်၊) ဓမ္မအနုလုံ၊ဝေဒနာ တိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ နဟေတုယာ ကေဝိသ။လ။နောအဝိဂတေ ကေဝိသ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကေဝိသ။ ။ဝေဒနာတိက်ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်ဌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ဝိပါကပဒ၊ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နောဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ ဝိပါက နောဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နောဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ (ပဌမေနပဌမတတိယံ မရ၊) ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမတတိယလည်း ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေဝီသ။

ပဌမေန ပဌမံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ပဌေဝါကာရ ဘုံဌ ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဌတိုံသ နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဌေဝါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဌတိုံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမ ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာ

ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမุฏฐာနံ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ၊ ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု-ဟု ဟောတော် မူအပ်၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန တတိယံ၌ သဟိတ်ဝိပါက်ကို ကောက်။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကိုကောက်။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်လေးချက်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ တတိယေန ပဌမံ၌ ကြိယာဝိသတည်း။ ။ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကြိယာဝိသ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ။တတိယေနတတိယံ၌ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ။တတိယေန ဒုတိယ တတိယံလည်း အတူ၊တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကြိယာဝိသတည်း။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးခု ဝိသ။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်ကို ကောက်။ ।ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဖိုလ်လေးခုနှင့် ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ।ပဌမေန တတိယံ၌ ဖိုလ်လေးခုကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံလည်း အတူ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်ကို ကောက်။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ။ ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ တဆယ့်လေးချက်၊ သဟဇာတ တေဝိသ။ ။ အညမညံ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊

ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း တဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ တေဝိသ၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်လေးချက်၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ကမ္မ နှစ်ဆယ့်သုံးချက်။ ။ဝိပါကဠ် ပဌမ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။ပဌမတတိယ သုံးချက်မှာ ဝိပါကေ ခန္ဓေစ မဟာဘူတေစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ဟော။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တေဝိသ၊နှစ်ဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ စုဒ္ဒသ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတဟို့မှာ တေဝိသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ စုဒ္ဒသ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဠ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။အာရုံမှာ ပစ္စည်းဠ် ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း - တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသဏ္ဌ ကတ္တားကား-ဝိပါက်ဆတ္တိ ံသ ပစ္စည်း။လ။ဏ်။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိလ် ရှစ်၊ ပဋ္ဌဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမ ကြ်ိယာ တဆယ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊ ဏ်။ ထိုကြောင့် အရိယာ ဖလံ ပဋ္ဌဝေကွန်ဒ်၊ ဝိပါကေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ဒ နတ္ထတော ဝိပသ ဒ်၊ အသ္သာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံအာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စေတော ပရိယဉ္စဏေန ဝိပါက စိတ္တသမဋ္ဌိသ စိတ္တံ ဇာနတ်ိ၊ ဝိပါကာ ခန္ဓာ စေတော ပရိယဉ္စဏသ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏသ၊ အနာဂတံသ ဉာဏသ၊ အာဝဇ္ဇနာယ အာရုံမှာ ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု၊ ဏ်။ ဝိပါကတိက် ဓမ္မအနုလုံကို မှီ၍ ဟောလေ။

အဓိပတိဠ် ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတ်ယ ခြောက်ချက်၊ပေါင်း-တဆယ့်ခုနှစ်ချက်။ ။အနန္တရဠ် ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ၊တဆယ့် ခြောက်ချက်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ ဧတေဝိသ၊ အညမညဉ် သောဠသ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ဆဋ္ဌိသ၊ သဟဇာတတွင် တတိယော ပဌမ တတိယသ၊ဒုတိယ တတ်ိယော

တတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဤသုံးချက် တိုးသည်၊ ဥပနိဿယဟု ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ ပုရေဇာတဟု တတိယခြောက်ချက်။ ပစ္ဆာဇာတဟု ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ဝိပါကော နဝိပါကသ၊ ဝိပါကော နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မသ၊ ဝိပါကော နဝိပါကသ စ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မသ စ၊ သုံးချက်တည်း။ ။အာသေဝနဟု(ပဌမပုဒ်မရ၊)ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ကမ္မဟု ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ စုဠသ၊ တဆယ့်လေးချက်။ ။ဝိပါကဟု ပဌမ ငါးချက်။ ။ အာဟာရ တေရသ၊ ဣန္ဒြိယ အဋ္ဌာရသ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။ သမ္မယုတ္တမှာ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တဟု ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-ဌါဒသ။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ နိဿယအတိုင်း ဆဋ္ဌိသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ သောဠသ။ ။နဟေတုမှာ အတ္ထိ၊ အဝိဂတဟု ဆဋ္ဌိသတွင် ပကတူပနိဿယ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ တတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဤသုံးချက် တိုး၍ သတ္တရသ ထင်ပေသည်၊ ကြိုလည်း ကြိုကြပါလေ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နတိက

ဥပါဒိန္နတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဟု ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမပဒဟု ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယပဒဟု ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။တတိယပဒဟု တတိယေန

ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ပေါင်း ဧကူန ဒိသ ဖြစ်သတည်း။

ပဌမ ပဒတွင် ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အရူပ ဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် လောကိဝိပါက် တေရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တစေရပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ တိုကြောင့် ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ–ဟု၊ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း။ ။ပဌမေန တတိယံ၌ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံအတိုင်း။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ဤအနုလောမ ပစ္စနိက် ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း။ ။ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌လည်း ဓမ္မအနုလုံ၊ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း ဓမ္မအနုလုံ ဥပါဒိန္နတိက်ကို မှီ၍ ဟောပါလေ။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊တတိယပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဌမံ၊တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ အတိုင်း ကောက်၍ ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ (ပဌမပုဒ်မရ၊) ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ဤသုံးပုဒ်သာ ရသတည်း။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ ဓမ္မအနုလုံ ဒုတိယေန ဒုတိယံ အတိုင်း ကောက်၍ ဟော။ ။ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊

တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊သုံးချက်။ ။ကောဒသ၊ တဆယ့်တချက် ထွက်သတည်း။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကျေနဝိသ၊ အညမညဝိ ကိုးချက်၊ နိဿယ ကျေနဝိသ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်စီ။ ။အာသေဝနဉ် (ပဌမပုဗ္ဗမရ၊) ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ကမ္မ ကျေနဝိသ၊ ဝိပါကဉ် ပဌမ-ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ နဝ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ တို့မှာ ကျေနဝိသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ နဝ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက် နဟေတုဉ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။နာရမ္မဏဉ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ။ ။နာမိပတိဉ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ (တတိယနှင့် ဒုတိယ တတိယ ကေန် ဖြစ်၍ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ကောဒသ။ ။နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ ဃတ္တရသ၊ နပုရေဇာတဉ် ကျေနဝိသ၊ နပစ္ဆာဇာတဉ်လည်း ကျေနဝိသ၊ နာသေဝနဉ်လည်း ကျေနဝိသ။ ။နကမ္မဉ် (ပဌမ မရ၊) ရုပ်သက်သက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ စေတနာ၊ တတိယ သုံးချက်၊ မဂ်စေတနာ၊ နဝိပါကဉ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ ဒုတိယ မရ၊) ပေါင်း-စုဒ္ဒသ။ ။နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယတို့ဉ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ခြောက်ချက်။ ။ နဈာနလည်း ခြောက်ချက်၊ နမဂ္ဂဉ် နဟေတုအတိုင်း တေရသ။ ။ နသမ္ပယုတ္တ သတ္တရသ။ ။နဝိပ္ပယုတ္တဉ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတဉ် သတ္တရသ။ ။ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏာခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ပေါင်း-တဆယ့်ငါးချက်။ ။အဓိပတိခ်ီ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-ဧကာဒသ။ ။အနန္တရခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယခ်ီ တတိယော ပဌမသ၊ မဂ်သည် ဖိုလ်အား ဖိုလ်သည် ဖိုလ်ချင်းချင်းအား၊ တတိယော ဒုတိယသ၊ ယခင်အရတွင် တိဟိတ်ဘဝင် တေရသကို လောင်း။ ။တတိယော တတိယသ၊ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ တိဟိတ် ဘဝင် တေရသ။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ တတိယ ချင်းချင်းကို ကောက်၊ ငါးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ ဧကုနဝီသ၊ အညမညဝိပ္ပယုတ် ကိုးချက်။ ။နိဿယယခ်ီ သဟဇာတ တွင် ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၊ ပဌမ တတိယော ပဌမသ၊ ပဌမ တတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဤလေးချက် တိုးမ၍ တေဝီသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဥပနိဿယယခ်ီ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတခ်ီ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမခ်ီ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယခ်ီ ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခ်ီ ငါးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။ပစ္ဆာဇာတခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ ။ အာသေဝနခ်ီ (ပဌမ ပဒ၊ တတိယပဒ မရ၊) ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ငါးချက်သာ ရသည်။ ကမ္မခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း - ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။ဝိပါကခ်ီ ပဌ→ ငါးချက်၊ (ဒုတိယပုဒ် မရ၊) တတိယခ်ီ ငါးချက်၊ ပေါင်း-ဒသ။ ။အာဟာရခ်ီ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု လေး

ပဒတည်း။ ။ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း-ဒီသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂတို့လည်း တေရသ။ ။သမ္မယုတ္တ နဝ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပဒတည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ္မိံ ဥပါဒိန္နေ ပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နေ ပါဒါနိယသ္မိံ ဓမ္မသ္မိံ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ-ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ နဉ် တတိယသ္မိမ္ပိ ပုရေဇာတ အတ္ထိ။ ကောက်၍ ဟော။

ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ပဌမသ္မိံ နဉ် တတိယသ္မိံ အတ္ထိ။ ဟော။ ပဌမော တတိယသ္မိံ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ အတ္ထိ။ ဟော။ ပဌမော ပဌမ တတိယသ္မိံ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ အတ္ထိ။ ဟော။ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ္မိံ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ပဌမသ္မိံ အတ္ထိ။ ဟော။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ္မိံ ပုရေဇာတံ၊ ပဌမော တတိယသ္မိံ အတ္ထိ။ ဝတ္ထု၊ အနုပါဒိန္နေ အနုပါဒါနိယာနံ ခန္ဓာနံ-ဟု ဟော၊ ဓမ္မအနုလုံမှာ လေးချက်သာ ထွက်သည်၊ ဤ၌မူကား ခြောက်ချက် ထွက်သည်။ ။ဓမ္မအနုလုံ ရလျှင် လွယ်၏။ ।ပဌမခြောက်ချက်။

အနုပါဒိန္နေ ပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နေ ပါဒါနိယသ္မိံ ဓမ္မသ္မိံ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ

ဒုတိယော ဒုတိယသအတိုင်း အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယသ၊ ပုရေစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဒုတိယော ပဌမသ အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယသ၊ သဟစာတံ၊ ပုရေစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသအတိုင်း ဟော။ ။ အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယသစ နအနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယသစ၊ သဟစာတံ၊ ပုရေစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊ အာဟာရံ၊ဒုတိယော ဒုတိယသအတိုင်း ဟော။ ။အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသစ နအနုပါဒိန္နု အနုစါဒါနိယသစ၊ပုရေစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊ အာဟာရံ၊ဒုတိယော ပဌမသ အတိုင်း ဟော။ ။ဒုတိယ ငါးချက်။

အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ၊ သဟစာတံ၊ သဟစာတ အချင်းချင်းမှာ သဟစာတ၊ ဒုတိယ အား ပစ္ဆာစာတ။ ။အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယသ၊ သဟစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ။ ။အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယသ၊သဟစာတံ၊ပစ္ဆာစာတံ၊အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသစ နအနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယသစ၊ သဟစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊အနလုံ တတိယော,ဒုတိယသအတိုင်း။ အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသစ နအနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယသစ၊ပစ္ဆာစာတံ၊ တတိယော ပဌမသ အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယသစ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယသစ၊ သဟစာတံ၊ တတိယော တတိယသ အတိုင်း။ ။ တတိယ ခြောက်ချက်။ဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ။ သဟစာတံ၊ ပုရေစာတံ၊ ဓမ္မအနလုံ ပဌမတတိယော တတိယသအတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နု အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသ၊ သဟစာတံ၊ ပုရေစာတံ၊ ပစ္ဆာစာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ဓမ္မအနလုံ

ပဌမတတိယသော အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသော။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမသော အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိ ယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ။ (ပဌမ ထတိယသော မရ။) နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသော စ။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမသော အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ တတိယသော အတိုင်း။ (လောကုတ္တရာခဏာဒိ ကမ္မဇ သြဇာအာဟာရသော်လို မရ သင့်သောကြောင့် ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိသကကို မဟော သတည်း။) ပဌမတတိယ ခြောက်ချက်။

အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသော။ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယသော အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယသော။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ ပဌမသော အတိုင်း။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသော၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာ ဟာရံ၊ အနုလုံ ပဌမသော အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ ဒုအနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသော စ၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာ ဟာရံ၊ အနုလုံ ဒုတိယသော အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသော စ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊အာဟာရံ၊ပဌမသော အတိုင်း ဟော။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါ နိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသော စ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိ ယသော စ။ (ဤပုဒ်ကို မရ။) ဒုတိယ ၀တတိယ ငါးချက်။

ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါ
ဒိန္နုပါဒါနိယသ္သ ဓမ္မသ္သ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊
အာဟာရံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ္သအတိုင်း ဟော။
ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါ
ဒိန္နုပါဒါနိယသ္သ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊
ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ပဌမသ္သအတိုင်း။ ၊ဥပါဒိန္နုပါဒါ
နိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါ
နိယသ္သ၊ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊
ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ္သ အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နု
ပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နု
ပါဒါနိယသ္သစ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသ္သစ၊ သဟဇာတံ၊
ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဓမ္မ အနုလုံ ပဌမ ဒုတိယော
ဒုတိယသ္သ အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နု
ပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယသ္သစ နအနုပါဒိန္နဲ
အနုပါဒါနိယသ္သစ၊ ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊
ပဌမဒုတိယော ပဌမသ္သအတိုင်း။ ပဌမဒုတိယ ငါးချက်။ ။ဥပါဒိန္နု
ပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိ
ယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ္သ (မရ။) နအနုပါဒိန္နုပါဒါ
နိယသ္သ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ဣန္ဒြိယံ။ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယ
တတိယော ပဌမသ္သအတိုင်းဟော။ ။ပဌမဒုတိယ တတိယော
နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသ္သ။အတူတူ။ ။ပဌမဒုတိယတတိယော
နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသ္သစ နအနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယသ္သစ၊ပစ္ဆာ
ဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ။ အနုပါဒိန္နဲ အနုပါဒါနိယာခန္ဓာစ
ကဗဠီကာရော. အာဟာရောစ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဉ္စ ကဋ္ဌဟာရူပါနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ဓမ္မအနုလုံမှာ တရုက်သာ။ ဤဓမ္မ
အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ သုံးချက်ထွက်သည်၊သုံးချက်အတူ။ ပေါင်း
အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌတိ သ-သုံးဆယ့်ငါးချက်၊

နဟေတုယာ ဆက္ကိ$^{\bullet}$သ။လ။ နသဟဇာတေ အဋ္ဌာရသ၊နော အတ္ထိယာ အဋ္ဌာရသ၊နောနတ္ထိယာ၊နောဝိဂတေ ဆက္ကိ$^{\bullet}$သ၊ နော အဝိဂတေ အဋ္ဌာရသ။ စာမှာ သန်္ဓာမရှိ၊ ကြိုရှိသာ ထုတ်ရသည်၊ ကြိုလည်း ကြိုကြပါ။ ။ဥပါဒိန္နတိက် ပြီး၏။ ။သံကိလိဋ္ဌတိက်မှာ ကုသလတိက်နှင့် အလားတူ၍ ကြိုနိုင်ကောင်းပြီ။

ဝိတက္ကတိက

ဝိတက္ကတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ပဌမတတိယပဒ၊ ဒုတိယတတိယပဒ၊ပဌမဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။ ပဌမပဒဌ် သဝိတက္ကသဝိစာရံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နသဝိတက္ကသဝိစာရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ သဝိတက္ကသဝိစာရေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိတက္ကောစ ဝိစာရောစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနေ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သဝိတက္ကသဝိစာရေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိတက္ကောစ ဝိစာရောစ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယတတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံ။

ပဌမေန ပဌမဒုတိယတတိယံဌ် ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်တော်$^{\bullet}$သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ပြုစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ထိုကြောင့် သဝိတက္ကသဝိစာရံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နသဝိတက္ကသဝိစာရောစ နအဝိတက္ကဝိစာရမတ္တောစ နအဝိတက္ကအဝိစာရောစ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ။သဝိတက္ကသဝိစာရေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစာရော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏော။လ။ ဝိစာရော-ဟု။ ၏။ ။ ပဌမ ခုနစ်ချက်။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၊ ဤသတ္တမပဒဌ်လည်း

ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိတက္ကံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစာရော-ဟု၏။ ။ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။

တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမတတိယံ၊တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမ ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား- သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိ သန္နေ ကိုးခု၌ရှိသော ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏော ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစာရော-ဟု။၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ။ဤသတ္တမပဒ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရပဋ္ဌိသန္နေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ နာမကွန္ဒာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝတ္ထုံစ ပဋ္ဌိစ္ဆ ဝိစာရော-ဟု။၏။ ။ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ဤသတ္တမပဒ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရပဋ္ဌိသန္နေကိုးခု၌ရှိသော ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိတက္ကဉ္စ ဝတ္ထုံစ ပဋ္ဌိစ္ဆ ဝိစာရော-ဟု။၏။ ။ဒုတိယတတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယ

တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယ တတိယံ။ ဤသတ္တမဋ္ဌ ကတ္တားကား–သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် တော်ကို သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိတက်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် သဝိတက္ကာ သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝိတက္ကဿ ပဋိစ္စ ဝိစာရော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သဝိတက္ကာ သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝိတက္ကဿ ပဋိစ္စ ဝိစာရော-ဟု။၏။ပဝတ္တိကို အလျှင် ကောက်ပါလေ။ ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယတတိယေနတတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ဤသတ္တမပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား- သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် တော်ကို သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိတက်၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ပေါင်း- သတ္တသတ္တာ နဝါစာလီသ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက်။ ။ဓမ္မအနုလုံကို ရလျှင် ဤခံမှာနုလောမ ပစ္စနိက်ဌ် မခက်ခဲ၊ ဓမ္မအနုလုံကို လေ့လာ ကြံဆောင်လေ။ ။အာရုမ္မဏာ အစရှိသော ပစ္စည်း တို့ဌ်လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကြံကြပါလေ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ-ဟု သုံးပဒ တည်၍ ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ခုနစ်ချက်။ ။ဤသတ္တမ ပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌ် ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အုံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အုံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူ ဖြစ်အုံ့၊ မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိတ် ဖြစ်အုံ့၊

အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အုံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန် ကား-သမ္မယုတ် ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေ ကောက်မြဲ။ သဝိတက္က သဝိစာရာ ဟေတူ ဝိစာရသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု၊ ၏။ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ငါးချက်။ ၊တတိယော ပဌမသ၊ တတိယော ဒုတိ ယသ၊တတိယော ပဌမဒုတိယသ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ငါးချက်။ ။ဟေတု ပစ္စည်းပြီး၏။

အာဝရမ္မဏ ပစ္စည်းဌ် ပဌမ ပဒ၊ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ခုနှစ်ချက်။ ။ ဤသတ္တမ ပဒဌ် ကတ္တားကား - သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-မနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တဒုယုတ် သုံး ဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသဌ် ရှိသော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဒါနံ ဒတ္တာ သီလံ သမာဒိယိတ္တာ ဥပေါသထ ကမ္မံ ကတ္တာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊တံအာရဗ္ဘ ဝိစာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အစရှိသည် ဖြင့်။၏။ ဤသတ္တမ ပဒါဝသာနသည် ဓမ္မအနုလုံမှာ မရှိ၊ ကြွင်းသော ခြောက်ပုဒ်မှာ ဓမ္မအနုလုံဌ် ရှိပြီ။ ။ခုနှစ်ချက်။

ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ဤဌ်လည်း သမ္မဒါန်မှာ ဝိစာရကိုကောက်။ ။ဒုတိယ ခုနှစ်ချက်။ ။တတိယော ပဌမသ၊ တတိယော ဒုတိယသ၊

တတိယော တတိယသ၊တတိယော ပဌမ တတိယသ၊တတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ဤသတ္တမ ပဒဠဒ္ဓလည်း ဝိစာရကို ကောက်။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ဤဒဠဒ္ဓလည်း သမ္ပဒါန်မှာ ဝိစာရကို ကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ၊ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ပဌမ ဒုတိယော တတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ ။အဖျားတချက်စီသာ ဓမ္မအနုလုံ့ဌ် မပါ၊ အကြွင်း ခြောက်ချက်စီမှာ ဓမ္မအနုလုံ့ဌ် ပါပြီ။ ။ပေါင်း – အာရမ္မဏဌ် သတ္တပဋ္ဌ ပဏ္ဍာတြိသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်။

အဓိပတိဌ် ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ – ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ပဌမော ဒုတိယတတိယသ၊ပဌမောပဌမဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယတတိယသ၊ပဌမခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ ။တတိယော ပဌမသ၊တတိယော ဒုတိယသ၊ တတိယော တတိယသ၊တတိယော ပဌမတတိယသ၊တတိယော ဒုတိယတတိယသ၊ တတိယော ပဌမဒုတိယသ၊ တတိယော ပဌမဒုတိယတတိယသ။ တတိယ ခုနစ်ချက်။ဤနည်းအတူ ဒုတိယ

တတိယဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ပေါင်း-ပဋ္ဌတိ သ၊ သုံးဆယ့် ငါးချက်။ ။အမိပတိပြီး၏။

အနန္တရဌာ်လည်း ငါးပဒတည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသ၊ ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဤသတ္တမ ပဒဌာ် ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ရဟန္တာတို့ စုဘိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သရိတက္ကသရိစာရစိတ် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိစာရကြဉ်သော စေဘသိက် ပညာသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-သမ္ပဋ္ဌိဖ္ဆုံးခြင်းခွေး ကြဉ်သော ရဟန္တာတို့ စုဘိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော သမ္ပဋ္ဌိဖ္ဆုံးခြင်းခွေး ကြဉ်သော သရိတက္ကသရိစာရစိတ် ငါးဆယ့်သုံးခု၌ ရှိသော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် သရိတက္ကသရိစာရော ဓမ္မော နသရိတက္ကသရိစာရသ၊ နအရိတက္ကဝိစာရမတ္တသ၊ နအရိတက္ကအဝိစာရသ ဓမ္မသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပုရိမာ ပုရိမာ သရိတက္ကသရိစာရာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမသ ပစ္ဆိမသ ဝိစာရသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အနုလောမံ ဝေါကြဘုသ ဝိစာရသ၊ အနုလောမံ ဝေါဒါနသ ဝိစာရသ၊ ဝေါကြဘု သရိတက္ကသရိစာရသ မဂ္ဂသ ဝိစာရသ၊ ဝေါဒါနံ သရိတက္ကသရိစာရသ မဂ္ဂသ ဝိစာရသ၊အနုလောမံ သရိတက္ကသရိစာရာ ဖလသမာပတ္တိယာ ဝိစာရသ-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒုတိယဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ဌာ်လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း-ပဋ္ဌတိ သ ဖြစ်သတည်း။ ။သမနန္တရဌာ်လည်း နည်းတူ။

သဟစာတဌာ် ပဌမပဒ၊ဒုတိယ ပဒ၊တတိယ ပဒ၊ ပဌမတတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယတတိယ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ၊ ပဌမော ဒုတိယသ၊ ပဌမော တတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမော **ဒုတိယ**

တတိယသည်၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသည်၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယသည်၊ ခုနစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌိဋ္ဌာ၀ါရ အတိုင်း သက္ကာ သက္ကာ နေ၀ါစာလိသ၊ အညမညဉ္စလည်း သက္ကာ သက္ကာ နေ၀ါစာလိသ၊ နိဿယဉ္စ သက္ကာသက္ကာ နေ၀ါစာလိသ။ ။ဥပနိဿယဉ္စ ပဋ္ဌမ ပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု ငါးပဒ တည်း။ ထိုငါးပုဒ်တို့တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် သက္ကာပဋ္ဌာ ပဋ္ဌာတြိသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။

ပုရေဇာတ်၌ အ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာရ တပုဒ်သာ ရသတည်း။ အ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာ၀ေ ဓမ္မော နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရော၊ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရမတ္တသ၊ နအ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာရသ၊ နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရသ၀ နအ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာရသ၀၊ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရမတ္တသ၀ နအ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာရသ၀၊ နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရသ၀ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရမတ္တသ၀၊ နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရသ၀ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရမတ္တသ၀ နအ၀ိတက္ကာ အ၀ိစာရသ၀၊ ခုနစ်ချက်။ ။ဤအဆုံး အ၀သာနမှာ သမ္ဘ၀ါနိ ဝိစာရ။

ပဏ္ဍာဇာတ်၌ ပဋ္ဌမပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယပဒ၊ ပေါင်း-ငါးပဒတည်း။ ။သ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာ၀ေ ဓမ္မော နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရသ၊ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရ မတ္တသ၊ နသ၀ိတက္ကာ သ၀ိစာရသ၀ နအ၀ိတက္ကာ ဝိစာရမတ္တသ၀၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယဉ္စလည်း နည်းတူ သုံးချက်၊ တတိယဉ္စလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယဉ္စလည်း သုံးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယဉ္စလည်း သုံးချက်၊ သုံးချက် ငါးလိ၊ တဆယ့်ငါးချက်။

အာ၀ေ၀နဉ်၌ ပဋ္ဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ကော တိ သ။ ။ကမ္ဘဉ် ပဋ္ဌမ ပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ-ဟု သုံးပဒ ၀ည်း။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၊ ပဋ္ဌမော တတိယသ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ တတိယသ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယ

တတိယသား၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသား၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသား၊ ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမသား၊ ဒုတိယော ဒုတိယသား၊ ဒုတိယော တတိယသား၊ဒုတိယော ပဌမ တတိယသား၊ ဒုတိယောပဌမ ဒုတိယသား၊ဒုတိယငါးချက်။ ။တတိယော ပဌမသား၊ တတိယော ဒုတိယသား၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသား၊ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်း-ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။

ဝိပါကဌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ပေါင်း-ကေတိ သ-သုံးဆယ့်တချက်။ ။အာဟာရဌ ပဌမ ၁၅၊ ဒုတိယ ပ၁၊ တတိယ ပ၁၊သုံးပ၁တည်း၊ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမသား၊ ဒုတိယော ဒုတိယသား၊ ဒုတိယော တတိယသား၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသား၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသား၊ ဒုတိယ ငါးချက်။ ။ တတိယော ပဌမသား၊ တတိယော ဒုတိယသား၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသား၊တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်း-တဆယ့်ငါးချက်။ ။ဣန္ဒြိယဌ လည်း နည်းတူ တဆယ့်ငါးချက်။ စွဲနဌ ငါးပ၁တည်း။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ဒုတိယ လည်း ခုနစ်ချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ လည်း ငါးချက် ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်-သုံးဆယ့်တစ်ချက်တည်း။ ။ မဂ္ဂဌ ပ၁လေးချက်တည်း။ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယသား မရှိ၍ ခြောက်ချက်သာတည်း။ ပေါင်း-တေဝီသ နှစ်ဆယ့် သုံးချက်။ ။ဘာမယုတ္တဌ ငါးပ၁တည်း။ ပဌမခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးခုက်၊ခုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်ပေါင်း ဘဌဝီသ-နှစ်ဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ဝိုက် မုတ် ဝိစာရကြောင့် များသည်၊ သတိပြု၍ ဟောလေ။

သမ္ပယုတ္တဌလည်း ပ၁ငါးပါးတည်း။ ပဌမပ၁ဌ. ပဌမော ပဌမသား၊ပဌမော ဒုတိယသား၊ပဌမော တတိယသား၊ပဌမော ပဌမ တတိယသား၊ပဌမော ဒုတိယတတိယသား၊ပဌ-မော ပဌမဒုတိယသား၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယတတိယသား၊ ခုနစ်ချက်။ဤသတ္တမပ၁ဌ သမ္ပဒါနိ

ကား-တိက်မှတ် ဝိစာရတည်း။ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်။တတိယော ပဌမသ၊ တတိယော ဒုတိယသ၊ တတိယော တတိယသ၊ တတိယော ပဌမ တတိယသ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၊ တတိယ ငါးချက်။ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်။ပဌမဒုတိယော ပဌမသ၌ သမ္ဘဒါန်ကား-တိက်မှတ် ဝိစာရတည်း။ ဤပဌမ ဒုတိယ ပဒ၌ တိက်မှတ် ဝိစာရကို ရ၍ ခုနစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ပေါင်း ဧကူနတိ သ။ ဝိပဿယုတ္တာ၌ ပဒငါးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်။ ပေါင်း ဧကူနဝိသ။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ပဋ္ဌတိ သ။

နဟေတုယာ နဝါစာလီသ။ အတ္ထိပစ္စည်း၌ သတ္တ စတ္တာလီသ တွင် နှစ်ချက်တိုး၍ နဝ ါစာလီသ ဖြစ်သတည်း။ ပဌမဒုတိယော ပဌမတတိယသ တချက်၊ပဌမဒုတိယတတိယော ပဌမတတိယသ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်ကို အတ္ထိပစ္စည်း၌ မရအပ်၊ပကတူပတ္တင်သွင်း၍ ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ ရအပ်၏၊ ရသောကြောင့် နဝါစာလီသ ဖြစ်သတည်း။နသဟဇာတေ ပဋ္ဌတိ သ၊နောအဝိဂတေ ပဋ္ဌတိ သ၊ ပကတူပနိဿယတည်း။ ၎။ဝိတက္ကတိက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ တိက်ကုန်အောင်ကြံ၍ ဟောကြပါလေ။

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနိယ တိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၄-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ-ဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက

ဓမ္မနုလောမပစ္စနိယ ဒုကုပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါ္စက ဟေတုဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတုပဒ၊နဟေတုပဒ၊ဟေတု နဟေတု ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ ·ဟေတုံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နနဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ အလောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ အဒေါသော အမောဟော (စက္ကံ ဗန္ဓိတမ္ပံ) လောဘံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော။ မောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ လောဘော။ ဒေါသံ ပဋ္ဌိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ ဒေါသော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ။ အနုလုံဝိဘင်း အကောက်အတိုင်း။ နနဟေတု အရကား ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း။ရှေနောက်ပြန်၍ ဟောသည်သာ ထူးသည်၊ ဓမ္မအနုလုံအတိုင်းပင်။ ။ဟေတုယာ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ သဟေတုကအစရှိသော ဒုက်တို့၌လည်း ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း ပြန်၍ ဟောသည်သာ ထူးသတည်း။ ။ဟေတုဂေါ္စက ပြီး၏။

စူဠန္တရ ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်၌ သပ္ပစ္စယ တပုဒ်သာ ရသည်။ (သပ္ပစ္စယံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နသပ္ပစ္စယော ဓမ္မော မရ") သပ္ပစ္စယံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအပ္ပစ္စယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ သပ္ပစ္စယံ ဧကံခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ဒ္ဝေခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဒ္ဝေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ။လ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ။ နအပ္ပစ္စယအရနှင့် သပ္ပစ္စယအရ အကုတ္တပင်၊ထိုကြောင့် ဓမ္မအနုလုံ အတိုင်း အထူးမရှိပြီ။ ။သရဏဒုက် ဟေတုပစ္စည်း၌ သရဏပဒ၊ အရဏပဒ၊သရဏ အရဏပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။သရဏံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ သရဏော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ

စိတ္တသမุฏฐာနံ ရူပံ။ ။ပဌမ ပဒဒ္ဒ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ မဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊သုံးချက်။ ။ဒုတိယ ပဒဒ္ဒ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်သာ။ ပဌမဒုတိယ ပဒဒ္ဒ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်သာ။ ပေါင်း-ဟေတုပစ္စည်းဌ ၈ ၊ချက်။ဓမ္မအနုလုံမှာလည်း ၈ ၊ချက်ပင်၊ ဓမ္မအနုလုံနှင့် အထူးမရှိ၊ ရှေ့နောက် ပြန်ကာမျှသာ ထူးသည်။ ။ ဤဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိုက် ဒုကပဋ္ဌာန်းဌ ဓမ္မအနုလုံကို လေ့လာလျှင် လွယ်ပါ၏၊ မခက်ပြီ။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၅-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-ကုသလတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်းခ်ဳပ် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ ကုသလတိက်နှင့် ရှက်ရာခ်ဳပ် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဳပ် ဟေတု ကုသလပဒ၊ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကုသိုလ်ဟိတ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရူပ်ကို ကောက်။ ။နဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နကုသလောသာ ရသည်၊ အတူတူ။ ။ဟေတုံ ကုသလဉ္စ နဟေတုံ ကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဤခ်ဳပ်အတူတူ။ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဳပ် တိဏိ၊ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမညသုံးချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယမရ၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝန၊ မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ မရ။)

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်းခ်ဳပ် ဟေတု ကုသလပဒ တချက်သာ ရသည်။ ။ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော နဟေတုဿ နကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဟေတု ကုသလာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်းခ်ဳပ် ဟေတုကုသလော ဓမ္မော နဟေတုဿ နကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြီယာ တဆယ်၊တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊ ကြီယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြီယာ၊ ကြီယာ အဘိညာဉ် ဟိတ်

ခြောက်ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကစတ္တာ လိသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော နနဟေတုသ နကုသလသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ပယုတ္တ ကား-အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု။ ။ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော နဟေတုသ နကုသလသ စ နနဟေတုသ နကုသလသ စ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ပယုတ္တ ကား-အကုသိုလ် ၅ ၊ ဒသ၊ မဟာဝိပါက်၊ ကြိယာ၅ ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏ ၅ ယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာ၃ ဉ်၊ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာ လိသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သုံးချက်၊ နဟေတု ကုသလ ပဒဋ္ဌာန်လည်း သုံးချက်၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလ ပဒဋ္ဌာန်လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-အာရမ္မဏာ၌ ကိုးချက်။

အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရလည်း ကိုးချက် စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။(အာသေဝန မရ၊ ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ သုံးချက် စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။စာမှာ အရေးပျက်၍ ဤဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း အသွားအလာ သေချာအောင် မရှိ၊ ကြီ၍သာ ရေးရချေသည်၊ ကြီကြပါလေ။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အကုသလပဒ၊ နဟေတု အကုသလပဒ၊ ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ ကုသလပဒနှင့် အရှက်တိုင်း ဟောလေ၊ အကုသိုလ် လည်းသည်သာ ထူးသည်။ ။အဗ္ယာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အဗ္ယာကတပဒ၊ နဟေတု အဗ္ယာကတ ပဒ၊ ဟေတု အဗ္ယာကတ

နဟေတု အဗျာကတပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ဟေတုံ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိဟု မရသင့်၊အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား ဟေတု အဗျာကတ အရသည် အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါးတည်း၊ နဟေတု နအဗျာကတ အရသည် ကုသိုလ်ကေဝိသ၊အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်းသာ စေတသိက်ဆစ္တာလီသ တည်း။ ။ထိုကြောင့် စွဲ၍မဖြစ်သင့်၍ မရသတည်း။ ဤဒုက်ဒ္ဓ ဆဝါရပင် ရမည်မထင်၊ပဠာဝါရဒ္ဓလည်း ဟေတု အစရှိသော သဟဇာတမျိုးတို့ဒ္ဓ မရသင့်၊အာရမ္မဏဒ္ဓ သုံးပဒ၊ တပဒတွင် သုံးချက်စီ ရသောကြောင့် ကိုးချက်။ အမိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊နိဿယဒ္ဓ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊ အာသေဝန မရ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဇုန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ မရ၊ဝိပ္ပယုတ္တလည်း မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတမှာ ပုရေဇာတတ္ထိ၊ပုရေဇာတ အဝိဂတသုံးချက်စီ ရသည်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ကုသလတိက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော တိက်တို့ဒ္ဓ အရှက်ကို ကြံကြလေ။

အဆုံးတိက်နှင့် အရှက်ကိုဆိုပေအုံ့(ဟေတုသနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃဟု မရှိသင့်သောကြောင့် မရ၊) နဟေတု သနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃ အရကား ရူပါရုံလည်း ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် မရ၊ ဟေတု အနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃဟူ၍လည်းမရှိ။နဟေဘု အနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃ အရကား ရူပါရုံကြဉ်သော သြဋ္ဌာရိကရုပ် ကောဒသဖြစ်သတည်း။ ဤဒုဘိယပဒကို ရအပ်၏။ နဟေတုံ အနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နအနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နဟေတု အနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃ မဟာဘူတော ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အနိဒ္ဓသန သပ္ပဋိဃံ စိတ္တသမุฏฐานံ ရူပံ၊ ကဋတ္တာရူပံ၊ဥပါဒါရူပံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ပဋ္ဌိစ္စ ရူပါယတနံ တချက်သာ ရသတည်း။

အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊ဟေတုအနိဒဿန သပ္ပဋိဃ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက် ဖြစ်သတည်း။ အာရမ္မဏ အစရှိသော စိတ်စေတသိက်သာ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့၌ မရအပ်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ တချက်သာ။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ စိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်၍ မရ။အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမသ နှစ်ချက်သာ၊အဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး သုံးပါးပြင်၍ မတပ်သောကြောင့် ပဌမဒုတိယ မရ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမညမရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ (ပုရေ မရ) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဒုတိယတပုဒ်သာ၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတသာ၊ အတ္ထိ သုံးချက်၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ အာဟာရတ္ထိ၊ အဝိဂတ လည်း အတူ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ၊ နော နတ္ထိ၊ နောဝိဂတ မရှိ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုကတိကကို ကြိုကြုပါလေ၊ ကျယ်ဝန်း နက်နဲလှသည့်အရာဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံကို မြင်နိုင်ခဲလှသည်၊ ဆင်ခြင်ကြပါကုန်။

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနိယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၆-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ-တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနိယ တိက ဒုကပဋ္ဌာန်းခ္ဍ ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဟေတုဒုက် ပဌမပုဒ်နှင့်ရှက်ရာခ္ဍ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ္ဍ ကုသလ ဟေတုပဒ၊အကုသလ ဟေတုပဒ၊အဗျာကတ ဟေတုပဒ ဟု သုံးပဒတည်း။ ထိုတွင် ကုသလဟေတုပဒခ္ဍ နကုသလ နဟေတုပဒါ၀သာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါ၀သာန၊ နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါ၀သာန၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါ၀သာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတု ပဒါ၀သာန အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလံ ဟေတုံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံရူပံ၊ (ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရူပ်ကိုကောက်၊) နအကုသလော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတ်ခ္ဍ ကုသလံ ဟေတုံ ပဋိစ္စ သမ္မယုတ္တကာခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။နအဗျာကတော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိခ္ဍ ကုသလံ ဟေတုံ။ပ။ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ နအကုသလော နဟေတုစ နအဗျာကတော နဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိခ္ဍ အတူတူ။ နကုသလော နဟေတုစ နအကုသလော နဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိခ္ဍ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟုထုတ်။ အကုသလ နဟေတုပဒခ္ဍလည်း ဤနည်းအတူ ငါးချက်ထုတ်၍ ကောက်။ ။ အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မော-တစ်ချက်၊ နအကုသလော နဟေတုဓမ္မော တချက်။ နကုသလော နဟေတုစ နအကုသလော နဟေတုစ ဓမ္မာ၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္မယုတ္တကာခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။သုံးချက် အတူတူ။ ဟေတုပစ္စည်းခ္ဍ တေရသ။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်းခ်ီ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအာကုသလော နဟေတု ဓမ္မော၊ တချက်၊ နအဗျာကတော နဟေတု ဓမ္မော၊ တချက်၊ နအာကုသလော နဟေတုစ နအဗျာကတော နဟေတုစ ဓမ္မော၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ ။အကုသလ ဟေတုပဒဋ္ဌာန်လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ဟေတုပဒဋ္ဌာန်လည်း နည်းတူ ထုတ်လေ။ အာရမ္မဏာဋ္ဌာ ကိုးချက်၊ အဓိပတိဋ္ဌာ တဆယ့်သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမညကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါက ၁သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တဆယ့်သုံးချက်၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတဋ္ဌာန်လည်း တဆယ့်သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပစ္စနိက်ခ် (နဟေတု မရ၊) နာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ နာဓိပတိ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊နအညမညနဥပနိဿယ၊ ကိုးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊နကမ္မ ကိုးချက်၊ နဝိပါက တဆယ့်သုံးချက်၊ (နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြေယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ မရ၊) နသမ္ပယုတ္တ၊နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရခ်ဉ် ကုသလော ဟေတုဓမ္မော နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။နအကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။နအဗျာကတဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။အကြင်းတို့ခ်ီလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ထုတ်လေ။ ၊ပဋ္ဌိစ္စအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်။

အာရမ္မဏာ၌ ပဒသုံးချက်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် တြိန်းသော အသင္ဘာဒသ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက် ထွက် သတည်း။ ။ကုသလော ဟေတု ဓမ္မော နကုသလသ နဟေတုသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ နကုသလာ နဟေတူဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်။ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ပဋ္ဌာန်ရာဝင်္ဂန်း ကြဉ်သော ကာမ ကြိုယာ တဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ဝိပါက် ကြိုယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်ကြိုယာ၊ ကြိုယာ အဘိညာဉ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေစဏ္ဍာ လီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်၍ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏပြီး၏၊

အဓိပတိ ပစ္စည်း၌ ကုသလဟေတု ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊အကုသလ ဟေတုပဒ၌ နကုသလသ နဟေတုသ ဓမ္မသ၊ တချက်၊ နအဗျာ ကတသ နဟေတုသ ဓမ္မသ၊ တချက်၊ နကုသလသ နဟေတုသ ဓမ္မသစ နအဗျာကတသ နဟေတုသ ဓမ္မသစ၊ တချက်၊ ဤသုံး ချက်သာ ရသည်။ ။အကုသလဟေတုံ ဂရုံကတွာ အသသာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံဂရုံကတွာ နကုသလာ နဟေတူ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်။ ။သုံးချက်လုံး အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ။အဗျာကတ ဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ငါးချက်။

အနန္တရ၌ ကုသလဟေတုပဒ၌ ငါးချက်၊ အကုသလဟေတုပဒ ၌ ငါးချက်၊အဗျာကတဟေတု ပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံး ချက်၊ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ (ပုရေ၊ မရ၊) ပဋ္ဌာ ဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက သုံးချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ) တတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်၊ (ဈာန မရ၊) မဂ္ဂ၌ ပဌမ

ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်။ ။ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တဒ္ဒ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ကိုးချက်။ ။အတ္ထိဒ္ဒ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံးချက်။ ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သမ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ။ ။ဟေတုပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဟေတုပဒနှင့် ရှက်ရာဒ္ဒ ကုသလ နဟေတုပဒ၊ အကုသလ နဟေတုပဒ၊အဗျာကတ နဟေတုပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု အရ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေ-တသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကုသိုလ်တစု, အကုသိုလ်တစု၊အဗျာကတ တစု၊ သုံးစုခွဲ၍ တိုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ထိုသုံးပုဒ်ကိုတွင် ပဌမပဒဒ္ဒ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒဒ္ဒ်လည်း သုံးချက်၊ တတိယပဒဒ္ဒလည်း သုံးချက်၊ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလော နနဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလေ နဟေတူ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကုသလာ ဟေတူ နအကုသလာ ဆိုသောကြောင့် ကုသိုလ်ကိုယူ၊ နနဟေတုဟု ရှိသောကြောင့်လည်း ဟိတ်ကိုယူ။ နှစ်ပါး အရ ပေါင်းသော် ကုသိုလ်ဟိတ် ရသတည်း။နအဗျာကတော နနဟေတု ဓမ္မော တချက်၊ နအကုသလော နနဟေတုစ ့ နအဗျာကတော နနဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ တချက်။ ဤနှစ်ချက် အရလည်း ပဌမအတိုင်းပင်။ အကုသလပဒဒ္ဒလည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒဒ္ဒလည်း နည်းတူ၊ ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်းဒ္ဒ ကိုးချက်။ သမ္ဘတ္တ နဝ၊ ဝိပါကေ တိကိ။

ပစ္စနိက်ဒ္ဒ အကုသလ နဟေတုပဒဒ္ဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒဒ္ဒ နနဟေတုဆိုသောကြောင့် မရသတည်း။အကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော-ဟု

ထုတ်၊ နောက်နှစ်ချက် ဤအတူ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ ။နာရမ္မဏာ အစရှိသောပစ္စည်းတို့၌ ရသင့်မည်မထင်။ နာဓိပတိ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊နဝိပါက၊နဝိပ္ပယုတ္တတို့၌ ကိုးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ နဟေတုဆိုသောကြောင့် ဟေတု မရ။ အာရမ္မဏာ ပစ္စည်း၌ ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊အကုသလ နဟေတု ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ကုသလော နဟေတု ဓမ္မော နကုသလသ နနဟေတုသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တားကား**-ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာန်သ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**—အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအာကာသာနဉ္စ ဤဝိပါက်ကြိယာ၌ ရှိသော ဟိတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။နကုသလ နနဟေတုဓမ္မသည် ယခင် ကောက်သည့် ဟိတ်တည်း။ ကြင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းမှာ ကုသလံ နဟေတုံ အာရဗ္ဘ နကုသလာ နနဟေတူ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်ရမည်ထင်သည်။နောက်ပုဒ်တို့၌ လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ထုတ်လေ။

အဓိပတိ၌ ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ လည်း ငါးချက်၊တတိယပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ခြောက် ချက်။သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ကိုးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ၊တတိယလည်း ခြောက်ချက်စီ၊ပေါင်း တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတေ ဆ၊ (ပစ္ဆာ မရ၊)အာသေဝန ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊

၀ိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီး ၀ိပ္ပယုတ္တာဒိ အဗျာကတပဒသာ ရသည်၊ ခြောက်ချက်ရသတည်း။ ။ အတ္ထိဒိ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်။ ပေါင်း **တ**ဆယ့်နှစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ ၀ိဂတ တဆယ့် ခြောက်ချက်စီ၊ အ၀ိဂတ တဆယ့်နှစ်ချက်။ ။နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သဗ္ဗတ္ထ အဋ္ဌာရသ။ ။ဟေတုဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-သဟေတုက ဒုက

သဟေတုကဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ကုသလ သဟေတုကပဒ၊ အကုသလ သဟေတုကပဒ၊ အဗျာကတ သဟေတုကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် ကုသိုလ် ကေ၀ိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ်သသည် ကုသလသဟေတုကတည်း။ အကုသိုလ် ဒ္ဒါဒသ၊ မောဟမူခြေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ၀ိသသည် အကုသလ သဟေတုကတည်း။ သဟိတ်၀ိပါက် ကေ၀ိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊စေတသိက် အဋ္ဌတိ်သသည် အဗျာကတ သဟေတုကတည်း။ဤသို့ သဟေတုကပုဒ်ကို သုံးစွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ကုသလသဟေတုကပဒ၌ နကုသလ နသဟေတုကပဒါ၀သာန်၊နအကုသလ နသဟေတုကပဒါ၀သာန်၊နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုကပဒါ၀သာန် အားဖြင့် သုံးပါးတည်း။ကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ကုသိုလ်ပြိုအပ်သော စိတ္တဇရူပ်ကိုကောက်၊ နောက် နှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤအတူ ကောက်။ ။ဤအတူ၊ အကုသလ သဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ သဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်။ ။အဗျာကတံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော၊ တချက်။ ။နအကုသလော နသဟေတုကော၊တချက်။ ။နကုသလော နသဟေတုကော၀ နအကုသလော နသဟေတုကော ၀၊ တချက်။ ။ဤသုံးချက်လုံး အတူတူ။ ။

ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာ ရူပံ-ဟု ထုတ်ရမည်။ ။ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ ကိုးချက်။

အာရမ္မဏာဒိ (ကုသလပဒ မရ၊အဗျာကတပဒ မရ၊)အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ၊ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော-ဟု ထုတ်။ ။အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအဗျာကတော နသဟေတုကော ။လ။ အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကောစ နအဗျာကတော နသဟေတုကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ၊ အတ္ထတ္ထု။ ။အာရမ္မဏာဒိ သုံးချက်။

အဓိပတိ ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သုံးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်တချက်။ ။အညမညဒိ အကုသလပဒ သုံးချက်၊အဗျာကတ ပဒဒိ သုံးချက် ရသည်၊ အဗျာကတံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တချက်၊ နအကုသလော နသဟေတုကော တချက်၊ နကုသလော နသဟေတုကောစ နအကုသလော နသဟေတုကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အညမည ပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု-ဟုထုတ်ရမည်၊သုံးချက်လုံး အတူတူ။အညမညဒိ ဤသုံးချက်နှင့် ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နိဿယဒိ တဆယ့်တချက်။ ဥပနိဿယသည် အာရမ္မဏနှင့် အဘူ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝန သုံးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဇုန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ တဆယ့်တချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့်တချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ဆဝါရ အတိုင်း ကိုးချက်။ ။ ကုသလော သဟေတုကောဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ သဟေတုကာ ဟေတူ စိတ္တသမุဋ္ဌာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟု ထုတ်၊ သုံးချက် အတူတူ။

အာရမ္မဏဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ငါးချက်။ ။ကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား- ကုသိုလ်ကေရိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ်သ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မောဟမူဠေးဌ မောဟ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယသ္မိ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော တတိယသ္မိ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဠေးဌ မောဟ ရ၏၊ ပဌမော ပဌမတတိယသ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ္မိ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဝိဘင်းမှာ သဟေတုကော အဟေတုကသ၊အနုလုံ ဝိဘင်းကို မှီ၍ဟော။ ။ ဒုတိယလည်း နည်းတူ ငါးချက်၊တတိယလည်း နည်းတူ ငါးချက်၊ သမ္ပဒါန် အတူတူ။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ ရသည်၊ ကိုးချက်။ ။အနန္တရ ပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-တဆယ့်တချက်။ ။ကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ သဟေတုကာ ခန္ဓာ နကုသလသ နသဟေတုကသ ဝုဋ္ဌာနသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ်အုပ်ဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ်ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နအကုသလသ နသဟေတုကသလည်း တချက်။ နကုသလသ

နသဟေတုကသမ္ပ နအကုသလသ နသဟေတုကသမ္ပ လည်း အတူတူပင်။ ။အကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ၊ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊မောဟ မူခြေး၌ မောဟကြောင့်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ အဆုံးဧော၊ ရှေး ရှေးသော မောဟမူခြေး၌ မောဟကြောင့်သော စေတသိက် စုဒ္ဓသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ နောက် နောက်သော ၎မောဟမူခြေး၌မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကု သလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ၊ အဟိတ် တဒါရုံ ဘဝင်ကို ကော့ဂ်။ နအဗျာကတသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ၊ နော်ဂ် နော်ဂ်သော မောဟမူခြေး၌ မောဟ။ နကုသလသ နသဟေတု ကသမ္ပ နအဗျာကဟသ နသဟေတုကသမ္ပ၊ မောဟမူခြေး၌ မောဟ သမ္ပဒါန်တည်း။ ။နကုသလသ နသဟေတုကသမ္ပ နအကုသလသ နသဟေတုကသမ္ပ ဓမ္မသ၊ သမ္ပဒါန်ကား- အဟိတ်တဒါရုံ ဘဝင်၊ ဒုတိယ ငါးချက်။ အဗျာကတော သဟေ တုကော ဓမ္မော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ တချက်၊ နအကုသလသ နသဟေတုကသ မ္မသ တချက်၊ နကုသလသ နသဟေတုကသမ္ပ နအကုသလသ နသဟေတုကသမ္ပ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက် အတူတူ။ ကတ္တားကား-မဟာကြိယာ အဆုံးဧော ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် တဒါရုံ ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပေါင်း တဆယ့်တချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ တဆယ့်တချက်၊ အညမည ဒုတိယပဒ သုံးချက်၊ တတိယပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ နိဿယ၌ ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တဆယ့်တချက်၊ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ကုသလော သဟေတုကော နကုသလသ နသဟေတုကသ ဥပနိဿယ၊ ပဲကတူပ။ ကတ္တားကား- ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဧကဝိသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူခြေး၌ မောဟ၊အဟိတ်စိတ် အဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ (ပုရေ မရ။) ပစ္စာဇာတဉ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ ကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၊ ပစ္စာဇာတာ ကုသလာ သဟေတုကာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။

အာသေဝနဉ် ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမကတိယဿ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မောဟမူဌေး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပယုတ္တဒါန်ကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော မောဟမူဌေးဌ် မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သုံးချက်အတူ။ ကမ္မ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂတို့မှာ ကဆယ့်တချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ အတ္ထိသည် နိဿယနှင့် တူ၏၊ တဆယ့်တချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တဆယ့်တချက်စီ။ အဝိဂတ တဆယ့်တချက်၊ နဟေတုယာ ပန္နရသ။လ။အဝိဂတေ ပန္နရသ၊ နက်နဲခက်ခဲလှသည့် အရာဖြစ်သည်၊ ကြိုးစား၍ ကြံကြပါကုန်။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ (ကုသလ အဟေတုက ဟု မရှိ) အကုသလ အဟေတုကပဒ၊ အဗျာကတ အဟေတုကပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ အကုသလ အဟေတုက ဟူသည်ကား မောဟမူဌေးဌ် မောဟတည်း။အဗျာကတ အဟေတုက ဟူသည်ကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဌ၀ါဒသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ အကုသလ အဟေတုကပဒဌ် သုံးချက်၊ အဗျာကတ အဟေတုကပဒဌ် သုံးချက်၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ စာမှာ နဝ-ဟု သင်္ချာရှိ၏၊ကြံ၍မရ၊ကြံကြပါလေ၊ပေါင်း ခြောက်ချက်ဖြစ်သတည်း။

အကုသလံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နအဟေတုကော တချက်၊ နအဗျာကတော နအဟေတုကော တချက်၊ နကုသလော နအဟေတုကောစ နအဗျာကတော နအဟေတု

ကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ တချက်။ မောဟမူဒ္ဓေးဌ် မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒ္ဓေး၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋိစ္စ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်၊ သုံးချက် အတူတူ။အဗျာကတံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နအဟေတုကော တချက်၊နအကုသလော နအဟေတုကောတချက်၊ နကုသလော နအဟေတုကောစ နအကုသလော နအဟေတုကောစ တချက် ပေါင်း သုံးချက်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ သဟေတုဃော ခန္ဓာ၊ သုံးချက်အတူတူ။ ဤခြောက်ချက်သာ ရမည် ထင်သည်၊ စာမှာ နဝ ဟု ရှိသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ (အဓိပတိ မရ။)ဝိပါကမှာ သုံးချက်၊ကြင်းသောပစ္စည်းတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။

ပဠာဝါရဟေတုပစ္စည်းဌ် အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ တချက်၊ နအဗျာ ကတဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတု ကဿစ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿစ ဓမ္မဿ သုံးချက်၊ ကတ္တာ၊ကား-မောဟမူဒ္ဓေးဌ် မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပယုတ္တ-ခန္ဓာ-မောဟမူဒ္ဓေး စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော သမ္ပယုတ္တ ကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေနပစ္စယောသုံးချက်အတူ၊သုံးချက်သာ ရသည်။ အာရမ္မဏပစ္စည်းဌ် ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယ ခြောက် ချက် ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်၊ အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ၊ **ကတ္တာ၊ကား**-မောဟမူ ဒ္ဓေးဌ် မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပယုတ္တ**— အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒ္ဓေးဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရိသ၊ မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ အပြမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အကြင်း ငါးချက်ကို ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ အဗျာကတော

အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ၊ **ကတ္တာ**း ကား- အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရူပ် အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ အပွမညာ ကြဉ်သော စေ-ပညာသ ပစ္စယုပွန်။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းငါးချက်ကို ကောက်လေ။

အမိပတိ၌ ဒုတိယ မရ၊ တတိယ၌ ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ။**ကတ္တာ**းကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဥဋ္ဌေဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရူပ် အဋ္ဌာရ၊ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းငါးချက်ကို ကောက်။ အနန္တရပစ္စည်း၌ အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်၊ နအကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်၊ နအဗျာကတသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်၊ နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာစ နအဗျာကတသ္မာ နအဟေတုကသ္မာစ တချက်၊ နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာစ နအကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာစ တချက်၊ ပေါင်း ငါးချက်၊ **ကတ္တာ**းကား-မောဟမူဌေး အဆုံးဇော၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- မဟာဝိပါက် တဒါရုံဘဝင် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပွန်။လ။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ ဝုဋ္ဌာနသ္မာ၊ **တနည်း**-သဟေတုကသ္မာ ဝုဋ္ဌာနသ္မာ ဟု ထုတ်။ အဗျာကတော အဟေတုကော နကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်။နအကုသလသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်၊နအဗျာကတသ္မာ နအဟေတုကသ္မာ တချက်၊ နကုသလသ္မာ

နအဟေတုကဿ စ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿ တ၊ ချက်၊ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ စ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿ စ တ၊ ချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿ စ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ စ တ၊ ချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။

တတိယော ပဋ္ဌမသ္မိံ ကတ္တားကား-မောဟမူဒ္ဓေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော အား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ရူပဝိပါက် ငါးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္ဆည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒ္ဓေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ရူပဘဝင် ငါးခု ပစ္ဆယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်း ငါးချက်ကို ကောက်လေ။ ။ အာဝဇ္ဇနာ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ အဟေတုကံ ကြိယံ သဟေတုကဿ ဝုဋ္ဌာနသ-ဟု ထုတ်ရမည်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊အညမည ခြောက်ချက်စီ၊ နိဿယမှာ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယမှာ သဟဇာတ ပုဗ္ဗဇာတ နိဿယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ဥပနိဿယဌ် ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတမှာ တတိယ ခြောက်ချက်၊(ပစ္ဆာ မရ)သမ္ပဒါန်မှာ သဟိတ်နာမကွန္ဒာဖြစ်၍ မရ။ အာသေဝနမှာ ဒုတိယသုံးချက်၊(တတိယ မရ၊ ကမ္မ မရ)ဝိပါကဌ် အဗျာကတော အဟေတုကော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ တ၊ ချက်၊နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ တ၊ ချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿ စ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ စ တ၊ ချက်၊ ပေါင်း သုံးချက်။ အဟိတ် တဒါရုံ၊ အဟိတ်စုတိ ပစ္ဆည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဘဝင် ပစ္ဆယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။ အဟေဟုကံ ဒုတိစိတ္တံ သဟေတုကဿ ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တသ၊ အဟေဟုကံ ဘဝင်ံ သဟေတုကဿ ဘဝင်ံသ-ဟု ထုတ်ရမ်ာန် ထင်၏၊ သုံးချက်အတူ။(အာဟာရ၊ဇုန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ မရ၊) သမ္ပယုတ္တ

သုံးချက်၊ ဝိပွယုတ္တာဒ် တတိယော ပဌမသ တချက်၊ ဒုတိယသ တချက်၊ တတိယသ တချက်၊ ပဌမတတိယသ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယသ တချက်၊ ပဌမဒုတိယဿ တချက်၊ပေါင်းခြောက်ချက်။ သဟဇာတဝိပွယုတ် ပုရေဇာတဝိပွယုတ် နှစ်ပါးသာရသည်၊ ပစ္ဆာ မရ၊ အတ္ထိဒ် ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ခြောက်ချက် ပေါင်း ကိုး ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဒ္ဒါဒသ၊ နဥပနိဿယေ နဝ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ တိကဒုကပဋ္ဌာန်းကို ကြိုကြပါ။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၇-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ-တိကတိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ တိကတိကပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရှက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တအရကို ကုသလ၊အကုသလ၊အဗျာကတ-ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဘွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊အကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ၊ အဗျာကတ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် သုံးချက်။ ကုသလံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ ကတ္တားကား- ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော တချက်၊ ကတ္တားကား-- ယခင် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ (ပဌမ တတိယ မရ၊) နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ တချက်၊ ကတ္တားကား- ယခင် သုခဝေဒနာကိုပင် ကောက်။ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ တချက်၊ သဟိတ် ကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမငါးချက် ပြီး၏။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ အဗျာကတံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ တချက်။ နအကုသလော နသုခါယ

ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော တချက်။ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ တချက်။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ရူပါဝစရဝိပါက်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ-၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သောမနဿပဋိသန္ဓေရှစ်ခုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အဗျာကတေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဆ သုခဝေဒနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဆ သုခဝေဒနာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ထုတ်ရမည် ထင်သည်၊ သုံးချက်လုံး အကောက် ဝိဘင်း အတူတူ၊ တဆယ့်သုံးချက်။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏဒ္ဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမသုံးချက်ဒ္ဋ္ဌ ကုသိုလ်သုခဝေဒနာကိုကောက်၊ ဒုတိယသုံးချက်ဒ္ဋ္ဌ အကုသိုလ် သုခဝေဒနာကို ကောက်၊ တတိယ သုံးချက်ဒ္ဋ္ဌ သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ သုခဝေဒနာကို ကောက်။ အဓိပတိဒ္ဋ္ဌ ဟေတုအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရဒ္ဋ္ဌ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတဒ္ဋ္ဌ တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမညဒ္ဋ္ဌ ကိုးချက်၊ နိဿယဒ္ဋ္ဌ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝနတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါက တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန။မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိုက် နဟေတုပစ္စည်းဒ္ဋ္ဌ ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ် မရ။အဗျာကတံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ နကုသလော တချက်၊ နအကုသလော တချက်၊ နကုသလော နအကုသလော တချက်၊

ပေါင်း သုံးချက်။ ကတ္တားကား-အဟိတ်သုခသဟဂုတ် သုံးခုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်သုခဝေဒနာ သုံးခု၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ သုံးချက်အတူတူ။ နာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ လည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ပဌမေန ပဌမံ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ သုံးချက်အတူတူ။ ဒုတိယ သုံးချက်၌လည်း စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ တတိယသုံးချက်၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ နာ ဓိပတိ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမညဝိ၊ နဥပ နိဿယလည်း ကိုးချက်စီ။ နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊နာသေဝနတ္တိ၌ တဆယ့် သုံးချက်စီ။ (နကမ္မ မရ။)နဝိပါက တဆယ့်သုံးချက်၊(နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ မရ) နဈာန ဘတိယ သုံးချက်၊နမဂ္ဂ သုံးချက်၊နသမ္ပယုတ္တ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား- မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာကြည်သော စေတသိက်သတ္တ တိ ံ သ ပစ္စည်း။ လ ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဠေး၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ဝေဒနာ ဗီတိ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြည်သော စေ-ပဗ္ဗစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား- ဥပေက္ခာသန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရ သောဘဏဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ကုသိုလ် ကြိယာ

အာဘိညာဉ်၊ဝေဒနာ ဗီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ-စတုတိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအာဗျာကတသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိံ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူ ဌေး၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ်အာဘိညာဉ်၊ ဝေဒနာ ဗီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် အင်္ဂ;စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ နကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသစ နအာဗျာ ကတသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသစ် ကတ္တားကား-- မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ ံသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဒေါသမူ ဌေး၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ ဗီတိ ကြဉ်သော စေ-ပဋ္ဌ ဗီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသစ နအာဗျာကတသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ ယုတ္တသစ် ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့် နှစ်ခု၊ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ ံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ် အာဘိညာဉ်၊ ဝေဒနာ ဗီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသစ နအကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ ယုတ္တသစ် ကတ္တားကား- မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဂ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့် ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ ပစ္စည်း။ လ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဥပေက္ခာ သန္ဓိရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အာဘိညာဉ်၊ ဝေဒနာ ဗီတိ

ဝိရတိ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေတိ သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ပဌမ ခြောက်ချက် ပြီး၏။

ဒုတိယ ခြောက်ချက်၌ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား-လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ဇုသာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေဝိသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တာ- ဥပေက္ခာ သန္ဓိရဏာ နှစ်ခု၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊အဘိညာဉ် ဌေး၊ ဝေဒနာ၊ဝိတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိ သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကုသလသ ဆိုသောကြောင့် အကုသိုလ်ကိုမကောက်နှင့်၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကိုကောက်လေ။

တတိယ ခြောက်ချက်၌ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော နအဗျာကတသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား-အဟိတ် သုခသဟဂုတ် သုံးခု၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု၊ အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ သ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပယုတ္တာ-အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ဒေါသမူဌေး၊ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ဝေဒနာ ဝိတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဌစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတသ ဆိုသောကြောင့် ဝိပါက်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကို မကောက်နှင့်။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်း ငါးချက်ကို ကောက်ပါလေ။ ။ အာရမ္မဏာ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ပုဒ်သည် ကုသိုလ်အား အဓိပတိပစ္စည်း မတပ်ကောင်းသောကြောင့် ငါးချက်၊ တတိယပုဒ် ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ခုနစ်ချက်၊အာရမ္မဏာကိုမှီ၍ ကြီလေ။

အနန္တရ ပစ္စည်းခ်ီ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ဆယ့်သုံးချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလသ္မိံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိံ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်၊ မဟာဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ နှစ်ခု၊မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု၊ ဝေဒနာ ဗီတိ၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကတိ သ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ဒုတိယသ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ၊ သုံးချက် အတူတူ။ ။ဒုတိယပုဒ်ခ်ီလည်း သုံးချက် အတူတူ။ ။တတိယခ်ီ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နကုသလသ္မိံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိံ တချက်၊ နအကုသလသ္မိံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိံ တချက်၊ နကုသလသ္မိံ နအကုသလသ္မိံ တချက်၊သုံးချက် အရတူ၊ကတ္တားကား - သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ ရူပါဝစရ ဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်၊ စုတိ၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ ဝုဋ္ဌော၊မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊ ၏။ သမနန္တရနည်းတူ။

သဟဇာတခ်ီ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအဝိုင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။အညမညကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ ။ဥပနိဿယခ်ီ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလသ္မိံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိံ ပကတူပ ဖြစ်အုံ၊ ကတ္တားကား - ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ်

သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြည်သော စေ သတ္တတိ သ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် သုံးခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှ တပါး ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နအကုသလသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္မဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှ တပါး ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နအဗျာကတသ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္မဒါန်ကား - ဒေါသမူဌေး၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်ပါလေ။ ।ဥပနိဿယပြီး၏၊ (ပုရေဇာတ မရ။)

ပစ္ဆာဇာတ်၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝနာ်၌ ဝေဒနာတူ ဇောတူသာ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်၍ ဤဝမ္မာနုလောမ ပစ္စနိက်၌ ဝေဒနာ မတူ ဇောမတူ၍ မရသတည်း။ ။ကမ္မပစ္စည်း၌ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနာက္ခဏိကမှာ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက် သည်သာ ရသည်၊ သဟဇာတနှင့် ရောရ၍ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါကမှာ တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ တတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ အဌာရသ၊သမ္ပယုတ္တ အဌာရသ။ ။သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌(ကုသလ ဒုက္ခာ ယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ မရှိ။) အကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ၊အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ နှစ်ပုဒ်သာ ရသတည်း။အကုသလ ဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ ဒုက္ခကား- ဒေါသမူ ဌေးတည်း။ အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တ

အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်တည်း။ အကုသလံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နအကုသလော နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောဘ၌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် ဧကဝိသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ နကုသလော နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောဘ၌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေးဘ၌ ဝေဒနာ၊ ဒေါသမူဒွေး ပြိုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နအဗျာကတောဘ၌လည်း နည်းတူ။ နကုသလောစ နအဗျာကတောစလည်း နည်းတူ။ နကုသလောစ, နအကုသလော, စ၌ စိတ္တဇရုပ်။ ဟေတုပစ္စည်းဘ၌ ငါးချက်သာ ရသတည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်မှာ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ဖြစ်၍ မရ။

အာရုမ္မဏာဘ၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်းခြောက်ချက်၊ (ဒုတိယေန ဒုတိယံ မရ) ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေးဘ၌ ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ တတိယဘ၌လည်း တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်၊ အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ ။အဓိပတိဘ၌ ဟေတုအတိုင်း ငါးချက်၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ခြောက်ချက်စီ။ ။သဟဇာတဘ၌ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်။ ။အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ ခြောက်ချက်စီ၊အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ရှစ်ချက်စီ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ ငါးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ ရှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ခြောက်ချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဋ္ဌိစ္စအတိုင်း ဟေတုပစ္စည်းဘ၌ ငါးချက်။ ။အာရုမ္မဏာ ပစ္စည်းဘ၌ အကုသလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော နကုသလသဿ တချက်၊နအဗျာကတသဿ တချက်၊နကုသလသဿ နအဗျာကတသဿ တချက်၊ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက်၊ ဧက

ဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား-ဒေါသမူဒွေးဌ်ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။လ။၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ တတိယဌ်လည်း သုံးချက်။ ကတ္တားကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား-ဒေါသမူဒွေးဌ် ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။သုံးချက်လုံး အရတူပင်။ အာဝရမ္မဏာဌ် ခြောက်ချက်၊ အမိပတိဌ် ဒုတိယ ငါးချက်သာ ရသတည်း။ သဟဇာတာဓိပတိသာ ရသတည်း။ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တဝေဒနာအားတပ်သော အမိပတိပစ္စည်းကို ရဒေသာအခါ ဒေါသမူဒွေး၊ စိတ္တက္ခဏတခုတခုဌ် ရှိသော အမိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား-ဒေါသမူဒွေးဌ် ရှိသော သမ္ပယုတ္တဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ အနန္တရ၊သမနန္တရဌ် ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။ သဟဇာတဌ် ရှစ်ချက်၊ အညမညဌ် ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ရှစ်ချက်။ ဥပနိဿယဌ် ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်းတဆယ့်နှစ်ချက်။(ပုရေမရ)ပစ္ဆာ ခြောက်ချက်၊အာသေဝနဌ် ဒုတိယ သုံးချက်၊ ကမ္မဌ် ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်းရှစ်ချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ ရှစ်ချက်စီ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တဌ် ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ရှစ်ချက်စီ။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ရှစ်ချက်စီ။ နဟေတုယာ ဒွါဒသ၊ နော အဝိဂတေ ဒွါဒသ။ ။ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့်ရှက်ရာဌ် ကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊အဗျာကတ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ပဌမပုဒ်၏ အရကား မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုတည်း။ ။ ဒုတိယပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် **ခြောက်ခု**

တည်း။တတိယပုဒ်၏အရကား အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တဆယ့် လေးခု၊ မဟာဝိပါက် မဟာကြိုယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် မဟဂ္ဂုတ်ကြိုယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ်၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုတည်း။ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ဟေတုမူစွည်းဌ ရသတည်း။ပဌမနှင့်အရှက်ကို မှီ၍ကောက်လေ။

အာရမ္မဏာဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်သာ ရသတည်း၊ အကောက် လွယ်ပြီ။ ။ အဓိပတိဌ တဆယ့် သုံးချက်၊ အနန္တရ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတဌ တဆယ့် သုံးချက်၊ အညမညဌ ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝနတို့ဌလည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မဌ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက် အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အ္ဘိဝဂတတို့မှာ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ မှာ ကိုးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရဌ် ဟေတုပစ္စည်းဌ် တဆယ့် သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏာဌ် ကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလသ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသဿ ကတ္ထားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးခု၊မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာပိတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တနိုကား - ဒေါသမူဋ္ဌေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ သောမနဿ သန္ဓိရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိုယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိရတိ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလသဿ ကတ္တားကောက်မြ၊ သမ္ပယုတ္တနိုကား- သောမနဿ သန္ဓိရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ

သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ဝေဒနာ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအာဗျာ ကတသဒ္ဓါ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ၎င်းခု၊အောက်မဂ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝေဒနာ ဝိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-ဒေါသမူဋ္ဌေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလသဟ နအာဗျာကတသဒ္ဓါ ကတ္တားကား–မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ၎င်းခု၊ ဝေဒနာ ဝိတ် ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဒေါသမူဋ္ဌေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဝေဒနာ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။နအာကုသလသဟ နအာဗျာကတသဒ္ဓါ ကတ္တားကား - မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ၎င်းခု၊အောက်မဂ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝေဒနာ ဝိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ဝေဒနာ ဝိရတိ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလသဟ နအကုသလသဟ ကတ္တားကား - ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကို အကုန်ကောက်၊ သမ္မဒါန်ကား-သောမနဿ သန္တီရဏာ၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ၊ဝိရတိ၊ အပ္ပ မညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် လ။ ၏။ ပဌမ ခြောက်ချက်။ ။အကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ် သမ္မယုတ္တ ပုဒ်ဌိလည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာ ယ သမ္မယုတ္တ ပုဒ်ဌိလည်း ခြောက်ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ အာရမ္မဏာ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ (ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ မရ၊) ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ၊ အာရမ္မဏကို မှီ၍ ကောက်။ ။အနန္တရ၌ ကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နကုသလသ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယောတ် ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တကား-သောမနဿ သန္တီရဏ၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလသ တချက်၊ နအဗျာကတသ တချက်၊နအကုသလသ စ နအဗျာကတသ စ တချက်၊ နကုသလသ စ နအကုသလသ စ တချက်၊ ဤငါးချက် အတူတူ။ ပေါင်း-ပဌမပဒ၌ သုံးချက်။ ။အကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအကုသလသ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တကား-သောမနဿ သန္တီရဏ၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယော တတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ၊ ပဌမ ဒုတိယသ၊ ဤငါးချက်လည်း အတူတူ။ ။ပေါင်း - ဒုတိယ ငါးချက်။အဗျာကတော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအဗျာကတသ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပယုတ္တကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နကုသလသ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ၌ ကတ္တားကား ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောအား

တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာယဝိညာဉ် ဒွေးအား တပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္ဓိရဏအား တပ်သော အကုသိုလ်အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာသန္ဓိရဏ ဥပေက္ခာသဟဂတ် ဒုတိယ တဒါရုံ၊ သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင်ခြောက်ခုအား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂတ်၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏ သမ္ပဒါန်ကား-ရွေး၍ကောက်။နအကုသလသ ဒ္ဓ အကုသိုလ်ကိုနုတ်၍ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ပဌမဇော်ကို သွင်း၍ကောက်။နကုသလသစ နအဗျာကတသစ္ဓ ကတ္တားကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿသဟဂတ် ပဌမဇော်အား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ ၊ နောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿသဟဂတ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလသစ နအဗျာကတသစ္ဓ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂတ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ နကုသလသစ နအကုသလသစ္ဓ ကတ္တားကား- သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂတ် စုတိ တဆယ့် တခု၊သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္ဓိရဏအား တပ်သောကုသိုလ်အကျိုးသမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂတ် ပဌမဇော်အား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂတ်ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿသဟဂတ် တိဟိတ်ဘဝင် ခြောက်ခုအား တပ်သော မဟာကြိယာဥပေက္ခာသဟဂတ်လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂတ် ငါးခု၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿ သန္ဓိရဏ၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂတ် ပဌမ ဇော၊ သောမနဿသဟဂတ် ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်၊စုတိ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။

၏။ အဗျာကတပဒဋ္ဌ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခြောက်ချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ။ အနန္တရပစ္စည်း ခက်၏။

သဟဇာတဋ္ဌ ဆဝါရအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ ဥပနိဿယဋ္ဌ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပဏ္ဍာဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝနပစ္စည်း ဇောတူ,ဝေဒနာတူ ကျေးဇူးပြုသည်၊ဤဋ္ဌကား ပြားသောကြောင့် မရ။ ကမ္မဋ္ဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ပဌမော ပဌမသဟဋ္ဌ သဟဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော် ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုဋ္ဌရှိသော စေတသိက် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု စေတနာ၊ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။နကုသလသ သ တချက်၊နကုသလသ စ နအကုသလသ စ၊ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်လည်း ပဌမော ပဌမသ့သအတိုင်း အတူတူပင်။ အကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအကုသလသ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ်ု သဟဇာတဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု၌ စေတနာ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ်။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၌ စေတနာ ပစ္စည်း။ လ၊၏။ ။

သမ္မဒါနိ်ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နကုသလသ၊ တချက်၊ နကုသလသ၊စ နအကုသလသ၊စ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်လည်း အတူတူ။ တတိယ သုံးချက်မှာ သဟ ဇာတသာ၊ ပစ္စယုပ္ပန် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တည်း။ ။ ဝိပါက တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္မယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ကိုးချက်စီ၊အတ္ထိ၊ တဆယ့် သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တဆယ့် ခြောက်ချက်၊ အဝိဂတ၊ တဆယ့် သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ အဌာရသ။လ။နောအဝိဂတေ အဌာရသ၊ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ခက်လှ၏။ ။တိကပဋ္ဌာန်းဌ ဤနည်း ကိုမှီ၍ ဟောပါလေ။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကတိကပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၁၈-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ-ဒုက ဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုက ဒုက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါ်ဌက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ သဟေတုက ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု သဟေတုက ပဒ၊ နဟေတု သဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ဟေတု သဟေတုက အရကား မောဟမူဌေး၌ မောဟကြည်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။နဟေတု သဟေတုက အရကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြည်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတည်း။ ။ဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကတ္တား-ကား-မောဟမူဌေး၌ မောဟကြည်သော ဟိတ်ခြောက်ခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကဋတ္တာ ရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ့။ ၏။ဟေတု သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုသဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကဋတ္တာ ရူပံ-ဟု ထုတ်၍ဟော။ (ဒုတိယ ပဒါဝသာနမရ၊) အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ နနဟေတု နသဟေတုက အရသည် မောဟမူဌေး၌ မောဟတည်း၊ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်၍ မရ။ ။နဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြည်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကဋတ္တာရူပ်ကို ကောက်၊ ဟေတုံ သဟေတုကဿ နဟေတုံ သဟေတုကဿ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတု သဟေတုကေ ခန္ဓေစ နဟေတု နသဟေတုကေ ခန္ဓေစ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋ္ဌိ

သန္ဓိကွဏော ဟေတုသဟေတုကေ ခန္ဓေစ နဟေတု နသဟေတုကေ ခန္ဓေစ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာဝရူပံ-ဟု ထုတ်၊ အကောက် လွယ်ပြီ။ ၊ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း - ဟေတု ပစ္စည်း၌ သုံးချက်။

အာရမ္မဏာ၌ နဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏာ ပစ္စယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော။ ။အာရမ္မဏာ၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ ရသတည်း။ ။အဓိပတိ သုံးချက်၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ တချက်စီ။ ။သဟဇာတ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရူပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရူပ်ကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ရူပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ မောဟမူဒွေး၌ စိတ္တဇရူပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ရူပ်ကို ကောက်။ ။ အညမညေ လေးချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတု ဒုတိယ တချက်၊ နာရမ္မဏ သုံးချက်၊ နာဓိပတိ ငါးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ လေးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ငါးချက်စီ၊ (နကမ္မ မရ၊) နဝိပါက ငါးချက်၊ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ သုံးချက်ပီ၊ ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊

ဟေတု သဟေတုကာ ဟေတူ စိတ္တာသမุဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတု ပစ္စ ယေန ပစ္စယော၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဤတချက်သာ ရသည်။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နသဟေတု ကသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ကတ္တာ၊ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေ တုသ နသဟေတုကသ ဓမ္မသ၌ ကတ္တာ၊ကား - မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် လောကီ ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နသဟေတုကသ ၌ ကတ္တာ၊ကား - သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ် သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နသဟေတုကသ ၌ ကတ္တာ၊ကား-လောကီ သဟိတ်စိတ် တေသတ္ဌိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရမ္မဏ လေးချက်။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း၊ (ပဌမ ဒုတိယ·မရ၊) အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပြိုင်၍ ပစ္စည်း မတပ် သောကြောင့် မရသင့်ပေသည်။ ၊အဓိပတိနှစ်ချက်။ ။အာနန္တရ ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နသဟေတု ကသ ဓမ္မသ၌ ကတ္တာ၊ကား - အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ် သော မဟာဝိပါက် စုတိ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး အား တပ်သော သဟိတ် ဘဝင်ပဋ္ဌေဒ တဆယ့်ခုနစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ် သုံးပါး၊အဟိတ် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော မဟာဝိပါက်

ဒုတိယ တဒါရုံ၊ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော ၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-အဟိတ် တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဌေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မာ နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ၌ **ကတ္တား**ကား-နောက်နောက်သော မောဟအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စည်း ။လ၊၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ၊လ။ ၏။ နှစ်ချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ ။သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည လေးချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ (ပုရေ မရ။)

ပစ္ဆာဇာတ၌ ၊ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မာ နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ပစ္ဆာဇာတာ ဟေတု သဟေတုကာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ တချက်။ ။နဟေတု သဟေတု ကော ဓမ္မာ နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တချက်။ ၊ဟေတု သဟေတုကောစ နဟေတု သဟေတုကောစ နဟေတုဿ နသဟေ တုကဿ တချက်။ ။သုံးချက် အတူတူ။ ၊အာသေဝနဉ် နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မာ နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တချက်။ ကမ္မဉ် နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မာ နဟေတုဿ နသဟေတု ကဿ၊ သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၊နာနာက္ခဏိကဉ် **ကတ္တား**ကား-အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ၊အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော မဟာ ကုသိုလ် စေတနာ၊ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်း ။လ၊၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-အဟိတ် ဝိပါက် တဆယ့်ငါးခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ"၏။ နဟေတု သဟေတုကော နနဟေ တုဿ နသဟေတုကဿ၊သဟဇာတ ကမ္မ၊ **ကတ္တား**ကား - မောဟ မူဒွေး၌ စေတနာ ပစ္စည်း ။လ" ၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော နဟေတုဿ

နသဟေတုကဿ စ နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ စ၊ မောဟမူလေ စေတနာ ပစ္စည်း။ လ။၏။ မောဟမူလေးဉ် မောဟ၊ စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဝိပါကဉ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်၊ အာဟာရဉ် ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ ဣန္ဒြိယဉ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။ ဈာနဉ် ဒုတိယ သုံးချက်၊ မဂ္ဂဉ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။သမ္မယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တဉ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနုလောမ အတိုင်း လေးချက်။

ပစ္စနိက် နဟေတုဉ် သဟဇာတ ငါးချက်တွင် ဟေတု သဟေတုကော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တိုးသည်။ ။နအာရမ္မဏ လေးချက်၊ နသဟဇာတေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယ လေးချက်၊ နအညမညေ သတ္တ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿတွင် တိုး။ ပစ္စနိက် သင်္ခ်ာ ခက်၏၊ ကြိုကြပါဦး။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဉ် ဟေတု အဟေတုကပဒ၊ နဟေတု အဟေတုကပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ ဟေတု အဟေတုကအရကား မောဟမူလေးဉ် မောဟတည်း။ ။ နဟေတု အဟေတုက အရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ ဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋ္ဌိစ္စ သမ္မယုတ္တကာ ခန္ဓာ။ ကတ္တားကား- မောဟမူလေးဉ် မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟ၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နံဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေ်တု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟ်တ် ပဋ္ဌေါကာရ

ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏော ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌိစ္ စ ခန္ဓာ-ဟု ဟော။ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နနဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော။ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋ္ဌေါ ကာရပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နအဟေတုကောစ နနဟေတု နအဟေတုကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋ္ဌေါ ကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ နာမကွန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ။ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်း၌ လေးချက်။ အာရမ္မဏ လေးချက်၊(အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ။လ။ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် လေးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန ပဌမ တချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက ဒုတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ။လ။ အဝိဂတတိုင်အောင် လေးချက်စီ၊ ။ပစ္စနိက် ရမည်မထင်။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတု အဟေတုဧကာ ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ထုတ်။ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ သမ္မယုတ်ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာ ရသည်။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီလ ပစ္စယုပ္ပန်

။လ။၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နအဟေတုကသ ဓမ္မသည်၌ ကတ္တားကား-မောဟမူဌေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။သမ္ပဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ဌေး၌ ရှိသော ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတုကသစ နနဟေတုသ နအဟေတုကသစ ဓမ္မသ။ ကတ္တားကားမောဟမူဌေး၌ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ဌေး၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် ပညာ သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဋ္ဌမ သုံးချက်။ ။နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတုကသ ဓမ္မသည်၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သောအညသမာန်း ဌါဒသ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊ နိုဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အဘိညာဉ် ဌေး၊ အပ္ပမညာ၊ဟိတ် ခြောက်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာဝီ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နအဟေတုကသ ဓမ္မသည်၌ ကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား- ယခင်သမ္ပဒါန်တွင် ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတုကသစ နနဟေတုသ နအဟေတုကသစ်၌ ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္ပဒါန် ယခင် နာမကွန္ဓာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုတိယ သုံးချက်။ အာရမ္မဏာ၌ ခြောက်ချက်သာ ရသတည်း။

အဓိပတိ၌ ပဋ္ဌမပုဒ် မရ၊ ဒုတိယပဒ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ သုံးချက် ရသတည်း။ အနန္တရ၌ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတုကသ၌ ကတ္တားကား- ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။

၏။ သမ္မဒါန်ကား-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတ်၊မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဟွိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နအဟေတုကသ္မိ ကတ္တားကား-မောဟမူ ဒွေး အဆုံးဇောဌ္ဌိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏၊ သမ္မဒါန်ကား-မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခုဌိသောဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတု ကသ္မိ နနဟေတုသ နအဟေတုကသ္မိ ကတ္တားကား-မောဟ မူဒွေး အဆုံးဇောဌ္ဌိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် တေတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမ သုံးချက်၊ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေ တုကသ္မိ ကတ္တားကား-ဟိတ်မှတပါး မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိ နှစ်ခု၊ ဟိတ်မှတပါး သဟိတ် ပဋ္ဌေဝါကာရ ဘဝင် တေရသအားတပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ဟိတ် မှတပါးသော ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဟိတ်မှတပါး မဟာဝိပါက် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ ဟိတ်မှတပါး ပဋ္ဌေဝါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ကိုးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော်ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ဟိတ်မှတပါး ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု ပဌမဇော၊ မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊စုတိ၊ဟိတ်မှတပါး ရူပဘဝင် ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုသ နအဟေတုကသ္မိ ကတ္တားကား- ယခင် ပစ္စည်းကိုပင် ကောက်၊ သမ္မဒါန် ကား - ယခင် ပစ္စယုပ္ပန်တွင် ဟိတ်ကို ကောက်။ ။ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ နအဟေတုကသ စ နနဟေတုသ နအဟေတုကသစ္ဌိလည်း ပစ္စည်း ၁၀-ကွဲတူ၊

ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ဟိတ်နှင့်တကွ ကော်က်။ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အနန္တရဋ္ဌ ခြောက်ချက်။ သမနန္တရ အတူတူ။ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿတ္ထိမှာ လေးချက်စီ။ ဥပနိဿယဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်း ပေါင်း ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတဋ္ဌ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ (ပစ္ဆာ ဃ၏) အာသေဝနမှာ ပဌမသုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊ ဝိပါက လည်း မရ။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂတို့လည်း မရ၊) သမ္မယုတ္တမှာ ပဌမော ပဌမသ တချက်သာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တဋ္ဌ ပဌမ ရေ၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏ္ဏော ဝတ္ထု ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ တချက်၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ လေးချက်။နတ္ထိ၊ဝိဂတ အနန္တရနှင့် တူ၏။ နဟေတုယာ ဆ။လ။နောဝိဂတေ ဆ၊ သမ္ဘတ္ထ ဆ။ ။သဟေ တုက ဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့ အရှက်ကို ကြံကြပါလေ။

ဟေတုဒုက-သရဏ ဒုက

အဆုံး သရဏဒုက်နှင့် အရှက်ကို ဆိုပေအုံ့၊သရဏပုဒ်ကို ဟေတု သရဏ တပုဒ်၊ နဟေတု သရဏတပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟော တော်မူသတည်း။ ။ဟေတု သရဏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ် သုံးခုတည်း။ ။နဟေတု သရဏ အရကား အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေ-စတုဝိသတည်း။ ။ဟေတုံ သရဏံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကတ္တား ကား-ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမတချက်။ နဟေတုံ သရဏံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဋ္ဌဝေါ ကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ် သော စေတသိက် စတုဝိသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ် သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုံ သရဏဉ္စ နဟေတုံ သရဏဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မောဋ္ဌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ-သတ္တဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို

စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ ပေါင်း-သုံးချက်။

အာရမ္မဏာဌ် မရ၊ အဓိပတိဌ် သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အညမညဉပနိဿယတို့မှာ မရ၊) နိဿယ၊သဟဇာတတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ၊အာသေဝနတို့ဌ် မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (သမ္မယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်ဌ် နဟေတု မရ။ ။နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ သုံးချက်စီ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဉပနိဿယ၊ နပုရေ၊နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နသမ္မယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့ဌ် သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမော ပဌမသ သ တချက်သာတည်း။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဌ် ဟေတု သရဏော ဓမ္မော နဟေတုသ နသရဏသ်ဌ် **ကတ္တားကား** - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား** - မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ အဘိညာဉ်ဌေး၊ ဟိတ်သုံးခု၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တော်သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နနဟေတုသ နသရဏသ်ဌ် **ကတ္တားကား** - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟာဝိပါက်၊ အဘိညာဉ်ဌေးဌ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုသ နသရဏသ စ နနဟေတုသ နသရဏသ်ဌ်လည်း ကတ္တားကောက်မြ၊ **သမ္မဒါန်ကား** - မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟာဝိပါက်၊အဘိညာဉ်ဌေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် ဆတို့သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် **စတုဝိသ**၊

ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် အတူ။ ။ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တရိသ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန် အတူတူ။

အာရမ္မဏာဒ် ကိုးချက်။ ။အမိပ္ပတိဒ် အာရမ္မဏာမိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ မိပတိဒ် ဒုတိယော ပဌမသ တချက်သာ ရသတည်း။ အနန္တရဒ် ဟေတုသရဏော ဓမ္မော နဟေတုသ နသရဏသ ဓမ္မသ၊ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ အဆုံးဇောဒ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတုသ နသရဏသဒ် ကတ္တားနည်းတူ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက်၊မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ဒ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုသ နသရဏသစ နနဟေတုသ နသရဏသစ် ကတ္တားအတူ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာ ဝိပါက်၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဗီသ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန် အတူ။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း အတူ။ ။အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တရိသ၊ ပစ္စည်းသာ ထူးသည်။ ။သမနန္တရလည်း အတူ။

သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမညမရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက် (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝနလည်း မရ၊) ကမ္မဒ် နဟေတု သရဏော ဓမ္မော နဟေတုသ နသရဏသ၊ သဟဇာတ၊နာနာက္ခဏိက၊ နှစ်ပါး၊ သဟဇာတ ဖြစ်အုံ့၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ စေတနာ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နာနာက္ခဏိက ဖြစ်အုံ့၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကား-အကုသလ ဝိပါက် ခုနှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်

။လ။၏။ ကမ္မ တချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဇုန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ဒုတိယော ပဌမသ တချက်သာ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပွယုတ္တာ၌ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့၌ အရှက်ကို ဟောပါလေ။ ။ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်လည်း သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲလှသည်၊ ကြိုးစား၍ ကျန်အောင် ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မာနုလောမ ပဋ္ဌာန်ယ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိယ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

၁၉-ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ-တိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ တိကပဋ္ဌာန်း ကုသလတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝုါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နကုသလပဒ၊ နအကုသလပဒ၊ နအဗျာကတပဒ၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၊ နအကုသလ · နအဗျာကတ ပဒ၊ နကုသလ နအကုသလပဒ-ဟူ၍ ခြောက်ပုဒ်တည်၍ နကုသလပဒဌ် သုံးချက်၊ နအကုသလပဒဌ် သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒဌ် ၈ါးချက်၊နကုသလ နအဗျာကတပဒဌ် သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒဌ် သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒဌ် တချက်၊ ပေါင်း အဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ထွက်သတည်း။

နကုသလံ ဓမ္မံ ပ[?]စ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ။လ၊ ဒွေခန္ဓာ။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိက္ခဏေ။လ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။လ။ဥပါဒါရူပံ။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ရူပံ။ သုံးချက်။ ။ နအကုသလပဒဌ်လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ နအဗျာကတံ ဓမ္မံပဋ္ဌိစ္စ ကုသလော တချက်၊ အကုသလော တချက်၊ အဗျာကတော တချက်၊ကုသလာဗျာကတော တချက်၊ အကုသလာဗျာကတော တချက်၊ ပေါင်း ၈ါးချက်။ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော တချက်၊ အဗျာကတော တချက်၊ အကုသလောစ အဗျာကတောစ တချက်၊ ပေါင်း သုံးချက်။ နအကုသလ နအဗျာကတပဒဌ်လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ (အကောက် ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏာ၌ နကုသလပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအကုသလပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအဗျာကတပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ တချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ တချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ တချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် (လွယ်ပြီ။) အဓိပတိ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝနတ္ထိလည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော။ လ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ။လ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္စ။လ။ရူပံ။ နအကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတောလည်း တချက်၊ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလောလည်း တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလောလည်း တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတောလည်း တချက်၊ ပေါင်း နဟေတုဒ္ဒြေါက်ချက်။ နာရမ္မဏာ၌ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအကုသလံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော တချက်။ ပေါင်း နာရမ္မဏာ၌ ဒြေါက်ချက်။ နာဓိပတိ၌ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၌ ဒြေါက်ချက်၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၌ ဒြေါက်ချက်စီ။ ။

နပုရေဇာတ ဒွါဒသ၊ နပန္ဓာဇာတ၊ နာသေဝနဒ္ဓ တဆယ့်ရှစ်ချက် စီ၊နကမ္မ ကိုးချက်၊နဝိပါက တဆယ့်ရှစ်ချက်၊နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နစျာန၊ နမဂ္ဂ၊နသမ္ပယုတ္တတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဏ္ဍာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ ဆဝါရအဝိုင်း အဌာရသ။ ။ အာရမ္မဏ နကုသလပဒဌ နကုသလော ကုသလသဟဇာတချက်၊အကုသလသ တချက်၊အဗျာကတသ တချက်၊ပေါင်း သုံးချက်။ နအကုသလပဒဌလည်း သုံးချက်၊နအဗျာကတဌပဒလည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒဌလည်း သုံးချက်။နအကုသလ နအဗျာကတပဒဌလည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒဌလည်း သုံးချက် ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အဓိပတိဌ နကုသလပဒဌ လေးချက်၊ နအကုသလပဒဌ် လေးချက်၊နအဗျာကတ ပဒဌ ငါးချက်၊နကုသလ နအဗျာကတပဒဌ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒဌ် လေးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒဌ် သုံးချက်၊ ပေါင်း – တေဝီသ၊ အနန္တရဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ပဌမ တတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယလည်း နှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။ သဟဇာတ အဌာရသ၊ အညမညဉ နဝ၊ နိဿယဌ် နကုသလပဒဌ် လေးချက်၊ နအကုသလပဒဌ် လေးချက်၊ နအဗျာကတပဒဌ် ငါးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒဌ် သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒဌ်လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒဌ်လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဗာဝီသ၊နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ဥပနိဿယ အဌာရသ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ စျာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ တချက်၊ စတုတ္ထ ပဏ္ဍမတို့လည်း တချက်စီ၊ ဆဌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဗာဝီသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရ အတူ။

နဟေတုယာ ဘေဒါသ။ ။အတ္ထိ ဗာဟိသတ္တင်'နကုသလ နအာဗျာ ကတော ကုသလသ၊ တချက်တိုးမည် ထင်သည်။ ။နောအဝိဂတေ အဌာရသ။ ။ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္ပဒ-ဟူ၍ ခုနစ်ပဒတည်၍ တပဒ တပဒတွင် သုံးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် နှစ်ဆယ့်တချက် ထွက်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဌ် ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်ဌ် ရှိသော ဝေဒနာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဝေဒနာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဌ် ကတ္တားကား - ဒေါသမူဒွေးဌ် ရှိသော ဝေဒနာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး စေတသိက်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဌ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခုဌ် ရှိသော ဝေဒနာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ မောဟ

မူဒွေးဌ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သ္ဟတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခုနှင့် အ့တူ ဥပါဒ်သော ဝေဒနာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဟေတုယာ ကေဝိသ။လ။အဝိဂတေ ကေဝိသ။ ။နဟေတုယာ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဋ္ဌာ၊ကေ၊ နစျာနေ၊ နမဂ္ဂေ ကေဝိသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စုဒ္ဒသ။ ၊ဆစ်ါရ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာသ္ဌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေးဌ် ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် ကေဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ အကောက် ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အာရမ္မဏာဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-သတ္တတြိုန်း ကေဝိသ ဖြစ်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာသ္ဌ ကတ္တားကား - ဒုက္ခ သဟဂတ် သုံးခု၊ဥပေက္ခာသဟဂတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ရူပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမသုခသဟဂတ် တဆယ့်ကိုးခု၊ မဂ် သောနသ သဟဂတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿသဟဂတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ဒေါသ၊ ဇုသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော

စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဝိဘင်းကို အနုလုံ ဝိဘင်းကိုမှီ၍ ဟော။ဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသည်၌ ကတ္တားကား-ဒုက္ခသဟဂတ်သုံးခု၊လောကီဥပေက္ခာသဟဂတ် လေးဆယ့်နှစ်ခု၊ ဗီတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ လောကီသုခဝေဒနာ သုံးဆယ့်တခု၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒုက္ခသဟဂတ် သုံးခု၊ စေတသိက် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသည်၌ ကတ္တားကား-ဒုက္ခသဟဂတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ဗီတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမဥပေက္ခာသဟဂတ် သုံးဆယ့် နှစ်ခု၊ ဝိညာဏဿာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊လောကုတ္တရာဥပေက္ခာသဟဂတ် ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြင်းသော ပုဒ်တို့ကို ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏ ကေဝိသတွင် နဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ တချက်၊ နဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောစ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောစ ဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ တချက်၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောစ နဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောစ ဒုက္ခဝယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ ဓမ္မသ တချက်၊ ဤသုံးချက်ကို နုတ်၍ အဇ္ဇာရသ ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရပစ္စည်း၌ ခုနစ်ပုဒ်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကေဝိသ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ ဓမ္မသသည် ကတ္တားကား-သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခုအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ ဝုတိ၊ သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်

ကြည်သော ရွှေးရွှေးသော သုခသဟဂုတ်၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ သောမနဿပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿသန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော၏အား တပ်သော ဝုဋ္ဌေါ၊ မနောဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာသန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော အဂုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ်၊မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ရွှေး၍ကောက်။ဓမ္မအနုလုံ ဝေဒနာတိက်ကိုရလျှင် မခက်ပြီ၊မှီ၍ ကောက်လေ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့၌ ဧကဝိသ။ (ပဋ္ဌာ မရ၊)အာသေဝန ဧကဝိသ။ ကမ္မ၌ ပဌမသုံးချက် ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမတတိယော ပဌမသ မရ။) ကျန် နှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ မရ၊) ပေါင်း သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနှစ်ချက်၊ ဝိပါက ဧကဝိသ၊ အာဟာရ၌ ခြောက်ပဒတွင် နှစ်ချက်စီ-ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ၌ ဧကဝိသ၊ဈာန်၌လည်း ဧကဝိသ၊ မဂ္ဂ၌ ဒွါဒသ၊ သမ္ပယုတ္တ ဧကဝိသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ တတိယ သုံးချက် ပေါင်း ဧကဝိသ။အတ္ထိ၊အဝိဂတလည်း ဧကဝိသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အနန္တရ အတိုင်း။ ။နဟေတုယာ ဧကဝိသ၊ သမ္ပတ္တ ဧကဝိသ။ ။ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိုက်၌ ပဋ္ဌာန်းဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ပဌမတတိယပဒ၊ဒုတိယ တတိယပဒ၊ပဌမဒုတိယပဒ ဟု ခြောက်ပဒ ရသတည်း။ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ သုံးချက်၊တတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါ်င်း-ဗာဝိသ၊(စာမှာ သန်ရှာတေဝိသ ရှိသည်၊ကြိုရှိမရ၊ ကြိုလည်း ကြိုကြပါလေ။ ။နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌာန် ဝိပါကော ဓမ္မောဘ၌ ကတ္တာ-ကား-သဟိတ် ပဋ္ဌာဝေါကာရ ပဋ္ဌာသန္နေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒိသော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌာဝေါကာရ ပဋ္ဌာသန္နေ တေရသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋ္ဌာသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု ပဋ္ဌာန် ခန္ဓာ-ဟု၊ ၏။ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ တို့မှာ မိမိပုဒ်ရအတိုင်း ကောက်။ ။ပဌမ တတိယဘ၌ ဝတ္ထု ပဋ္ဌာန် ခန္ဓာ၊မဟာဘူတေ ပဋ္ဌာန် ကဋတ္တာရူပံ-ဟု ဟော။ ။ ဒုတိယ တတိယ၌ ဒုတိယနာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်ကို ကောက်။ ။ ပဌမ ငါးချက်။ ။အကြင်းကို အနုလုံကို မှီ၍ ကောက်။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ကောဒသ၊တဆယ့်တ ချက် ဖြစ်သတည်း။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ကတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ တဆယ့် တချက်စီ၊ သဟဇာတ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်။ ။အညမညဘ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယလေးချက်၊ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ ကတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်း-သောဠသ တဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဥပ နိဿယ တဆယ့်တချက်၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်

ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ၊ ဒုတိယ တတိယ၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း တချက်စီ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။အာသေဝနဋ္ဌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ပဌမ တတိယ တချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊)ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ကမ္မ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်၊ဝိပါကဋ္ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ တတိယ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ ပဋ္ဌာန်ဋ္ဌ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့ဋ္ဌ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့ဋ္ဌ တဆယ့်တချက်စီ၊ အနုလုံ။

နဟေတုဋ္ဌ ပဌမ လေးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ လေးချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။နာရမ္မဏာဋ္ဌ ခြောက်ပဒတွင် အဝသာန တတိယပဒ တချက်စီသာ ဖြစ်၍ ခြောက်ချက်။ ။နာဓိပတိဋ္ဌ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဉ်၊ နဥပနိဿယ ခြောက်ချက်စီ။ ။နပုရေဇာတဋ္ဌ ပဌမ လေးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ လေးချက်၊ ပဌမ တတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကျော်နှစ်ဆယ်။ နပစ္ဆာဇာတ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်၊ နာသေဝနဋ္ဌ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်။ ။ နကမ္မဋ္ဌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ နဝိပါက ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်တချက်။ ။နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြေယတို့ဋ္ဌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်စီ။ ။နဈာနဋ္ဌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ တချက်၊ (ပဌမ တတိယ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နမဂ္ဂဋ္ဌ ပဌမ သုံး

ချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ငါးချက်။ ။ နသမ္မယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နော ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အာရမ္မဏ ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ၊တတိယ၊ပဌမ တတိယ၊ ဒုတိယ တတိယ၊ ပဌမ ဒုတိယတို့၌လည်း သုံးချက်စီ၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ နဝိပါကော ဝိပါကသင်္ခ် ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာမကြ္ကိယာ ဧကာဒသ၊ အာကာသာ နဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်၊ရူပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ၊၏။ သမ္မဒါန်ကား-ကာမ ဝိပါက် တေဝီသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန် ဖလဿ၊ စက္ခု အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ အဿာဒေတိ ။လ။ ကုသလာ ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါလမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အစရှိသည်ဖြင့်၊၏။ ။ ဓမ္မအနုလုံကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းတို့ကို ကောက် ၍ ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ လေးချက်၊(ပဌမော ပဌမတတိယသ မရ၊) ဒုတိယ လေးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ လေးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တေဝီသ-နှစ်ဆယ့်သုံးချက်၊ နဝိပါကော ဝိပါကသင်္ခ် ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။ နိဗ္ဗာနံ ဖလဿ၊ နဝိပါကော ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မသင်္ခ် ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရူပ် အဋ္ဌာရသ၊ လောဘမူရှစ်ခု၊ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ ကြ္ကိယာ ဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-အလေးအမြတ်

ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာဂကုသိုလ်ရှစ်ခုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဓမ္မအနုလုံဝိဘင်းကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။ အနန္တရပစ္စည်းဌ် ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ သောဠသ-တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ နဝိပါကော ဝိပါကသဟဇ္ဇ ကတ္တာ၊ကား-ဒွေးပဋ္ဌာန်ရှည်ဌ် တဆယ် အား တပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်လေးခု၊တဒါရုံ၊ဘဝင်အား တပ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား-ဒွေးပဋ္ဌာန်ရှည်ဌ် တဆယ်၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင် ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဓမ္မအနုလုံ။ ဒုတိယ တတိယနှစ်ပုဒ်ကို ပေါင်း၍ ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။ ။ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတဌ် ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ဗာဝိသ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ အညမညဌ် သောဠသ၊နိဿယဌ် ပဌမလေးချက်၊ဒုတိယ လေးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဗာဝိသ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ ဥပနိဿယဌ် ပဒခြောက်ချက်တွင် တချက် တချက်ဌ် သုံးချက်စီ အဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပုရေဇာတဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ပစ္ဆာဇာတဌ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမတတိယ တချက်၊ဒုတိယတတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယလည်း တချက် ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အာဟာရဌ် ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း အဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ဣန္ဒြိယဌ် ပဌမဿဌ် ပုရေဇာတိန္ဒြိယ တိုး၍ လေးချက်။ အကြင်းအာဟာရနှင့်

အတူ။ ပေါင်း၉ကွေ့နဝိသ။ ဗျာနမဂ္ဂ အာဟာရအတိုင်း အဌာရသ၊ သမ္ဗယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တာဒ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမတတိယ တချက်၊ ဒုတိယတတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဒွါဒသ-တဆယ့်နှစ်ချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဗာဝိသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ အတ္ထိ စတုဝိသ တွင် ပဌမတတိယော ပဌမသ တချက်၊ဒုတိယတတိယော တချက် တိုးရ ပစ္စနိက်ဒ် ဆဗ္ဗိ သ ထင်ပေသည်၊စာမှာ သရှာမရှိ၊ ကြိရ်သာ ရေးရသည်၊ ကြိလည်းကြိကြပါ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ တိက်ကုန်အောင်ကြိကြပါ။

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ တိကဝဏ္ဏာန်း ပြီး၏။

၂၀-ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ-ဒုကပဋ္ဌာန်း

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဒုက်၌ နဟေတုပဒ၊ နနဟေတုပဒ၊ နဟေတု နနဟေတုပဒ-ဟု သုံးပဒတည်း။ တ္ပပဒ တပဒတွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ နဟေတု အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော် စေ-ဆစ္ဆာလီသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နနဟေတု အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုဟည်း။ ဤသို့ ရှေနောက် ပြန်သည်သာ ထူးသည်။ ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း အကောက်ဝိဘင်း အတူတူ၊မထူးပြီ။ ဒုကပဋ္ဌာန်းဟူသမျှသည် ဓမ္မအနုလုံနှင့် တူသည်ချည်းတည်း။

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂၁-ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ-ဒုက တိကပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ ဒုက တိကပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုရေါ့ဆွက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ ကုသလတိက်နှင့် အ၎က် ဆဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတု နကုသလ ပဒ၊ နနဟေတု နကုသလ ပဒ၊နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နကုသလ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆယ်တို့သ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။။နနဟေတု နကုသလ အရကား အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု တည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု အကုသိုလ်၊ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်ကိုစွဲ၍ ကုသိုလ် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ရမည် မထင်၊ ပစ္စယဝါရသာ ရမည်၊ ပစ္စယ ဝါရ၌လည်း နဟေတု နကုသလပဒ တချက်သာ ရမည်။ ။ထိုနဟေတု နကုသလပဒ၌ ဟေတုကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတု ကုသလပဒါဝသာန၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလ

ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဟေတူ ကုသလာခန္ဓာဒ္ဒ် ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌေါ၊မနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ဧကဝိသင်္ခ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ နဟေတု ကုသလော တချက်၊ ဟေတု ကုသလောစ နဟေတု ကုသလောစ၊ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ဟေတုယာ တိဏိ ။လ။ အဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဝိပါက ပစ္စည်း မရ။ ။ပစ္စနိက်၌ နပစ္ဆာ၊ နဝိပါက နှစ်ပစ္စည်းသာ ရသတည်း။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏာ၌ နဟေတု နကုသလ ပဒ၌ သုံးချက်၊ နနဟေတု နကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတု နကုသလ နနဟေတု နကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဟေတုဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရူပ် အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြှ၊ သမ္ပယုတ္တကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ ဟိတ်သုံးခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဟေတုဿ ကုသလဿ စ နဟေတုဿ ကုသလဿ စ၌ ကတ္တား ကောက်မြှ၊ သမ္ပယုတ္တကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဘေတ္တိ်သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နနဟေတု နကုသလပဒ သုံးချက်၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဝိသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။

သမ္မဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ။ နဟေတု နကုသလောစ နနဟေတု နကုသလောစ ဓမ္မာဒ္ဌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သဠေဒုသ၊ ဟိတ်နှင့်ဟက္ခ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိဌ (သဟဇာတာ ဓိပတိမရ၊)အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ အနန္တရဌ နဟေတု နကုသလ ပဒသာ ရသတည်း။ ။နဟေတု နကုသလောဓမ္မော ဟေတုသ ကုသလသ တချက်၊ နဟေတုသ ကုသလသ တချက်၊ဟေတုသ ကုသလ-သစ နဟေတုသ ကုသလသစ တချက်၊သုံးချက်သာ ရသတည်း။ ပဌမော ပဌမသ္မိ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော်ဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အာဝဇ္ဇနာ ဟေတုကုသလာနံ ခန္ဓာနံ-ဟု ဟော။ နောက်နှစ်ချက်လည်း ပစ္စည်းအတူ။ ။နဟေတုသ ကုသလသ္မိ သမ္မဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော၊ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုသ ကုသလသစ နဟေတုသ ကုသလသစ္ဌ သမ္မဒါန်ကား - မဟာ ကုသိုလ် ပဌမဇော၊ ဟိတ်နှင့် တက္ဓ စေတသိက် အဌတိ်သ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အနန္တရ သုံးချက်၊သမနန္တရ နည်းတူ၊ (သဟဇာတ၊အညမည၊ မရ၊) နိဿယဌ နဟေတု နကုသလပဒသာ ရသတည်း။ နဟေတု နကုသလော.ဓမ္မော ဟေတုသ ကုသလသ ဓမ္မသ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝတ္ထု ဟေတု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ တချက်၊ နဟေတု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ တချက်၊ ဟေတု ကုသလာနဉ္စ နဟေတု ကုသလာနဉ္စ ခန္ဓာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်၊ပုရေဇာတ နိဿယကိုသာ ရသတည်း။ ဥပနိဿယဌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ပုရေဇာတဌ ပဌမသုံးချက်၊(ပဋ္ဌာဝမရ၊အာသေဝန

မရ၊ကမ္မလည်း မရ၊ ဝိပါကလည်း မရ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တတို့လည်း မရ)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တာဒ် ပုရေဇာတ သုံးချက်သာ ရသတည်း။အတ္ထိ၊အဝိဂတလည်း ပုရေဇာတသာ ရသတည်း။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရအတိုင်းသုံးချက်၊ ။နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။နကုသလပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာဒ်လည်း နကုသလပဒနှင့် သင်္ချာအထွက် တူ၏။အကောက်ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ်အရာတွင် ကုသိုလ်ထည့်၍ ကောက်။ သမ္မဒါန်မှာ အကုသိုလ်ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ နအဗျာကတပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဒ် နဟေတု နအဗျာကတပဒ၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၊ နဟေတု နအဗျာကတ၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေ-ဆစတ္တာလီသတည်း။ ။နနဟေတု နအဗျာကတပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ တပုဒ်တပုဒ်တွင် နဟေတု အဗျာကတ ပဒါ၀သာန တချက်စီသာရသော ကြောင့် သုံးချက်သာ ရသတည်း။နဟေတုံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ နဟေတု နအဗျာကတော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ကတ္တားကား-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နနဟေတုံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏ နဟေတုံ နအဗျာကတဉ္စ နနဟေတုံ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား- ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်

သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်။ ။ (အာရမ္မဏပစ္စည်း မရ၊) အဓိပတိ၌ သဟဇာတာဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ'သုံးချက်၊(အညမည မရ) နိဿယပစ္စည်း သုံးချက်၊(ဥပနိဿယ မရ၊ ပုရေ မရ၊ အာသေဝန လည်း မရ။) ကမ္မပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့၌ သုံးချက်စီ၊(သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္ဆိမ်ိုး(နဟေတု မရ။) နာရမ္မဏ၌ ဟေတုပစ္စည်း အနုလုံ အတိုင်း သုံးချက်၊ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည်၊ နဥပနိဿယ၊နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊နာသေဝန၊ နဝိပါကတို့၌ သုံးချက်စီ။ နသမ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့၌လည်း သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ ဟေတုဃဋ္ဋနည်း၌ (နဟေတု နအဗျာကတပဒ မရ) နနဟေတု နအဗျာကတပဒသာ ရသတည်း။ ။နနဟေတု နအဗျာ ကတော ဓမ္မော နဟေတုသ အဗျာကတသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ကုသလာ ဟေတူ စိတ္တသမุฏฐานံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ထုတ်ရမည်။ ကတ္တားကား- ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဘချက်သာ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နဟေတု နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတု နအဗျာ ကတ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ပေါင်း ကိုး ချက် ထွက်သတည်း။နဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော ဟေတုသ အဗျာကတသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ။လ။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ဝိညာဏ္စာယတနဝိပါက် ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအာကိညာဉ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နဟေတု နအဗျာကတော ခန္ဓေ

အာရုဏ္ဓ ဟေတု အဗျာကတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ။နဟေတုသ အဗျာကတသင့် **ကတ္တားကား** - ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနီးကြဉ်သော ကာမကြိယာတဆယ်၊ ဝိညာဏာဇ္ဇာယတနဝိပါက်၊ကြိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်၊ကြိယာ၊ကြိယာအာဘိညာဉ်၊ဟိတ်သုံးပါး၊ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။ဟေတုသ အဗျာကတသစ နဟေတုသ အဗျာကတသစ်၌ **ကတ္တားကောက်**မြ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏာ ယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအာဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် တေတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ခုကို ပစ္စည်းကောက်၊ သမ္ပဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြ၊ နဟေတု နအဗျာကတောစ နနဟေတု နအဗျာကတောစ၌ **ကတ္တား**ကား – အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဒွေပညာသကို ပစ္စည်းကောက်၊ သမ္ပဒါန် သုံးချက် ကောက်မြ၊ အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နအဗျာကတော နဟေတုသ အဗျာကတသ တချက်။ ။နနဟေတု နအဗျာကတော နဟေတုသ အဗျာကတသတွင် သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ချက် ပင်တည်း။ ။အာရုမ္မဏကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အနန္တရ၌လည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော ဟေတုသ အဗျာကတသင့် **ကတ္တား**ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ အဆုံးဧော၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုသ အဗျာကတသင့် **သမ္ပဒါန်ကား**-သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ ံသ၊

ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဟေတုသ အဗျာကတသစ နဟေတုသ အဗျာ
ကတသစ္ဆ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်
ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် အဌတိ်သ၊
ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အကြွင်းခြောက်ချက် လွယ်ပြီ၊ သမနန္တရတူပြီ။ ။
သဟဇာတဆ ပဋ္ဌိစ္စ ဝါရအဝိုင်း သုံးချက်။ ။(အညမည မရ၊)
နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာရဇာတ
သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ။) ကမ္မ ငါးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊)
အာဟာရတချက်၊ ဣန္ဒြေယ သုံးချက်၊ ဈာန်တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊
(သမ္ပယုတ္တမရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊
ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။ ။
ဟေတုဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

သဟေ၊တုက ဒုက-ကုသလတ္တိက

သဟေတုက ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသဟေတုက နကုသလ ပဒ၊
နအဟေတုက နကုသလပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နသဟေတုက
နကုသလပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော
အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေး၌ မောဟ၊ ရုပ် အဌဝီသ၊
နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဟေတုက နကုသလပုဒ်၏ အရကား အကု
သိုလ် ဒွါဒသ၊သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊
မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။
ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်ကိုသာ ရသတည်း။ (ပဋ္ဌိစ္စဝါရ မရ၊)
နသဟေတုကံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ သဟေတုကော ကုသလော
ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ သဟေတုကာ
ကုသလာ ခန္ဓာ၊ (အဟိတ် ကုသိုလ်ဟု မရှိသောကြောင့် အဟေ
တုကော ကုသလောကို မရ၊) တချက်သာ ရသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ၊
ပစ္စနိုက် မရ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌(ဟေတုပစ္စည်း မရ၊)အာရမ္မဏ၌ နသဟေတုကော
နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကဿ ကုသလဿ အာရမ္မဏ၊

ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အင္ဂါရသ၊ ဆန္နကြဉ်သောအညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဌေးဌ် မောဟ၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ၅စ်ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ်လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆယ်သိ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။အဟေတုကသ ကုသလသဟု အဟိတ်ကုသိုလ်မ၌၍ မရသင့်။ နဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မာ သဟေတုကသ ကုသလသ ဌ် ကတ္တားကား - အဟိတ်ကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဌေးဌ် မေတ္တာကြဉ်သော စေတသိက် ဌေပညာသ ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ ။ သဟေတုကသ ကုသလသ ဟူသော သမ္ပဒါန် ပုဒ်၏အရ၊ကား မဟာကုသိုလ် ၅စ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆယ်သိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနှစ်ချက်သာ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ရသတည်း။

အမိပတိဌ်လည်း အာရမ္မဏာ ဓိပတိ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း။ အနန္တရဌ် နသဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကသ ကုသလသ ဌ် ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာ ဝေဒနာ်း ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊ ၏။ တချက်၊ နအဟေတုကော နကုသလော သဟေတုကသ ကုသလသ-ဟု မရသင့်။ အနန္တရ၊သမနန္တရဌ် တချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊အညမညမရ၊) နိဿယဌ် နသဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကသ ကုသလသ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝတ္ထုကုသလာနံ ခန္ဓာနံ-ဟု ဟော။ ဤဌ် ပုရေဇာတနိဿယ တချက်သာ ရသည်။ ။ ဥပနိဿယဌ် ပဌမော ပဌမသ တချက်၊ ဒုတိယော ပဌမသ တချက်! ဤနှစ်ချက်သာ ရသည်။ ပုရေဇာတဌ် ပဌမော ပဌမသ တချက်သာ။ (ပဋ္ဌာ၊အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တတို့မှာလည်း မရ၊)ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမော ပဌမသ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်သာ ရသတည်း။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတသည် ပုရေဇာတတ္ထိ တချက်သာရသည်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတလည်း

တချက်သာ ရသည်။ ။နဟေတုယာ ဒွေ။လေးနောအဝိဂတေ ဒွေ။ ကုသလပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလပဒနှင့် အတူတူ၊ သင်္ချာ မထူးပြီး ကုသိုလ်အရာတွင် အကုသိုလ်ကို ကောက်သည်သာ ထူး သည်။ အဗျာကတပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ နသဟေတုက နအဗျာကတ ပဒ၊နအဟေတုက နအဗျာကတပဒ၊ နသဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုက နအဗျာကဟပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ၊နသဟေတုက နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ တည်း။ နအဟေတုက နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။နသဟေတုကံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဟေတု ကော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ တချက်။ အဟေတုကံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နအဟေတုကေ နအဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ကတ္တားကား-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နသဟေတုကံ နအဗျာကတဉ္စ နအဟေတုကံ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဟေတုကော အဗျာ ကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ။ ဤသုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရသတည်း။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ၌ နအဟေတုကံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော တချက်သာ ရသတည်း (အနန္တရ၊သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ။) နိဿယ သုံးချက်၊ ။

(ဥပနိဿယ မရ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မသုံးချက်။ ဝိပါက ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ။ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်ဉ် (နဟေတု မရ၊) နာရမ္မဏ သုံးချက်။ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဝိပ္ပယုတ္တ၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊ နာသေဝန၊ နဝိပါက၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော ဓမ္မော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တားကား**-မောဟမူဠေးဌ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ-ဟု ထုတ်။ နအဟေတုကော နအဗျာကတော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဌ **ကတ္တား**ကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဌ မောဟမူဠေးဌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**- ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ဤနှစ်ချက်သာ ရသည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်းဌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ အာရမ္မဏ။ **ကတ္တားကား**-မောဟမူဠေးဌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ၊ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သန္တီရဏ သုံးခု၊ မနောဓာတုရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဌါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအဟေတုကော နအဗျာကတော ဓမ္မော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿဌ **ကတ္တား**ကား-အ ကုသိုလ်ဌါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေရိသ၊ မောဟမူဠေးဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်

ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ဝိညာဏာဿာယတန ဝိပါက်ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တော်တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အဟေတုကဿ အဗျာကတသည်၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္မဒါန်ကား-သန္တီရဏာ သုံးခု။မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒ္ဒါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။အာရမ္မဏ လေးချက်။

အဓိပတိ၌ (ပဌမပုဒ် မရ၊) နအဟေတုကော နအဗျာကကော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉ္ဃာ သမ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နအဟေတုကော နအဗျာ ကတော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားကား- သာဓိ ပတိ စိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း ကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊မဂ် လေးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့ တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- သာဓိပတိစိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယပဒ နှစ်ချက်သာ အဓိပတိ၌ ရသတည်း။

အနန္တရ၌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားကား-မောဟမူ အဆုံးဇော၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။ လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ဘဝင်၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ ။၏။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္မဒါန်ကား-သန္တီရဏာ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ နှစ်ချက်။ ။နအဟေတုကော နအဗျာ ကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တား ကား

အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ အဆုံးဇော၊ မဂ် လေးခု၊ မေဟာမူဌေးဌ် မေဟာကြဉ်သော စေတသိက် ဌေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ဘဝင်၊ မဟာဂျုတ်ဘဝင် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဌ် ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု အဆုံးဇော၊ မေဟာမူဌေးဌ် မေဟာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဌေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-သန္တိရဏသုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယ နှစ်ချက်။ အနန္တရဌ် ပေါင်း-လေးချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတဌ် ပဌဝမာ ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ သုံးချက်။ (အညမညမည် မရ၊) နိဿယဌ် သဟဇာတအတိုင်း သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်း လေးချက်။ (ပုရေ မရ။) ပစ္ဆာဇာတဌ် ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ၊ သုံးချက်။ (အာသေဝန မရ) ကမ္မဌ် ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ သုံးချက်။(ဝိပါက မရ၊) အာဟာရဌ် ဒုတိယော ဒုတိယသ တချက်။ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တဌ် ပဌမော ဒုတိယသ၊ ဒုတိယော ဒုတိယသ၊ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ သုံးချက်။ အတ္ထိ သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ၊အဝိဂတ သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ သဗ္ဗတ္ထ စတ္တာရိ။ ။သဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဤ၁၀၂ စုကဌ် အရှက်ကို ကြံပါလေ။

သပ္ပဋ္ဌယဒုက ကုသလတ္တိက

စူဠန္တရဒုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပဋ္ဌယဒုက်ကို မူတည်၍ ကုသလတိက်၊ ကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာဌ် နသပ္ပဋ္ဌယ နကုသလ ပဒ၊ နအပ္ပဋ္ဌယ နကုသလပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ နသပ္ပဋ္ဌယ နကုသလပုဒ်၏ အရကား နိဗ္ဗာန် တည်း။ နအပ္ပဋ္ဌယ နကုသလပုဒ်၏ အရကား

အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆယ်တို့သည်၊ ကြိယာ ဝိသ၊ ရုပ်အင္ဂဝိသ တည်း။ (နသပ္ပစ္စယ နကုသလပုဒ် မရ။) နအပ္ပစ္စယံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ သပ္ပစ္စယော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရှေသော် တဆယ့်ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ်နိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက် အင္ဂတိ သ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အပ္ပစ္စယကုသလ မရှိသောကြောင့် တချက်သာ ရသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ ကေ၊(ဝိပါက မရ။)

ပဋ္ဌာဝါရ၌(ဟေတုပစ္စည်း မရ) အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နသပ္ပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယသ နကုသလသ ဓမ္မသ၊ အာရမ္မဏာ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ် လေးခု၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက် ဆယ့်သုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ သေက္ခာ နိဗ္ဗာန် ပစ္စဝေက္ခဏ်၊ နိဗ္ဗာန် ဂေါတြဘုသ၊ဝေါဒါနသ၊ မဂ္ဂသ-ဟု ထုတ်။နအပ္ပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယသ ကုသလသ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြည်သော ဝိပါက် ပဋ္ဌတိ သ၊ ကြိယာ ဝိသ၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက် ဆယ့်သုံ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ ဝိဘင်းမှာ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိုက်ကို မှီ၍ထုတ်။ ဤနစ်ချက်သာ အာရမ္မဏ၌ ရသတည်း။ အဓိပတိ၌လည်း ဤနစ်ချက်သာ။

အနန္တရ၌ (ပဋ္ဌမပုဒ် မရ။) နအပ္ပစ္စယော နကုသလောဓမ္မော သပ္ပစ္စယသ ကုသလသ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။

။လ။၏။ဤဒုတိယော ပဌမသ တချက်သာ ရသည်။ သမနန္တရ နည်းတူ။ (သဟဇာတ၊ အညမညဿ မရ။) နိဿယ၌ နအပ္ပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သပ္ပဋ္ဌာယသ ကုသလသ နိဿယ။ **ကတ္တားကား-**မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာ။လ။ဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ ။ **သမ္ပယုတ္တာနံကား-**ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဤတချက်သာရသတည်း။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ပဌမသ၊ ဒုတိယော ပဌမသ၊ ဤနှစ်ချက်သာ။ ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ပဌမသ တချက်သာ။ (ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တာ၌ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်သာ။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ပုရေဇာတတ္ထိ တချက်သာ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတလည်း တချက်သာ။ ။ နဟေတုယာ ဒွေ။လ။ နောဝိဂတေ ဒွေ။ ။ကုသလပုဒ်နှင့်အရှက်ပြီး၏။

အကုသလပုဒ်နှင့်အရှက်၌လည်း အတူတူ။ကုသိုလ် အကုသိုလ်လည်းသည်သာ ထူးသည်။ အဗျာကတပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပစ္စယ နအဗျာကတဟု မရှိသောကြောင့် (ပဌမပုဒ် မရ) နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။နအပ္ပစ္စယံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သပ္ပစ္စယော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။**ကတ္တားကား-** ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ-ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ ဤတချက်သာ။ ။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အာဓိပတိ တချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ တချက်၊(အညမညဿ မရ)နိဿယ တချက်၊(ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန မရ) ကမ္မ တချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ။ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ ဝိဂတ မရ)။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ္ဍ နှ အပ္ပစ္စယော နှအဗျာကတော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယသ အဗျာကတသ တချက်သာ ရသည်။ **ကတ္ထား**ကား-ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ၊၏။**သမ္ပယုတ်**ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အာရမ္မဏာခ္ဍ နှအပ္ပစ္စယော နှအဗျာကတော သပ္ပစ္စယသ အဗျာကတသခ္ဍ **ကတ္ထား**ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပယုတ်**ကား-တဒါရုံ ကောဒသ၊ ပဋ္ဌာဒါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြ်ယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏာဒျာယတန ဝိပါက်၊ ကြ်ယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြ်ယာ၊ ကြ်ယာ အဘိညာဉ်၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တချက်၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ တချက်စီ၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ (အာသေဝန ရ၊)ကမ္မ တချက်၊(ဝိပါက မရ)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂင်္ဂမှာ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း တချက်စီ။ ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ သာ။ ။နဟေတုယာ ကေ။သဗ္ဗတ္ထ ကေ။ ။သပ္ပစ္စယဒုက် နှင့် အရှက် ပြီး၏။ သခ်ံတဒုက် မခဲယဉ်း။

သနိဒဿနဒုက ကုသလတို့က

သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာခ္ဍ နသနိဒဿန နကုသလပဒ၊ နအနိဒဿန နကုသလပဒ - ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နသနိဒဿန နကုသလပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတို့သ၊ ကြ်ယာ ဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ် သတ္တ ဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအနိဒဿန နကုသလပုဒ်၏ အရကား ရူပါရုံတည်း။ (ပဋ္ဌိစ္စဝါရ မရ။)

ပစ္စယဝါရခ္ဍ နသနိဒဿနံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အနိဒဿနော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလာ ခန္ဓာ၊ ပစ္စယဝါရခ္ဍ ၅်တချက်သာ ရသတည်း။ ဝိပါက

ပစ္စည်းမှတပါး ဧကံသာတည်း။ ပစ္စနိက်၌ နပစ္စာဇာတ တချက် ရသတည်း။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ (ဟေတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏာ၌ နသနိဒဿနော နကုသလောဓမ္မော အနိဒဿနသဿ ကုသလဿ အာရမ္မဏ။ကတ္တား။ ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ၁၅ တိ ံသ၊ ကြိယာ ဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံ ကြဉ်သော ရုပ် သတ္တဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နအနိဒဿနော နကုသလောဓမ္မော အနိဒဿနသဿ ကုသလဿ ဓမ္မသ၌ ကတ္တားကား-ရူပါရုံ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ-ဆတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနှစ်ချက်သာ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ရသည်။ ။အဓိပတိ၌လည်း နှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ တချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊ အညမညမရ) နိဿယ၌ ပုရေဇာတနိဿယ တချက်၊ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတမှာ သက်သက် နှစ်ချက်၊ အဇေါ တချက်-သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ မရ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ၊သမ္မယုတ္တ မရ။)ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၌ ပုရေဇာတတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာရမ္မဏော ဒွေ။လ။ နောအဝိဂတော ဒွေ။ ။ ကုသလပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း နည်းတူ။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် လည်းသည်သာ ထူးသည်။ အဗျာကတပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ နသနိဒဿန နအဗျာကတပဒ၊ နအနိဒဿန နအဗျာကတပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ နသနိဒဿန နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ (နအနိဒဿန နအဗျာကတသ မရှိ)၊ ။နသနိဒဿနံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ သနိဒဿနော အဗျာကတော ဓမ္မော

ဥပဓိတို ဟေတုပစ္စယာ။ **ကတ္တားကား**-ပဗ္ဗဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အုစိတ်အပေါင်း နှာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပါရုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နသနိဒဿနံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ အနိဒဿနော ဗျာကတဓမ္မော၊ **ကတ္တားကား**-ရူပါရုံ ကြဉ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သနိဒဿနော အဗျာကတောစ အနိဒဿနော အဗျာကတောစ၌ **ကတ္တားကား**-ရူပါရုံနှင့်တကွ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်ရသည်၊ (အာရမ္မဏပစ္စည်းမရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတသုံးချက် (အညမညမရ) နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာဒိသဝန် မရ) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ) ပစ္စနိုက်၌ နဟေတု မရ။နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊နာနန္တရ၊နသမနန္တရမှစ၍ စိတ်စေတသိက်သာ ပစ္စယုပ္ပန် ရသည်၊ ပစ္စည်းဟူသမျှ သုံးချက်စီ။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသနိဒဿနော နအဗျာကတော ဓမ္မော သနိဒဿနသ အဗျာကတသ တချက်၊ အနိဒဿနသ အဗျာကတသ တချက်၊ သနိဒဿနသ အဗျာကတသစ အနိ ဒဿနသ အဗျာကတသစ တချက်၊ပေါင်း သုံးချက်၊အာရမ္မဏာ၌ နသနိဒဿနော နအဗျာကတော ဓမ္မော အနိဒ္ဒဿနသ အဗျာ ကတသ၌ **ကတ္တားကား**- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ပဗ္ဗဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ·ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ **အာရမ္မဏာ**၌ တချက် သာ။ အဓိပတိ၌ သုံးချက်၊အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယသ တချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊)

နိဿယ သုံးချက်။ ဥပနိဿယ တချက်။ (ပုရေဇာတ မရ) ပဋ္ဌာ
ဇာတ သုံးချက်၊(အာသေဝန မရ၊)ကမ္မ သုံးချက်။ (ဝိပါက မရ။)
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ သုံးချက်စီ။(သမ္မယုတ္တ မရ၊)ဝိပ္ပယုတ္တ
သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တချက်စီ။ ။
နဟေတုယာ တိဏိ။လ။နောဝိဂတေ တိဏိ။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဒုက
တိကပဋ္ဌာန်းကို ကြိုကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂၂-ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ-တိကဒုကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ တိကဒုကပဋ္ဌာန်းဌ် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဟေတုဒုက် ဟေတုပုဒ်နှင့်အရှက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နကုသလ နဟေတုပဒ၊နအကုသလ နဟေတုပဒ၊နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပဒတည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နဟေတုပဒဌ် နှစ်ချက်၊နအကုသလ နဟေတုပဒဌ်လည်း နှစ်ချက်။ နအဗျာကတ နဟေတုပဒဌ်လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒဌ် တချက်၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒဌ် တချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒဌ်လည်း တချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်တည်း။ နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော ဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒေါသမူ ဒွေး၊ အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဟေတုဓမ္မာဌ် ကတ္တားကား- သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ။ (လွယ်ပြီ။) ဟေတုယာ နဝ၊ အာရမ္မဏေ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။ ဝိပါကေ တိဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရဌ်(ဟေတုပစ္စည်း မရ၊)နကုသလော နဟေတုဓမ္မော ကုသလသဿ ဟေတုသ္သ ဓမ္မသ္သ အာဟရမ္မဏာ။ ।ကတ္တား ကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိ သ၊

ကြိုယာ ဝိသ၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္မဒါန်ကား-** မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ် လေးခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အကုသလသည် ဟေတုသည် ဓမ္မသည်၌ **ကတ္တားကား-** အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောဘိဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိုယာဝိသ၊ဟိတ်ခြောက်ခု၊ ဝိရတိကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အင္ဂဝိသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား** - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အဗျာကတသည် ဟေတုသည် ဓမ္မသည်၌ **ကတ္တားကား-** အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ကြိုယာဝိသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ရုပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။ **သမ္မဒါန်ကား-**မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိုယာ ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဓာတ်ယတန ကြိုယာ၊ နောဝသညာ နာသညာယတန ကြိုယာ၊ကြိုယာ အဘိညာဉ်၊ ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပေါင်း နကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်။ ။ နအကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ ဤကဲ့သို့ ကြင်းသော ပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီ ဖြစ်သော ကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။

အဓိပတိ၌လည်း နည်းတူ တဆယ့်ရှစ်ချက်။အနန္တရ၌ တဆယ့်ရှစ်ချက်တွင် ပဌမ တတိယော ပဌမသည်၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသည် နှစ်ချက်ကို နုတ်၍ သောဋ္ဌသ-တဆယ့် ခြောက်ချက်တည်း။ သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ၊ အညမည ကိုးချက်စီ။ နိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပုရေဇာတ၌ နကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလ နဟေတုပဒ၌ လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ၌ လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပစ္ဆာ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂင်္ဂမှာ ကိုးချက်ဒီ၊သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်ဒီ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ တဆယ့်ရှစ်ချက်ဒီ၊

နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သောဠသ။ ။နဟေတုယာ သောဠသ၊ သမ္ဘတ္တိ သောဠသ။ ။ဟေတုပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

နဟေတုပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနဟေတုပဒ၊နအကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။ထို တွင်၊ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နကုသလ နနဟေတုပုဒ်၏ အရ၏ကား၊ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါးတည်း။ ။နအကုသလ နနဟေတုပုဒ်၏ အရကား၊ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး အဗျာကတဟိတ် သုံးပါးတည်း။ ။နကုသလံ နနဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ **အကုသလော** နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဒိသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နကုသလံ နနဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက်-ဧကဒိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိ သ၊ သဟိတ် စိဏ္ဏဇရပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိ သ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ကောက်လေ။ ။ဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သမ္ဘတ္တိ အဋ္ဌာရသ၊ ဝိပါကေ တိဏိ။

ပဌာဝါရ၌ နကုသလော နနဟေတု ဓမ္မော အကုသလသယ နဟေတုသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တနှင့်ကား-အကုသိုလ်

ဒွါဒသ၊ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အဗျာကတသင်္ခ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ် သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိစ္စဝါရ အဝိုင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်းခဲ့ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော နကုသလသဟ နဟေတုသ ဓမ္မသ၊တချက်၊အကုသလသ နဟေတုသ ဓမ္မသ၊ တချက်၊ အဗျာကတသ နဟေတုသ ဓမ္မသ၊ တချက်၊ သုံးချက်၊ ဤနည်းအတူ ကြွင်းသော ၁၂ပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီထွက်သော ကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အဓိပတိ၌လည်း တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့၌ တဆယ့်လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယတဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ မရ၊)ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက သုံးချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ တဆယ့်တချက်၊ (ဈာန မရ၊)မဂ္ဂ တဆယ့် တချက်၊သမ္မယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တဆယ့်လေးချက်။ ။နဟေတုယာ ဝိသ။ ။ ဟေတုဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြံကြပါလေ။

ကုသလတ္တိက-သရဏဒုက

အဆုံး သရဏဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နသရဏ ပဒ၊နအကုသလ နသရဏပဒ၊ နအဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ

နသရဏာ နအဗျာကတ နသရဏာပဒ၊ နကုသလ နသရဏာ နအကုသလ နသရဏာပဒ၊ ငါးပုဒ်တည်း။ ၊လို တွင် နကုသလ နသရဏာ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအကုသလ နသရဏာ ပုဒ်၏ အရကား၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရုပ်အင္ဂဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။နအဗျာကတ နသရဏာပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧက ဝိသ၊ စေတသိက် အင္ဂတိ သ တည်း။ ၊နကုသလံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အကုသလာ သရဏာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ ။ကုသလ သရဏာ ဟူ၍ရင်း, အဗျာကတ သရဏာ ဟူ၍ရင်း မရှိသောကြောင့် ဤတချက်သာ ပစ္စယဝါရ၌ ရသတည်း။ ။ပဋိစ္စဝါရ၌ မရအပ်။

ပဠာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရအပ်။)အာရမ္မဏာ ပစ္စည်း၌ နကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏာဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏာ ပစ္စယေန ပစ္စယောဒ္ဓ **ကတ္တားကား-**လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိ သ၊ကြိယာဝိသ၊ ရုပ် အင္ဂဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား-**အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏာဿ ဓမ္မဿဒ္ဓ **ကတ္တားကား-**လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် အင္ဂတိ သ၊ ရုပ်အင္ဂဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သဒမ္ပါန်ကား-**အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအဗျာကတော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏာဿ ဓမ္မဿဒ္ဓ **ကတ္တားကား-**လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား-**အကုသိုလ် ဒွါ ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နောက်နှစ်ချက်တို့၌လည်း နည်းတူကောက်။ ပဒ ငါးချက်၌ တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် အာရမ္မဏာ၌ ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။အဓိပတိ၌လည်း ငါးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံး ချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ ။(သဟဇာတ၊ အညမညဲ့ မရ။)

နိဿယဟု နကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလသ သရဏသ ဓမ္မသ နိဿယ၊ ဝတ္ထု အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ နကုသလ နသရဏ ပဒဋ္ဌာနတ္ထိ၊ နအကုသလ နသရဏပဒဋ္ဌာနလည်း တတ္ထိ၊ နကုသလ နသရဏ နအကုသလ နသရဏ ပဒဋ္ဌာနလည်း တတ္ထိ၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ ဥပနိဿယဟုလည်း ငါးချက်၊ ပုရေ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊ အာသေဝန လည်း မရ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တဟု ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်သာ သုံးချက်။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတလည်း သုံး ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ ။ကုသလ တိက်နှင့် ဒုက်တရာ အရှက်ပြီး၏။ ဝေဒနာတိက် အစရှိသော တိက်တို့နှင့် လည်း အသီးအသီး ဒုက်တရာနှင့် ရှက်ရမည်၊ ကြီကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၂၃-ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ-တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းခ်ဳပ် ကုသလ တိက်နှင့် ဝေဒနာဟာက် ပဋ္ဌမပုဒ်နှင့် ရှက်ရာခ်ဳပ် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတု ပစ္စည်းခ်ဳပ် နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ .သမ္မယုတ္တာ ပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာပဒ၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း၊ ထို ဝှင် နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ အရကား ကုသိုလ် သုခသဟဂတ်မှ တပါး သုခသဟဂတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ အရကား အကုသိုလ် သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ တပါး စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာ ယ သမ္မယုတ္တာအရကား၊ ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟဂုတ်မှ ဇပါး စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။

နကုသလံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊ မဒ္ဓရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေ-ကေစိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နကုသလံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော သုခါယဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောဘ၌ ကတ္တားကား-မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်

လေးခု၊ မဟာကြြိယာ သောမနဿ သဟဂတ် လေးခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် ၀ိပါက် မဟာဂ္ဂုတ် ကြြိယာ သောမနဿ သဟဂတ် ၅စ်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂတ် တဆယ့် ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေ-ပဋ္ဌ စတ္တာ လီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နှစ်ချက်၊ ဤအဝှ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်သာ။ ။နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌ ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်သာ၊နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်သာ။ဤသို့ ရှေသုံးပဒ၌ နှစ်ချက်စီ၊နောက်သုံးပဒ၌ တချက်စီ၊ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဘတ္တ နဝ၊ ၀ိပါကေ တိဏိ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေ ဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ တိဏိ၊ နမဂ္ဂေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ကိုးချက်။ ။ အာရမ္မဏာ၌ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တား ကား–ခုဏ္ဍသဟဂတ် သုံးခု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ကြည်သော ဥပေက္ခာ သဟဂတ် ငါးဆယ့် လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အကုသိုလ် သောမနဿသဟဂတ်မှ တပါး ကာမသုခ သဟဂတ် ဂဆယ့်လေးခု၊ ဟေဋ္ဌာတ်ဝိပါက် ကြြိယာ သောမနဿသဟဂတ်၊

အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ စေ-ဆစတ္တာ လိသ၊ အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ဗန္ဓါန်ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ အပွမညာကြဉ်သော စေ-ပဠွတိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။အကုသလသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ ဌ် ကတ္တားကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ လောဘ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်ခုနှစ်ခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှ တပါး လောဘသုခ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ကုသိုလ်သုခဝေဒနာ၊ရုပ် အဋ္ဌ ဝိသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဗန္ဓါန်ကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ စေတသိက် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ အဗျာကတသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှတပါး သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ် သုခ ဝေဒနာ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်။၏။ သမ္ဗန္ဓါန်ကား-သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊သောမနဿ သန္တီရဏ၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ အပွမညာကြဉ်သော စေ တ,သိက် ပဠွတိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းအတူ အကြင်း ခြောက်ပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် နှစ်ဆယ့် တချက်။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း အာရမ္မဏိကကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။ ။အဓိပတိ၌လည်း နှစ်ဆယ့်တချက်၊ ပစ္စည်းရထိုက်သည်ကို ကြည့်၍ ကောက်လေ။

အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ ဓမ္မသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တားကား-နောက်နောက် သော ကုသိုလ်သုခသဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုအား တပ်သော ရှေး ရှေးသော မဟာကုသိုလ်၊ရူပါဝစရကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်

၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမ ဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား** - နောက်နောက်သော ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြည်သော စေတသိက် ဆင်္ဂြိုဟ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အကုသလသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ ၌ **ကတ္တားကား** - နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြည်သော ရှေးရှေး သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၌ ဝေဒနာ ကြည်သော စေတသိက် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဗျာကတသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ၌ **ကတ္တားကား** - သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်ကြည်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ **သုခသဟဂုတ်အား** တပ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၌ ရှိသော သုခဝေဒနာ၊ ရှေးရှေးသော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ သုခ သဟဂုတ် စိတ်၊ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ် **အကျိုး** သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာ ကြိယာ သောမနဿ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာ ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမ ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဒုတိယ တဒါရုံ၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ဗန္ဓါန်ကား**-နောက်နောက်သော ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ သုံးချက်။

နအကုသလော နုသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား-နောက်နောက်သော ကုသိုလ်သောမနသ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့် လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ဝေဒနာနှင့်တကွ စေတသိက် အင္ဂတိ သ၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော အား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-နောက်နောက်သော ကုသိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေတသိက် ကေ၀ိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အကုသလသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား-နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ် ဌိတိရှိသော ဝေဒနာ၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား - နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေတသိက် ကေ၀ိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အဗျာ ကတသ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တသ္မိ ကတ္တားကား- သုခ သဟဂုတ် ကာယ၀ိညာဏ်ကြည်သော နောက်နောက်သော ၀ိပါက်၊ ကြိယာ၊သောမနဿသဟဂုတ်အား တပ်သော ဝေဒနာနှင့် တကွ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ရှေးရှေးသော ၀ိပါက်၊ ကြိယာ သုခ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခသဟဂုတ် ကာယ၀ိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာ၀ိပါက် သောမနဿ ပဌမဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿဘဝင် ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ မောဟမူ၊မဟာကုသိုလ်

ကြိယာ၊ရူပါဝစရကုသိုလ်၊ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။ဒုတိယ သုံးချက်။

နအာဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံ ကတ္တား၊ သမ္မဒါန်ကား-နကုသလပဒ အတိုင်း ကောက်။ ။အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံလည်း နကုသလပဒအတိုင်းကောက်။ ။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိကိုလည်း ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ။နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ ဓမ္မာ အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံလည်း ကုသလပဒအတိုင်း ကောက်။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံ ကတ္တားကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဤပဌမ တတိယပဒ၌ နှစ်ချက်သာ။ ။ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တောစ ဓမ္မာ ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံ နကုသလဿပဒ အတိုင်း ကောက်။ ။အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသ္မိံ ကတ္တားကား - မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း ၊လ၊၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား-သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း နှစ်ချက်သာ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ၌ သုံးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊အညမညဝိပ္ပယုတ်ဝါရအတိုင်း ကိုးချက်စီ။နိဿယ၌ နကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ၌ နှစ်ချက်၊ ပဌမတတိယ၌ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း

တချက်၊ ပဌမဒုတိယပဒဒ္ဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။ ဥပနိဿယမှာ ခြောက်ပဒ၊ တပဒ သုံးချက်စီ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ ပုရေဇာတဒ္ဒ ပဌမ ပဒ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒလည်း သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပစ္ဆာ မရ၊) အာသေဝနဒ္ဒ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ·ပဌမ တတိယတချက်၊ ဒုတိယတတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ ·တချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ကမ္မ ကိုးချက်၊ဝိပါကဒ္ဒ ခုနစ်ပဒ၊ တပဒ တချက်စီ ခုနစ်ချက်။ အာဟာရ ကိုးချက်၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန တဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တဒ္ဒလည်း ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။အတ္ထိ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း၊ အဝိဂတ အတ္ထိ အတိုင်း။

နဟေတုယာ အဒ္ဓာရသ ။လ။ နောအဝိဂတေ အဒ္ဓာရသ။ ။ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရှက် ခက်ခဲသိမ်မွေ့လှသည်၊စာမှာလည်း သင်္ချာ အကုန် မရှိ၊ ကြီစည် တွေးဆ၍သာ ရေးရချေသည်၊ အလုံးစုံကို အမှန် ပြောမည် မဆိုနိုင်ချေ၊ ကြီစည်၍ သင့်တင့်ရာ ဆင်ခြင်၍ ယူကြလေ။ ။ဒုတိယပုဒ် တတိယပုဒ်နှင့် အရှက်ကိုလည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောကြပါလေ။

ကုသလတ္တိက ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက် ပဌမပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဝိပါက ပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက် နအကုသလ နဝိပါက ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။နကုသလ နဝိပါက အရုကား၊ အကုသိလ ဒ္ဓါဒသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရူပ်အဒ္ဓဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ နအကုသလ နဝိပါကအရုကား၊ ကုသိလ ဧကဝိသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရူပ် အဒ္ဓဝိသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကက နဝိပါက အရုကား

အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ တည်း။ ။နောက်သုံးပုဒ် လွယ်ပြီ။ နကုသလံ နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏော ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌိစ္စ ခန္ဓာ-ဟ့ ထုတ်၊ ကတ္တားကား-ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလံ နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော တချက်၊နကုသလံ နဝိပါကဉ္စ နအကုသလံ နဝိပါကဉ္စ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော တချက်၊ သုံးချက်အဝှုတ္ထု။ ။ အာရမ္မဏ သုံးချက်၊(အမိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ။ နဟေတုယာ ကိဏာ၊ နာမိပတိယာ တိဏာ၊ နပုရေဇာတေ တိဏာ၊ နပစ္ဆာဇာတေ တိဏာ၊နာသေဝနေ တိဏာ၊နမဂ္ဂေ တိဏာ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရဒ္ဒ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏဒ္ဒ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ္ဒ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမကြ်ိယာ ကေဝဒသ၊ ရူပ် အဠဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ္ဒ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊အာကာသာ နဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်၊ ကာမကြ်ိယာ ဧကာဒသ၊ ရူပ်အဠဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ္ဒ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊

နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နကုသလော နဝိပါကောစ နအဗျာကတော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတသ ဝိပါကသင့် ကတ္တားကား – အကုသိလ ဒွါဒသပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နဝိပါကောစ နအဗျာကတော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတသ ဝိပါကသင့် ကတ္တားကား – မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား – တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ဝိပါက်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။ နကုသလော နဝိပါကောစ နအကုသလော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတသ ဝိပါကသင့် ကတ္တားကား – ကာမ ကြိယာ ကောဒသ၊ ရူပ်အင္ဒရိယ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဒ ခြောက်ချက်၌ တချက်စီ။

အမိပတိ၌ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ တချက်၊ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ တချက်၊ အာရုမ္မဏာ မိပတိ နှစ်ချက်သာ ရသည်၊ ကတ္တားကား – နိဗ္ဗာန်၊ သမ္ပဒါန်ကား-ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အမိပတိ နှစ်ချက်။ အနန္တရ၌ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဝိပါကသ ဓမ္မသင့် ကတ္တားကား-ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်အား တပ်သော ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ တဒါရုံ ဘဝင် အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဇော အဌာရသ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ နိရောဓ. သမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တ ဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒွေးပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဘဝင် ကျေနဝီသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာ ကတသ ဝိပါကသင့် ကတ္တားကား-ဒွေးပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်အား

တပ်သော ပဋ္ဌာန်ရာဝင်္ဂန်း၊ တဒါရုံဘဝင်အား တပ်သော လောဘ ကုသိုလ် သဘ္ဘရသ၊ ကြိယာဇော အဌာရသ အဆုံးဇော၊ ပုတိယ ဝုဋ္ဌေါ၊နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဒိုလ်၊အရဟတ္တ ဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ အဆုံးဇော၊ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်း ။လ၊ ၏၊ **သမ္ပယုတ္တဝါရ်ကား**- ဒွေးပဋ္ဌ ဝိညာဉ်တဆယ်၊တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဒ ခြောက်ချက်၌ တချက်စီ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်ပါ၊လ။ ၊သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတ၊ အညမည်၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ သုံးချက်စီ၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ မရ၊) ကမ္မ၌ ငါးချက်၊ (အာဟာရမရ၊) ဣန္ဒြေယ၌ ပုရေဇာတိန္ဒြေယ သုံးချက်၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မပဒုဏ္ဏ မရ၊) ဝိပွယုဏ္ဏ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ နာရမ္မဏော ဆ၊ သဒ္ဒတ္ထ ဆ။ ။ နဝိပါကပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။သုံးပုဒ်လုံး၏ အရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ (နအဗျာကတ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မအရ မရှိသောကြောင့် တတိယပုဒ် မရသတည်း၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ်ကို စွဲ၍ မဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်ဝါရ မရ၊) နကုသလံ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာဒ္ဌ ကတ္တားကား - ဝုဋ္ဌေါ၊ မနောဒ္ဌာရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အဟု ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ ။လ။ ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌာဝါကာရ ဘုံ၌ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စောသိက် အဌဘီသ အစ်တ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အကုသလော ဝိပါက မမ္ဓမ္မာ လည်း တချက်၊ ပေါင်း-ပဌမပဒ၌နှစ်ချက်၊ ၊နအကုသလ ပဒ၌

နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒဋ္ဌလည်း နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ နည်းတူကောက်။ ။ဝတ္ထု၊ ပစ္စယာ ကုသလံ ဝိပါကံ ဓမ္မာ ခန္ဓာ အစရှိသည်ကို ထုတ်။ ။ဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဘတ္တ ဆ၊ (ဝိပါက မရ။)

ပဠာဝါရ်၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏာ၌ နကုသလော နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော ကုသလဿ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ၌ **ကတ္တားကား**-အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိ်သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပယုတ္တကား**-မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ်သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိုက်၊ အဗျာကတော ကုသလဿ အတိုင်းပင်။ ။အကုသလဿ ဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မဿလည်း ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း။ ။နအကုသလ ပဒ၃လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒလည်း နှစ်ချက်၊ အတူတူ ကောက်၊ ခြောက်ချက်။ ။အဓိပတိ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အာနန္တရ၌လည်း ခြောက်ချက်။ ။ပစ္စည်းမှာ ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာ ဝဋ္ဋန်း၊ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ပဌမဇော၊ သမနန္တရနည်းတူ။ ။(သဟဇာတ၊ အညမည်၊ မရ၊) နိဿယ၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ပဌမဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့၌လည်း ခြောက်ချက်စီ၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဘတ္တ ဆ။ ။နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမ္မဓမ္မပဒ၊နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက

နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နနေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပဒတည်း။ ။ထိုတွင် နကုသလ နဒနေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း။ ။ နအကုသလ နနေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ်၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသတည်း။ ။နအဗျာကတ နနေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း။ ။နကုသလံ နနေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော နေ၀ဝိပါက နုဝိပါကဓမ္မဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ပဠေ၀ါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်းသော သဟိတ်ပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဤနည်းအတူ ခြောက်ပဒ၌ တချက်စီထွက်သော ကြောင့် ခြောက်ချက်ဖြစ်သတည်း။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ ခြောက်ချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ။) သဟဇာတ ခြောက် ချက်။ အညမညဉ် ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်။ နိဿယ၊ကမ္မ ခြောက်ချက်စီ၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတု ယာ တိဏိ၊ နာရမ္မဏော ဆ၊ နာဓိပတိယာ ဆ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေ၀နေ ဆ၊ နဝိပါကေ ပဠ၊ နမဂ္ဂေ တိဏိ၊ နသမ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ ဆ။

ပဠာ၀ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆ၀ါရအ၀ိုင်း ခြောက်ပဒ၊ တပဒ တချက်စီ ခြောက်ချက်။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နကုသလော နနေ၀ ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော အဗျာကတဿ နေ၀ဝိပါက နုဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဠုဒ္ဒါရာ၀ဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမ ကြိယာ တဆယ်၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကု

သလော နနေဝ၀ိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မော အဗျာကတသ နေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မသ္မိ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိ သ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဋ္ဌဝိရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏဗျာယတန ကြိယာ၊ နေ၀သညာ နာသညာယတနကြိယာ၊ကြိယာအာဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏ ဤနည်းကိုမှီ၍ နောက်လေးချက်ကို ကောက်လေ၊သမ္ပဒါန်မှာ ကြိယာသာ။

အာရမ္မဏာဒိ ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိဒိလည်း ခြောက်ချက်၊ အနန္တရဒိ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယ တချက်၊ပဋ္ဌ ဝိညာဉ်သည် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား, သန္တီရဏအား,ဥဒ္ဓေါအားပစ္စည်း တပ်သည်၊သုံးချက် အတူတူ။ပဋ္ဌဝိညာဏ် ဝိပါက မနောဓာတုယာ၊ ဝိပါက မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ ကြိယာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟုထုတ်။ သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ ခြောက်ချက်၊ အညမည.သုံးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်စီ။ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာ ခြောက်ချက်။ ။ (အာသေ၀နမရ) ကမ္မ ခြောက်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ခြောက်ချက်စီ။(သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ။ ။ဝိပါကတိတ် ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက် နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ ပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယ နအကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပဒ ဟု ခြောက်ပဒတည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နဥပါဒိန္နပါဒါနိယပုဒ်၏

အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာ ဒီသ၊ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ်၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ ကြိယာ ဒီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ်၊ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကာဒသ တည်း။ ။နောက်သုံးပုဒ် အရလွယ်ပြီ။ ဤဥပါဒိန္နုပါဒါနိယနှင့် ရှက်ရာ၌ ဆဝါရ မရ၊

ပဠာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏ၌ နကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဘာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ တိဇရုပ်၊ ဇရတာ၊ ဘင် ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန်ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နအကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ၌ ကတ္တားကား - ကာမကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ တိဇရုပ် သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ဘင်၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နအဗျာကတော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နောက်သုံးပုဒ် လွယ်ပြီ။ ။ခြောက်ပုဒ် တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ခြောက်ချက်။ ။(အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၌ နကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယသ၌ ကတ္တားကား - ဒွေးပဋ္ဌိဌာန်၌ တဆယ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဇော အဌာရသ၊ ဖိုလ်လေးခုအဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-ဒွေးပဋ္ဌိဌာန်၌ တဆယ်၊တဒါရုံ၊ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ၌လည်း

အတူ၊ လောကီ ကုသိုလ် အဆုံးဇောသာ ထူးသည်။ ။နအဗျာ ကတောဠ် အာရမ္မဏာကို မှီ၍ ကောက်။ ။နကုသလောစ နအဗျာ ကတောစ္ဆ အကုသိုလ် အဆုံးဇောကို ကောက်။ ။နအကုသလော စ နအဗျာကတောစ္ဆ လောကီကုသိုလ် အဆုံးဇောကိုကောက်။ ။ နကုသလောဘစ နအကုသလောစ္ဆ ပဗ္ဗဒ္ဓါရာ ဝဋ္ဋနှင့် ကြိယာ အဠာရသ အဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဋ္ဌောကိုကောက်။ ။နကုသလောစ နအကုသလောစ နအဗျာကတောစ္ဆလည်း ကြံ၍ ကောက်။ ။ ဥနစ်ပဒ်ဠ် တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ခုနစ်ချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ မရ။)

ဥပနိဿယဠ် ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတဠ် ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း - သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မဠ် ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ပေါင်း-နာနာက္ခဏိက ငါးချက်၊(ဝိပါက် မရ၊) အာဟာရ ဠ် ရူပ် အာဟာရ သုံးချက်၊ (ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တ မရ၊.) ဝိပ္ပယုတ္တဠ် ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ် ခြောက်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဘတ္တ ဆ။ ။နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဠ် နကုသလ နအနုပါ ဒိန္နု ပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာ ကတ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါ နိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊နကုသလ နအနုပါ ဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ-ဟု ငါးပုဒ် တည်း။ ။နကုသလ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ဖိုလ်လေးခု၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။နအကုသလ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ।နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယပုဒ်

၏ အရကား မဂ်လေးခုတည်း၊ (နကုသလ နအဗျာကတ မရ၊) နအကုသလ နအဗျာကတဒွေ မဂ်လေးခု၊ နကုသလ နအကုသလဒွေ လောကိုဝိပါက်၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ကမ္မဇရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နကုသလံ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာဒွေ ကတ္တားကား - ပဋ္ဌဝေါ ကာရ ဘုံဒွေ ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဌတိုံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤကဲ့သို့ ကြင်းသော ပဒတ္ထိဒွေလည်း စိတ္တဇရုပ်ကို ဂဲ့ဝက်။ ။ငါးပဒ တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ငါးချက် ဖြစ်သတည်း။

(အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ ငါးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ ငါးချက်၊ (အညမညမည် မရ၊) နိဿယ ငါးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာရမ္မဏော ပဋ္ဌ၊ နာဓိပတိယာ တိဏိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပ နိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ငါးချက်စီ၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဒွေ ဆဝါရ အတိုင်း ခြောက်ချက်။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဒွေ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော ကုသလဿ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ ကတ္တားကား-အရှုပဗဟုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဋ္ဌတိုံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ပစ္ဆယုပ္ပန် ။လ။၏။ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အကုသလဿ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ ကတ္တားကား-လောကိုဝိပါက် ဗဟုလံသ၊ ကမ္မရုပ် နှစ်ဆယ် ပစ္ဆည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-

အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နကုသလော နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ .အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိဿယဟ် ကတ္တားကား-ဝိပါက် ဆတ္တိ ံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ .နိဗ္ဗာန် ရ၏။ သ၊ကျိန်ကား- ကာမကြ်ိယာ ကောဒသ၊ ကြ်ိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်.လ။၏။ ပေါင်း သုံးချက်။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါ နိယပဒဟ် လည်း သုံးချက်၊ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပ-ဒဟ် ပစ္စည်း . မဂ် လေးခု ဖြစ်သောကြောင့် ကုသလဿ၊အဗျာကတသ နှစ်ချက်သာ။ နအကုသလ နအဗျာ ကဘပဒဟ် လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်သာ။ နကုသလ နအကုသလ ပဒဟ် လည်း ပစ္စည်း လောကီဝိပါက်၊ ကမ္မဇရုပ်၊ ဖိုလ်လေးခု၊နိဗ္ဗာန် သာတည်း။ ထိုကြောင့် သုံးချက်သာ။ပေါင်း အာရမ္မဏာ ,တဆယ့် သုံးချက်။

အဓိပတိဟ် လည်း တဆယ့်သုံးချက်၊ နကုသ္ဍလော နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတသ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယသ်ဟ် ကတ္တားကား-အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ တဆယ့် ကိုးခု၊ ဝုဋ္ဌေါအား တပ်သော သန္တိရဏ ပစ္စည်း။ လ။၏။သမ္ပဋိန် ကား-အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး၊ဝုဋ္ဌော ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နအကုသလော ဟ် လည်း နည်းတူ တချက်။ နကုသလောစ နအကုသလောစဟ် လည်း နည်းတူ တချက်။ ပေါင်း အနန္တရဟ် သုံးချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတဟ် ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း ငါးချက်။ (အညမည္ မရ၊)နိဿယဟ် နကုသလဟ် သုံးချက်၊နအကုသလဟ်လည်းသုံးချက်၊ နအဗျာကတဟ် တချက်၊ နအကုသလ ·နအဗျာကတဟ် တချက်၊ နကုသလ နအကုသလဟ် သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်တချက်။ ။ ဥပနိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ပုရေဇာတဟ် နကုသလ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယပဒဟ် သုံးချက်၊ နအကုသလ ပဒဟ်လည်း သုံးချက်။ နကုသလ နအကုသလဟ်လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပစ္ဆာ မရ၊အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာ၇ ငါးချက်၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ·ငါးချက်စီ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ

တဆယ့်တ္တချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တေရသ၊ နာရမ္မဏော တေရသ။လ။ နဥပနိဿယေ တေရသ၊နောအဝိဂတေ တေရသ။ ။နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယ့ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကိ၀ိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာ၀ိသ၊ ရူပ် အဌ၀ိသတည်း။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ၀ိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာ ၀ိသ၊ ရူပ်အဌ၀ိသ တည်း။ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ တည်း။ (နောက်သုံးပုဒ် အရလွယ်ပြီ)။ ။နအကုသလံ နအနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော အနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ဝေါတြာဘူ ဝေါဒါန်နှင့် အတူ ဥပါဒိသော ဟဒယ၀တ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ (အကုသလော မရ။) အဗျာကတောဘူ ကတ္တားကား-မဂ်လေးခု အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒိသော ဟဒယ၀တ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယ ပဒဒွိလည်း နည်းတူ နှစ်ချက်။ နကုသလ နအနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒါနိယပဒဒွိလည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။သဒ္ဒတ္ထ ဆ၊ အာ၀ေသ၀နေ တိဏိ၊

ဝိပါကေ တိကိ။ပစ္စယဝါရသာ ရသည်။ပဋိစ္စ အစရှိသော ငါးဝါရ မရအပ်။ ။နာမိပတိယာ ဆ၊ နပစ္စာဇာတေ ဆ၊ နာသေဝနေ တိကိ၊ နကမ္မေ တိကိ၊နဝိပါကေ တိကိ။ ။ဆဝါရ။

ဃ**ဗ္ဗာဝါရဉ်** (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊ သဟဇာတမျိုးပင် မရ)။ ။ အာရုမ္မဏာ အမိပတိဉ် ပစ္စယုပ္ပန် လောကုတ္တရာဖြစ်၍ မရ၊အနန္တရဉ် နကုသလပဒ မရ။ နအကုသလော နအနုပါဒိန္နေ အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော ကုသလသ အနုပါဒိန္နေ အနုပါဒါနိယသ္မိံ ကဏ္ဍားကား-ဝေါတြိဘူ၊ဝေါဒါန်၊ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမ ဒွေး,တတိယဒွေး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပယုတ္တာန်ကား-မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ၊လ။၏။ အဗျာကတသ အနုပါဒိန္နေ အနုပါဒါနိယသ္မိံ ကဏ္ဍားကား-အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး,တတိယဒွေး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တာန်ကား - အောက်ဖိုလ် သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။နအဗျာကတော နအနုပါဒိန္နေ အနုပါဒါနိယော ဓမ္မောဉ်လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်။ ။နအကုသလ နအဗျာကတပဒ ဉ်လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း - ခြောက်ချက်။ ။သမနန္တရဉ် လည်း ခြောက်ချက်၊ နိဿယဉ် နကုသလပဒဉ် နှစ်ချက်၊ နအကု သလ ပဒဉ်လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ,ပဒဉ်လည်း နှစ် ချက်၊ ပုရေဇာတ နိဿယ ခြောက်ချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊) အာသေဝနဉ် နအကုသလပဒဉ် တချက်၊ နအဗျာ ကတ ပဒဉ် တချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒဉ် တချက်၊ သုံးချက်၊ ဝိပဿယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဉ်လည်း ခြောက်ချက်စီ၊နဟေတုယာ အဌ၊သဗ္ဗတ္ထ အဌ။ ။ဥပါဒိန္နေ တိက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းကို ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၂၄-ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ-ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုက ဒုက

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်းခဲ့ ဟေတုဒုက်ကို မူဟည် ၍ သဟေတုကဒုက်နှင့် ရက်ရာခဲ့ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့ နဟေတု ပစ္စည်းခဲ့ နဟေတု နသဟေတုက ပဒ၊ နနဟေတု နသဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော် အညသမာန်း ဒွါဒသ ရုပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေးခဲ့ မောဟတည်း။ ။နဟေတုံ နသဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာခဲ့ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသနှင့် အတူ ဥပါဒိသော ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓိကွဏော ဝတ္ထု ပဋိစ္စ ဟေတုဟု ထုတ်။ ။နဟေတု သဟေတုကောခဲ့ ကတ္တားကား-ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေ-ဗာတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သဟေတုကောစ နဟေတု သဟေတုကောစခဲ့ ကတ္တားကား-ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ပဒခဲ့ သုံးချက်။ ။ နနဟေတုံ နသဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မောခဲ့ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ခဲ့ရှိသော မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ မောဟ ကြဉ်သော စေ-ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ အာရမ္မဏော စတ္တာရိ၊ (အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဇ္ဇတ္တ စတ္တာရိ-ဝိပါကော တိဏိ၊ ပုဒေ၊ အာဒသဝဏေ ကော်။ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ နပုဒေ၊ ရဇောဒေ တိဏိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ စတ္တာရိ၊ နာသေဝဏေ တိဏိ၊ ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုသ သဟေတုကသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော တချက်သာ။ ။အာရမ္မဏဌ် နဟေတု နသဟေတုကောဓမ္မော ဟေတု သဟေတုကသ်ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယောဌ် ကတ္တား၊ကား - အဟိတ်စိတ် အဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော. အညသမာန်း ဌါဒသ၊ ရုပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဌေးဌ် မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဟိတ် သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုဌ်ရှိသော ကုသိုလ်၊ဝိပါက် ကြိယာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု သဟေတ်ုကသ ဌ် ကတ္တားကောက်မြ၊ ·သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ ကာမာ ဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ် ဌေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သ ဟေတု ကသ်ဓ နဟေတု သ ဟေတုကသ်ဓ ဌ် ကတ္တား ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်** ကား-အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ ·ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ် သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နနဟေတု နသဟေ တုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတုကသ်ဌ် **ကတ္တား**ကား - မောဟ မူဌေးဌ် မောဟ။လ၊၏။**သမ္ပဒါန်**ကား-**မောဟမူ**ဌေးဌ် **မောဟ**ကြဉ် သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေးဌ် ရှိသော ကုသိုလ် အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နဟေတု သဟေတုကသ်ဌ် ယခင် နာမကွန်ဌာကို ကော်က်။ ။ဟေတု သဟေတုကသ်ဓ နဟေတု သဟေတုကသ်ဓ ဌ် ဟိတ်နှင့်တကွ ယခင် နာမကွန်ဌာကို ကောက်။ ပေါင်း အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပဌမသုံးချက်သာတည်း။ အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတု ကသိ ဓမ္မသ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယောဒ္ဓိ ကတ္တားကား-ကာမ ဝိပါက် ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိ နှစ်ခု၊ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၌ရှိ သော ဟိတ်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ် ဒုတိယတာဒါရုံ၊ သဟိတ်ပဋ္ဌေါကာရ ဘဝင်တေရသ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ပဋ္ဌေါကာရ သဟိတ်ဘဝင်၊ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၌ရှိ သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။(နောက်နှစ်ချက် လွယ်ပြီ) နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု သဟေတုကသ ဓမ္မသ၌ ကတ္တားကား-အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ၀ိ၀ိ ကိ္လေသသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ၏။။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ၀ိ၀ိကိ္လေ သဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည်၊နိဿယ လေးချက်စီ။ ဥပနိဿယ ခြောက် ချက်၊ ပုရေဇာတ ပဌမ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန ဒုတိယ တချက်။ (ကမ္မ မရ၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂ မရ) သမ္ပယုတ္တ ဒုတိယ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပဌမ သုံးချက်၊ အတ္ထိ လေးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ လေးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဘတ္တ ဆ။

နအဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအဟေတုကပဒ၊နနဟေတု နအဟေတုကပဒ၊ နဟေတု နအဟေတုက နနဟေတု နအဟေတုကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်၊တပုဒ်တပုဒ်တွင် တခုက်တချက်စီ သွက်သောကြောင့် သုံးချက်ဖြစ်သတည်း။ နဟေတု နအဟေတုကပုဒ်၏ အရှေ့ကား သဟိဘဲစိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော

စေတသိက် ဆစတ္တာ၃လိသတည်း။ နနဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူခြေးဌ် မောဟကြဉ်သောဟိတ်ခြောက်နတည်း။ တတိယပုဒ်၏အရကား သဟိ့တ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊မောဟမူခြေးဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။နဟေတုံ နအဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္ထားကား-ပဗ္ဗဝေါကာရဘုံ၌ အရူပ ဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော အကုသိုလ် ၁၂ခု၊ ကုသိုလ် ကေဒီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ့ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဗ္ဗဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နနဟေတုံ နအဟေတုကံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ဟိတ်ကို စွဲ၍ စိတ္တဇရုပ်ကိုကော၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကို ကော။နဟေတုံ နအဟေတုကဿ နနဟေတုံ နအဟေတုကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဟေတုကောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ဟိတ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ကို ၃၍စိတ္တဇရုပ်ကို ကော။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကော။ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်။

အာရမ္မဏာ၌ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု အဟေတု ကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ကတ္ထားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤတချက်သာ အာရမ္မဏာ၌ ရသတည်း။ အဓိပတိ၌ ဟေတုအတိုင်း သုံးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ။ သဟဇာတ ၁၂ချက်၊ အညမည လေးချက်၊ နိဿယ ၁၂ချက်။ ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊အာသေဝန တချက်စီ။ ကမ္မ ၁၂ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ

ငါးချက်စီ။ သမ္မယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပ နိဿယ သုံးချက်စီ။ နပုရေဇာတ လေးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေ ဝန၊ နဝိပါက ငါးချက်စီ။ နသမ္မယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တတချက်၊ နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ၌(ပဋ္ဌမပုဒ် မရ၊)နနဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု အဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ပဝတ္တိ အခါ **ကတ္တားကား**-ပဠာဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဌေး၌ မောဟကြည့်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။ လ၊၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဠာဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသင်္ခါရိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ၊လ။၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤတချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရသတည်း။ ။နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတုအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ၊ **ကတ္တားကား**-လောကီ သဟိတ်စိတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဟိတ် ခြောက်ခုကြည့်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ၊၏။ ။ **သမ္မဒါန်ကား**-မောဟမူဌေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု အဟေတုကဿ၌ **ကတ္တားကား**-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ် ခြောက်ခုကြည့်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္မဒါန်ကား**-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏသုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဋ္ဌမပုဒ်နှစ်ချက်၊ ဒုတိယပုဒ်၌လည်း နှစ်ချက်၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယပုဒ်လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိ၌ (အာရမ္မဏာဓိပတိ မရ၊) ပဋ္ဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်-နှစ်ချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယပေါင်း၍ အဓိပတိ မရ။ အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတု ကဿ ဓမ္မဿ၌ **ကတ္တားကား**-အဆုံးဇော ကြည့်သော ရှေး**ရှေးသော**

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပယုတ္တဝါနိ်ကား-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။နဟေတု အဟေတုကဿ၌ ကတ္ထားကား-အ၊ဗိဘက်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ်သော မဟာဝိပါက် စုတိ ရှစ်ခု၊ အာဝဇ္ဇန်းခွေးအား တပ်သော သဟိတ်ဘဝင်ပစ္ဆေဒ သတ္တရသ၊ အဟိတ်တဒါရုံ ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိုယာ ၁၃ဆုံးဇော၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ အာဝဇ္ဇန်း ခွေး၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်၊တဒါရုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ပဌမ နှစ်ချက်။ နနဟေတု နအဟေတုကော ဒမ္မော နဟေတု အဟေတုကဿ ဒုတိယတချက်။ ။ နဟေတု နအဟေတုကောစ နနဟေတု နအဟေတုကောစ ဓမ္မော နဟေတု အဟေတုကဿ တချက်၊ ပေါင်း-အနန္တရ၌ လေးချက်၊ သမနန္တရ၌လည်း လေးချက်၊ သဟဇာတ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမောဒုတိယဿ၊ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ ပေါင်း-ငါးချက်၊အညမည လေးချက်၊ နိဿယငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၌ ပဌမနှစ်ချက်၊ဒုတိယနှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာ သုံးချက်၊ အာသေဝနတချက်၊ကမ္မ ပဌမ သုံးချက်၊ဝိပါကသုံးချက်၊အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ငါးချက်၊ ဈာနသုံးချက်၊ မဂ္ဂ ငါးချက်၊ သမ္မယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ။ ၊နဟေတုယာ ဆ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆ၊ သဒ္ဒတ္ထ ဆ။ ၊ကြင်းသော ဂေါ၌ကဒုက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြို၍ ဟောကြပါကုန်။

ဟေတုဒုက-သပ္ပစ္စယ ဒုက

စုဥနှစ်ရ ခုနစ်ခုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသပ္ပစ္စယ တပုဒ်သာ ရသည်၊ အရကား နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဆဝါရ မရ၊ ပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း ဟေတု အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌ မရအပ်၊

အာရမ္မဏ၊ အာရမ္မဏာမိပတိ၊ အာရမ္မဏူပ နိဿယ ပစ္စည်းသာ ရသတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပစ္စယော ဓမ္မော ဟေတု သပ္ပစ္စယဿ တချက်၊ နဟေတု သပ္ပစ္စယဿ တချက်၊ ဟေတု သပ္ပစ္စယဿစ နဟေတု သပ္ပစ္စယဿစ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ အာရမ္မဏ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဒုတိယ၌ ဟိတ်ကြဉ်သော ယခင် နာမကွန္ဓာ၊ ပဋ္ဌမ ဒုတိယသည်၌ ဟိတ်နှင့် တကွ ယခင် နာမန္ဓကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ နဟေတု နအပ္ပစ္စယ၌ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၌ ဟေတု အပ္ပစ္စယ မရှိသောကြောင့် မဟောရသတည်း။

ဟေတုဒုက-သာရမ္မဏ ဒုက

မဟာန္တရ တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက် သာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသာရမ္မဏပဒ တချက်သာ ရသတည်း။ အရကား ရုပ် အင္ဒရိယ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နသာရမ္မဏံဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု သာရမ္မဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကတ္တား ကား - ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဟေတု သာရမ္မဏော တချက်၊ နဟေတုသာရမ္မဏော တချက်၊ ဟေတု သာရမ္မဏောစ နဟေတု သာရမ္မဏောစ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။အာရမ္မဏ၌ လည်း သုံးချက်၊ (အမိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမညဿ အစရှိသည်တို့၌ သုံးချက်စီ၊(ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ မရ၊) သမ္ဗဇ္ဇ တိဏိ။ ။နာဓိပတိ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊)အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နသာရမ္မဏော ဓမ္မော ဟေတု သာရမ္မဏဿ ဓမ္မဿ **အာရမ္မဏ**

ပစ္စယေန ပစ္စယောဘ၌ ကတ္တားကား - ရုပ် အင္ဂါဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပယုတ္တနိန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကာမာဝစရ သောဘာဏ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဌေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သာရမ္မဏသည် ဟိတ်ကိုကြဉ်သော ယခင် နာမကွန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်။ ။ ဟေတု သာရမ္မဏသစ နဟေတု သာရမ္မဏသစ်၌ ဟိတ်နှင့်တကွ ယခင် နာမကွန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်၊ ပစ္စည်းအတူ။ ၊အာရမ္မဏ သုံးချက်၊ အဓိပတိလည်း အာရမ္မဏာ မိပတိ သုံးခုက်၊ (အာနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ သုံးချက်စီ၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရတို့လည်း မရ၊) ဣန္ဒြိယ တချက်၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္မယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့၌ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ ။နဲသာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

အနာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအနာရမ္မဏ ပဒ၊ နနဟေတု နအနာရမ္မဏပဒ၊ နဟေတု နအနာရမ္မဏ နနဟေတု နအနာရမ္မဏ ပဒ-ဟု သုံးပဒတည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နအနာရမ္မဏ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသတည်း။ ။နနဟေတု နအနာရမ္မဏ ပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ကတိယ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ နဟေတုံ နအနာရမ္မဏံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အနာရမ္မဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။နနဟေတုံ နအနာရမ္မဏံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အနာရမ္မဏော တချက်၊ နဟေတု နအနာရမ္မဏဿ နနဟေတု နအနာရမ္မဏဿ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အနာရမ္မဏော တချက်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊

အညမည်၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ ဝိပွယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ မရ၊) နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော၊နာမိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ နနဟေတု နအနာရမ္မဏော ဓမ္မော နဟေတု အနာရမ္မဏသ ဓမ္မသ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဝတ္တိအခါ **ကဏ္ဍား**ကား-ပဋ္ဌာဝေါကာရ၌ ဟိတ်ခြောက်ခု ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ဟေတုပစ္စည်းတချက်သာ၊(အာရမ္မဏ မရ)အမိပတိ၌ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း-နှစ်ချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ တချက်၊ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပွယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ।နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော တိဏိ၊ သမ္ပယုတ္တ တိဏိ။

ဟေတုဒုက-စိတ္တမူက

စိတ္တဒုက် စိတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နစိတ္တပဒ၊ နနဟေတု နစိတ္တပဒ၊နဟေတု နစိတ္တ နနဟေတု နစိတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နဟေတု နစိတ္တပုဒ်၏အရကား ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း၊တတိယ ပုဒ်၏အရကား **စေတသိက်** ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နစိတ္တံ ဓမ္မံ

ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု စိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတ်ဌာရှိသော ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသင်္ခ ရှိသော စေတသိက်၊ယဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နနဟေတု နစိတ္တပဒဠ္ဌလည်း တချက်၊ နဟေတု နစိတ္တ နနဟေတု နစိတ္တပဒဠ္ဌလည်း တချက်၊ နည်းတူ ကောက်၊ ဟေတုပစ္စည်းဌ် သုံးချက်၊ အာရမ္မဏဌ်လည်း သုံးချက်၊ အဓိပတိအစရှိသော နာမ် ပစ္စယုပ္ပန်ရသောပစ္စည်းတို့ဌ် သုံးချက်စီ။ နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာမိပတိယာ တိဏိ။ နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊ နာ သေဝနေ၊နဝိပါကေ၊နစျာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဌ် နနဟေတု နစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု စိတ္တသ ဓမ္မသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သမ္ပယုတ္တကား-သဟိတ်စိတ် ဧက သတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်းဌ် တချက်သာ။အာရမ္မဏ ဌ် နဟေတု နစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု စိတ္တသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ။ ကတ္တားကား-ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။နဟေတု စိတ္တသ ဓမ္မသ-ဟူသော သမ္ပယုတ် ပုဒ်၏အရကား ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏာဒျာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၅စ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နနဟေတု နစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတုစိတ္တသ်ဌ် ကတ္တားကား-ဟိတ်ခြောက်ခု ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ်ကား-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံး ဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏာဒျာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝ သညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ နဟေတု နစိတ္တောစ နနဟေတု နစိတ္တောစ ဓမ္မော နဟေတု စိတ္တသ်ဌ် ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိဌ်ရှိသော

စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား-မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း။ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာ ဏာ၌ဿယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာ၌ ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ အညမည်၊နိဿယ·ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ)အာသေဝန သုံးချက်၊ကမ္မ တချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ ။နစိတ္တပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

နနောစိတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနောစိတ္တပဒ ပဌမ တပုဒ်သာ ရသတည်း။ နဟေတု နနောစိတ္တဓမ္မ အရကား စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်တည်း။ နဟေတုံ နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား-မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟဇာတ်စိတ် ဧကုနသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး။ နဟေတုံ နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နောစိတ္တောဘ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာ လီသ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သဘ္ဘရသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ဟေတု နောစိတ္တောစ နဟေတု နော·စိတ္တောစ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကုနသတ္တတိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကဋ္ဌာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဌတိံသ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ အစရှိသည်တို့၌ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။

ပစ္စနိက် နဟေတု နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ရှိသော မောဟ ရ၏။ နဟေတု နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား- အဟိတ်စိတ် အဌာရသ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ ဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ်၊ကဋ္ဌာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊နာရမ္မဏာ တချက်၊နာဓိပတိ သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမညာ၊ နဥပနိဿယ တချက်စီ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊နာသေဝန၊ သုံးချက်စီ၊ နကမ္မ တချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ၊ နသမ္ပယုတ္တ တချက်စီ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ တချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်းမရ၊) အာရမ္မဏာ၌ နဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဟေတု နနောစိတ္တသ အာရမ္မဏာ၊ကတ္တားကား-စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပယုတ်ကား-အဂုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဌာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေးဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု နနောစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု နောစိတ္တသ၌ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပယုတ်ကား-မနော ဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဌာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေးဌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဟေတု နောစိတ္တသစ နဟေတု နောစိတ္တသစ၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္ပယုတ်ကား-အဂုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဌာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ

ယတနစိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ်ခွေးရှိသော အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပွန်။လ။၏။ သုံးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေမရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ အာသေဝန သုံးချက်၊(ကမ္မ မရ) ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်စီ၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ မရ၊)သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ သမ္ပယုတ္တ တီဏိ။ ။စိတ္တာဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဟေတုဒုက-စေတသိက ဒုက

စေတသိကဒုက် စေတသိက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု စေတသိကတပုဒ်သာ ရသတည်း။ (နနဟေတု နစေတသိကဟု မရှိ၊) နဟေတု နစေတသိကပုဒ်၏ အရကား စိတ်တဇယုတ် ကိုးဆယ်၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - မောဟမူဌေးခ်ဉ် မောဟ ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စယုပွန်။လ။၏။သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပွန် ။လ။၏။နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စယုပွန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပွန်။လ။၏၊ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ဟေတုစေတသိကောစ နဟေတု စေတသိကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-မောဟမူဌေးကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဌေးခ်ဉ် မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဌေး

ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ သမ္ဘတ္တ တိကို။

ဟေကုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု စေတသိကော ဓမ္မောဘ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဗ္ဗာရသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒကြင့်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆန္ဒ ဝိတိ၊ ဝိရိယကြင့်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နှစ်ချက်၊ (နာရမ္မဏ မရ၊) နာဓိပတိ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊ နာသေဝန သုံးချက်စီ၊ နကမ္မ တချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ တချက်စီ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဆဝါရ။

ပဠာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နစေတသိကော ဓမ္မော ဟေတု စေတသိကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ၊ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်။လ။၏။ သမ္ပယုတ်ကား-အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဏ္ဍာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု နစေတသိကော ဓမ္မော နဟေတု စေတသိကဿ၌ ကတ္တား ဓကာက်မြှ၊ သမ္ပယုတ်ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဏ္ဍာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြင့်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု စေတသိကဿစ နဟေတု စေတသိကဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြှ၊ သမ္ပယုတ်ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ်

နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဓာတုယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၅စ်ခုဉ်ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အာရမ္မဏ၊အမိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ ¦သုံးချက်စီ၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) အာသေဝန သုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ သုံးချက်စီ၊ (စျာန်၊ မဂ္ဂ၊ မရ၊) သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ တို့လည်း သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ ။နစေတသိကပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

အစေတသိက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နနောစိတ္တပုဒ် ရှက်သည့်အတိုင်း မထူးပြီ။ ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ မဟန္တရ ဒုက်တို့၌ အရှက်ကို ကြဲလေ။

ဟေတုဒုက-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက

ဝိဒ္ဓိတဆယ့်ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နနဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၊ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နနဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ - ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်၏ အရကား သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူခွေး၊ ကုသိုလ် ၈ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ ံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတု စတ္တာလီသ၊ ရှပ်အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ယခင့် သဟိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း။ ။ တတိယပုဒ်၏ အရကား ယခင့် သဟိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသတည်း။ ။နဟေတုံ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ခန္ဓာ။ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော

ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၌ မောဟကြောင့် သော ဒဿနေနပဟာတမဂ္ဂဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏၊ နဇေတတု ဒဿ မနုန ပဟာတမ္ပေါ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ကေနုပယိအပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူ ခွေး၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြည်သော စေတသိက် စတုဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ဟေတုဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါစ နဟေတုဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါစ ဓမ္မာ၌ ကတ္တားကား ယခင် နာမကွန္ဒာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၌ မောဟကြောင့်သော စေတသိက် သတ္တဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်းလ၊၏။ ။ဟေတုယာ တိဏိ၊သဗ္ဗဏ္ဍ တိဏိ။ (ဝိပါက မရ။)

နဟေတုယာ ကေ၊နာဓိပတိယာ တိဏိ၊နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာ ဇာတေ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊နကမ္မေ ကေ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ။

ပဏ္ဍာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ) အာရမ္မဏာ၌ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါ ဓမ္မော ဟေတုဒဿနေန ပဟာတမ္ပသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-သောပတ္တိ မဂ် မပယိအပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူခွေး၊လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကိဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ကြိယာ ဝိသ၊ ဒိဋ္ဌ, ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဟိတ် ခြောက်ခု ကြည်သော နုစတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒဿနေန ပဟာတမ္ပဟိတ် သုံးခု ရ၏။ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတမ္ပသ၌ ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္ပဒါန်ကား- သောတာပတ္တိမဂ် ကေန် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၊ အနေကန် ပယ်အပ်

သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိုပွယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူဌေး၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ။လ။၏။ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗသစ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗသစ ၌ ကတ္တားကောက်မြ၊သမ္မာဒါန်ကား-ယခင်နာမကွန္ဓာ ဟိတ်နှင့်တကွ သော စေတသိက် သတ္တဝိသ ရ ၏။ပဌမပုဒ် သုံးချက် ပြီး၏။ ။ ဒုတိယပုဒ်၌ ပဌမပုဒ် အရမ္မ တပါး လောကီ ဟိတ် ခြောက်ခုကို ပစ္စည်းယူ၊ သမ္မာဒါန်သုံးချက်မှာ ကောက်မြ။ တတိယပုဒ်၌ ပဌမပုဒ် အရမ္မတပါး လောကီ သဟိတ်စိတ် ဟိတ်နှင့်တကွ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္မာဒါန်သုံးချက် ကောက်မြ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ လည်းကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ပစ္စည်း ၃ဌေ၁၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းကိုယူ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊ အာသေဝန မရ၊ကမ္မမ် စ၍ သမ္ပယုတ္တ ုတိုင်အောင် မရ၊) ဝိပွယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ၊ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဒဿနေန ပဟာဘဗ္ဗပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ၊ထိုတွင် နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်၏ အရကား သောတာပတ္တိမဂ် ကေန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု၊ဒေါသမူဌေး၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ရ၏။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ယခင်နာမကွန္ဓာ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ရ၏။ ။ တတိယ ပုဒ်၏ အရကား ယခင် နာမကွန္ဓာ ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။ ။နဟေတုံ နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ

ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာဘ် ကတ္ထားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌဂတ သမ္မယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူလေး၊ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နနဟေတုံ နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါဘ် ကတ္ထားကား-သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော ဟိတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နဟေတုံ နနဒဿနေန ပဟာတမ္ဗဏ္ဍ နနဟေတုံ နနဒဿနေန ပဟာတမ္ဗဏ္ဍ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိဘ် ကတ္ထားကား-ဟိတ်နှင့် တကွ သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ သုံးချက်။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊(အညမညမရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ သုံးချက် (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္မယုတ္တ မရ၊)ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ အနုလုံ။

ပစ္စနိုက်ဘ် (နဟေတု မရ၊) နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နဝိပါက၊ နသမ္မယုတ္တ၊နော်နတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရဘ် နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတမ္ပေါ ဓမ္မော နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတမ္ဗဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယောဘ် ကတ္ထားကား-ဒဿနေန ပဟာတမ္ဗ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပယုတ်ကား - ထိုနာမကွန္ဓာ ပြိုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း တချက်သာ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း

၌ နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗောဝမ္မော ဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿ ဝမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယောဘူ ကတ္တား ကား-ဟိတ်ကြဉ်သော ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္မဒါန် ကား-သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးပါး၊ အဘိညာဉ်ခွေးဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿဿ ကတ္တား ကောက်မြ၊ သမ္မဒါန်ကား-သောတာပတ္တိ မဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူခွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊အဘိညာဉ်ခွေး၊ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော ခစတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿဝ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿစ္စ ကတ္တားကောက်မြ၊ သမ္မဒါန်ကား - သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော အကုသိုလ်စိတ် ခုနစ်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ခွေး၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက် အဋ္ဌ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ သုံးချက်။ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒဋ္ဌလည်း သုံးချက်၊ ပစ္စည်းမှာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟိတ်ကို ကောက်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်မြ။ တတိယပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား-ဟိတ်နှင့်တကွ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားကို ကောက်မြ၊သမ္မဒါန် ကောက်မြ။ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏာ၌ ကိုးချက်၊အဓိပတိ၌ ကိုးချက်။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ တဒါရုံဘဝင်အား တပ်သည်၊ ကိုးချက်။ သဟဇာတ သုံးချက်။ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊(ပုရေဇာတမရ)ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊(အာသေဝန မရ၊)ကမ္မသုံးချက်။(ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြေယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ တချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဒဿနဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။ ။လ။

ဟေတုဒုက-သဉ္ဇာရဒုက

သဉ္ဇာရဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသဉ္ဇာရပဒ၊ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပဒ၊ နဟေတု နသဉ္ဇာရ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နဟေတု နသဉ္ဇာရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေ-တေတို့သည် နိဗ္ဗာန်တည်း။ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပုဒ်၏အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးခုတည်း။ နဟေတု နသဉ္ဇာရ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စေ-ဆတို့သတည်း။ နဟေတုံ နသဉ္ဇာရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဉ္ဇာရော ဓမ္မော ဥပဒေတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ဟိတ်ကြဉ်သော စေ-တေတို့သ၊ အဓိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တချက်။ နနဟေတုံ နသဉ္ဇာရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဉ္ဇာရော ဓမ္မော၌ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးခုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ တချက်။ နဟေတုံ နသဉ္ဇာရဠ္ဆ နနဟေတုံ နသဉ္ဇာရဠ္ဆ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဉ္ဇာရော၌ ကတ္တား ကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု စေတသိက် ဆတို့သ၊ အဓိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုယာ တိဏိ။ (အာရမ္မဏ မရ။) အဓိပတိယာ တိဏိ။ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ။) သဟ ဇာတေ တိဏိ။ (အညမညဉ် မရ) နိဿယေ တိဏိ။ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ) ကမ္မေ တိဏိ။ ဝိပါကေ တိဏိ။ အာဟာရေ၊ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊ အဝိဂတေ တိဏိ။

ပစ္စနိက်၌(နဟေတု မရ။)နာရမ္မဏော၊နာဓိပတိယာ၊နာနန္တရော၊ နသမနန္တရော၊နအညမညော၊နဥပနိဿယေ၊နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာ

ဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပါကေ၊ နသမ္မယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိကိ။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာန်းဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခ်ဉ် နနဟေတု နသဉ္ဇာရော ဓမ္မော နဟေတု သဉ္ဇာရသ ဓမ္မသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောဘ်ဉ် ကတ္တာ၊ ကား-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံခ်ဉ်ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုခ်ဉ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း တချက်။ အာရမ္မဏာခ်ဉ် နဟေတု နသဉ္ဇာရော ဓမ္မော ဟေတု သဉ္ဇာရသ ဓမ္မသ အာမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယောဘ်ဉ် ကတ္တာ၊ကား-လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဟိတ်သုံးခကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ၊၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု။မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ခြောင်ခ်ဉ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု သဉ္ဇာရသခ်ဉ် ကတ္တာ၊ ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊အဘိညာဉ် ခြောင်း၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ၊ ဟိတ်သုံးခ ကြဉ်သော စေတသိက် တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ ဟေတု သဉ္ဇာရသမ စ နဟေတု သဉ္ဇာရသမ ခ်ဉ် ကတ္တာ၊ ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသယုတ် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ခြောင်း အပ္ပမညာ၊ ဝိရတိကြဉ်သော စေ-တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပဒခ်ဉ်လည်း ဤနည်းအတူသုံးချက်။ပစ္စည်းမှာလောကုတ္တရာ ဟိတ် သုံးခုကို ကောက်။ ။နဟေတု နသဉ္ဇာရ နနဟေတု နသဉ္ဇာရပဒခ်ဉ်လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ ပစ္စည်းမှာ လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခု၊စေ-ဆတ္တိံသကိုကောက်။ သမ္ပဒါန်မှာ ကောက်မြ။ ။ အာရမ္မဏာ ကိုးချက်၊ အဓိပတိခ်ဉ်လည်း ကိုးချက်။

အနန္တရခ်ဉ်လည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နသဉ္ဇာရော ဓမ္မော ဟေတု သဉ္ဇာရသ ဓမ္မသခ်ဉ် ကတ္တာ၊ကား-ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**

ကား-တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နဟေတု သဥ္ဇာရသ၌ ကတ္တားကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား-တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တေတို့သ ပစ္စ ုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု သဥ္ဇာရသစ နဟေတု သဥ္ဇာရသစ၌ ကတ္တားကောက်မြ၊ သမ္ပဒါန်ကား - တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၊ စေ တသိက်ပဋ္ဌတိ်သပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နနဟေတုနသဥ္ဇာရပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတုနသဥ္ဇာရ နနဟေတု နသဥ္ဇာရ ပဒ၌လည်း ချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၊ ပဋိစ္စအတိုင်း သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ စျာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။သဥ္ဇာရ ပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အနုတ္တရပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ၊ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ၊ နဟေတု နအနုတ္တရ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကား လောကိစိတ် ကောသိတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသတည်း။ ။နနဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကား သဟိတ် လောကိစိတ် တေသဋ္ဌိ၌ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု တည်း။ ။နဟေတု နအနုတ္တရ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏အရကား သဟိတ် လောကိစိတ် တေသဋ္ဌိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ နဟေတုံ နအနုတ္တရံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု အနုတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ဂေါတြဘူ၊ဝေါဒါန်၊အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု

အနုတ္တရော တချက်၊ ဟေတု အနုတ္တရောစ နဟေတု အနုတ္တရောစ၊ တချက်၊ နည်းတူကောက် သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ သုံးချက်၊အဓိ ပတိ အစရှိသော လောကုတ္တရာ စိတ် ပဗ္ဗယုပ္ပန်ရသမျှ သဒ္ဒတ္ထ တိဏိ၊ အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတု အစရှိသည်၌ မရ။ ။နာမ် ပဘိ၊ နပစ္စာဇာတ၊နာသေဝန တိဏိ၊နကမ္မ ကော်၊နဝိပါကတိဏိ။ ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) (အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နအနုတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု အနုတ္တရသ ဟူ၍ လောကုတ္တရာတရား က လောကီတရားကို အာရုံမပြုသောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း လည်း မရ၊ အဓိပတိပစ္စည်းလည်း မရ)အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နအနုတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု အနုတ္တရသ ဓမ္မသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တားကား-ဝေါတြဘူ၊ဝေါဒါန်၊အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး၊ တတိယဒွေး၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်တို့သ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုသ အနုတ္တရသ၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ **သမ္ပဒါန်**ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တော်ကို့သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အနုတ္တရသ၊ နဟေတု အနုတ္တရသ၌ ကတ္တား ကောက်မြ၊ **သမ္ပဒါန်**ကား-လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတို့သ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမပဒ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ တတိယ ပဒ၌ လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-အနန္တရ ကိုးချက်၊ သမနန္တရလည်း ကိုး ချက်၊ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ မရ၊)နိဿယ၌ ပုရေဇာတ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာဘ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဒေဝဘုယာ

နဝ၊ နာရမ္မဏော နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။အနုတ္တရပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။သဉ္ဇာတရဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဟေတုဒုက်-သရဏာဒုက

ပရိ(ရ)ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသရဏပဒ၊ နနဟေတု နသရဏပဒ၊နဟေတု နသရဏာ နနဟေတု နသရဏပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နသရဏာပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဗ္ဗတိ သ၊ ရုပ် အဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသရဏာပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်သုံးခုတည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဌတိ သ တည်း။ ။နဟေတုံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတုသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေစာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မောဟမူဌေးဌ် မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ အကုသိုလ်ဒ္ဓါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သရဏောစ နဟေတု သရဏောစ၌ အကုသိုလ် ဒ္ဓါဒသ၊ မောဟမူဌေးဌ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝိသ ရ၏။ ။ဟေတု ပစ္စည်း သုံးချက်၊ ။အာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၌လည်း တိုးချည်း၊ (ဝိပါက မရ၊) အနုလုံ။

ပစ္စနိုက် နဟေတု ပစ္စည်း၌ နဟေတုံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထု ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော၊ တချက်သာ။ ။နဟေတုယာ ကေ၊ နာဓိပတိယာ တိုး၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ တိုး၊ နကမ္မေ ကေ၊ နဝိပါကေ တိုး၊ ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရဒ္ဓ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏဒ္ဓ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဟေတု သရဏသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယောဒ္ဓ **ကတ္တားကား** - လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရူပ် အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု သရဏသဒ္ဓ ကတ္တား ကောက်မြ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒ္ဝါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စဘုဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သရဏသစ နဟေတု သရဏသစ္ဓ ကတ္တား ကောက်မြ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒ္ဝါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမသုံးချက်၊ နနဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဟူသော ဒုတိယပဒဒ္ဓလည်း နည်းတူ သုံးချက်၊ ကတ္တားမှာ လောကီ ကုသိုလ်၊ လောကီ သဟိတ် ဝိပါက်၊ သဟိတ် ကြိယာဒ္ဓ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ၊၏။ သမ္ပဒါန် ကောက်မြ၊ နဟေတု နသရဏောစ နနဟေတု နသရဏောစ ဟူသော တတိယပဒဒ္ဓလည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားမှာ လောကီကုသိုလ် သဋ္ဌရသ၊ လောကီ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကောက်မြ၊ ပေါင်း - အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ ။အဓိပတိ လည်း ကိုးချက်။

အနန္တရဒ္ဓ နဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဟေတု သရဏသ၊ တချက်၊ နဟေတု သရဏသ တချက်၊ ဟေတု သရဏသစ နဟေတုသ သရဏသစ တချက် ပေါင်း-ပဌမ သုံးချက်သာ၊ ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာ ဝုဋ္ဌန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်၊ အကုသိုလ် ပဌမဇော။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ သုံးချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊ အညမညဉ ၅ရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်

စိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စိ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။သရဏာပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အရဏာပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအရဏာ ပဒ၊ နနဟေတု နအရဏာ ပဒ၊ နဟေတု နအရဏာ နနဟေတု နအရဏာ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း၊ထိုတွင် နဟေတု နအရဏာပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသတည်း။ ။ နနဟေတု နအရဏာ ပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုတည်း။ နဟေတု နအရဏာ နနဟေတု နအရဏာပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တရိသတည်း။ ။နဟေတုံ နအရဏံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ နဟေတု အရဏော ဓမ္မော ဥပဒ္ဒုတိ ဟေတုပစ္စယာဘ၌ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတု နအရဏာ ပုဒ်၌လည်း တချက်၊ နဟေတု နအရဏာ နနဟေတု နအရဏာပုဒ်၌လည်း တချက်၊ ပေါင်း-ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်။ ။(အာရမ္မဏာ မရ၊) အမိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊)သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယသုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊(ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန်၊မဂ္ဂ သုံးချက်စိ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စိ။ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နအရဏော ဓမ္မော နဟေတု အရဏာသ ဓမ္မသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း တချက်။အာရမ္မဏာ၌ နဟေတု နအရဏော ဓမ္မော ဟေတု အရဏာသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝိသ ပစ္စည်း။လ၊၏။သမ္ပဒါန်ကား-ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်

လေးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေးဌ်ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နဟေတု အရဏသ္ဌ ကတ္တားကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား-**မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကာမကြ်ိယာဇော ကိုးခု၊တဒါရုံ ကောဒသ၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ ဟိတ်သုံးခု၊ အပ္ပမညာကြ်ဉ်သော စေတသိက် တော်ကို သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ သုံးချက်။ နနဟေတု နအရဏပဒဋ္ဌလည်း နည်းတူ သုံးချက်။ အကုသိုလ်ဟိတ်ကို ပစ္စည်းကောက်။ နဟေတု နအရဏ နနဟေတု နအရဏပဒဋ္ဌလည်း နည်းတူ သုံးချက်။ အကုသိုလ် ဒ္ဓါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တရိသကို ကောက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ အဓိပတိဌ်သုံးချက်၊ သဟဇာတာဓိပတိသာ။

အနန္တရဌ် နဟေတု နအရဏော ဓမ္မော ဟေတုအရဏသ ဓမ္မသ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တား**ကား-အကုသိုလ် ဒ္ဓါဒသ အဆုံးဇော၊ ဟိတ်သုံးခုကြ်ဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား-**သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ ဘဝင်၊ တဒါရုံ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။နဟေတု အရဏသ္ဌလည်း ကတ္တား ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား-**သန္တီရဏ သုံးခု၊မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်ကြ်ဉ်သော စေတသိက် ဗာတ်ကို သ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဟေတု အရဏသ စ နဟေတု အရဏသ စ္ဌလည်း ကတ္တား ကောက်မြ။ **သမ္ပဒါန်ကား-**သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ ဘဝင်၊ တဒါရုံ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊ ၏။ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း နည်းတူ။ ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ် အဆုံးဇော၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး။လ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန် အတူတူ။တတိယပဒ သုံးချက်လည်း နည်းတူ။ ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ စေတသိက် သတ္တရိသ။လ ၏။ပစ္စယုပ္ပန် နည်းတူ။ အနန္တရ ကိုးချက်၊သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမညမရ) နိ၂ယ သုံးချက်၊ ဥပနိ၂ယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊)ကမ္မတချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ၊

(သမ္မယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အရဏာပုဒ်နှင့်အရက် ပြီး၏။

ဤကဲ့သို့ သဟေတုက အစရှိသော ဒုက်တို့ကို မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် အသီးအသီးရှက်၍ ဟောလေ။

သရဏဒုက-သဉ္ဇာဂရဒုက

နောက်ဆုံး သရဏဒုက်ကိုမူတည်၍ သဉ္ဇာဂရဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသရဏ နသဉ္ဇာဂရပဒ၊ နအရဏ နသဉ္ဇာဂရပဒ-ဟုနှစ်ပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နသရဏ နသဉ္ဇာဂရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆယ်လေး သ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအရဏ နသဉ္ဇာဂရပုဒ် အရ မရှိ။ နအရဏအရ အကုသိုလ်၊ နသဉ္ဇာဂရအရ လောကုတ္တရာ ဖြစ်၍ မရသည်။ **နသရဏံ** နသဉ္ဇာဂရံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အရဏော သဉ္ဇာဂရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ နသရဏော နသဉ္ဇာဂရေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမุฏฐာနံ ရူပံ။ ကတ္တားကား-ပဠေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊စေတသိက် ဆယ်လေး၊အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ရသည့် ပစ္စည်းဟူသမျှ၌ တချက်စီသာ၊ကော်၊အာရမ္မဏ၊ အနန္တရအစရှိသော နာမ်သာ ပစ္စယုပ္ပန်ရသော ပစ္စည်းတို့၌ မရ။ ပစ္စနိက်၌ နာရမ္မဏော ကော်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညဝိ၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နသမ္မယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ ကော်။ ။ဆဝါရ။

ပဠာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ နသရဏော နသဉ္ဇာဂရောဓမ္မော အရဏသ သဉ္ဇာဂရသ ဓမ္မသ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။နသရဏော သဉ္ဇာဂရ ဟေတု စိတ္တသမุฏฐာနာနံ ရူပါနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်သာ။ အာရမ္မဏ၌ နသရဏော နသဉ္ဇာဂရော ဓမ္မော အရဏသ သဉ္ဇာဂရသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား- လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက်

ဆတ္တိ သ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ၊၏၊သမ္မဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိ သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏အဓိပတိယာ ကေံ၊အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ ကေံ၊ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း၊လ။ ၏။ တိဟိတ် ဘဝင် တေရသ ပန္နယုပ္ပန်။လ။၏။သဟဇာတ တချက်၊ (အညမညမရ၊) နိဿယ တချက်၊ ဥပနိဿယ တချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ၊ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တချက်စီသာ။ ။ နဟေတုယာ ကေံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကေံ။

အနုတ္တရပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသရဏ နအနုတ္တရ ပဒ၊ နအရဏ နအနုတ္တရ ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နသရဏ နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိ သ၊ ရုပ် အဌဝိသ တည်း။ ။နအရဏ နအနုတ္တရ ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသတည်း။ ။နသရဏံ နအနုတ္တရံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အရဏော အနုတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-ဝေါတြဘူ၊ ဝေါဒါန်၊ အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပန္ဓဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိ သ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ ၏။ တချက်သာ၊ ဟေတုယာ ကေံ၊ အာရမ္မဏော ကေံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကေံ၊ (နဟေဟု နာရမ္မဏ စသည် မရ၊) နပစ္ဆာဇာတေ ကေံ၊ နာသေဝနေ ကေံ၊ နကမ္မေ ကေံ၊ နဝိပါကေ ကေံ။ ။ပစ္စနိက် ဆဝါရ။

ပဋ္ဌာဂါရ၌ (ဟေတု၊အာရမ္မဏ၊အဓိပတိပစ္စည်း မရ၊)အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏသ အနုတ္တရသ

ဓမ္မသ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဂေါတြဘူ မဂ္ဂသ၊ ဝေါဒါနံ မဂ္ဂသ၊ အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနန္တသ နေဝသညာ နာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရ ပစ္စ ေ ု ပဋ္ဌယော၊ကတ္တားကား-မဂ်လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေ ဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈေး၊ တတိယဇ္ဈေး၊ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ပဌမဇ္ဈေး၊တတိယဇ္ဈေး၊နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တချက်၊ သမနန္တ၊လည်း နည်းတူ တချက်သာ၊ (သဟဇာတ၊ အညမညမရ၊) နိဿယ၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏသ အနုတ္တရသ တချက်သာ၊ပုရေဇာတ နိဿယတည်း။ ။ဥပနိဿယ၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏသ အနုတ္တရသ တချက်၊နအရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏသအနုတ္တရေသ၊ တချက်။ ။ဤနှစ်ချက်သာ ရသတည်း။ ။ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ဝိပဿယုတ္တ တချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း တချက်စီသာတည်း။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာဝရမ္မဏေ ဒွေ၊ နဥပနိဿယေ ကော်၊ နပုရေဇာတေ ဒွေ ။လ။ သမ္ဘတ္တ ဒွေ။ ။သရဏဒုက်နှင့် သဥတ္တရ ဒုက် အရှက်ပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနိယာ နုလောမ ပဋ္ဌာန်းခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်းလုံး ၍ကွင်ပြီးပြီ၊

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ စတုတ္ထတွဲ ပြီး၏။

နိဂုံး

၁ ဇေတုတ္တရမ္မိ နဂရေ၊ ပုဗ္ဗေ ဇာတောဝ သာသနံ၊
ပရံ တာလေကဂါမသ္မိံ၊ သုဒ္ဓိံ သဒ္ဓါယ သာသနံ။

၂ ပရံ ထလုမ္ဗနဂရေ၊ မဟာမစ္စေန ကာရိတေ၊
တိဘုမ္မိကေ မနောရမေ၊ ဝိဟာရေ သာသနံ တထံ။

၃ တတောစ ယက္ခဂိရိမ္မိ၊တိကိ ဝဿာနိ ဝသိတ္တာ၊
တိလောကဂုရု သခ်ါတေ၊ ဝိဟာရေ ပဒ္ဓ ဝသိတ္တာ။

၄ စတုဘုမ္မိက အာရာမေ၊ ဝိစိတ္တြ သဗ္ဗစိတ္တာနံ၊
သမ္ဗေသံ ဝိတိဇနိတေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနိက သာရပ္ပေ။

၅ အာရညကင်ဓုတင်-သမာဒါနိက ဘိက္ခူနံ၊
နိဝါသနေ မနောရမေ၊ ပုညစေတိယ ပစ္ဆိမေ။

၆ မင်းရဲမင်းလှ ရွှေတောင်ဦတိ-နာမေန ရာဇပုတ္တေန၊
ကာရိတေ ဟိတသိဒ္ဓတ္ထံ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

၇ သဟဿသတေ ပတ္တမ္မိ၊စတ္တာလီသေ ကူနာမိကေ၊
ပုဗ္ဗေ ကတံ ဃဋ္ဌေတ္ဝာန၊ စက္ကဝုဠ္ဓိ နိပ္ပါဒနံ။

၈ သောတူနံ ဝုဠ္ဓိအတ္ထာယ၊မမ ဉာဏသ ဝဏ္ဏနံ၊
အဟာပေတ္ဝာ ဝါစနဠ္ဟ၊ကာလေ ဝ အန္တရကၖတော။

၉ အနန္တနယသမ္ပန္နံ၊ ယိမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊
ပုဗ္ဗာဘုတံ နသန္တဠ္ဟ၊ ရစိတံ တံ မယာ ကတံ။

၁၀ ဓမ္မာနံ သာမိ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ ဇုတိ သော ကာရတောနစ၊
ဓမ္မသာမိနော ဇုဒ္ဓိံ၊ တံ သာသနသ ဇောတနော။

၁၁ ဓမ္မသာမိဇောတောစ၊သော မဟာဓမ္မရာဇသ၊
ဂုရု ဓမ္မသာမိ မဟာ-ဓမ္မရာဇဂုရုတိစ။

၁၂ ဇုတိနာမေဟိ သံယုတ္တော၊သော ထေရော ကတမောဘိ စေ၊
နန္ဒမေဓောတိ ပုဗ္ဗေ၊ ဂုရုဟိ ကတနာမ၊ ဝါ။

၁၃ **တိသာသနာလင်္ကာရောတိ**၊ လဒ္ဓေါ ပဋ္ဌမလဠ္ဟနော၊
ပရော ဝုတ္တောစ နာမေဟိ၊ ဒ္ဒိလဒ္ဓလဠ္ဟနော ယသော။

၁၄ အနန္တရိသယံ ဥဿုက်ံ၊ တေန ပုညေန တံဥဿုက်ံ၊
သမ္မာ ပတ္တာ ဝရုတ္တမံ၊ ဇနံ တာရေမိ နာဂတေ။
၁၅ သံသာရေ သံသရန္တောပိ၊ ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌော အဗ္ဘုတော စ
တိ.ဘုပညာဒိ သမ္ပန္နော၊ လောကမ္မ သမာပန္နော။
၁၆ ဒကွော ဒိဋ္ဌိဇ ပညော စ၊ ယသဝါ သိရိ ပုညဝါ၊
သဒ္ဓါဒိ ဓမ္မသမ္ပန္နော၊ လောကေ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋော။
၁၇ ကေသရောဝ အစ္ဆဒ္ဓိတော၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ၊
ဓမ္မဒါနံ ဒဒန္တောပိ၊ ပရပ္ပဝါဒ မဒ္ဒနော။
၁၈ သရဝါ အာယုဝါ ဝဏ္ဏော၊ ဒိတိမာ ဇာတိသုန္ဒရော၊
အဘယူပဒ္ဒဝေါ စေဝ၊ အရောဂေါ မိတ္တသန္ထဝေါ။
၁၉ အပရော ဥဿုယန္တောပိ၊ နပ္ပဟောတု မမ ဂုဏံ၊
စတုဒ္ဒိသာဟိ ဝါတောဝ၊ နုစ စာလေတိ သိနေရုံ။
၂၀ အတ္ထဒ္ဓယေန သမ္ပန္နော၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါဋဝေါ ဘဝေ၊
ပရေ မမေဝ ဝစနံ၊ သစ္စံ သုဏန္တု ဘာသိတံ။
၂၁ ဣစ္ဆိတံ ပတ္ထိတံ မယှံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု၊
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပါ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
၂၂ အနာယာသေန ပတ္ထေါတိ၊ ယထာပိဒ္ဓ နိဿယံ၊
သိဒ္ဓံ ပတ္ထေန္တု ဝေဠု၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါဏိနော သဒါတိ။

၁။ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တိကာလမှ ရှေးဦး။ ဇေတုတ္တရမှိ၊ ဇေတုတ္တရာ ဝေါဟာပညတ် သမုတ်အပ်သော။ နဂရေ၊ မြို့၊ ဇာတောဝ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သာသနံ၊ သုံးလွှာထွတ်ထား မြတ်ဘုရား၏ ထင်ရှားသာသနာ မိန့်ညြွှာကို။ ပတိဋ္ဌာပေတ္တာစ၊ သောတုဇန ဝေနေယျတို့၏ ခန္ဓသန္တာန်ဝယ် သရဏဂုဏ် သင်ကြား ရွတ်အံ့စေသော အားဖြင့် တည်စေပြီး၍ဌင်း။ (ဤပတိဋ္ဌာပေတ္တာစကား ကြိယာဝန်သည် ကြိယာနှင့် မကင်းရာ သောကြောင့် ကြိယာအကျိုးငှါ ထည့်သော ပါဌသေသတည်း။) တတော၊ ထိုဇေတုတ္တရာ သည်ရာမည်ရှိ မြို့ကတိမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်

သော ကာလ၌။တာလေက ဂါမသို့ ၊ထန်းတပင် ဟု ခေါ်တွင်ဒေသ ရပ်ဂါမ၌။ သဒ္ဓါယ၊ ကြည်လင်စေတတ်သော မြတ်သော သဒ္ဓါ တရားနှင့်။ ဝါ-သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်လွန်စွာ သဒ္ဓါ ပြင်္ဘာန်းသော စိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိ ၊တက္ခ။ သာသနံ သာသနသ၊ ပဋိဝေဓ သဒ္ဓမ္မ၏ မူလမှန်စွာ သာသနာ၏။(သာမျုတ္တ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။)ဝုဒ္ဓိ ၊ အစီးအပွားကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာစ၊ ဖြစ်စေပြီး၍ရင်း။

၂။ တတော ၊ထိုရွာမှ။ ပရံ ၊နောက်ဖြစ်သော ကာလ၌။ (ပရံ-ဟူသောပုဒ်သည် အပါဒါနာပေက္ခ ဖြစ်ရကား တတော ဟူသော အပါဒါန်ကို ထည့်အပ်သတည်း။) ထလုမ္ဗ နဂရေ၊ ကုန်းဘောင် ပြည်ဟု အမည်ဝေါဟာ မြို့အောင်ချာ၌။ မဟာမစ္စေန၊ အမတ်ကြီး သည်။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်စီရအပ်လော။ တိဘုမ္မိကေ၊ ဘုံ သုံးဆင့် ရှိသော။ မဒနာရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် ရှိထသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဝသိတ္မာ၊ နေ၍။ တထံ ၊ မဘောက်မပြန် မှန်သော။သာသနံ ၊သုံးလူ့ထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြား မိန့်မှာ သာသနာကို ၊ပတိဋ္ဌာပေတွာစ ၊တည်စေပြီး၍ရင်း။

၃-၄-၅-၆။ တတော ၊ထိုနောက်မှ။ ယက္ခဂိရိမ္ဒါ ၊ဇေတ အမှုးရှိ သော ဘီလူးတို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် တောင်ဘီလူး ဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှားဃသော။ ဝါ၊ဇေတ အမည်ရှိသော ဘီလူးအမှုးရှိသော ဘီလူးတို့၏နေရာဖြစ်သောကြောင့် 'တောင် ဘီလူး'ဟူသော အမည်ဖြင့် အလွန် ထင်ရှားထသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ တိဏိ ဝဿာနိ ၊ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဝသိတ္မာစ ၊ နေပြီး၍ရင်း။ ဝါ-ဝသိတ္မာစ ဇုရိယာပထ စတုက္ကကို မျှစေသော အားဖြင့် နေပြီး၍ရင်း။ တိလောက ဂုရုသခ်ါတေ၊ တိလောကဂုရု ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ထသော။ စတုဘုမ္မိက အာရာမေ လေးဆင့်ရှိသော ဘုံတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရာ ရှိထသော။ သဗ္ဗစိတ္တာနံ ၊ အလုံးစုံသော အထွတ် စိန်ပုံ၊ မှန်ကင်း စသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ဂုန်သော ကျောင်းတို့ ထက်၊ ဝိဗိတ္ထေ ၊အထူ'ကူးအပြားပြား များစွာသော မှန်ကင်းမှန်စီ

ပန်းချီ ဆေးရေး စသော တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာထသော။ သမ္ဘေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့၏။ ပိတိ ဇနိတော၊ နှစ်လို့ဝမ်း မြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ကမ္မဋ္ဌာနိက သာရပ္ပေ၊သမထ ဝိပဿနာ တည်းဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လနှင့် ယှဉ်ကုန်သောရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်စွာထသော။ အာရညိကင်ဝုတင်သမာဒါနိုကဘိက္ခူ၏ နံ၊အရညကင်ဝုတင်ဆောက် တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။နိဝါသနေ၊နေရာဖြစ်ထသော။မနောရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိထသော။ ပုညစေတိယ ပစ္ဆိမေ၊ ပုညစေတိဘုရား၏ အနောက်အရပ်၌ ဖြစ်ထသော။ မင်းရဲမင်းလှ ရွှေတောင်ဧ္ဘဝိနာမေန၊'မင်းရဲမင်းလှ ရွှေတောင်'ဟူသော အမည် ရှိသော။ ရာဇပုဏ္ဏေန၊ မင်းသံုးသည်။ ဝိပ္ပသ်ဿနေန၊ အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဟိတ သိဒ္ဓတ္ထံ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်းငှါ။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ် စီရင်အပ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ပဠဝ်ဿာနိ၊ ငါးနှစ်တို့ ပတ်လုံး။ဝသိတ္ဝာ၊နေပြီး၍။

၇။ စတ္တာလီသေကုနာဓိကေ၊ တခုယုတ် လေးဆယ် အလွန် ရှိသော။သဟဿသတေ၊ တထောင့်တရာသည်။ဝါ၊တရာအလွန်ရှိ သောတထောင်သော သက္ကရာဇ်သည်။ပတ္တမှိ၊ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေးအခါ၌။ ကတံ-ပြုစီရင်ခဲ့အပ်သော။ ပဌာနနိဿယသ၊ ပဌာန်းနိဿယ၏။လေခါဒိ၊ ရေးလက်စကို။ (ဤကား ပဓာနပုဒ် အလို့ငှါ ထည့်သော ပါဌသေသ။) ဃဋ္ဋေတ္ဝာန၊ တဖန် ဆက် လက်၍။စက္ကဝုဠ္ဍိ နိပ္ပါဒနံ စက္ကဝုဠ္ဍိနိပ္ပါဒနတ္ထာယ၊သာသနာ့တော်၏ စည်ပင်ပြန့်ပွားများခြင်း၏ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါငုံ။

ဂ။ သောတူနံ၊စာသင်သားတို့၏။ဝုဠ္ဍိ အတ္ထာယ၊ ဓမ္မ အတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓတို့၌ လိမ္မာသိမြင်သော ဉာဏ်၏ ပြန့်ပွားခြင်းငှါ ငုံ။မမ၊ငါ၏။ဉာဏဿ၊ဉာဏ်၏လည်း။ဝဍ္ဎနံ ဝဍ္ဎနတ္ထာယ၊ပြန့် ပွားစေခြင်းငှါငုံ။ (သမ္ပဒါန် အနက်၌ ပဌမာဝိဘတ် သက်၊) ဝါစနဿ၊စာပေသင်ကြားခြင်းကိုလည်း။ အဟာပေတ္ဝာ၊ မယုတ်စေ

မှ၍။အနှစ်ရက္ခဏော၊အကြားအကြား အားလပ်သောအခွင့်ရှိသော။ ကာလေ၀၊အခါဌိလျှင်။

၉။ အနန္တနယသမ္ပန်၊ အဆုံးမရှိသော ကေတွနည်း နာနတ္တနည်း အစရှိသော နည်းတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော။ ပုဗ္ဗာဘူတဒ္ဓ၊ ရှေးအခါဌိလည်း မဖြစ်ဘူးထသော။ နသန္တဒ္ဓ၊ ထင်ရှားမရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော၊ ဧကံ ပဋ္ဌာနနိသယံ၊ ဤအနန္တနယ ဖြစ်သော သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ မှီရာဖြစ်သော နိဿယကို။ မယာ၊ ဝါသည်။ ရစိတံ၊ စိရင်အပ်ပြီ။ တံ၊ထိုဝါ၊ဌိရင်အပ်သော ပဋ္ဌာန်း နိဿယကျမ်းကို။ ကတံ၊ပေထက်တင်ယား ရေးသားအပ်ပြီ။

၁၀။ ယောဇုဂေါ၊အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။သာမိ၊အရှင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ-ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကြောင့်။ သာမိ၊လူနတ်တို့၏အရှင်သည်။ ဝါ-ဓမ္မာနံ၊တရားတို့ကို။ သာမိ၊အစိုးရသည်။ဟောတိ ဖြစ်၏။ဤတိဠမိနာ ကာရဏေန၊ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဓမ္မသာမိ၊ ဓမ္မသာမိ မည်တော်မူပေ၏။ဓမ္မသာမိနော၊ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ တရားတို့ကြောင့် လူနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ဝါ၊တရားတို့ကို အစိုးရတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ဤဒံ၊ဥစ္စာတည်း။ဤတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော် မူသော, တရားတို့ကြောင့် လူနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော,တရားတို့ကို အစိုးရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဓမ္မသာမီ၊ဓမ္မသာမီ မည်တော်မူ၏။

ဓမ္မာနံသာမိ ဓမ္မသာမိ-ဟူသော ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်သမာသ်၌ ဓမ္မာနံ-ဟူသော ရှေးပုဒ်၏ အရကား မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော လောကုတ္တရာဓမ္မ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါ, ဇာန်, ၃ဘိညာဒိ တည်းဟူသော လောကီ ဓမ္မ၊ မူလကာရဏ တည်းဟူသော ပရိယတ္တိမြဲ ရ၏၊ ထိုဓမ္မ၏ မြတ်စွာဘုရား

နှင့် သံ-သာမိ အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ပန္နဘောသည် ဌာနူပစာရတ္ထ အားဖြင့် ရ၏၊သာမိ-ဟူသော နောက်ပုဒ်၏အရကား ထိုဌာနူပစာရတ္ထ အားဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား ရ၏။ ဓမ္မသာမိနော ဣဒံ ဓမ္မသာမိ-ဟူသော တဒ္ဓိတ် ဝိဂြိုဟ် ဝယ် ဓမ္မသာမိနော - ဟူသော ရှေပုဒ်၏အရကား မြတ်စွာဘုရား ရ၏၊ သုံးပါးသော သာသနာနှင့် သာမိ-သံ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန္နဘောသည် ဌာနူပစာရတ္ထအားဖြင့်ရ၏၊ ဣဒံအနက်ဌ သက်သော ဏပစ္စည်း၏ အရကား ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓ ဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော သာသနာ ရ၏။

တံသာသနဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သာသနာကို။ဇောတနော၊ထွန်းပစေတတ်သည်တည်း။ဓမ္မသာမိဇောတနော၊ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော် မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သာသနာတော်ကို ထွန်းပစေတတ်သည်။ ။(ဤဝစနတ္ထဌ နိပ္ဖန္န ပုဒ်၏ အရကား ဤကျမ်းကို ပြုသော ဆရာ ရ၏၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝစနတ္ထဌ နိပ္ဖန္နပုဒ်ကို ဂမျမာန်ဖြစ်၍ ဂါထာဌ မရေးသည်။)

၁၁-၁၂-၁၃။ ယောထေရော၊အကြင်ထေရ်သည်။ ဓမ္မသာမိဇောတောစေဝ၊ တရားတို့၏ အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာတည်းဟူသော သာသနာတော်ကို ထွန်းပစေတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဓမ္မ ရာဇသ၊မြတ်သော ဒါနသီလ အစရှိသော ကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသော တရားမင်းမြတ်၏။ ဂုရုစ၊ ဆရာတော်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ဓမ္မသာမိဇောတ မဟာဓမ္မ ရာဇဂုရုတိစ၊ ဓမ္မသာမိ ဇောတ မဟာဓမ္မ ရာဇဂုရု - ဟူ၍လည်း။ ဣတိ နာ၀မေဟိ၊ ဤအမည် တို့နှင့်။ သံယုတ္တောဝ၊ ယှဉ်၏၊ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေပုဗ္ဗေယျ၊ အကယ်၍ မေးကြားအံ့။

ပုဗ္ဗေ၀၊ ပဠုင်းဖြစ်စ ရှေးဦးကလျှင်။ နန္ဒမေဓာတိ၊ **နန္ဒမေဓာ-ဟူ၍**။ ဂုရုဟိ၊ ဆရာတို့သည်။ ကတနာမ၀ါစ၊ မှည့်အပ်သော အမည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တိသာသနာ လက်ံာရောတိ၊**တိသာသနာ လက်ံာရ-ဟူ၍**။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ ပဌမလဠုနောစ၊ ရှေးဦးစွာသော အမည်နာမံ တံဆိပ်လည်း ရှိထသော။ ပရော၊ နောက်ဖြစ်သော။ ဂုဏ္ဍော၊ဆိုအပ်ပြီးသော။ နာမေစ၊ **ဓမ္မသာမီ ဇောတ မဟာ ဓမ္မ ဈာဏ ဂုရု-ဟူသော** အမည်လည်း ရှိထသော။ ဣတိ ဒ္ဝိလဒ္ဓလဠုနော၊ ဤသို့ နှစ်ကြိမ်နှစ်ထပ် ရအပ်သော အမည်နာမ တံဆိပ်လည်း ရှိထသော။ ယသော၊ အရပ်ထက်ဝန်းကျင် ကျော်စောခြင်းရှိထသော။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝိသဇ္ဇေယျ၊ ဖြေရာ၏။

၁၄ တေန ပုညေန၊ထိုသို့ အနန္တနယ ဖြစ်သော သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ မှီရာ နိဿယကို ရေသား ပြုစုရသော ကောင်းမှုကြောင့်။ ယံအနန္တဝိသယံ ဉာဏံ၊ အကြင် အဆုံးမရှိသော အာရုံရှိသော သမ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဉာဏံ၊ ထိုသမ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သို့။ သပ္ပဘ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ-သမ္ဘာ၊ မဘောက် မပြုန်။ ဝါ-သမ္ဘာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍၊ အနာဂတေ၊နောင်အခါ၌။ (အကား ဆန္ဒာနုရက္ခဏာ အလို့ငါ ချေသတည်း။) ဇနံ-ဝေနေယျ သတ္တ၀ါအပေါင်းကို၊သံသာရ မဟော ဃတောသံသရာတည်းဟူသော ကြီးစွာသော ရေအယဉ်မှ။ (ဤကား ပါဌသေသတည်း။) ဝရုတ္တမံ၊ အလွန်မြတ်ထသော။ ဝါ-ဝရုတ္တမံ၊ တောင့်တအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်ထသော။ နိဗ္ဗာန ထလံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကုန်းထက်သို့။(ထည့်။) တာရေမိ၊ ကယ်တင်ရပါလို၏။

၁၅ သံသာရေ၊ ဘ၀များစွာ သံသရာ၌။ သံသရန္တောပိ၊ ကျင်လည် ရသော်လည်း။ ဇေဋ္ဌောစ၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာ စသော ကျေးဇူးဖြင့် ကြီးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ကြီးသည်ရင်း။ ဃေဋ္ဌောစ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်ရင်း။ အဇ္ဈုတောစ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ အံ့ဘွယ် သရဲသော ကောကီ

ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ တိကွပညာဒိ သမ္မနှောစ၊ ထက်သော ပညာ အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ လောကမ္မ သမ္မာပနှောစ၊ လောကဝတ် ဓမ္မဝတ်၌ ပြေပြစ်ခြင်းသို့ ကော်-ဒ္ဒ ရောက်သည်ဝင်း။

၁၆။ ဒကွောစ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ အကျိုးစီးပွားဌ လိမ္မာသည်ဝင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မစ၊ ဖြောင့်မတ်သော အယူနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ (အာဂျာ ဟိတော ကဲသို့ ဝိသေသန ပရပဒတည်း။) ပညောစ၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေပညာဖြင့် ပညာရှိသည်ဝင်း။ ယသဝါစ၊ များသော အခြံ အရံနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ သိရိစ၊ ဘုန်းကြီးသရေနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ ပုညဝါစ၊ ဘုန်းရှိသည်ဝင်း။ သဒ္ဓါဒိဓမ္မ သမ္မနှောစ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော သူတော်တရား ခုနစ်ပါး သူတော်ဥစ္စာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ လောကေ၊ လောကဌ်၊ ပါကဋဘောစ၊ ထင်ရှားသည်ဝင်း။

၁၇။ ကေသရော၊ သားတို့၏ မင်းဖြစ်သော မြင်ရှေ့မင်းသည်။ အဋ္ဌ မ္ဟိ ဘောဝ၊ မကြောက်မရဲ့သကဲ့သို့။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ် လေးပါးတို့၌။ ဝိသာရဒေါစ၊ ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ ဓမ္မဒါနံ၊ တရား တည်းဟူသော အလှူကို။ ဒဒန္တောပိ၊ ပေးသော်လည်း။ ပရပ္ပဝါဒ မဒ္ဒနောစ၊ သူတပါးတို့၏ မိစ္ဆာအယူကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်ဝင်း။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၈ သရဝါစ၊ ကရဝိက်ဌက်မင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာသော အသံနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ အာယုဝါစ၊ အသက်ရှည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ ဓိဘိမာစ၊ တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ ဇာတိ သုန္ဒရောစ၊ အမျိုး၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း။ အဘယ္ဟ ပဒ္ဒဝေါ၊ စဝ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေး, တဆယ့် ခြောက်ပါး သော ဥပဒ္ဒဝေါတို့မှ ကင်းသည်ဝင်း။ အရောဂေါစ၊ အနာမရှိသည်ဝင်း။ မိဘ္ဘသန္ဓဝေါစ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဝင်း ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၉ အပရော၊ တပါးသောသူသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဂုဏ်၊ သီလ သုတ စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဥဿူယနှောပါ၊ ငြ||စူသော်လည်း။ စတုဒ္ဒိသာဟိ၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့မှ။ အာဂတောဝ၊ လာသော။ ဝါတောဝ၊ လေသည်။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ နစာလေဟိ ဣဝ၊ မလှုပ်ရှား စေနိုင်သကဲ့သို့။ မမ၊ ငါ၏။ ဂုဏ်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ စာလေတုံ၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းငါ။ နပ္ပဟောတု၊ မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်စေသတည်း။

၂၀ အတ္ထဒ္ဒယေန၊ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ အကျိုး, ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး သံသရာအကျိုး, မိမိအကျိုး သူတပါး အကျိုး တည်းဟူသော အကျိုးနှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာဌာနဌ။ ပါဠေ၊ ကျင်လျင်လိမ္မာသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရလို၏။ ပရေ၊ တပါးသော သူတို့သည်။ မမ မယာ၊ ငါသည်။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်သော။ သစ္စံ၊ မှန်သော။ ဝစနံ ဝေ၊ စကားကိုသာ လျှင်။ (ဝေကား အဋ္ဌာနပယုဂ်) သုဏန္တု၊ နာစေကုန်သတည်း။ ဝါ-ဘာသိတံ၊ သော။ သစ္စံ၊ သော။ မမေဝ၊ ငါ၏ သာလျှင်။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏန္တု၊ ကုန်သတည်း။ (မမေဝ ပုဒ်ကား မံဝါ အဓြိဝိပုဒ်ဌ ကဲ့သို့ ဝစနံ ပုဒ်ကိုင်ဲလျှင် သာ၍ဆုတ္ထဌ ဆဋ္ဌီ၊ ဘာသိတံကို ဝဲလျှင် ကတ္တုတ္ထဌ ဆဋ္ဌီ)

၂၁ မယှံ၊ ငါသည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ပတ္ထိတံ၊ တောင့်တအပ်သော။ ဝဏ်၊ ဆုသည်။ ဒိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သမိဒ္ဓတု၊ ပြည့်စုံစေသတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ မယှံ၊ ငါ၏။ (အောက်ဌဆိုအပ်ပြီးသော မယှံသဒ္ဒါကို အဓိကာရ အားဖြင့် ယူ) သက်ပွါစ၊ကောင်းသော အကြံတို့သည်လည်း။ ပန္နရသော၊ တဆယ့်ငါးရက် တက်၍ ထွန်းသော။ စန္ဒောယထာ၊ လ,ကဲ့သို့။ ပူရေန္တု၊ ပြည့်စေကုန်သတည်း။

၂၂ ဣဒံနိဿယံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယသည်၊ အနာယာသေန၊ မငြီ|| မငြင်းသဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးခြင်းသို့။ ပဝေါတိ ယထာစ၊ ရောက်သကဲ့သို့

လည်း။ဝေ်တထာ၊ တ္ဂ။ သမ္ဘတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရုပ်တို့၌ သ.ဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပါဏိနောစ၊သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ သိဒ္ဓံ၊လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားတို့ ပြီးစီးခြင်းသို့။ ပပ္ပေါ၊ ရောက်စေ ကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယတို့ နိဂုံးစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အဆက်ဆက်သော ဆရာမြတ်တို့၏အထံမှ ဆောင်အပ်ဆုံးမြတ် အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို သိတော်မူသော တောင်ဘီလူး အရုပ်၌ သိတင်းသုံး နေတော်မူသော အနန္တစေ မဟာဝေမ္ပ ရာဇဂုရု ဆရာတော် အထံမှ ရအပ်သောနည်းကို အမှီပြု၍ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယကို စီရင် အပ်သည်၊ နောက်နောက်သော အမျိုးကောင်းသား သောတုဇနတို့သည် ကြည်ညှာ သင်ကြား မှတ်သားဝိုဿ ဆောင်ရွက်စေကုန် သတည်း။

နိဂုံးပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယ အလုံးစုံပြီး၏။